REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA PROMET

MINISTER
www.mzp.gov.si, e: gp.mzp@gov.si
Langusova 4, 1535 Ljubljana, t: 01 478 82 82, f: 01 478 81 39

Številka:007-260/2009/71-0004194
Ljubljana, dne 15. junij 2010
EVA 2010-2411-0001

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: NOVO GRADIVO ŠT. 3 - Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu - nujni postopek (EVA 2010-2411-0001), predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05- uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na ….. seji dne …… sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu (EVA 2010-2411-0001) in ga posreduje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije s predlogom, da ga obravnava po nujnem postopku in da Zakonodajno - pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo zakona.

Priloga: Gradivo Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu (EVA 2010-2411-0001)

Sklep prejmejo:
- Ministrstvo za promet
- Služba vlade za zakonodajo

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- mag. Mirko Komac, generalni direktor, Ministrstvo za promet,
- Jožef Slana, sekretar, Ministrstvo za promet.

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:
- dr. Patrick Vlačič, minister za promet,
- dr. Igor Jakomin, državni sekretar,
- mag. Mirko Komac, generalni direktor,
- Jožef Slana, sekretar
- Boštjan Šijanec, višji svetovalec II

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu: DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Dr žavnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:
Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu (ZLet-C) sprejme po nujnem postopku v skladu s 143. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 in PoDZ-1-UPB1) z namenom, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:
Ker mora Republika Slovenija na zahtevo Evropske komisije do oktobra 2010 odpraviti nepravilnosti na področju letalske varnosti, do katerih je prišlo zaradi nepravilne implementacije Uredbe (ES) št. 216/2008, Uredbe Komisije (ES) št. 1702/2003 in Uredbe Komisije (ES) št. 2042/2003, predlagamo obravnavo v skrajšanem postopku, da bi lahko predlog zakona pravo časno poslali v obravnavo in sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije. Odprava nepravilnosti pomeni, da mora oktobra 2010 v Republiki Sloveniji delovati ustrezno usposobljen nadzorni organ, ki bo imel zadostno število usposobljenih uradnih oseb (letalskih nadzornikov in nadzornikov). V nasprotnem primeru grozi prizemljitev zrakoplovov, ki so vpisani v slovenski register zrakoplovov.

V skladu z 11. členom Poslovnika Vlade Republike Slovenije Minister za promet predlaga, da se gradivo obravnava, kljub temu, da ni bilo mogoče doseči popolne uskladitve v predhodnem medresorskem usklajevanju z naslednjimi ministrstvi: Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za finance in Služba vlade za zakonodajo, zlasti glede ustanovitve javne agencije in njenega delovanja ter urejanja plač zaposlenih v tej javni agenciji. Neusklajenosti in razlogi ter obrazložitve zanje so še dodatno pojasnjeni v 9. točki gradiva.

5. Kratek povzetek gradiva
Gradivo je bilo dopolnjeno v skladu z razpravo Odbora Vlade za gospodarstvo in trajnostni razvoj z dne 01. 06. 2010, kjer je bila izražena potreba po dodatni obrazložitvi nekaterih vprašanj vezanih na kadre in plače v agenciji. Podrobnejša obrazložitev je vsebovana v 9. točki gradiva.

Evropska komisija je pri opravljenih nadzorih letalske varnosti v Republiki Sloveniji ugotovila pomembna neskladja s predpisi Skupnosti glede proizvodnje, stalne plovnosti in vzdrževanja zrakoplovov, kar se nanaša tako na varnost kot pravilno delovanje skupnega trga. V zvezi z navedenim je Komisija od Republike Slovenije zahtevala dodatno dokumentacijo in poročila z navedbo, da bo morala Komisija sprožiti predpisane postopke v skladu z drugim odstavkom 11. člena Uredbe (ES) št. 216/2008, če dodatni ukrepi ne bodo sprejeti. Ministrstvo za promet je Komisiji poslalo zahtevane dokumente in poročila, vendar brez zagotovitve predpisanega osebja za izvajanje nadzora varnosti ugotovljenih nepravilnosti ne more odpraviti. Na sestanku s Komisijo EU je bila sprejeta zaveza, da bo Republika Slovenija do oktobra 2010 odpravila ugotovljena neskladja, zlasti glede organizacije nacionalnega nadzornega organa (število nadzornega osebja ter njegova strokovna usposobljenost in pooblastila), v vmesnem času pa bo izboljšala nadzor z obstoječim osebjem in nadaljevala z odpravo ugotovljenih drugih (tehničnih) neskladnosti. Brez sprememb Zakona o letalstvu ni mogoče zagotoviti zahtevanega delovanja države in s tem prepre čiti težko popravljivih posledic.

Ministrstvo za promet je preučilo več možnih načinov organizacije zagotavljanja letalske varnosti, posebej pa v okviru javnega podjetja, ministrstva ali organa v sestavi ministrstva, javne agencije po Zakonu o javnih agencijah in v okviru javne agencije, ustanovljene z Zakonom o letalstvu. Pri tem je bilo ugotovljeno:

- s stališča zagotavljanja finančnih in kadrovskih pogojev zagotavljanja nadzora letalske varnosti bi bila primerna oblika javno podjetje, vendar je ta oblika nesprejemljiva s stališča predpisov o upravi, splošnem upravnem postopku in prekrških;
- s tega stališča je neprimerna tudi organiziranost v okviru ministrstva v obliki direktorata ali v obliki organa v sestavi ministrstva, ker zahteve glede javnih financ in izvrševanja proračuna ne zagotavljajo zadostne prožnosti financiranja (na primer: ukinitev proračunskih sredstev, tudi če projekt ali naloga izdaje spričevala tipa ni bila končana), kadrovskih zahtev glede delovnih izkušenj, izobrazbe in strokovne usposobljenosti pa v celoti odstopajo od pogojev za javne uslužbence. Za izpolnitev kadrovskih in finančnih zahtev, kot izhajajo iz predpisov Evropske unije, bi moralo imeti ministrstvo dvojno organizacijo, saj predpisi Evropske unije zahtevajo funkcionalno organizacijo (slovenske notranje organizacijske enote temeljijo na številu sistemiziranih delovnih mest) in procesno vodenje postopkov (priročniki), ki so prilagojeni vsakemu specifičnemu področju posebej (slovenski temeljijo na univerzalnih pravilih);
- preučena je bila tudi možnost organizacije zagotavljanja letalske varnosti v okviru javne agencije, ustanovljene na podlagi Zakona o javnih agencijah. Tudi ta oblika ni primerna, ker z izvajanjem javnih pooblastil, kot so opredeljene v Zakonu o državni upravi in Zakonu o javnih agencijah, ni mogoče zagotoviti letalske varnosti na način, kot ga zahtevajo predpisi Evropske unije. V okviru javne agencije po Zakonu o javnih agencijah namreč ni mogoče zagotoviti potrebnih pristojnosti in pooblastil za izvajanje letalskih predpisov Evropske unije, tako na organizacijski kot tudi na osebni ravni zaposlenih v agenciji, poleg navedenega pa je vpliv javnosti neprimeren glede na mednarodne obveznosti Republike Slovenije (Čikaška konvencija in Pogodba o Evropski uniji);
- iz navedenih razlogov se predlaga ustanovitev javne agencije, za katero so s tem zakonom posebej določene pristojnosti in pooblastila agencije kot organa in uradnih oseb agencije, ter zahtevani postopki odločanja v upravnih zadevah, stalni nadzor, nadzor nad izvajanjem predpisov in prekrškovni postopki. S tem v zvezi so določbe Zakona o nadzoru prilagojene zahtevam, ki izhajajo iz predpisov Evropske unije. To pomeni, da je zagotovljeno usklajeno vodenje najmanj štirih vrst procesov, to je odlo čanje v upravnih zadevah, stalni nadzor, nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in vodenje prekrškovnih postopkov.

Dejansko gre za vprašanje skladnosti pravnih/normativnih sistemov in rešitev Republike Slovenije in Evropske unije. Te skladnosti ni mogoče doseči brez ustreznih sprememb Zakona o letalstvu. Podobna problematika se je v preteklosti pojavljala tudi na drugih področjih, ki se urejajo s predpisi Evropske unije, na primer področju elektronskih komunikacij in trgu finančnih instrumentov, ko se je skladnost z zahtevami iz predpisov Evropske unije tudi lahko dosegla z ustanovitvijo posebne javne agencije.

Poglavitne rešitve so:

- ustanovi se javna agencija, ki je pristojna za odločanje v upravnih zadevah, nadzor in prekrškovne postopke na področju letalske varnosti in varovanja, ter zagotovitev ustreznih virov in določitev postopkov, ki agenciji omogočajo izpolnjevanje predpisanih nalog (obveznosti) nadzornega organa države članice Evropske unije. Zaradi preglednejšega razlikovanja med stalnim nadzorom in nadzorom nad izvajanjem letalskih predpisov na eni strani in nadzorom, ki se v Republiki Sloveniji opravlja v skladu s predpisi o inšpekcijskem nadzoru, na drugi strani, so posebej dolo čena pooblastila in naloge letalskih nadzornikov in nadzornikov (v predpisih Evropske unije in dokumentih ICAO v angleškem jeziku imenovani "inspectors") ter postopki

nadzora;
- Ministrstvo za promet zadrži v svoji pristojnosti naloge, ki so povezane z mednarodnimi odnosi;
- nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela agencije, ki ga v skladu z Zakonom o javnih agencijah izvaja ministrstvo, pristojno za promet, se izvaja na enak način, kot je določen za nadzor, ki ga izvajata Komisija in Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA);
- določbe Zakona o nadzoru so prilagojene zahtevam, ki izhajajo iz predpisov Evropske unije. To pomeni, da je zagotovljeno usklajeno vodenje najmanj štirih vrst procesov, to je: odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor, nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in vodenje prekrškovnih postopkov. Letalski nadzorniki in nadzorniki (uradne osebe agencije) imajo enaka pooblastila kot uradne osebe po predpisih o splo šnem upravnem postopku in inšpektorji po prepisih o inšpekcijskem nadzoru in predpisih o prekrških, če izpolnjujejo s tem zakonom predpisane pogoje. Posamezen letalski nadzornik oziroma nadzornik ima lahko več navedenih pooblastil. Enako velja za uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet.

Predlaga se, da se predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu sprejme po nujnem postopku v skladu s 143. členom Poslovnika Državnega zbora z namenom, da se prepre čijo težko popravljive posledice za delovanje države. Predlog za sprejem po nujnem postopku utemeljujemo z dejstvom, da je Direktorat za energijo in transport pri Evropski komisiji (DG TREN) Republiko Slovenijo z dopisom z dne 9. septembra 2009 opozoril na neizvajanje predpisov Evropske unije in kršitve zagotavljanja letalske varnosti. Ministrstvo za promet je zagotovilo čas do oktobra 2010, da odpravi ugotovljene nepravilnosti. Če do takrat nepravilnosti ne bodo odpravljene, bo Evropska komisija sprožila predpisani postopek, kar pomeni, da bo s tem dnem prenehalo medsebojno priznavanje certifikatov, ki jih izdaja Republika Slovenija. To pomeni, da bodo s tem dnem prizemljeni vsi zrakoplovi Republike Slovenije, vključno s policijskimi. Mednarodne letalske dejavnosti bi se praktično ustavile. To seveda ne izključuje sodnih postopkov, ki jih bo Evropska komisija sprožila neodvisno od dejanskih posledic začetka postopka proti Republiki Sloveniji. Iz navedenega izhaja, da je Evropska komisija v skladu s predpisanimi postopki ugotovila, da Republika Slovenija kot država članica svoje suverene državne funkcije nadzora nad civilnim letalstvom ne izvaja v skladu z zahtevami, ki jih določajo predpisi Evropske unije.

Spremembe zakona vplivajo na proračun Republike Slovenije tako, da se odhodki proračuna, kljub povečanemu številu zaposlenih v agenciji in njihovim višjim plačam, ne bodo povečevali, po dolo čenem začetnem obdobju pa se bodo postopoma celo lahko zmanjševali. Povečano število zaposlenih in višje plače se bodo krile s prihodki od tarif (pristojbine in stroški), ki jih bodo pla čevali zavezanci. Proračunska sredstva se bodo praviloma zagotavljala za izvajanje splošnih varnostnih nalog, ki jih bo agencija izvajala zaradi potreb Republike Slovenije in javnega interesa na področju letalstva.

Dodatna obrazložitev (Novo gradivo št. 2)

Na podlagi Poročila h gradivu, ki ga je obravnaval Odbor za gospodarstvo in trajnostni razvoj na 76 seji dne 8. 6. 2010 (točka II/6 - Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu - nujni postopek - (PONOVNA OBRAVNAVA)), Ministrstvo za promet podaja zahtevana pojasnila virov financiranja delovanja agencije.

Agencija, kot letalski nadzorni organ, opravlja dve vrsti nalog in sicer:

- strokovne naloge, ki jih izvaja za potrebe Ministrstva za promet in drugih pristojnih dr žavnih organov Republike Slovenije, vse zaradi izpolnjevanja mednarodnih obveznosti Republike Slovenije, zlasti obveznosti, ki izhajajo iz Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu in
- naloge certificiranja (odločanje v upravnih zadevah), regulativne naloge v zvezi z zagotavljanjem letalske varnosti (plovnostne in tehnične zahteve, certifikacijske specifikacije, sprejemljivi načini skladnosti, navodila stalnega nadzora in podobne letalske operativno-tehnične in plovnostno-tehnične zahteve, ki se ne morejo urejati s predpisi) in naloge stalnega nadzora ter vodenje letalskih prekrškovnih postopkov.

Večina nalog je urejena z uredbami Evropske unije, izvedbene uredbe Evropske komisije pa vsebujejo tudi zahteve, ki jih mora izpolnjevati nadzorni organ.

Predlog zakona predvideva, da bo večji del nalog iz prve alineje (strokovne naloge, za potrebe dr žavnih organov), vključno s prekrškovnimi postopki, financiran iz proračuna, naloge certificiranja, regulativne naloge in naloge stalnega nadzora pa s pristojbinami in zaračunanimi stroški, ki jih pla čajo zavezanci (stranke v postopkih in imetniki certifikatov). Predvideno je, da se bo šele tretje leto delovanja agencije lahko bistveno znižalo financiranje iz proračuna, ker mora agencija vzpostaviti predpisani sistem stalnega nadzora, ki ga sedaj po ugotovitvah Evropske komisije Ministrstvo za promet ne zagotavlja, prav tako pa je treba pripraviti predloge manjkajočih izvedbenih predpisov in sprejeti zahtevane postopke izvajanja certifikacijskih nalog in stalnega nadzora (procesi). Razmerje med proračunskim virom financiranja in financiranja s tarifami je torej vprašanje zahtev Ministrstva za promet glede priprave predpisov in drugih aktov in ga je mogoče časovno usklajevati s proračunskimi možnostmi (tako, kot je praksa sedaj). Sedanje tarife so urejene z zakonom o upravnih taksah in jih ni mogoče na primeren način prilagajati dejanski vsebini nalog. Tarife agencije bodo primerljive s tarifami v drugih državah članicah Evropske unije in Evropske agencije za varnost v letalstvu.

Kot primer navajamo okvirna plačila (v evrih), ki jih v normalnih okoliščinah plačata prosilec za izdajo licence prometnega pilota letala v nekaterih državah Evropske unije: **Slovenija (100,15)**, Finska (250,00), Danska (459,00), Španija (172,00), Belgija (400,00), Avstrija (420,00), Litva (163,00) in Nizozemska (131,00), in lastnik zrakoplova za njegov vpis v register: **Slovenija (17,73)**, Finska (150,00), Danska (420,00), Španija (106,00-352,00), Estonija (831,00), Poljska (50,00-2000,00), Belgija (100,00), Avstrija (150,00-2500,00), Litva (26,00-116,00) in Nizozemska (63,00-125,00). Za področje stalnega nadzora izvajalcev **služb zračnega prometa in letalskih meteoroloških služb** je v skladu s predpisi Evropske unije že zagotovljen vir **najmanj 600.000,00 evrov letno**.

Če agencija ne bo ustanovljena, bo moralo Ministrstvo za promet povečati število zaposlenih letalskih nadzornikov za najmanj 30, če želi odpraviti ugotovitve Evropske komisije. Prav tako bi bilo potrebno dodatno zaposliti tudi 12 uradnikov. Plače teh novih zaposlitev bi seveda dodatno obremenile proračun Republike Slovenije. **Nove zaposlitve seveda niso mogoče, ker Ministrstvo za promet v enem letu intenzivnih javnih razpisov ni moglo zaposliti niti ene osebe, ki bi izpolnjevala pogoje za letalskega nadzornika. Osnovni razlog za to je višina plače, ki jo lahko ponudi Ministrstvo za promet (čeprav je zvišalo nazive za vsa pomembna prosta delovna mesta), v primerjavi s plačami, ki jih imajo sedaj v slovenski letalski industriji. Tudi bojazen, da se bodo prezaposlili strokovnjaki iz Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve ni upravičena, ker večina njihovih pilotov in vzdrževalnega osebja brezpogojno ne izpolnjuje zahtevanega pogoja za letalskega nadzornika (5000 ur naleta v okviru transportnih operacij ali 5 let dela na vzdrževanju zrakoplovov za prevoz potnikov in/ali tovora).** Zagotovitev ustrezno usposobljenih letalskih nadzornikov je namreč pogoj, ki je določen s predpisi Evropske unije in ga postavlja Evropska komisija, da bo Republika Slovenija

zagotovila predpisani nadzor letalske varnosti, v nasprotnem pa bodo sproženi predpisani postopki. To seveda pomeni preklic izdanih licenc in spričeval (certifikatov) ali prenehanje njihovega medsebojnega priznavanja z drugimi državami članicami Evropske unije in prizemljitev slovenskih letal. Obenem se treba zavedati, da bo s preklicem licenc in pričeval prizadeto tudi delo Policije (helikopterji).

Dodatna obrazložitev (Novo gradivo št. 3)

Ministrstvo za promet je v zvezi z obravnavo gradiva na seji Vlade Republike Slovenije dne 10. 6. 2010 z Ministrstvom za javno upravo ponovno usklajevalo besedilo predloga zakona. Pri tem je bil črtan 63. člena predloga zakona (plače zaposlenih v agenciji), Ministrstvo za javno upravo pa bo problem višine plač za nadzornike, zlasti tiste, ki so vezani na predpisane licence, reševalo v okviru obstoječega plačnega sistema v javnem sektorju. S tem v zvezi se bodo plače za zaposlene v javni agenciji uredile z ustrezno uredbo in drugimi akti, da se zagotovi primerna višina plač, ki bo agenciji zagotavljala zaposlovanje ustrezno usposobljenih oseb. S tem v zvezi so opravljeni tudi manjši popravki besedila zakona, kot je navedeno v 9. točki tega gradiva.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR
/samo, če izbere DA pod točko 6a)/

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				

II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
7652	Razvoj in urejanje prometa	Ministrstvo za promet	**786.400,00**	**1.945.000,00**
SKUPAJ:			**786.400,00**	**1.945.000,00**

Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				

Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:		
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:		

Sprejem zakona ima finančne posledice za državni proračun. Proračunska sredstva, potrebna za delovanje agencije, se bodo postopoma zniževala do višine, ki je potrebna za izvajanje splošnih varnostnih nalog in programe agencije, izvajanje strokovnih in razvojnih nalog, mednarodno sodelovanje, nadzor izvajanja letalskih predpisov in vodenje prekrškovnih postopkov ter drugih nalog, ki jih agencija izvaja za potrebe drugih državnih organov.

Večji del prihodkov za izvajanje nalog bo agencija pridobila s prihodki iz pristojbin in povračil stroškov, ki jih v skladu s tarifo vplačajo prosilci in imetniki certifikatov in drugih listin, ki jih izdaja Agencija, prihodki iz povračil za izvedene certifikacijske postopke, druge izdane posamične pravne akte in izvedene naloge stalnega nadzora, ki jih agencija pogodbeno opravi za potrebe Evropske agencije za varnost v letalstvu ali druge pristojne letalske organe, ter s prihodki od lastnih dejavnosti. Tarife se oblikujejo na enak način, kot se oblikujejo takse in dajatve, ki jih obračunava Evropska agencija za varnost v letalstvu (Uredba Komisije (ES) št. 593/2007 z dne 31. maja 2007 o taksah in dajatvah, ki jih obračunava Evropska agencija za varnost v letalstvu (UL L št. 140 z dne 1. 6. 2007, str. 3) kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1356/2008 z dne 23. decembra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 593/2007 o taksah in dajatvah, ki jih obračunava Evropska agencija za varnost v letalstvu (UL L št. 350 z dne 30. 12. 2008, str. 46).

V proračunu Republike Slovenije za leto 2010 je na postavki Ministrstva za promet št. 7652 Razvoj in urejanje prometa načrtovanih 786.400,00 evrov in za leto 2011, 1.945.000,00 evrov. Predvideva se namreč, da bo agencija začela delovati avgusta 2010, izvajati naloge pa septembra

2010. Za potrebe Direktorata za civilno letalstvo, ki v okviru Ministrstva za promet izvaja naloge na letalskem področju, ki se prenašajo v pristojnost agencije, se na letni ravni zagotavlja okrog 2.800.000,00 evrov. Po reorganizaciji bo za potrebe Direktorata za civilno letalstvo še naprej treba zagotavljati približno 800.000,00 evrov.

Glede na navedeno bo morala agencija s sistemom tarif zagotoviti prilive, ki bodo omogočali normalno poslovanje. To pomeni, da bo tarifa lahko upoštevala več v letalstvu določljivih pokazateljev, kot so teža zrakoplova, vrsta zrakoplova (letalo, helikopter itd.), število motorjev, vrste motorjev, število operacij določenih kategorij zrakoplovov, število zrakoplovov, ki so vklju čeni v operacije, število potnikov, zahtevnost postopkov in podobne pokazatelje, nedoločljivi postopki (na primer alternativne metode dokazovanja skladnosti z odobrenim projektom, tehnična pomoč, ki jo zahtevajo tuji organi ipd.) pa se opredelijo z vrednostjo urne postavke.

Okvirni pregled potrebnih virov za delovanje agencije (pri nespremenjenem številu postopkov)

VIR	2010	2011	2012	2013	2014	2015 in po/letno
Proračun	786.400,00	1.945.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00
Tarife	120.000,00	1.500.000,00	1.736.000,00	1.797.440,00	1.861.338,00	1.927.792,00
Lastna dej.	0	10.000,00	12.000,00	14.000,00	16.000,00	30.000,00
Skupaj	906.400,00	3.455.000,00	3.548.000,00	3.611.440,00	3.677.338,00	3.757.792,00

Iz preglednice je razvidno, da je za prvo leto poslovanja, ko bo agencija delovala še z zmanjšanim številom zaposlenih in le štiri ali pet mesecev, potrebnih 906.400,00 evrov, v letu 2011 3,466 milijona evrov, ker bo treba zagotoviti vsa manjkajoča usposabljanja osebja in opremo, nato pa v naslednjih letih od 3,5 do 3,8 milijona evrov letno.

Projekcije kažejo, da bi se z uporabo tarife, ki jo dobimo z izračunom povprečne vrednosti tarif v skupini držav članic Evropske unije (Finska, Danska, Španija, Estonija, Poljska, Belgija, Avstrija, Litva in Nizozemska), lahko letno zagotovilo približno 1,5 do 2,0 milijona evrov. Pri tem se lahko upošteva približno 4-odstotna letna rast števila postopkov, za katere se zaračunavajo pristojbine in stroški po določeni tarifi. Ob tej predpostavki bi se iz proračuna Republike Slovenije moralo na letni ravni zagotavljati približno 1.800.000,00 evrov za delovanje agencije. Ta vrednost bo sicer odvisna od potreb Republike Slovenije (Ministrstva za promet) glede na potrebe za pripravo predpisov, izvajanje državnega programa varnosti, sodelovanje v mednarodnih organizacijah (EU, ICAO, ECAC, EUROCONTROL ipd.) pa tudi od prilivov iz zaračunanih pristojbin in povračila stroškov, nadomestila za izvedene postopke, ki jih bo agencija izvajala za potrebe Evropske agencije za varnost v letalstvu in druge nacionalne letalske organe, ter obsega lastne dejavnosti. Te potrebe se bodo pričakovano sčasoma zniževale, saj bo postopoma večji del letalske varnosti in varovanja urejen z izvedbenimi predpisi Evropske unije. Kot primer navajamo okvirna plačila (v evrih), ki jih v normalnih okoliščinah plačata prosilec za izdajo licence prometnega pilota letala v nekaterih državah Evropske unije: Slovenija (100,15), Finska (250,00), Danska (459,00), Španija (172,00), Belgija (400,00), Avstrija (420,00), Litva (163,00) in Nizozemska (131,00), in lastnik zrakoplova za njegov vpis v register: Slovenija (17,73), Finska (150,00), Danska (420,00), Španija (106,00-352,00), Estonija (831,00), Poljska (50,00-2000,00), Belgija (100,00), Avstrija (150,00-2500,00), Litva (26,00-116,00) in Nizozemska (63,00-125,00).

Spremembe zakona vplivajo na proračun Republike Slovenije tako, da se odhodki proračuna, kljub povečanemu število zaposlenih v agenciji in njihovim višjim plačam, ne bodo povečevali, po dolo čenem začetnem obdobju pa se bodo postopoma celo lahko zmanjševali. Povečano število zaposlenih in višje plače se bodo krile s prihodki od tarif (pristojbine in stroški), ki jih bodo pla čevali zavezanci. Proračunska sredstva se bodo praviloma zagotavljala za izvajanje splošnih varnostnih nalog, ki jih bo agencija izvajala zaradi potreb Republike Slovenije in javnega interesa na področju letalstva.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja DA

Datum objave: 21. 12. 2009

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- gradivo ne zadeva občine in združenja občin.

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

- javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o.,
- Fakulteta za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani,
- Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani, Katedra za pravo, in
- nekaj posameznikov.

Upoštevani so bili:

- v pretežni meri

Bistvena odprta vprašanja:

- predlog za vodenje predpisanih postopkov v angleškem jeziku ni bil upoštevan, ker je sedanja ureditev primerna in skladna z Zakonom o splošnem upravnem postopku in Zakonom o javni rabi slovenščine.

---

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Ministrstvu za javno upravo
- Ministrstvu za pravosodje
- Ministrstvu za gospodarstvo
- Ministrstvu za finance
- Ministrstvu za obrambo
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Ministrstvo za zdravje
- Službi vlade za zakonodajo

Datum pošiljanja: 15. 2. 2010, 3./4. 3. 2010 in 15. 4. 2010.

Gradivo je usklajeno: Gradivo je usklajeno z Ministrstvom za zdravje (dopis št. 007-71/2010/2 z dne 1. 4. 2010) in Ministrstvom za obrambo (dopis št. 007-47/2010-7 z dne 15. 4. 2010). V predlogu je upoštevan tudi predlog Ministrstva za pravosodje glede črtanja predlaganega četrtega odstavka spremenjenega 169. člena zakona (dopis št. 007-40/2010/7(043103) z dne 16. 4. 2010; v prilogi št. 5). 66. člen je posebej usklajen z Ministrstvom za gospodarstvo. Ministrstvo za okolje in prostor ni dalo pripomb, tako da šteje gradivo za usklajeno.

Gradivo je usklajevano tudi z Ministrstvom za finance (št. 007-93/2010/12 z dne 3. 6. 2010), Ministrstvom za javno upravo (št. 007-147/2010/42 z dne 3. 6. 2010) in Službo vlade za zakonodajo (št. 372-3/2010 z dne 4. 6. 2010), vendar gradivo z njimi ni usklajeno glede dveh vsebin in sicer glede:

- ustanovitve Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije in
- rešitev glede plač (63. člen zakona).

Vsa mnenja navedenih organov so v prilogi gradiva.

Pojasnilo neusklajenosti (Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za finance in Služba vlade za zakonodajo):

Glede nasprotovanja ustanovitvi javne agencije (predlaga se organ v sestavi ministrstva ali podobna oblika) Ministrstvo za promet ugotavlja, da v okviru veljavne zakonodaje in ožjega sistema državne uprave (ministrstvo oziroma organ v sestavi) ni moglo zagotoviti zahtevanih pristojnosti in organizacijske strukture pristojnega letalskega organa, ker sistem Čikaške konvencije in letalski predpisi Evropske unije zahtevajo drugačne pristojnosti, dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo. Tako je, na primer, v to čki M.B.102 (Pristojni organ) priloge I k Uredbi Komisije (ES) št. 2042/2003 z dne 20. novembra 2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L št. 315 z dne 28. 11. 2003, str. 1), kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1056/2008 z dne 27. oktobra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L št. 283 z dne 28. 10. 2008, str. 5), med drugim določeno: "Države članice morajo imenovati pristojni organ, ki so mu dodeljene odgovornosti za izdajo, podaljšanje, spremembo, začasno ukinitev ali preklic odobritev in za nadzor stalne plovnosti. Ta pristojni organ vzpostavi dokumentirane postopke in organizacijsko strukturo.". V okviru veljavnih predpisov lahko le javna agencija (26. člen Zakona o javnih agencijah) sama sprejme akt o svoji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. V vseh drugih primerih je to v pristojnosti ministrstva in soglasja vlade (določena izjema so upravne enote), kar s stališča predpisov Evropske unije ni sprejemljivo. To zagotavlja, da je sistemizacija in organizacija določena v skladu s pravili letalske stroke, in s tem v skladu z zahtevami iz letalskih predpisov Evropske unije in seveda zahtev Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) (temeljijo na delovnih izkušnjah z določeno licenco in stalni usposobljenosti (letalski nadzorniki in nadzorniki) in funkcijah (NOE)). Predpisi, ki se nanašajo na državno upravo (ministrstva, organe v sestavi, upravne enote), teh zahtev ne upoštevajo (temeljijo na formalni javno priznani izobrazbi (uradniki in inšpektorji) in številu izvajalcev NOE)). Dodaten razlog za ustanovitev javne agencije so omejitve glede zaposlovanja (kadrovski načrt), ki ne upoštevajo pravil stroke, obsega dela in odzivnosti na varnostne dogodke. Izdajanje listin (odločanje v upravnih postopkih) je dejansko najmanjši problem, ker v primeru premajhnega števila zaposlenih organ pač ne izda listin. V primeru letalskih predpisov nastopi molk organa, pritožbeni organ pa listine ne more izdati (odločiti o stvari), ker praviloma ne zagotavlja pogoja strokovnosti, poleg navedenega pa je za izdajo določene listine lahko imenovan le en organ. Problem je s stalnim nadzorom (ki se ga neupravičeno primerja s slovenskim inšpekcijskim nadzorom), če ni dovolj izvajalcev. Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L št. 79 z dne 19. 3. 2008, str. 1), kot je bila nazadnje dopolnjena z Uredbo (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 51; v nadaljnjem besedilu Uredba (ES) št. 216/2008), v 3. členu definira stalni nadzor in sicer tako: ""stalni nadzor" pomeni naloge, ki se jih opravlja zaradi preverjanja, ali se izpolnjujejo pogoji, pod katerimi je bil certifikat izdan, kadar koli v obdobju veljavnosti certifikata, ter prav tako sprejetje zaščitnih ukrepov". To pomeni, da je potrebno ves čas veljavnosti določene listine po točno določenem načrtu izvajati preglede in preverjanja.

Če se ti pregledi in preverjanja ne opravljajo, je treba izdane listine preklicati. Kot je bilo ugotovljeno pri opravljenih revizijskih pregledih ICAO in inšpekcijskih nadzorih Evropske komisije in Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA), Republika Slovenija (Ministrstvo za promet) zaradi pomanj

kanja letalskih nadzornikov in nadzornikov teh pregledov in preverjanj ne opravlja ali jih ne opravlja v zadostnem obsegu in vsebini, izdanih listin pa tudi ni preklicala. Glede na dejansko število zaposlenih in usposobljenih letalskih nadzornikov bi lahko Republika Slovenija imela okrog 100 zrakopl

ovov iz pristojnosti ICAO in EU (sedaj 485), enega letalskega operatorja (sedaj osem) in eno šolo za pilote (sedaj osem). Podobno stanje je na področju aerodromov (letališč) in navigacijskih služb zračnega prometa. Strokovno korektno, kadrovsko pa omejeno, je urejeno le na področju varovanja civilnega

letalstva. Te zahteve je mogoče rešiti le kot posebnost v javni agenciji.

Glede povečanja števila zaposlenih, kar Ministrstvo za javno upravo navaja tudi kot eden izmed razlogov za nasprotovanje ustanovitvi agencije, je že predpisana zahteva, le Republika Slovenija je do danes ni izpolnila. Ker zaradi premajhnega števila letalski

h nadzornikov in nadzornikov, Republika Slovenija opušča dolžni nadzor, s tem resno ogroža varnost zračnega prometa in krši letalske predpise, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji. Do sedaj tudi noben organ Republike Slovenije ni sprejel odločitve, da ne bo izvajal predpisov, ki veljajo

ozirom a se uporabljajo v Republiki Sloveniji. Evropski komisiji, ki je prva, ki lahko presodi pravilnost in zadostnost števila zaposlenih v letalskem nacionalnem nadzornem organu, je bila dne 18. 5. 2010 predstavljena organizacijska struktura in predvideno število zaposlitev (69 zaposlenih v nadzornem organu). Evropska

komisija je potrdila pravilnost organizacije in sprejela predvideno število zaposlitev kot zadostno pod pogojem, da se bodo določene naloge certificiranja oddale tudi usposobljenim subjektom, ker sicer število 69 ne zadostuje za izvajanje vseh predpisanih nalog glede na število zrakoplovov, letalskega osebja in obsega letalskih

dejavnosti v Republiki Sloveniji. Število zaposlitev torej ne more biti razlog za nasprotovanje sprejetju zakona.

Glede plač (63. člen predloga zakona) Ministrstvo za promet ugotavlja, da je le s plačami, ki so primerljive s plačami v slovenski letalski industriji (letalski prevozniki, vzdrževalne organiz

acije, organizacije za upravljanje stalne plovnosti, izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa), mogoče zagotoviti predpisano usposobljene in izkušene letalske nadzornike in nadzornike. Osnovna bruto plača kontrolorja zračnega prometa s pet let delovnih izkušenj znaša približno 4.500 evrov (le s takimi plačami

so zaustavili odliv v tujino). Predvidena primerljiva bruto plača letalskega nadzornika s petletnimi delovnimi izkušnjami kontrolorja zračnega prometa z ratingom nadzorne območne kontrole (ACS), pa znaša 4.127 evrov (dodatno usposobljen za vodenje in odločanje v upravnih postopkih, brez benificirane

delovne dobe, brez dodatkov za delo v izmeni, nočno in praznično delo ipd.). Predvidena bruto plača za letalskega nadzornika prometnega pilota letala s 5.000 naleteni mi urami znaša 4.638 evrov (dodatno usposobljen za vodenje in odločanje v upravnih postopkih, nima benificirane delovne dobe, brez dodatk

ov za delo v izmeni, nočno in praznično delo ipd.), bruto plače prometnih pilotov pri letalskih prevoznikih v Republiki Sloveniji pa znašajo najmanj 6.000 evrov (pravilo ma gre za kapitane s plačami 8.000 evrov in več). Plače sedanjih letalskih nadzornikov in nadzornikov seveda niso primerljive z ničemer,

ker niti ena ne presega 2.200 evrov. Teh poklicev v Republiki Sloveniji tudi primanjkuje. To je tudi osnovni razlog zakaj se tudi tisti, ki se javijo na razpise Ministrstva za promet in izpolnjujejo formalne pogoje za letalske nadzornike ali nadzornike, ne odločijo za zaposlitev na Ministrstvu za promet. Sedaj zaposleni letalski

nadzorniki so na Ministrstvu za promet zaposleni le zaradi spleta okoliščin, ki so vezane za različna osebna stanja. Trenutno zakonodaja omogoča večjo fleksibilnost glede plač le v javnih agencijah (13. člen Zakona o sistemu plač v javnem sektorju). Ker Evropska komisija želi jasna zagotovila, da bo Republika

Slovenija zagotovila predpisani nadzor letalske varnosti (letalske nadzornike), je to mogoče zagotoviti le z zakonom.

V zvezi z vprašanjem plač letalskih nadzornikov in nadzornikov Ministrstvo za promet ugotavlja, da se veljavni sistem plač v javnem sektorju ne nanaša na letalske nadzornike in nadzornike, ki

v času sprejemanja sistemske ureditve tudi niso bili priznani kot poklic. Letalski nadzorniki in nadzorniki tudi niso organizirani v sindikate, tako da v procesu sprejemanja ureditve sistema plač v javnem sektorju (zakon in kolektivne pogodbe) niso mogli predstaviti svojih zahtev (kot drugi poklici, poklicna zdru

ženja in sindikalne organizacije), Republika Slovenija pa v tem smislu do sedaj tudi ni zagotovila izvajanja predpisov EU, ker ni zagotovila primerljivih delovnih pogojev v državni upravi glede na delovne pogoje v slovenski letalski industriji.

V zvezi z mnenjem Službe za zakonodajo glede potrebe

po
natan
čnejši
obrazlo
žitvi,
zakaj u
činkovi
tejšega
in
smotrn
ejšega
opravlj
anja
nalog s
podro
čja
letalske
varnost
i ni
mogoče
doseči
v
organiz
acijski
obliki
organa
v
sestavi,
Ministr
stvo za
promet
pojasnj
uje, da
do pred
kratkim
(maj
2010),
poklica
letalske
ga
nadzor
nika v
Republi
ki
Sloveni
ji ni
bilo,
slovens
ki
pravni
red

stalnega nadzora ne pozna, in da predpisi Republike Slovenije o državni upravi, upravnih postopkih, javnih uslužbencih in sistemu plač v javnem sektorju ne temeljijo na zahtevah predpisov Evropske unije in zahtevah iz sistema Čikaške konvencije (Konvencija o mednarodnem civilnem letalstvu,

Chicago 1944). Predpisi, ki so jih sprejeli pristojni organi Republike Slovenije, ne vsebujejo določb o stalnem nadzoru in pristojnostih nadzornega organa za stalni nadzor. Glede mnenja službe, da je poglavitni razlog za ustanovitev agencije pomanjkanje kadrov, Ministrstvo za promet pojasnjuje, da so kadri bistveni element

zagotavljanja letalske varnosti (kar prigovarja Evropska komisija), saj z letalom lahko upravlja le pilot, nadzoruje ga pa lahko tudi le enako ali višje usposobljeni pilot. Poglavitna razloga sta seveda notranja organizacija (NOE) in plače, ki so primerljive s popre čnimi plačami v posamezni specifični dejavnosti

(komercialni zračni prevoz, kontrola zračnega prometa, vzdrževanje stalne plovnosti zrakoplovov ipd.). Ministrstvo za promet meni, da je dejansko treba postaviti vprašanje, ali je sistem plač (letalskih nadzornikov) v javnem sektorju skladen s plačami v primerljivih poklicih v Republiki Sloveniji, pogojno pa tudi v

drugih dr žavah članica h Evrops ke unije (prost pretok delovne sile). Na letalske m podro čju to ni zagotov ljeno. Ministr stvo za promet meni, da je dejansk o treba rešiti nesiste mskost dolo čanja plač zaposle nih v javnem sektorj u, tako v ožjem delu dr žavne uprave kot v agencij ah, v primerj avi s plačami v posame znih gospod

arskih dejavnostih (panogah). Primerjava plač med zaposlenimi na različnih upravnih področjih mora temeljiti na primerjavi plač zaposlenih v gospodarstvu oziroma posameznih gospodarskih panogi. Na tej podlagi bi lahko zagotovili tudi ustreznost strokovnost uprave, posledično pa tudi njeno zmanjšanje. V tem smislu je

dopolnjena tudi obrazložite predloga zakona.

Nenazadnje gre tudi za osebno integriteto letalskih nadzornikov in nadzornikov ter Republiko Slovenijo (Ministrstvo za promet), ki je postavljena v položaj, da ne more izvajati predpisov in pravnega reda, ki velja v Republiki Sloveniji.

Ministrstvo za promet je v zvezi z obravnavo gradiva na seji Vlade Republike Slovenije dne 10. 6. 2010 z Ministrstvom za javno upravo ponovno usklajevalo besedilo predloga zakona. Pri tem je bil črtan 63. člena predloga zakona (plače zaposlenih v agenciji), Ministrstvo za javno upravo pa bo problem vi šine pla

č za nadzornike, zlasti tiste, ki so vezani na predpisane licence, ševalo v okviru obstoječega plačnega sistema v javnem sektorju. S tem v zvezi se bodo plače za zaposlene v javni agenciji uredile z ustrezno uredbo in drugimi akti, da se zagotovi primerna višina plač, ki bo agenciji zagotavljala

zaposlovanje ustrezno usposobljenih oseb.

V zvezi s črtanjem teh določb so bile opravljene tudi manjše spremembe besedila v nekaterih drugih členih:
- v 40. členu (črtano "sedma raven"), v zvezi z zagotavljanjem širše osnove za zaposlovanje pilotov, kontrolorjev zračnega prometa in podobnega licenciranega osebja

v agenciji, je v 168. členu dodan odstavek, ki širi izpolnjevanje pogojev tudi na osebe, ki imajo višje šolsko izobrazbo, pridobljeno pred uvedbo visokošolskega strokovnega izobraževanja leta 1996 oziroma univerzitetnega študija po letu 1998, in ustrezne delovne izkušnje z licenco. Take osebe pravilo ma v

skladu z zahtevami Mednarodne organizacije civilnega letalstva in Evropske unije v celoti izpolnjujejo pogoje za letalskega nadzornika, če opravijo tudi začetno in nadaljevalno usposabljanje za opravljanje nadzorniških nalog;
- 179.i členu je odpravljena manjša nejasnost besedila glede osnovnih in drugih dejavnosti

agencije;
- v zvezi z nadzorom nad delom agencije je v novem drugem odstavku 179.k člena urejen primer, če vlada ne poda soglasja k programu dela in finančnemu načrtu agencije;
- v 179.m členu je v petem odstavku popravljena napačna navedba (pravilno je 2. do četrte točke) in preoblikovan način ureditve

delovne uspešnosti zaposlenih v agenciji;

- v 58. členu je črtan prvi odstavek, drugi odstavek, ki je postal prvi, je preoblikovan, v novem drugem odstavku pa je spremenjeno besedilo glede nalog ministrstva in ohranitvijo pravic iz dela za tiste zaposlene na ministrstvu, ki preidejo na delo v agencijo;

- bolj jasno je urejeno izpolnjevanje pogojev

v prehodnem obdobju za letalske nadzornike glede izobrazbe.

Evropski komisiji in EASA je Ministrstvo za promet 18. 5. 2010 že predstavilo osnovne rešitve tega predloga sprememb Zakona o letalstvu. Evropska komisija in EASA sta soglašali s predstavljenimi rešitvami in izrazili upanje,

da jih bo Republika Slovenija (Vlada in Državni zbor Republike Slovenije) sprejela, in da bo s tem zagotovljena letalska varnost in izvajanje pravnega reda Evropske unije tudi v Republiki Sloveniji. Če Vlada predlaganih sprememb Zakona o letalstvu ne bo sprejela, Ministrstvo za promet dejansko ne ve, kaj naj predstavi in špektorj

em EASA, ki 21. junija tega leta prihajajo v nadzor letalskih operacij. Evropska komisija je na sestanku 18. 5. 2010 namreč jasno ugotovila, da glede na to, da je seznanjena s stanjem letalske varnosti, ki se nanaša na letalske operacije, zaradi lastne pravne varnosti več ne more tolerirati ogrožanja letalske varnosti s strani Republike Slovenije.

10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA
b)	za nujnost obravnave	DA
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DELNO, KER SE JE PRIPRAVA PREDLOGA ZAKONA ZA ČELA PRED SPREJETJEM RESOLUCIJE.
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA

Dr. Patrick Vlačič
minister za promet

PRILOGE:

1. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu - nujni postopek (EVA 2010-2411-0001)
2. Izjave o usklajenosti
3. Izjava o skladnosti

PREDLOG ZAKONA
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LETALSTVU – nujni postopek
(EVA 2010-2411-0001)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE ZAKONA

Področje varnosti letenja po predpisih Skupnosti/Evropske unije

Evropska komisija je pri izvajanju pooblastil iz 10., 11. in 24. člena Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L št. 79 z dne 19. 3. 2008, str. 1), kot je bila nazadnje dopolnjena z Uredbo (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 51; v nadaljnjem besedilu Uredba (ES) št. 216/2008), ugotovila pomembna neskladja s predpisi Skupnosti glede proizvodnje, stalne plovnosti in vzdrževanja zrakoplovov, kar se nanaša tako na varnost kot pravilno delovanje skupnega trga. V zvezi z navedenim je Komisija od Republike Slovenije zahtevala dodatno dokumentacijo in poročila z navedbo, da bo morala Komisija sprožiti predpisane postopke v skladu z drugim odstavkom 11. člena Uredbe (ES) št. 216/2008, če dodatni ukrepi ne bodo sprejeti. Ministrstvo za promet je Komisiji poslalo zahtevane dokumente in poročila, vendar brez zagotovitve predpisanega osebja za izvajanje nadzora varnosti ugotovljenih nepravilnosti ne more odpraviti. Na sestanku s Komisijo EU je bila sprejeta zaveza, da bo Republika Slovenija do oktobra 2010 odpravila ugotovljena neskladja, zlasti glede organizacije nadzornega organa (število nadzornega osebja ter njegova strokovna usposobljenost in pooblastila), v vmesnem času pa izboljšala nadzor z obstoječim osebjem in dodatno zaposlenimi na kritičnih področjih ter nadaljevala z odpravo ugotovljenih drugih (tehničnih) neskladnosti. Brez sprememb Zakona o letalstvu ni mogoče zagotoviti zahtevanega delovanja države in s tem preprečiti težko popravljivih posledic.

Če Republika Slovenija na zahtevo Komisije za odpravo ugotovljenih neskladij z zahtevami predpisov Skupnosti ne bo sprejela ustreznih ukrepov, da zagotovi predpisani nadzor, bo Komisija sprožila postopek po sedmem odstavku 65. člena Uredbe (ES) št. 216/2008, kar pomeni uporabo zaš čitnega postopka iz 6. člena Sklepa Sveta z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresni čevanje Komisiji dodeljenih izvedbenih pooblastil (EGT L št. 184 z dne 17. 7. 1999, stran 23, in UL L št. 200 z dne 22. 7. 2006, stran 11). Poleg navedenega bo z dnem, ko bo Komisija o odločitvi, da je od Republike Slovenije zahtevala, da izvede ustrezne korektivne in zaščitne ukrepe (na primer omejitev ali začasna ukinitev določenega certifikata), uradno obvestila države članice, v drugih dr žavah članicah EU prenehalo veljati medsebojno priznavanje certifikatov, ki jih je izdalo Ministrstvo za promet. Če to ponazorimo s konkretnim primerom, bo to pomenilo, da bodo vsi helikopterji Policije ostali na tleh, ker niso plovni, enako pa velja tudi za vse druge zrakoplove, vpisane v slovenski register zrakoplovov, katerih plovnost je urejena s predpisi Evropske unije. V skladu z veljavnimi predpisi je sedaj nadzorni organ Ministrstvo za promet, naloge pa izvaja Direktorat za civilno letalstvo.

To bi pomenilo, da prenehajo veljati izdana dovoljenja vseh proizvodnih organizacij, spričevala o plovnosti zrakoplovov, dovoljenja organizacije za upravljanje stalne plovnosti, dovoljenja

vzdrževalnih organizacij, dovoljenja organizacij za usposabljanje in licence za vzdrževanje zrakoplovov. Pomeni tudi, da letalska uprava Republike Slovenije ne deluje na predpisan način oziroma da Republika Slovenija ni vzpostavila predpisane oblasti za ta letalska področja.

Dne 1. maja 2004, ko je Republika Slovenija vstopila v Evropsko unijo, je v Republiki Sloveniji za čela veljati Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1592/2002 z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu (UL L št. 240 z dne 7. 9. 2002, str. 1), ki je bila nadomeščena z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L št. 79 z dne 19. 3. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 216/2008) in ki je bila dopolnjena z Uredbo (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 51).

Za izvajanje Uredbe (ES) št. 216/2008 sta bistvenega pomena dva izvedbena predpisa Komisije EU:

- Uredba Komisije (ES) št. 1702/2003 z dne 24. septembra 2003 o določitvi izvedbenih dolo čb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L št. 243 z dne 27. 9. 2003, str. 6), kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1194/2009 z dne 30. novembra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1702/2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L št. 321 z dne 8. 12. 2009, str. 5), in
- Uredba Komisije (ES) št. 2042/2003 z dne 20. novembra 2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L št. 315 z dne 28. 11. 2003, str. 1), kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1056/2008 z dne 27. oktobra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L št. 283 z dne 28. 10. 2008, str. 5).

Organizacija pristojnega nadzornega organa (tako glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati letalski nadzorniki za opravljanje nalog nadzora kot tudi glede števila izvajalcev) ni bila usklajena z zahtevami iz navedenih uredb EU.

Na področje nadzora varnosti letenja spada tudi Uredba Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva (UL L št. 373 z dne 31. 12. 1991, str. 4; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 3922/91), nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 859/2008 z dne 20. avgusta 2008 o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 glede skupnih tehničnih predpisov in upravnih postopkov, ki se uporabljajo za komercialni prevoz z letali (UL L št. 254 z dne 20. 9. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 3922/91). V zvezi z obveznostjo držav članic iz 5. člena Uredbe (ES) št. 3922/91, da države članice zagotovijo, da njihovi organi, odgovorni za civilno letalstvo, izpolnjujejo pogoje za članstvo v Združenih letalskih organih (JAA), kot so določeni v dogovorih, in takšne dogovore brez pridržkov podpišejo, je Republika Slovenija morala implementirati tudi vse Skupne letalske zahteve (JAR), ki se nanašajo na komercialni zračni prevoz s helikopterji (JAR-OPS 3), licenciranje letalskih posadk (FCL), simulatorje letenja (STD), trenažne naprave za simulacijo letenja (FSTD), dodatne plovnostne zahteve za operacije (JAR-26) in glavni seznam minimalne opreme/glavni seznam opreme (MMEL/MEL).

Tudi na tem področju organizacija pristojnega nadzornega organa (tako glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati letalski nadzorniki za opravljanje nalog nadzora, kot tudi glede števila izvajalcev), ni bila usklajena z zahtevami, ki izhajajo iz JAR.

Področje navigacijskih služb zračnega prometa po predpisih Skupnosti/Evropske unije

Na podlagi poročil, ki jih Republika Slovenija podaja na podlagi 12. člena Uredbe (ES) št. 549/2004 in 7. člena Uredbe (ES) št. 551/2004, je Evropska komisija v dopisu (DG TREN F2/NLC/gc D (2009) 72961 z dne 1. decembra 2009) za leti 2007 in 2008 poleg določenih drugih pomanjkljivosti ugotovila, da Republika Slovenija, kot še nekatere druge države članice EU, tudi na tem področju ne izpolnjuje pogojev glede virov nacionalnih nadzornih organov (Ministrstvo za promet). Naslednji ukrep bo Komisija sprejela v tem poročevalskem obdobju, ki se je končalo 31. januarja 2010. Tudi v zvezi s tem področjem upravičeno pričakujemo enake ukrepe Komisije kot v primeru (ne)izvajanja Uredbe (ES) št. 1702/2003 in Uredbe (ES) št. 2042/2003.

Dne 1. maja 2004, ko je Republika Slovenija vstopila v Evropsko unijo, so v Republiki Sloveniji za čele veljati:

- Uredba (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o dolo čitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 549/2004),
- Uredba (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 10; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 550/2004),
- Uredba (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (uredba o zra čnem prostoru) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 20; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 551/2004) in
- Uredba (ES) 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti) (UL L št. 96 z dne 31. 3. 2004, str. 26; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 552/2004),

kot so bile spremenjene z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 34).

Do 1. februarja 2010 je Komisija EU k navedenim uredbam izdala 13 izvedbenih pravil (uredb). Za izvajanje teh uredb sta s stališča nadzora bistvenega pomena Uredba Komisije (ES) št. 2096/2005 z dne 20. decembra 2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa (UL L št. 335 z dne 21. 12. 2005, str. 13), kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 668/2008 z dne 15. julija 2008 o spremembi prilog II do V Uredbe (ES) št. 2096/2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa v zvezi z delovnimi metodami in operativnimi postopki (UL L št. 188 z dne 16. 7. 2008, str. 5; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 2096/2005) in Uredba Komisije (ES) št. 1315/2007 z dne 8. novembra 2007 o varnostnem nadzoru pri upravljanju zračnega prometa in spremembi Uredbe (ES) št. 2096/2005 (UL L št. 291 z dne 9. 11. 2007, str. 16; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 1315/2007).

Organizacija pristojnega nadzornega organa (tako glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati letalski nadzorniki za opravljanje nalog nadzora, kot tudi glede števila izvajalcev) ni bila usklajena z

zahtevami iz navedenih uredb EU.

Zahteve iz Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu

Republika Slovenija mora tudi v skladu z zahtevami iz 37. in 38. člena Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu (Uradni list FLRJ – MP, št. 3/54, akt o notifikaciji nasledstva, Uradni list RS, št. 24/92, in Uradni list RS, MP, št. 3/00 – v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija) uveljaviti mednarodne standarde in priporočene prakse, ki se objavljajo v prilogah od 1 do 18 k tej konvenciji. Čikaška konvencija sicer dopušča, da države pogodbenice Čikaške konvencije lahko uveljavljajo določene izjeme v okviru splošnih pravil zagotavljanja varnosti, vendar morajo te razlike objaviti. Republika Slovenija je večinoma zagotovila izvajanje mednarodnih standardov in priporočenih praks v mednarodnem zračnem prometu, v celoti pa ne izvaja ustreznega nadzora, ker za to ni vzpostavila primerne organizacije in postopkov. Implementacija mednarodnih standardov in priporočenih praks se v skladu z resolucijo Skupščine Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) nadzoruje v okviru Programa univerzalnega revizijskega nadzora varnosti (USOAP). USOAP je ustanovljen z resolucijo Skupščine ICAO A 32-11, sedanji program pa se izvaja v skladu z resolucijo Skupščine ICAO št. 35-8.

V Republiki Sloveniji je v letu 2000 že bil izveden revizijski pregled zagotavljanja varnosti v civilnem letalstvu (področje licenciranja osebja, letalskih operacij in plovnosti zrakoplovov), leta 2002 pa ponovni pregled, vendar še vedno niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti glede strokovnosti nadzornega osebja. V Republiki Sloveniji bo tak pregled ponovno opravljen med 7. in 16. junijem 2010. Države pogodbenice Čikaške konvencije, ki ne zadovoljijo osnovnih zahtev iz mednarodnih standardov in priporočenih praks, kot so določeni s prilogami k Čikaški konvenciji, se uvrstijo na seznam držav, za katere obstoji pomembna zaskrbljenost za varnost (terminologija ICAO), kar pomeni, da v njih varnost zračnega prometa ni zagotovljena.

Druga letalska področja po predpisih Skupnosti/Evropske unije

Kot izhaja iz poročil o opravljenih inšpekcijskih nadzorih, Republika Slovenija, kljub ugotovljenemu pomanjkanju nadzornega osebja za to področje uspešno izpolnjuje obveznosti po predpisih EU na področju varovanja civilnega letalstva, kot izhaja iz Uredbe (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (UL L št. 97 z dne 9. 4. 2008, str. 72), kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 18/2010 z dne 8. januarja 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede specifikacij za nacionalne programe za nadzor kakovosti na področju varovanja civilnega letalstva (UL L št. 7 z dne 2. 1. 2010, str. 3) in z njo povezanih izvedbenih predpisov Komisije.

V zvezi z Uredbo (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 51), ki razširja pristojnosti Evropske unije in Komisije tudi na področje aerodromov, pričakujemo podobne ugotovitve kot na področju varovanja civilnega letalstva. Maja 2010 je EASA opravila uvodni pregled ureditve nadzora letalske varnosti v zvezi z aerodromi in ugotovila podobno stanje, kot je ugotovljeno za začetno in stalno plovnost.

Razlogi za sprejem zakona

Osnovni razlog za sprejem zakona je vzpostavitev predpisanega nadzora na področju letalske varnosti v skladu s predpisi Republike Slovenije, predpisi Evropske unije in zahtevami, ki izhajajo iz Čikaške konvencije (delovanje države). Zakon o letalstvu, glede na druge predpise Republike Slovenije, ki se nanašajo na državno upravo, javne uslužbence, sistem plač v javnem sektorju in javne agencije, namreč ne ureja dovolj celovito in natančno vseh zahtev, ki jih mora izpolniti Republika Slovenija glede pristojnega nadzornega organa in nadzornih postopkov za izvajanje letalskih predpisov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji. Poleg navedenega temeljijo zahteve Evropske unije glede zagotavljanja letalske varnosti na funkcionalni organiziranosti nadzornega organa, procesih, in učinkih.

Z vzpostavitvijo predpisanega nadzora varnosti letalstva bo tudi preprečena nepopravljiva gospodarska škoda, ki bi nastala, če bi v drugih državah članicah Evropske unije prenehalo medsebojno priznavanje listin, ki jih izdaja Ministrstvo za promet. S tem bi prišlo do trajnejšega motenja delovanja letalskega prometnega sistema, ker slovenski prevozniki v Evropski uniji ne bi mogli več opravljati dejavnosti proizvodnje zrakoplovov, vodenja stalne plovnosti zrakoplovov, vzdr ževanja zrakoplovov in usposabljanja ter posledično izvajati zračnega prometa in opravljati zračnega prevoza. V času ekonomske krize in recesije na letalskem področju bi to lahko pomenilo tudi prenehanje poslovanja številnih gospodarskih družb zaradi nedelovanja države.

Ustanovitev posebne javne agencije je potrebna, ker je treba zagotoviti zadostno prožnost organizacije in potrebnih virov za izvajanje nadzornih funkcij, zlasti funkcije stalnega nadzora. V tem smislu je treba zagotoviti plače, ki bodo vsaj minimalno primerljive s plačami oseb, ki jih nadzorujejo, in zadostno število izvajalcev stalnega nadzora, ki je odvisno od števila nadziranih oseb in zahtevnosti nadzora. Brez teh dveh rešitev ni mogoče zagotoviti predpisanega stalnega nadzora, ker zaradi prenizkih plač ni mogoče zagotoviti potrebnih zaposlitev, zaradi premajhnega števila zaposlenih pa tudi ne stalnega nadzora. Sedanji splošni sistem za javni sektor, ki je glede plač primerljiv le notranje v okviru javnega sektorja in temelji na formalni izobrazbi, glede števila zaposlenih pa je odvisen od proračunskih zmožnosti (temelji na davkih, taksah in drugih dajatvah), ne izpolnjuje zahtev iz predpisov Evropske unije, ki izhajajo iz lastnosti (ang.: performance) postopkov oziroma zahtev in skupne stopnje povpraševanja ter s tem povezanega zaračunavanja stroškov.

V primeru zagotavljanja varnosti v letalstvu gre za specifične zahteve, ki jih ni mogoče zagotoviti na način, ki je sicer običajen za vsakodnevne dejavnosti in potrebe. Upoštevati je treba globalnost dejavnosti (slovensko letalo, ki izpolnjuje predpisane varnostne oziroma operativne zahteve, lahko leti v kateremkoli zračnem prostoru države pogodbenice Čikaške konvencije in pristane ne njenem letališču v nekomercialne namene, in obratno, letalo katerekoli države pogodbenice Čikaške konvencije, lahko prileti v slovenski zračni prostor in pristane na slovenskem letališču za neprometne potrebe). Posamezne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci različnih dejavnosti v letalstvu, pa tudi pristojni nadzorni organi, se v Republiki Sloveniji določajo z mednarodnimi konvencijami (na primer: Čikaška konvencija), predpisi Evropske unije (na primer: Uredba (ES) št. 216/2008) in predpisi Republike Slovenije (na primer: Zakon o letalstvu). Vsi navedeni predpisi imajo specifične zahteve, ki se nanašajo na pristojni nadzorni organ in izvajanje nadzora (zlasti glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati letalski nadzorniki za posamezno področje nadzora).

Republika Slovenija vse od leta 1991, ko so pristojni organi Republike Slovenije v skladu z Ustavnim zakonom za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije prevzeli izvrševanje pravic in dolžnosti, ki so bile z ustavo Republike Slovenije in ustavo SFRJ prenesene na organe SFRJ, ni v celoti vzpostavila zahtevanega nadzora varnosti na področju civilnega letalstva. **Ocenjuje se, da v okviru obstoječega sistema državne uprave ni bilo mogoče**

rešiti tega vprašanja.

Kot primer navajamo delovno področje, ki se ureja z Uredbo (ES) št. 1702/2003 in Uredbo (ES) št. 2024. Trenutno je za delo na teh področjih zaposlenih šest oseb, izmed katerih imata le dva delovne izkušnje z zahtevano licenco (kategorije C), en zaposleni pa izvaja naloge, ki niso neposredno povezane z izvajanjem navedenih uredb. Glede na obseg nalog (število zrakoplovov, organizacij in osebja) bi morali za to delovno področje zagotoviti najmanj šest oseb z delovnimi izkušnjami z zahtevanimi licencami za vzdrževanje zrakoplova kategorije B oziroma C (vsak zaposleni bi opravljal naloge na dveh področjih) in tri strokovne sodelavce za vodenje predpisanih evidenc in dokumentacije. Nadzorni organ bi moral, ob izpolnitvi pogoja ustrezne visokošolske izobrazbe (strojništvo, energetika, elektrotehnika, računalništvo), imeti zaposlena najmanj po dva izvajalca s petletnimi delovnimi izkušnjami z zahtevano licenco za vsako izmed naslednjih področij: (1) vzdr ževalne organizacije, (2) organizacije za upravljanje stalne plovnosti, (3) organizacije za usposabljanje in (4) izvajanje licenciranja osebja za vzdrževanje zrakoplova, ter dva, ki sta pridobila ustrezno usposobljenost po akademski poti in s specialističnimi letalskimi usposabljanji za projektivne organizacije in proizvodne organizacije. Pri tem niso upoštevane potrebe iz nacionalne zakonodaje (zrakoplovi iz priloge II k Uredbi (ES) št. 216/2008).

Poleg navedenega, do pred kratkim (maj 2010), poklica letalskega nadzornika v Republiki Sloveniji ni bilo, slovenski pravni red stalnega nadzora ne pozna, predpisi Republike Slovenije o državni upravi, upravnih postopkih, javnih uslužbencih in sistemu plač v javnem sektorju pa ne temeljijo na zahtevah predpisov Evropske unije in zahtevah iz sistema Čikaške konvencije (Konvencija o mednarodnem civilnem letalstvu, Chicago 1944). Predpisi, ki so jih sprejeli pristojni organi Republike Slovenije, ne vsebujejo določb o stalnem nadzoru in pristojnostih nadzornega organa za stalni nadzor. Glede ustanovitve javne agencije je treba ugotoviti, da so kadri (letalski nadzorniki) bistveni element zagotavljanja letalske varnosti (kar prigovarja tudi Evropska komisija), saj z letalom lahko upravlja le pilot, nadzoruje ga pa lahko le enako ali višje usposobljeni pilot. Poglavitna razloga za ustanovitev javne agencije sta seveda notranja organizacija (NOE) in plače, ki so primerljive s povprečnimi plačami v posamezni specifični dejavnosti (komercialni zračni prevoz, kontrola zračnega prometa, vzdrževanje stalne plovnosti zrakoplovov ipd.). Vprašanje plač v javnem sektorju je sicer sistemsko vprašanje, vendar ta sistem ne vključuje primerljivosti s poklici v Republiki Sloveniji, pogojno pa tudi v drugih državah članicah Evropske unije (prost pretok delovne sile). Na letalskem področju to ni zagotovljeno.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Osnovni cilj sprememb in dopolnitev Zakona o letalstvu je vzpostaviti in ohraniti visoko stopnjo varnosti civilnega letalstva v Republiki Sloveniji.

Dodatni cilji na področjih, ki jih ureja ta zakon, so tudi spodbuditi stroškovno in časovno u činkovitost certifikacijskih postopkov, slovenski letalski industriji zagotoviti pogoje za prost pretok blaga, oseb in storitev z drugimi državami članicami Evropske unije ter zagotoviti enotne pogoje delovanja za vse akterje na slovenskem trgu letalskega prometa in njihovo primerljivost v okviru Evropske unije.

Navedeni cilji, gledano s stališča Republike Slovenije, so skladni tudi s cilji Evropske unije, ki so določeni v Uredbi (ES) št. 216/2008 in Resolucijo o dolgoročnem razvoju civilnega letalstva Republike Slovenije.

Predlog sprememb zakona sledi naslednjim načelom:

- skladnost zahtev in postopkov, določenih s predpisi Republike Slovenije, z zahtevami in postopki, določenimi s predpisi Evropske unije,
- skladnost organizacije nadzornega organa s predpisanimi nalogami in številom postopkov,
- odzivnost nadzornega organa na strokovne, varnostne in normativne zahteve,
- pristojnosti agencije in letalskih nadzornikov za izvajanje upravnih postopkov, stalnega nadzora in prekrškovnih postopkov v zvezi z varnostjo in varovanjem,
- poenostavitev in združevanje postopkov certificiranja in nadziranja,
- neodvisnost nadzornega organa od nadzirane osebe,
- prilagodljiv način financiranja izvajanj nalog ter uravnoteženost prihodkov in odhodkov agencije.

Skladnost zahtev in postopkov, določenih s predpisi Republike Slovenije, z zahtevami in postopki, določenimi s predpisi Evropske unije, se dosega tako, da se (ne glede na pravno podlago za opravljanje posameznih dejanj in odločanje v upravnih zadevah) za stalni nadzor in prekrškovne postopke uporabljajo isti postopki. To poenostavlja postopke in omogoča, da lahko ista oseba izvaja naloge, določene tako s predpisi Republike Slovenije kot tudi s predpisi Evropske unije. S tem se zmanjša tudi potrebno število zaposlenih in znižajo stroški delovanja agencije.

Skladnost organizacije nadzornega organa s predpisanimi nalogami in številom postopkov se zagotavlja z možnostjo dodatnih zaposlitev ter izbire in dodelitve posameznih nalog certificiranja v izvajanje usposobljenemu subjektu. Ta rešitev je bistvenega pomena za pravilno opravljanje posameznih dejanj pred odločanjem in pravočasno odločanje, saj pritožbeni (drugostopenjski) organ ne izpolnjuje pogojev za vodenje posameznih dejanj in odločanje v postopkih, kjer se zahteva, da nadzorniki posedujejo licence. V teh primerih, ki se praviloma nanašajo na:

- certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij,
- stalno plovnost zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter na potrjevanje organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami,
- skupne tehnične predpise in odločanje v upravnih zadevah, ki se uporabljajo za komercialni prevoz z zrakoplovom (letalske operacije),
- navigacijske službe zračnega prometa (enotno evropsko nebo) in
- licenciranje osebja,

drugostopenjski organ ne more voditi predpisanih postopkov in odločati, ker njegovo osebje ne izpolnjuje pogojev, določenih z veljavnimi predpisi.

Odzivnost nadzornega organa na strokovne, varnostne in normativne zahteve se zagotavlja z ustanovitvenim aktom, s pooblastili direktorju agencije, da samostojno sprejema določene splošne pravne akte, ki so potrebni za zagotovitev letalske varnosti, in z zahtevano ustrezno strokovno usposobljenostjo osebja agencije. V tem pogledu se od direktorja agencije zahteva tudi izpolnjevanje strokovnih in vodstvenih pogojev, da lahko samostojno in v celoti osebno prevzema odgovornost za sprejete odločitve in izdane splošne pravne akte. Glede izdaje splošnih pravnih aktov, kot so plovnostno-tehnične zahteve, operativno-tehnične zahteve, direktive o varnosti, priročniki za delo nadzornega osebja agencije, certifikacijske specifikacije v letalstvu, sprejemljivi načini skladnosti in navodil, je tudi neodvisen od sveta agencije. V tem smislu se sledi uvodni določbi št. 25 Uredbe (ES) št. 216/2008, po kateri vse odločitve Evropske agencije za varnost v letalstvu v zvezi z varnostjo sprejema izvršni direktor, ki ima pri pridobivanju mnenj in organizaciji notranjega delovanja agencije tudi dovolj prožnosti.

S pooblastili agencije in letalskih nadzornikov za izvajanje nadzornih in prekrškovnih nalog se zagotavlja optimalna organiziranost in prožnost agencije, da se agencija odzove na varnostne

probleme, tudi v okviru sistema upravljanja varnosti, kot se zahteva s predpisi Evropske unije (na primer z Uredbo Komisije (ES) št. 1315/2007 z dne 8. novembra 2007 o varnostnem nadzoru pri upravljanju zračnega prometa in spremembi Uredbe (ES) št. 2096/2005) in Čikaško konvencijo (priloge 1, 6, 8, 11, 13 in 14 ter ICAO Doc 9859). To je tudi primeren način, da se zagotovi ustrezen nadzor nad tujimi prevozniki, ki pristajajo na letališčih v Republiki Sloveniji.

Poenostavitev in združevanje postopkov certificiranja in nadziranja, tudi pooblastila za vodenje prekr škovnih postopkov, se dosegata s pooblastili, ki jih imajo letalski nadzorniki. S tem se omogoča optimizacija organizacije, saj organizacije ne potrebujejo ločenih notranjih organizacijskih enot (v nadaljnjem besedilu: NOE) za vodenje posameznih dejanj in odločanje v upravnih zadevah, NOE za stalni nadzor, NOE za nadzor izvajanja predpisov ter vodenje in odločanje v prekrškovnih postopkih, temveč to delajo NOE za vodenje posameznih dejanj in odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor, in nadzor izvajanja predpisov (izjemoma tudi za vodenje in odločanje v prekrškovnih postopkih) in NOE za prekrškovne postopke. Taka rešitev je sicer za področje varovanja civilnega letalstva že uveljavljena z Uredbo (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (UL L št. 97 z dne 9. 4. 2008, str. 72), ki v prilogi II med drugim določa:
"2.1 Države članice ustreznemu organu zagotovijo potrebna pooblastila za spremljanje in izvrševanje vseh zahtev te uredbe in izvedbenih aktov Uredbe, vključno s pooblastilom za izrekanje kazni v skladu s členom 21.
2.2 Ustrezni organ opravlja dejavnosti za spremljanje skladnosti in ima pooblastilo, da zahteva odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti v določenem časovnem obdobju.
2.3 Glede dejavnosti za odpravo pomanjkljivosti in izvršilnih ukrepov se vzpostavi postopen in sorazmeren pristop. Ta pristop je sestavljen iz postopnih korakov, ki jim je treba slediti, dokler ni dosežena odprava, vključno z:

(a) nasveti in priporočili;
(b) uradnim opozorilom;
(c) ureditveno odločbo;
(d) upravnimi kaznimi in sodnimi postopki.

Ustrezni organ lahko izpusti enega ali več teh korakov, zlasti kadar je pomanjkljivost resna in se ponavlja."

Prilagodljiv način financiranja izvajanj nalog ter uravnoteženost prihodkov in odhodkov agencije se dosegajo s financiranjem dejavnosti agencije iz proračuna Republike Slovenije in iz prihodkov od tarife za opravljene certifikacijske postopke (vključuje tudi izdajo licenc letalskemu osebju in podobnih listin) ter z ustreznim ravnanjem s presežki prihodkov in nadzorom zadolževanja agencije. Agencija bo morala svoj poslovni načrt, tudi kadrovski načrt, ustrezno utemeljiti.

Poglavitne rešitve

Poglavitna rešitev je ustanovitev javne agencije, ki je pristojna za odločanje v upravnih zadevah, nadzor (stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem predpisov) in prekrškovne postopke na področju letalske varnosti in varovanja, ter zagotovitev ustreznih virov in določitev postopkov, ki agenciji omogočajo izpolnjevanje predpisanih nalog (obveznosti) nadzornega organa države članice Evropske unije. Gre praviloma za odločanje v upravnih zadevah in nadzorne naloge, ki jih v skladu s predpisi lahko izvajajo le za to posebej usposobljene (izobrazba in strokovna usposobljenost, ki se izkazuje z licencami, ratingi, pooblastili in podobnimi letalskimi listinami o usposobljenosti), izkušene (delovne izkušnje, šteto v letih ali urah, na delovnem področju, ki ga nadzorujejo) in pooblaščene osebe (ustrezna zakonska pooblastila za odločanje in ukrepanje).

Agencija je izvršni upravni, nadzorni in prekrškovni organ, ki je odgovoren za zagotavljanje varnosti civilnega letalstva. To pomeni, da ima poleg izvršnih upravnih pooblastil za opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku in odločanje v upravnih zadevah tudi pooblastilo za stalni nadzor varnosti in nadzor nad izvajanjem predpisov ter pooblastilo za vodenje prekrškovnih postopkov. Zaradi preglednejšega razlikovanja med stalnim nadzorom in nadzorom nad izvajanjem letalskih predpisov na eni strani in nadzorom, ki se v Republiki Sloveniji opravlja v skladu s predpisi o in špekcijskem nadzoru, na drugi strani, so posebej določena pooblastila in naloge letalskih nadzornikov in nadzornikov (v predpisih Evropske unije in dokumentih ICAO v angleškem jeziku imenovani "inspectors").

Ministrstvo za promet zadrži v svoji pristojnosti naloge, ki so povezane z mednarodnimi odnosi. Pooblastilo Ministrstva za promet za opravljanje zunanjih zadev že sicer izhaja iz 2. člena Zakona o zunanjih zadevah, Ministrstvo za promet pa je pristojno za izvajanje dvostranskih sporazumov o zra čnem prometu tudi v skladu z zakoni o ratifikaciji dvostranskih sporazumov o zračnem prometu.

Nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela agencije, ki ga v skladu z Zakonom o javnih agencijah izvaja ministrstvo, pristojno za promet, se izvaja na enak način, kot je določen za nadzor, ki ga izvajata Komisija in Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA). Za ta nadzor se uporabljajo določbe predpisov Evropske unije o načinu dela Evropske agencije za varnost v letalstvu pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja oziroma o določitvi postopkov za izvajanje inšpekcijskih pregledov Komisije na področju varovanja letalstva (Uredba Komisije (ES) št. 736/2006 z dne 16. maja 2006 o načinih dela Evropske agencije za varnost v letalstvu pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja (UL L št. 129 z dne 17. 5. 2006, str. 10)) in Uredba Komisije (EU) št. 72/2010 z dne 26. januarja 2010 o določitvi postopkov za izvajanje in špekcijskih pregledov Komisije na področju varovanja letalstva (UL L št. 23 z dne 27. 1 2010, str. 1)).

Določbe zakona o nadzoru so prilagojene zahtevam, ki izhajajo iz predpisov Evropske unije. To pomeni, da je zagotovljeno usklajeno vodenje najmanj štirih vrst procesov, to je: odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor, nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in vodenje prekrškovnih postopkov. Letalski nadzorniki in nadzorniki (uradne osebe agencije) imajo enaka pooblastila kot uradne osebe po predpisih o splošnem upravnem postopku in inšpektorji po prepisih o inšpekcijskem nadzoru in predpisih o prekrških, če izpolnjujejo s tem zakonom predpisane pogoje. Posamezen letalski nadzornik oziroma nadzornik ima lahko več navedenih pooblastil. Enako velja za uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet.

Za ustanovitev javne agencije sta izpolnjena tudi oba kriterij za ustanovitev javne agencije iz prvega odstavka 4. člena Zakona o javnih agencijah. Opravljanje nalog agencije se bo po določenem času (približno dveh letih) namreč pretežno financiralo s pristojbinami in stroški (tarifa), neposredni politi čni nazor pa bi bil neprimeren, ker je treba v skladu z zahtevami iz predpisov Evropske unije zagotoviti, da bo agencija svoja pooblastila izvajala nepristransko, neodvisno in pregledno. To seveda ne izključuje strokovnega nadzora nad delom agencije. Že sedaj je mogoče v celoti financirati naloge agencije na področju navigacijskih služb zračnega prometa, za pretežno financiranje nalog nadzora letalskih operacij, stalne plovnosti in obratovanja letališč pa je treba sprejeti ustrezni pravni akt (četrti odstavek 179.m člena). S tem bo večinski del nalog agencije financiran s tarifami.

Osnovnega cilja letalskega nadzornega organa, to je zagotovitev letalske varnost, tudi ni mogoče zagotoviti v okviru ministrstva ali organa v sestavi. Nadzor letalske varnosti je Republika Slovenija v preteklosti že zagotavljala v obliki organa v sestavi - Upravo Republike Slovenije za civilno letalstvo, pa ključni vprašanji, to je število zaposlenih in njihova usposobljenost ter ustrezna organiziranost, ni bil rešen, ker so veljale enake zahteve, kot veljajo za ministrstvo. Organizacijska

struktura javnih agencij je dosti bolj prilagodljiva, v skladu z zahtevami iz predpisov Evropske unije, pa mora organizacijsko strukturo določiti organ sam (na primer zahteva iz točke a) M.B.102 priloge I k Uredbi (ES) št. 2042/12003). Dodatno je v okviru ožjega dela državne uprave tudi praktično nemogoče zagotoviti ustrezno prilagodljivost financiranja, saj proračun ne omogoča ustreznega prenosa sredstev iz enega v drugo proračunsko leto, obseg dodeljenih sredstev je odvisen od prora čunskih zmožnosti, moral bi pa biti odvisen od tekočih zahtev in načrtov industrije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORA ČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Sprejem zakona ima finančne posledice za državni proračun. Proračunska sredstva, potrebna za delovanje agencije, se bodo postopoma zniževala do višine, ki je potrebna za izvajanje splošnih varnostnih nalog in programov agencije, izvajanje strokovnih in razvojnih nalog, mednarodno sodelovanje, nadzor izvajanja letalskih predpisov in vodenje prekrškovnih postopkov ter drugih nalog, ki jih agencija izvaja za potrebe drugih državnih organov.

Večji del prihodkov za izvajanje nalog bo agencija pridobila s prihodki iz pristojbin in povračila stro škov, ki jih v skladu s tarifo vplačajo prosilci in imetniki certifikatov in drugih listin, ki jih izdaja Agencija, prihodki iz povračil za izvedene certifikacijske postopke, druge izdane posamične pravne akte in izvedene naloge stalnega nadzora, ki jih agencija pogodbeno opravi za potrebe Evropske agencije za varnost v letalstvu ali druge pristojne letalske organe, ter s prihodki od lastnih dejavnosti. Tarife se oblikujejo na enak način, kot se oblikujejo takse in dajatve, ki jih obračunava Evropska agencija za varnost v letalstvu (Uredba Komisije (ES) št. 593/2007 z dne 31. maja 2007 o taksah in dajatvah, ki jih obračunava Evropska agencija za varnost v letalstvu (UL L št. 140 z dne 1. 6. 2007, str. 3) kot je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1356/2008 z dne 23. decembra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 593/2007 o taksah in dajatvah, ki jih obračunava Evropska agencija za varnost v letalstvu (UL L št. 350 z dne 30. 12. 2008, str. 46).

V proračunu Republike Slovenije za leto 2010 je na postavki Ministrstva za promet št. 7652 Razvoj in urejanje prometa načrtovanih 786.400,00 evrov in za leto 2011 1.945.000,00 evrov. Predvideva se namreč, da bo agencija začela delovati avgusta 2010, izvajati naloge pa septembra 2010. Za potrebe Direktorata za civilno letalstvo, ki v okviru Ministrstva za promet izvaja naloge na letalskem področju, ki se prenašajo v pristojnost agencije, se na letni ravni zagotavlja okrog 2.800.000,00 evrov. Po reorganizaciji bo za potrebe Direktorata za civilno letalstvo še naprej treba zagotavljati približno 800.000,00 evrov.

Glede na navedeno bo morala agencija s sistemom tarif zagotoviti prilive, ki bodo omogočali normalno poslovanje. To pomeni, da bo tarifa lahko upoštevala več v letalstvu določljivih pokazateljev, kot so teža zrakoplova, vrsta zrakoplova (letalo, helikopter itd.), število motorjev, vrste motorjev, število operacij določenih kategorij zrakoplovov, število zrakoplovov, ki so vključeni v operacije, število potnikov, število zaposlenih, zahtevnost postopkov in podobne pokazatelje, nedolo čljivi postopki (na primer alternativne metode dokazovanja skladnosti z odobrenim projektom, tehni čna pomoč, ki jo zahtevajo tuji organi ipd.) pa se opredelijo z vrednostjo urne postavke.

Okvirni pregled potrebnih virov za delovanje agencije (pri nespremenjenem številu postopkov):

VIR	2010	2011	2012	2013	2014	2015 in po/letno
Proračun	786.400,00	1.945.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00
Tarife	120.000,00	1.500.000,00	1.736.000,00	1.797.440,00	1.861.338,00	1.927.792,00
Lastna dej.	0	10.000,00	12.000,00	14.000,00	16.000,00	30.000,00
Skupaj	906.400,00	3.455.000,00	3.548.000,00	3.611.440,00	3.677.338,00	3.757.792,00

Iz preglednice je razvidno, da je za prvo leto poslovanja, ko bo agencija delovala še z zmanjšanim številom zaposlenih in le štiri ali pet mesecev, potrebnih 906.400,00 evrov, v letu 2011 3,466 milijona evrov, ker bo treba zagotoviti vsa manjkajoča usposabljanja osebja in opremo, nato pa v naslednjih letih od 3,5 do 3,8 milijona evrov letno.

Projekcije kažejo, da bi se z uporabo tarife, ki jo dobimo z izračunom povprečne vrednosti tarif v skupini držav članic Evropske unije (Finska, Danska, Španija, Estonija, Poljska, Belgija, Avstrija, Litva in Nizozemska), lahko letno zagotovilo približno 1,5 do 2,0 milijona evrov. Pri tem se lahko upošteva približno 4-odstotna letna rast števila postopkov, za katere se zaračunavajo pristojbine in stroški po določeni tarifi. Ob tej predpostavki bi se iz proračuna Republike Slovenije moralo na letni ravni zagotavljati približno 1.800.000,00 evrov za delovanje agencije. Ta vrednost bo sicer odvisna od potreb Republike Slovenije (Ministrstva za promet) glede na potrebe za pripravo predpisov, izvajanje državnega programa varnosti, sodelovanje v mednarodnih organizacijah (EU, ICAO, ECAC, EUROCONTROL ipd.) pa tudi od prilivov iz zaračunanih pristojbin in povračila stroškov, nadomestila za izvedene postopke, ki jih bo agencija izvajala za potrebe Evropske agencije za varnost v letalstvu in druge nacionalne letalske organe, ter obsega lastne dejavnosti. Te potrebe se bodo pričakovano sčasoma zniževale, saj bo postopoma večji del letalske varnosti in varovanja urejen z izvedbenimi predpisi Evropske unije. Kot primer navajamo okvirna plačila (v evrih), ki jih v normalnih okoliščinah plačata prosilec za izdajo licence prometnega pilota letala v nekaterih državah Evropske unije: Slovenija (100,15), Finska (250,00), Danska (459,00), Španija (172,00), Belgija (400,00), Avstrija (420,00), Litva (163,00) in Nizozemska (131,00), in lastnik zrakoplova za njegov vpis v register: Slovenija (17,73), Finska (150,00), Danska (420,00), Španija (106,00-352,00), Estonija (831,00), Poljska (50,00-2000,00), Belgija (100,00), Avstrija (150,00-2500,00), Litva (26,00-116,00) in Nizozemska (63,00-125,00).

Spremembe zakona vplivajo na proračun Republike Slovenije tako, da se odhodki proračuna, kljub povečanemu številu zaposlenih v agenciji in njihovim višjim plačam, ne bodo povečevali, po dolo čenem začetnem obdobju pa se bodo postopoma celo lahko zmanjševali. Povečano število zaposlenih in višje plače se bodo krile s prihodki od tarif (pristojbine in stroški), ki jih bodo plačevali zavezanci. Proračunska sredstva se bodo praviloma zagotavljala za izvajanje splošnih varnostnih nalog, ki jih bo agencija izvajala zaradi potreb Republike Slovenije in javnega interesa na področju letalstva.

Predlagane spremembe Zakona o letalstvu nimajo posledic na druga javnofinančna sredstva.

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST UREDITVE PRAVU EU

4.1 Prilagojenost ureditve pravu EU

Predlog sprememb zakona je skladen z zahtevami iz predpisov EU. V delu, ki se nanaša na usposobljene subjekte, pa ureja postopke, kolikor jih predpisi Evropske unije ne urejajo.

4.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Glede ureditve v drugih pravnih sistemih je pomembno ugotoviti, da je glede na veljavni pravni red

Evropske unije treba slediti rešitvam, ki jih nalagajo predpisi Evropske unije. V tem smislu je nepomembno, kako je nadzorni (po slovenskih prepisih tudi prekrškovni) organ umeščen v sistem dr žavne uprave. Pomembno je, da so pristojni nadzorni organ in njegovi zaposleni ustrezno usposobljeni, da imajo potrebne pristojnosti za izvajanje dodeljenih nalog in da jih je v zadostnem številu.

Pristojni nadzorni organi za letalsko varnost so v različnih državah Evropske unije tudi različno organizirani.

Pregled pristojnih letalskih organov v državah članicah Evropske unije.

Avstrija	Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie Austrocontrol
Belgija	Service Public Fédéral Mobilité et Transports - Direction Générale Transport Aérien Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
Bolgarija	Civil Aviation Administration
Ciper	Ministry of Communications and Works - Department of Civil Aviation (DCA)
Češka republika	Civil Aviation Authority Ministry of Transport
Danska	Statens Luftfartsvaesen (CAA - DK)
Estonija	Ministry of Economic Affairs and Communications
Finska	CAA Finland
Francija	Direction Générale de l'Aviation Civile
Nemčija	Bundesministeriums für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung (BMVBS) Luftfahrt-Bundesamt
Grčija	Hellenic Civil Aviation Authority
Madžarska	NKH Nemzeti Közlekedési Hatóság - National Transport Authority Hungary
Irska	Department of Transport Irish Aviation Authority
Italija	Ente Nazionale per l'Aviazione Civile
Latvija	Civil Aviation Administration of Latvia Civilās aviācijas administrācija
Litva	Civil Aviation Administration
Luksemburg	Direction de l'Aviation Civile du Luxembourg
Malta	Department of Civil Aviation
Poljska	Civil Aviation Office Ministry of Transport
Portugalska	Instituto Nacional de Aviaçáo Civil
Romunija	Romanian civil aeronautical authority
Slovaška republika	Ministry of Transport, Posts & Telecommunications/Directorate General of Civil Aviation Civil Aviation Authority
Slovenija	Ministry of Transport Civil Aviation Authority
Španija	Ministerio de Fomento - Aviación Civil
Švedska	Luftfartsstyrelsen (Swedish Civil Aviation Authority)
Nizozemska	Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW)
Velika Britanija	Department for Transport Civil Aviation Authority

Ob tem posebej navajamo značilni primer Avstrije, ki ima dva organa, pristojna za nadzor varnosti civilnega letalstva, in sicer Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie in Austrocontrol, GmbH. Ministrstvo je pristojno za nadzor varnosti v delu, ki se nanaša na navigacijske službe zračnega prometa, Austrocontrol pa za varnost letenja. Austrocontrol, po avstrijskih predpisih sicer družba z omejeno odgovornosti, je tudi izvajalec navigacijskih služb zra čnega prometa, zato ta del nadzornih nalog izvaja neposredno resorno ministrstvo. Izvajanje Uredbe (ES) št. 1008/2008 je v pristojnosti ministrstva. Nadzorne postopke ima usklajene s predpisi EU, nadzorno osebje pa izpolnjuje predpisane zahteve.

5. DRUGE POSLEDICE

Število zaposlenih na Ministrstvu za promet se bo zmanjšalo za javne uslužbence, ki bodo zaposleni v agenciji (zaposlitev pri novem delodajalcu). Glede na trenutno stanje to pomeni, da bo v Direktoratu za civilno letalstvo ostalo 17 zaposlenih, na agencijo pa bo prezaposlenih 30 javnih uslu žbencev. S tem se bo zmanjšala tudi obremenitev sekretariata ministrstva in drugih skupnih služb na Ministrstvu za promet, saj se s tem vse operativno delo in s tem povezane naloge (potni nalogi, dnevnice, ustne obravnave, nadzori na ploščadi, usposabljanja ipd.) prenesejo na agencijo. Kadrovski načrt ministrstva se bo torej zmanjšal za 30 javnih uslužbencev, v agenciji pa bo treba postopoma dodatno zaposliti in usposobiti 39 javnih uslužbencev. Taka zahteva izhaja zlasti iz predpisov Evropske unije.

Povečale se bodo finančne obveznosti gospodarstva, ki je do sedaj plačevalo le upravne takse in stro ške postopkov (po pravilniku ali določeno s posebnim sklepom). Vsi drugi stroški delovanja so se krili iz proračuna in splošnih proračunskih virov.

6. PREDLOG ZA OBRAVNAVO ZAKONA PO NUJNEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu sprejme po nujnem postopku v skladu s 143. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 in PoDZ-1-UPB1) z namenom, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Predlog sprejema po nujnem postopku se utemeljuje z dejstvom, da je Direktorat za energijo in transport pri Evropski komisiji (DG TREN) Republiko Slovenijo z dopisom z dne 9. septembra 2009 opozoril na kršitve zagotavljanja letalske varnosti - slovensko implementacijo Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES, Uredbe Komisije (ES) št. 1702/2003 z dne 24. septembra 2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij in Uredbe Komisije (ES) št. 2042/2003 z dne 20. novembra 2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami. To dejansko pomeni, da Republika Slovenija kot država na področju nadzora varnosti, ki se ureja z navedenimi predpisi Evropske unije, ne deluje na zahtevani način.

V zvezi z ugotovitvami inšpekcijskih nadzorov, ki so bili izvedeni od oktobra 2006 do maja 2009, je Evropska komisija od Republike Slovenije zahtevala dodatno podrobno poročilo o stanju letalske varnosti in sprejetih ukrepih za odpravo ugotovljenih neskladnosti ter druge podatke. Ministrstvo za promet je na podlagi te zahteve podalo podrobno poročilo in podatke. Kljub navedenemu pa Ministrstvo za promet v okviru veljavne slovenske zakonske (normativne) ureditve ni moglo podati ključnega odgovora, ki ga Evropska komisija želi dobiti od Republike Slovenije - to je, kdaj bo Republika Slovenija vzpostavila predpisani nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov Skupnosti oziroma Evropske unije v skladu z njunimi zahtevami. Ključno vprašanje je vprašanje zadostnega števila ustrezno usposobljenih letalskih nadzornikov (inšpektorjev po terminologiji letalskih predpisov Skupnosti oziroma Evropske unije) glede na obseg letalskih dejavnosti in letalskega osebja v Republiki Sloveniji.

Če Republika Slovenija ne bo odpravila večkrat ugotovljene neskladnosti in posledično ne bo zagotovila ustreznega nadzora nad dejavnostjo civilnega letalstva, bo Evropska komisija v skladu z 11. členom Uredbe (ES) št. 216/2008 sprožila Zaščitni postopek (6. člen Sklepa Sveta z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (1999/468/ES) (EGT L št. 184 z dne 17. 7. 1999, str. 23), lahko pa začne tudi postopek pred Sodiščem ES, ker Republika Slovenija ne izvaja evropskih predpisov. Pred tem pa bo Komisija ES zaradi zagotavljanja varnosti evropskega civilnega letalstva in v skladu s pristojnostmi iz drugega odstavka 11. člena Uredbe (ES) št. 216/2008 zahtevala omejitev ali začasno ukinitev listin, ki jih izdaja Republika Slovenija na letalskem področju, na katerem ne izpolnjuje zahtevanih pogojev. Če Republika Slovenija ne bo predstavila ustreznega napredka, bo Komisija v oktobru 2010 sprožila ustrezne postopke.

Iz navedenega izhaja, da je Evropska komisija v skladu s predpisanimi postopki ugotovila, da Republika Slovenija kot država članica svoje suverene državne funkcije nadzora nad civilnim letalstvom ne izvaja v skladu z zahtevami, ki jih določajo predpisi Evropske unije.

Če bo Komisija oktobra 2010 ponovno ugotovila neskladnosti ali neefektivne skladnosti, bo od Republike Slovenije zahtevala, da izvede ustrezne korektivne in zaščitne ukrepe, na primer omejitev ali začasno ukinitev teh certifikatov. Poleg tega bo z dnem, ko bo Komisija o odločitvi uradno obvestila države članice, prenehalo veljati medsebojno priznavanje slovenskih certifikatov v drugih državah članicah Evropske unije. To bo na primer pomenilo, da morajo vzdrževalne organizacije, organizacije za upravljanje stalne plovnosti in organizacije za usposabljanje svoje sedeže preseliti v druge države članice Evropske unije in tam pridobiti potrebna dovoljenja za opravljanje teh dejavnosti. Podobno velja za imetnike spričevala letalskega prevoznika, letalsko osebje (pilote, kontrolorje zračnega prometa ipd.). S tem bi lahko nastala izredna gospodarska škoda, občutno bi pa bili prizadeti tudi obratovalci letališč in izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ker bi prišlo do izjemnega zmanjšanja obsega zračnega prometa na slovenskih letališčih in v zračnem prostoru.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o letalstvu (Uradni list RS, št. 113/06 - uradno prečiščeno besedilo in 33/09) se v zadnji alineji drugega odstavka 1. člena pika nadomesti z vejico in doda nova alineja, ki se glasi:
"- Direktiva 2009/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o letaliških pristojbinah (UL L št. 70 z dne 14. 3. 2009, str. 11).".

2. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi:

"5. člen
(urejanje civilnega letalstva)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, ureja in nadzoruje civilno letalstvo v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter drugimi predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji na področju civilnega letalstva.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka izdaja plovnostno-tehnične in operativno-tehnične zahteve, certifikacijske specifikacije ter sprejemljive načine skladnosti in navodila Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(3) Ob upoštevanju mednarodnih standardov in priporočenih praks Mednarodne organizacije civilnega letalstva ter predpisov in pravnih aktov Evropske unije Vlada Republike Slovenije izda predpis o sistemu upravljanja varnosti, s katerim se določijo pristojnosti in odgovornosti za varnost civilnega letalstva, način doseganja sprejemljive ravni varnosti ter obveznosti izvajalcev posameznih dejavnosti v letalstvu glede:

a) identificiranja varnostnih tveganj,

b) zagotavljanja izvajanja takojšnjih ukrepov za ohranjanje sprejemljivega nivoja varnosti,

c) izvajanja stalnega nadzora in rednega ocenjevanja dosežene ravni varnosti in

d) doseganja stalnih izboljšav splošne ravni varnosti.

Državni program varnosti sprejme minister, pristojen za promet.".

3. člen

Za 5. členom se doda nov 5.a člen, ki se glasi:

"5.a člen
(urejanje vojaškega letalstva)

(1) Ministrstvo, pristojno za obrambo, ureja in nadzoruje vojaško letalstvo v skladu s tem zakonom in na podlagi drugih predpisov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji za vojaško letalstvo.

(2) Strokovne in nadzorne naloge iz prejšnjega odstavka, povezane z nadzorom plovnosti in certifikacijo vojaških zrakoplovov, licenciranjem vojaškega letalskega in

drugega vojaškega letalskega strokovnega osebja, vojaškim zračnim prometom ter nadzorom in kontrolo zračnega prostora opravlja vojaški letalski nadzorni organ. Pri tem mora biti zagotovljeno, da je vojaški letalski nadzorni organ funkcionalno ločen od nadziranih oseb, poveljstev in enot, ki jih nadzoruje, in da se upoštevajo zahteve varnosti zračne navigacije civilnih zrakoplovov. Vojaški letalski nadzorni organ po usmeritvah ministrstva, pristojnega za obrambo, lahko sodeluje tudi v mednarodnih zadevah in z mednarodnimi organizacijami s področja vojaškega letalstva.

(3) Osebje, ki izvaja upravno-strokovne in nadzorstvene naloge iz prejšnjega odstavka, mora imeti najmanj visoko strokovno izobrazbo ustrezne smeri, delovne izkušnje na letalskem področju in ustrezno vojaško licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, če opravlja upravne ali nadzorstvene naloge, ki se nanašajo tudi na osebe, ki v skladu s predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, za opravljanje dejavnosti in aktivnosti oziroma nalog potrebujejo ustrezno vojaško licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo.".

4. člen

V prvem odstavku 9., četrtem odstavku 20., 4. točki prvega odstavka 23., tretjem in petem odstavku 24., petem odstavku 25., drugem in tretjem dostavku 29., četrtem odstavku 48., petem odstavku 53., prvem odstavku 54., tretjem odstavku 58., tretjem odstavku 77., prvem odstavku 78., tretjem odstavku 86., petem odstavku 96., drugem odstavku 100. člena, 101. in 102. členu, šestem odstavku 103., drugem odstavku 111., drugem odstavku 112., četrtem odstavku 116., drugem odstavku 120., prvem odstavku 121., drugem odstavku 131., prvem odstavku 132., tretjem odstavku 159., tretjem odstavku 161., tretjem odstavku 162., 10. točki prvega odstavka 184., 7. točki 207. in tretjem odstavku 216. člena se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet" v različnih sklonih nadomesti z besedo "agencija" v ustreznem sklonu.

5. člen

V tretjem odstavku 11., prvem odstavku 22., drugem, četrtem, šestem, sedmem in osmem odstavku 24., prvem in šestem odstavku 25., prvem odstavku 27., prvem odstavku 29., četrtem in devetem odstavku 31. člena, v 32. členu, tretjem odstavku 33., drugem, tretjem in četrtem odstavku 35. člena, 37. členu, tretjem, četrtem in petem odstavku 38., prvem, četrtem, petem in šestem odstavku 39. člena, v 41. in 42. členu, četrtem in šestem odstavku 43., prvem, drugem in tretjem odstavku 45. člena, v 46. členu, drugem odstavku 48., četrtem odstavku 51., drugem odstavku 52., prvem, drugem, šestem in osmem odstavku 53., drugem odstavku 54., prvem, drugem, tretjem in petem odstavku 55., drugem odstavku 56., prvem in drugem odstavku 58., četrtem odstavku 67., prvem, drugem, tretjem, četrtem in petem odstavku 76., drugem, četrtem in petem odstavku 77. člena, v 80. in 95. členu, prvem odstavku 98., prvem in četrtem odstavku 103., tretjem odstavku 108., prvem odstavku 110., drugem in četrtem odstavku 121., drugem, tretjem, četrtem, sedmem in desetem odstavku 128., prvem, drugem, tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku 128.a., tretjem odstavku 129., tretjem odstavku 130., prvem odstavku 131., drugem odstavku 135., prvem odstavku 147., petem in osmem odstavku 159., tretjem odstavku 160., četrtem odstavku 161., prvem in drugem odstavku 162., 1. točki prvega odstavka

184., 5. točki prvega odstavka 189., 1., 3., 4., in 6. točki prvega odstavka 191., tretjem, četrtem in sedmem odstavku 197. in 4. točki 207. člena se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," v različnih sklonih nadomesti z besedo "agencija" v ustreznem sklonu.

6. člen

V 17. členu se črta 80. točka prvega odstavka.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

"(3) Posamezni izrazi, ki so uporabljeni v zvezi z agencijo, nadzorom in prekrškovnimi postopki, imajo naslednji pomen:

1. "**delovne izkušnje na letalskem področju**" so delovne izkušnje, ki jih je oseba pridobila z delom na delovnem mestu oziroma z opravljanjem letalske dejavnosti ali aktivnosti, za katero se zahteva ustrezna licenca, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo. Delovne izkušnje iz tega odstavka se opredelijo v letih in mesecih ali urah opravljanja določenih nalog, za katera so potrebna letalska znanja;
2. "**letalski nadzornik**" in "**nadzornik**" je uradna oseba pristojnega organa, ki izpolnjuje pogoje, določene z letalskimi prepisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, predpisi o splošnem upravnem postopku in predpisi o prekrških, ter je usposobljena in pooblaščena za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov oziroma za odločanje o prekrških, določenih z letalskimi predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji. Letalski nadzornik in nadzornik ima lahko eno ali več navedenih pooblastil in jih lahko izvaja tudi hkrati;
3. "**letalski predpisi in pravni akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji**" so predpisi in drugi splošni akti, ki urejajo vprašanja v zvezi z letalstvom, ki so jih izdali pristojni slovenski organi, predpisi in drugi pravni akti Skupnosti oziroma Evropske unije, ki urejajo vprašanja v zvezi z letalstvom ter dvostranski mednarodni sporazumi in večstranske mednarodne pogodbe, ki urejajo vprašanja v zvezi z letalstvom in zavezujejo Republiko Slovenijo;
4. "**nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov**" pomeni nadzor, ki se opravlja zaradi preverjanja, ali imajo osebe, ki opravljajo dejavnost na letalskem področju ali izvajajo letalsko aktivnost, za to predpisano dovoljenje ali drugo listino pristojnega organa, s katero dokazujejo, da so za to ustrezno usposobljene oziroma da smejo opravljati tako dejavnost ali aktivnost. Nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov ne vsebuje nalog stalnega nadzora;
5. "**stalni nadzor**" pomeni naloge, ki se jih opravlja zaradi preverjanja, ali se izpolnjujejo pogoji, pod katerimi je bil certifikat izdan, kadar koli v obdobju veljavnosti certifikata, ter prav tako sprejetje zaščitnih ukrepov;
6. "**usposobljeni subjekt**" je usposobljeni subjekt, kot je opredeljen v predpisih Evropske unije, ki se nanašajo na skupne predpise na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu, in usposobljeni subjekt, kot je opredeljen v predpisih o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu.".

7. člen

V petem odstavku 24. člena se besedilo "po izbiri ministrstva, pristojnega za promet" nadomesti z besedilom "po izbiri agencije".

8. člen

V drugem odstavku 27. člena se besedilo "ministrstvu, pristojnemu za promet, in dostaviti" nadomesti z besedilom "agenciji in ji dostaviti".

9. člen

Tretji odstavek 31. člena se spremeni tako, da se glasi:
"(3) Preverjanje plovnostnih zahtev izvaja agencija z rednimi in izrednimi pregledi. Redni pregled se opravi pred izdajo spričevala o plovnosti oziroma pred podaljšanjem njegove veljavnosti na zahtevo lastnika oziroma uporabnika zrakoplova. Izredni pregled se opravi, kadar se ugotovi odstopanje od predpisanih plovnostnih zahtev ali na zahtevo lastnika oziroma uporabnika zrakoplova. Izredni pregled lahko odredi agencija oziroma letalski nadzornik, če se utemeljeno sumi, da zrakoplov ni ploven.".

10. člen

Drugi odstavek 33. člena se spremeni tako, da se glasi:
"(2) Šteje se, da je spričevalo o plovnosti neveljavno, če se slovenski zrakoplov ali njegova oprema ne vzdržuje v skladu s predpisanimi zahtevami, če se na zrakoplovu ali njegovi opremi naredijo spremembe, ki so pomembne za plovnost in ki jih agencija ni predhodno potrdila, ali če niso narejene obvezne spremembe na zrakoplovu ali njegovi opremi ali če se ne opravijo preverjanja po zahtevah agencije oziroma če se ne opravi redni ali izredni pregled. Spričevalo o plovnosti je v zgoraj navedenih primerih neveljavno, vse dokler agencija na vlogo lastnika ali uporabnika ponovno ne ugotovi plovnosti zrakoplova.".

11. člen

V 34. členu se besedilo "Če ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedilom "Če agencija" in besedilo "vrniti ministrstvu, pristojnemu za promet " nadomesti z besedo "agenciji".

12. člen

V naslovu 35. člena se besedilo "ministrstva, pristojnega za promet" nadomesti z besedo "agencije".

13. člen

V prvem odstavku 38. člena se besedilo "izdalo ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedilom "izdala agencija".

14. člen

V prvem stavku petega odstavka 45. člena se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "agencija", v zadnjem stavku pa se besedilo "ministrstvu, pristojnemu za promet" nadomesti z besedo "agenciji".

15. člen

V 2. točki tretjega odstavka 51., drugem in četrtem odstavku 114., prvem odstavku 123., 10. točki prvega odstavka 181., 1. točki 203. in prvem odstavku 214. člena se besedilo "letalski inšpektor" in "inšpektor" v različnih sklonih in številu nadomesti z besedilom "letalski nadzornik" v ustreznem sklonu in številu.

V prvem odstavku 104. člena se besedilo "pristojni inšpektor" nadomesti z besedilom "letalski nadzornik oziroma nadzornik", v četrtem odstavku 112. člena se besedilo "letalski inšpektor" nadomesti z besedilom "letalski nadzornik oziroma nadzornik", v 1., 2., in 3. točki prvega odstavka 194. člena pa se beseda "inšpektor" v različnih sklonih nadomesti z besedilom "uradna oseba agencije" v ustreznem sklonu.

16. člen

V prvem stavku prvega odstavka 52. člena se besedilo "Ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "Agencija", v drugem stavku pa se besedilo "ministrstvu, pristojnemu za promet" nadomesti z besedo "agenciji".

17. člen

Besedilo četrtega odstavka 55. člena se spremeni tako, da se glasi:

"(4) Validacija pomeni izdajo potrdila agencije, s katerim agencija potrdi, da licenca, ki jo je izdal pristojni organ druge države, velja kot licenca, ki bi jo izdala agencija sama.".

18. člen

Besedilo prvega odstavka 58. člena se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Agencija z odločbo razveljavi, začasno ukine ali omeji dovoljenje za delo letalski šoli, če ugotovi, da ne izpolnjuje predpisanih pogojev, ali če na podlagi evidentiranih dogodkov v civilnem letalstvu ugotovi, da ogroža varnost zračnega prometa.".

Besedilo zadnjega stavka tretjega odstavka se spremeni tako, da se glasi "Neveljavno listino mora imetnik vrniti agenciji.".

19. člen

V naslovu 63. člena se besedilo" ministrstva, pristojnega za promet," nadomesti z besedo "agencije",

V besedilu 63. člena se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet, in mu" nadomesti z besedilom "agencijo in ji".

20. člen

V prvem odstavku 67. člena se na koncu stavka doda "oziroma opravlja dela, ki so neposredno povezana z varnostjo letenja vojaških zrakoplovov.".

21. člen

V 68. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:
"(1) Dejavnost zračnega prevoza sme opravljati pravna ali fizična oseba, ki je pridobila operativno licenco, ki jo v skladu s predpisi Evropske unije in tem zakonom izda agencija, če se operativna licenca glede na vrsto prevoza zahteva.".

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:
"(4) Minister, pristojen za promet, v skladu z zahtevami iz predpisov Evropske unije o operativni licenci na predlog agencije določi postopke za izdajo operativnih licenc. Postopki se objavijo na spletni strani ministrstva in agencije.".

22. člen

69., 70., 71., 72., 73., 74., in 75. člen se črtajo.

23. člen

V prvem stavku šestega odstavka 76. člena se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo " agencijo", v drugem stavku pa se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet, ni pisno odobrilo sprememb" nadomesti z besedilom " agencija ni pisno odobrila sprememb".

24. člen

V naslovu 79. člena se besedilo "ministrstva, pristojnega za promet" nadomesti z besedilom "agencije".

V prvem in drugem odstavku se večkrat navedeno besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "agencija".

25. člen

Prvi odstavek 82. člena se črta, preostali odstavki pa se ustrezno preštevilčijo.

26. člen

V prvem stavku drugega odstavka 97. člena se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet" nadomesti z besedo "agencija", v zadnjem stavku pa se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "agencija".

V tretjem in četrtem odstavku se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "agencija".

27. člen

Besedilo prvega odstavka 104. člena se spremeni tako, da se glasi:
"(1) Če agencija ali letalski nadzornik ugotovi, da letališče ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz 103. člena tega zakona, mu lahko agencija obratovalno dovoljenje takoj začasno odvzame ali v celoti ali delno prekliče njegovo veljavnost".

28. člen

V prvem stavku prvega odstavka 114. člena se besedilo "ministrstva, pristojnega za promet" nadomesti z besedo "agencije", v drugem in tretjem stavku pa se besedilo "Ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "Agencija".

29. člen

V prvem stavku drugega odstavka 119. člena se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet" nadomesti z besedo "agencija", v drugem stavku pa se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "agencija".

V tretjem odstavku se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "agencija".

30. člen

Besedilo prvega odstavka 123. člena se spremeni tako, da se glasi:
"(1) Če agencija ali letalski nadzornik ugotovi, da infrastrukturni objekt, naprava ali sistem navigacijske službe zračnega prometa ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz 121. člena tega zakona, mu lahko agencija obratovalno dovoljenje začasno odvzame ali v celoti ali delno prekliče njegovo veljavnost.".

V drugem odstavku se besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedo "agencija".

31. člen

V 138. členu se sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:
"(7) Preiskave nesreč in incidentov zrakoplovov, vpisanih v register vojaških zrakoplovov, in tujih vojaških zrakoplovov na ozemlju oziroma v zračnem prostoru Republike Slovenije vodi preiskovalni organ, ki je organiziran pri ministrstvu, pristojnem za obrambo. Ta preiskovalni organ mora biti funkcionalno neodvisen od ostalih organov in subjektov, katerih interesi bi lahko bili v nasprotju z nalogami in pooblastili preiskovalnega organa. Preiskavo lahko spremlja opazovalec iz preiskovalnega organa iz petega odstavka prej šnjega člena, ki ga določi vodja preiskovalnega organa. Za osebje preiskovalnega organa iz tega odstavka veljajo enake zahteve kot za osebje vojaškega letalskega nadzornega organa iz tretjega odstavka 5.a člena tega zakona.".

32. člen

V 139. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:
"(3) Preiskovalni organ iz sedmega odstavka prejšnjega člena pri obveščanju in poročanju o letalskih nesrečah in incidentih upošteva tudi standarde Nata.".

33. člen

151. člen se črta.

34. člen

Prvi odstavek 155. člena se spremeni tako, da se glasi:
"(1) Pristojni organi vodijo postopke in izdajajo pravne akte po določbah tega zakona v slovenskem jeziku. Minister, pristojen za promet, lahko na predlog agencije predpiše primere in pogoje, ko se poleg slovenskega jezika lahko uporabljajo izrazi v angleškem jeziku oziroma angleški jezik, če je to potrebno zaradi zagotovitve skladnosti z mednarodnimi predpisi in dokumenti oziroma zagotovitev varnosti zračnega prometa.".

35. člen

V naslovu 164. člena se črta besedilo "na letališčih državnega pomena".
Dodata se nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:
"(5) Vlada v skladu z zahtevami iz predpisov in pravnih aktov Evropske unije z uredbo dolo či skupna načela za obračunavanje letaliških pristojbin, v okviru katerih uredi zahteve glede nediskriminacije, skupnega sistema obračunavanja pristojbin, posvetovanj in postopkov, če soglasje ni doseženo, preglednosti, nove infrastrukture, standardov kakovosti, razločevanja storitev in nadzora.
(6) Če je to potrebno zaradi zagotavljanja enakih pogojev za prost dostop do trga storitev zemeljske oskrbe ali opravljanja drugih nalog, povezanih s prevozom v zračnem prometu, lahko vlada določi skupna pravila tudi za obračunavanje stroškov varovanja.".

36. člen

Naslov 11.0 poglavja se spremeni tako, da se glasi: "**NADZOR IN PREKR ŠKOVNI POSTOPKI**".

37. člen

166. člen se spremeni tako, da se glasi:

"166. člen
(pristojni organi)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, je pristojno za upravne zadeve, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in pravnih aktov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, ter prekrškovne postopke v zvezi s temi predpisi, ki se nanašajo zlasti na:

- dostop do letalskih prog, obveznosti javnih služb in določanje cen v zračnem prevozu,
- prevoz v mednarodnem zračnem prometu,
- dostop do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih,
- dodeljevanje slotov na letališčih.

Za uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet, ki opravljajo naloge iz tega odstavka, veljajo zahteve in pristojnosti, ki veljajo za osebe agencije, pooblaščene za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor, nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in prekrškovne postopke.

(2) Agencija je pristojna za odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in pravnih aktov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, ter prekrškovne postopke v zvezi s temi predpisi, ki se nanašajo na:

- varnost letenja in komercialnih letalskih operacij, letališč in upravljanja zračnega prometa,
- varovanje civilnega letalstva,
- varnost v zvezi z drugimi letalskimi dejavnostmi, osebjem in napravami, ki se uporabljajo v civilnem letalstvu,
- operativno licenco,
- druge naloge nadzora varnosti, določene z izvedbenimi predpisi Evropske unije, vlade in ministra, pristojnega za promet,

razen nadzora nad izvajanjem letalskih predpisov in prekrškovnih postopkov, ki jih organi Evropske unije izvajajo neposredno. V skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, lahko agencija posebne naloge certificiranja dodeli v izvajanje tudi usposobljenemu subjektu. Skladno z letalskimi predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, agencija sodeluje tudi v mednarodnih zadevah in z mednarodnimi organizacijami s področja civilnega letalstva.

(3) Če s predpisi in drugimi pravnimi akti Evropske unije, tudi s sprejemljivimi na čini usklajevanja in navodili, ni določeno drugače, se glede položaja, pravic in dolžnosti, pooblastil, ukrepov in odgovornosti letalskih nadzornikov in nadzornikov ter postopkov pri opravljanju nadzora uporabljajo določbe tega zakona.

(4) Agencija prizna zainteresirani pravni osebi status usposobljenega subjekta na podlagi utemeljene vloge z ustreznimi dokazili, če izpolnjuje s predpisi Evropske unije dolo čena merila oziroma zahteve. Stalni nadzor nad izpolnjevanjem zahtev za priznanje statusa

usposobljenega subjekta izvaja agencija. Izdano priznanje statusa usposobljenega subjekta agencija po uradni dolžnosti razveljavi ali zavrne podaljšanje njegove veljavnosti, če pri izvajanju nadzora ugotovi, da usposobljeni subjekt ne izpolnjuje predpisanih zahtev za priznanje statusa, očitno napačno izvaja naloge certificiranja ali opušča celovitost nalog certificiranja.

(5) Agencija izbere usposobljeni subjekt iz drugega odstavka tega člena na javnem natečaju, če je za določeno področje več usposobljenih subjektov.".

38. člen

Za 166. členom se doda nov 166.a člen, ki se glasi:

"166.a člen

(pooblastila za izvajanje nadzora in prekrškovnih postopkov)

(1) Opravljanje posameznih dejanj in odločanje v upravnih zadevah, stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in pravnih aktov iz prejšnjega člena (vse navedeno v nadaljnjem besedilu: letalski nadzor), ki se nanaša tudi na osebe, ki v skladu s predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, za opravljanje dejavnosti in aktivnosti potrebujejo ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, opravljajo za to usposobljeni in pooblaščeni letalski nadzorniki agencije, ki izpolnjujejo pogoje, določene z letalskimi predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(2) Letalski nadzor, ki se ne nanaša na osebe, ki za opravljanje dejavnosti in aktivnosti potrebujejo ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, lahko opravljajo pooblaščeni letalski nadzorniki in nadzorniki agencije ter uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu in predpisih o splo šnem upravnem postopku.

(3) Prekrškovne postopke iz prejšnjega člena vodijo in v prekrškovnih postopkih odločajo za to usposobljeni letalski nadzorniki in nadzorniki agencije ter uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet, v skladu s tem zakonom in zakonom o prekrških.

(4) Področja nadzora in s tem povezane zahteve in pooblastila letalskih nadzornikov in nadzornikov agencije, pooblaščenih za posamezno področje letalskega nadzora, se dolo čijo v ustanovitvenem aktu agencije.

(5) Pooblastilo za izvajanje nalog in odločanje v upravnih zadevah, stalnega nadzora, nadzora nad izvajanjem predpisov in prekrškovnih postopkov izkazujejo letalski nadzorniki in nadzorniki agencije ter uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet, s službeno izkaznico. Kadar je to v interesu osebne varnosti in prepoznavnosti uradnih in drugih oseb med vodenjem postopka, morajo imeti letalski nadzorniki in nadzorniki agencije, uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet, ter druge osebe agencije in ministrstva, pristojnega za promet, ki sodelujejo pri teh postopkih, tudi ustrezno zaščitno opremo. Minister, pristojen za promet, predpiše zahteve in postopek za izdajo službene izkaznice in njeno obliko ter zahteve glede zaščitne opreme.".

39. člen

167. člen se spremeni tako, da se glasi:

"167. člen

(vzdrževanje usposobljenosti)

(1) Agencija zaradi ohranjanja ustrezne strokovne usposobljenosti zaposlenih v agenciji (v nadaljnjem besedilu: uradne osebe agencije) zagotavlja njihovo stalno strokovno izpopolnjevanje in vzdrževanje izurjenosti.

(2) Letalski nadzorniki zaradi vzdrževanja potrebnega znanja in izurjenosti lahko opravljajo določena strokovna dela v okviru svoje strokovne usposobljenosti v letalski stroki s pisnim soglasjem direktorja agencije, vendar pri osebi, pri kateri opravljajo ta strokovna dela, praviloma ne opravljajo letalskega nadzora.

(3) Na zahtevo agencije mora vložnik zahteve za vpis novega tipa zrakoplova v Register zrakoplovov Republike Slovenije oziroma vpis novega tipa zrakoplova v spri čevalo letalskega prevoznika in v podobnih primerih zagotoviti ustrezno usposabljanje za letalske nadzornike, ki je potrebno za izvajanje nadzora nad tem tipom zrakoplova.".

40. člen

168. člen se spremeni tako, da se glasi:

" 168. člen

(letalski nadzorniki in nadzorniki - uradne osebe agencije)

(1) Letalski nadzornik, pristojen za odločanje v upravnih zadevah in stalni nadzor, ki se nanaša tudi na osebe, ki za opravljanje dejavnosti in aktivnosti potrebujejo ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, mora:

1. imeti najmanj visoko strokovno izobrazbo ustrezne smeri (podraven 6/2 po klasifikaciji vrst izobraževalnih aktivnosti/izidov, določenih z Uredbo o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja (Uradni list RS, št. 46/06 in 5/08 - Odl. US; v nadaljnjem besedilu: klasifikacija vrst izobraževalnih aktivnosti/izidov) v odvisnosti od stopnje zahtevnosti in vrste nalog, ki jih letalski nadzornik opravlja,
2. imeti ustrezne delovne izkušnje na letalskem področju, ki ga nadzoruje,
3. biti strokovno usposobljen za letalskega nadzornika s področja, ki ga nadzoruje,
4. imeti ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, če se za osebe, ki opravljajo dejavnosti, ki jo nadzoruje, glede na način izvajanja postopkov zahteva.

V upravnih zadevah lahko odloča in izvaja stalni nadzor, ki se ne nanaša tudi na uradne osebe, ki za opravljanje dejavnosti in aktivnosti potrebujejo ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, tudi nadzornik, ki izpolnjuje pogoje iz 1., 2. in 3. točke tega odstavka.

(2) Letalski nadzornik, pristojen za nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov, ki se nanašajo tudi na osebe, ki za opravljanje dejavnosti in aktivnosti potrebujejo ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, mora:

1. imeti najmanj visoko strokovno izobrazbo ustrezne smeri (podraven 6/2 po klasifikaciji vrst izobraževalnih aktivnosti/izidov) v odvisnosti od stopnje zahtevnosti in vrste nalog, ki jih letalski nadzornik opravlja,
2. imeti ustrezne delovne izkušnje na letalskem s področja, ki ga nadzoruje,
3. biti strokovno usposobljen za letalskega nadzornika s področja, ki ga nadzoruje,
4. opraviti preizkus znanja, ki zajema izvrševanje pooblastil po predpisih o prekrških in poznavanje predpisov, katerih izvrševanje nadzoruje,
5. imeti ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, če se za

osebe, ki opravljajo dejavnosti, ki jo nadzoruje, glede na način izvajanja postopkov zahteva.

Nadzor nad izvajanjem predpisov, ki se ne nanašajo tudi na uradne osebe, ki za opravljanje dejavnosti in aktivnosti potrebujejo ustrezno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo, lahko izvaja tudi nadzornik, ki izpolnjuje pogoje iz 1., 2., 3., in 4. točke tega odstavka.

(3) Letalski nadzornik in nadzornik, pristojen za vodenje prekrškovnih postopkov, mora:

1. imeti univerzitetno izobrazbo ustrezne smeri (sedma raven po klasifikaciji vrst izobra ževalnih aktivnosti/izidov) glede na vrsto nalog, ki jih opravlja,
2. imeti ustrezne delovne izkušnje na letalskem področju, na katerem izvaja naloge,
3. opraviti preizkus znanja, ki zajema izvrševanje pooblastil po predpisih o prekrških in poznavanje predpisov, katerih izvrševanje nadzoruje.

(4) Nadzorniki iz drugega odstavka 166.a člena tega zakona, morajo:

1. imeti najmanj visoko strokovno izobrazbo ustrezne smeri (podraven 6/2 po klasifikaciji vrst izobraževalnih aktivnosti/izidov) v odvisnosti od stopnje zahtevnosti in vrste nalog, ki jih opravlja, oziroma višjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri, če vodijo le postopke pred izdajo odločbe v zahtevnih upravnih zadevah,
2. imeti ustrezne delovne izkušnje na letalskem področju, na katerem izvaja naloge,
3. imeti strokovni izpit iz upravnega postopka.

(5) Minister, pristojen za promet, predpiše delovne izkušnje, potrebne za pridobitev pooblastila letalskega nadzornika oziroma nadzornika iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, potrebno strokovno usposobljenost za letalskega nadzornika oziroma nadzornika za posamezno področje nadzora iz 3. točke prvega in 3. točke drugega odstavka tega člena ter pogoje glede delovnih izkušenj ter licenc, ratingov, pooblastil, potrdil oziroma spričeval v posebnih primerih, ko glede na spremembe normativne ureditve ni mogoče izpolniti pogojev glede delovnih izkušenj na letalskem področju ali pogojev glede licence, ratinga, pooblastila, potrdila oziroma spričevala, če se jih zahteva in če te zahteve niso določene v sprejemljivih načinih usklajevanja.

(6) Določbe prvega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za pooblaščene strokovne delavce usposobljenega subjekta, ki opravljajo posebne naloge certificiranja v skladu z določbami letalskih predpisov in pravnih aktov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, če te zahteve niso določene v sprejemljivih načinih usklajevanja oziroma navodilih, ki jih izdaja Evropska agencija za varnost v letalstvu.".

(7) Pogoje glede izobrazbe iz 1. točke prvega in 1. točke drugega odstavka tega člena izpolnjuje tudi oseba, ki ima na dan uveljavitve tega zakona višješolsko izobrazbo, pridobljeno pred uvedbo visokošolskega strokovnega izobraževanja leta 1996 oziroma univerzitetnega študija po letu 1998, in:

- licenco prometnega pilota letala (ATPL(A)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali licenco prometnega pilota helikopterja (ATPL(H)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, oziroma najmanj licenco poklicnega pilota letala (CPL(A)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali licenco poklicnega pilota helikopterja (CPL(H)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali
- licenco kontrolorja zračnega prometa z ratingom nadzorne priletne kontrole ali ratingom nadzorne območne kontrole z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, oziroma licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije B z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali licenco za

vzdrževanje zrakoplova kategorije C z ustreznimi delovnimi izkušnjami na podro čju, ki ga nadzira,

in s tem izpolnjuje tudi pogoje za zasedbo delovnega mesta v agenciji za katerega se zahteva visokošolska izobrazba.

41. člen

Za 168. členom se dodajo novi 168.a do 168.d člen, ki se glasijo:

"168.a člen
(izjeme glede sklenitve delovnega razmerja za uradno osebo agencije)

(1) Izjemoma se lahko sklene delovno razmerje za delovno mesto uradne osebe agencije z osebo, ki ob sklenitvi delovnega razmerja ni strokovno usposobljena za nadzornika, vendar mora taka oseba izpolniti predpisane pogoje najkasneje v 24 mesecih od dneva zaposlitve.

(2) Uradna oseba agencije, ki ni strokovno usposobljena za nadzornika, lahko v času od zaposlitve do usposobitve za nadzornika opravlja posamezna strokovna dejanja (kot na primer priprava analiz, informacij ipd.) na področju nadzora.

168.b člen
(usposobljenost uradnih oseb)

(1) Usposobljenost se glede na pooblastila uradne osebe agencije zahteva za naslednja področja:

1. upravni postopek in upravni spor (uradna oseba agencije, pristojna za odločanje v upravnih zadevah, in uradna oseba agencije, pristojna za stalni nadzor),
2. postopek vodenja in odločanja o prekrških (uradna oseba agencije, pristojna za stalni nadzor, in uradna oseba agencije, pristojna za prekrškovne postopke) ter
3. odločanje v upravnih zadevah, postopki stalnega nadzora in nadzor nad izvajanjem posameznih letalskih predpisov (uradna oseba agencije, pristojna za upravne zadeve, uradna oseba agencije, pristojna za stalni nadzor, in uradna oseba agencije, pristojna za prekrškovne postopke; v nadaljnjem besedilu: strokovno področje).

(2) Izpiti s področij iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka se opravljajo v skladu s predpisi o upravnih postopkih in inšpekcijskem nadzoru, ki jih je določil minister, pristojen za upravo.

(3) Podrobnejši program strokovnega usposabljanja za posamezno strokovno podro čje iz 3. točke prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: strokovno usposabljanje), postopek preverjanja strokovne usposobljenosti in priznavanja opravljenih usposabljanj, opravljenih pri drugih organih in organizacijah, vzdrževanje strokovne usposobljenosti, veljavnost dokazil o usposabljanjih in druga vprašanja, povezana s strokovnim usposabljanjem, na predlog agencije določi minister, pristojen za promet.

168.c člen
(preverjanje strokovne usposobljenosti za strokovno področje)

(1) Preverjanje strokovne usposobljenosti za uradne osebe agencije izvaja agencija. Preverjanje se opravlja pred strokovno komisijo, ki jo imenuje direktor agencije. Najmanj en član komisije mora imeti priznano strokovno usposobljenost za področje, za katero se

preverja strokovna usposobljenost.

(2) Kandidat lahko preverjanje usposobljenosti za strokovno področje na stroške organa opravlja največ dvakrat.

168.č člen

(vodenje evidenc o strokovnem usposabljanju in strokovni usposobljenosti)

(1) Agencija vodi evidenco o strokovnem usposabljanju in strokovni usposobljenosti uradnih oseb agencije za strokovno področje, evidenco o članih komisije na posameznem preverjanju in evidenco o opravljenih preverjanjih za strokovno področje.

(2) V evidenci iz prejšnjega odstavka agencija za potrebe izvajanja preverjanj strokovne usposobljenosti po tem zakonu kot upravljavec osebnih podatkov upravlja in obdeluje naslednje osebne podatke:

- osebno ime,
- naslov stalnega in začasnega prebivališča,
- EMŠO,
- strokovni naziv,
- strokovno področje in
- naziv organa, kjer je oseba na dan opravljanja preverjanja usposobljenosti zaposlena.

(3) Podatki iz evidence iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo za izdajanje javnih listin o opravljenih strokovnih usposobljanjih, za javne uslužbence pa se lahko povezujejo tudi s centralno kadrovsko evidenco.

168.d člen

(posledice, če kandidat ni izpolnil pogojev glede usposobljenosti uradne osebe)

(1) Kandidatu, ki v predpisanem roku iz razlogov, ki so na njegovi strani, ne izpolni pogojev glede usposobljenosti uradne osebe iz 168.b člena tega zakona, preneha delovno razmerje. Med razloge, ki so na strani letalskega nadzornika oziroma nadzornika, ne šteje opravičena odsotnost z dela zaradi bolezni oziroma druga odsotnost, daljša od enega meseca, v času, v katerem kandidat prejema nadomestilo plače v skladu z zakonom.

(2) Letalskemu nadzorniku in nadzorniku, ki v predpisanem roku v celoti ne izpolni vseh pogojev iz 168.b člena tega zakona, se lahko, če mora opraviti izpit samo še iz katerega izmed delov izpita iz 1. in 2. točke prvega odstavka 168.b člena tega zakona, rok iz prvega odstavka 168.a člena tega zakona podaljša praviloma za največ devet mesecev, o čemer odloči predstojnik, pri čemer upošteva tudi možnosti pristopa k izpitu.".

42. člen

169. člen se spremeni tako, da se glasi:

"169. člen

(uporaba predpisov o upravi, inšpekcijskem nadzoru in prekrških)

(1) Ne glede na druge določbe tega zakona uradna oseba agencije, ki pri opravljanju nalog stalnega nadzora ugotovi neskladnost s predpisanimi zahtevami ali da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, ni dolžna izvesti postopkov v skladu s predpisi o prekrških, če je sama odredila predpisane ukrepe in opravila dejanja, za katera je pooblaščena z zakonom ali drugim predpisom, da se zagotovi skladnost s predpisanimi zahtevami ali

preneha kršenje zakona ali drugega predpisa oziroma drugega akta, katerega izvajanje nadzoruje. V primeru ugotovitve naklepne kršitve predpisov ali hude malomarnosti odredi predpisane ukrepe in opravi dejanja, za katera je pooblaščena z zakonom ali drugim predpisom, da se zagotovi skladnost s predpisanimi zahtevami ali preneha kršenje zakona ali drugega predpisa oziroma drugega akta, ter izvede postopke v skladu z zakonom o prekr ških ali pristojnemu organu predlaga sprejem ukrepov.

(2) Če uradna oseba agencije, pristojna za nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov, ugotovi, da nadzorovana oseba nima predpisanega dovoljenja ali druge listine pristojnega organa, s katero dokazuje, da je za to ustrezno usposobljena oziroma da sme opravljati tako dejavnost ali aktivnost, oziroma če drugače krši zakon ali drugi predpis oziroma drugi pravni akt, ukrepa v skladu s tem zakonom in izvede postopke v skladu s predpisi o prekrških.

(3) Posamezna uradna oseba agencije lahko v odvisnosti od izpolnjevanja predpisanih pogojev izvršuje naloge vodenja in odločanja v upravnih zadevah, stalnega nadzora ter vodenja prekrškovnih postopkov.

(4) Šteje se, da je prekrškovni organ pred izdajo odločbe o prekršku kršitelju omogo čil, da se je ob ugotovitvi ali obravnavanju prekrška lahko izjavil o prekršku in da je bil pou čen o svojih pravicah v zvezi s prekrškom, če ga je k temu pozvala oziroma ga poučila katera koli uradna oseba agencije, ki je sodelovala v določenem postopku stalnega nadzora.

(5) Določbe prvega do četrtega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za ministrstvo, pristojno za promet, in uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet, ki so pooblaščene za izvajanje nalog stalnega nadzora, nadzora nad izvajanjem letalskih predpisov in prekrškovne postopke.".

43. člen

Za 169. členom se doda nov 169.a člen, ki se glasi:

"**169.a člen.**

(postopkovne določbe)

(1) Kadar predpisi in pravni akti Evropske unije pooblaščajo pristojni organ, da v posameznih postopkih s področja letalstva odloči na podlagi utemeljitev stranke, pristojni organ odloči tudi ob upoštevanju splošnih pogojev varnosti, ki izhajajo iz ciljev, opredeljenih v predpisu Evropske unije. V teh primerih mora biti odločba organa izdana v mejah danega pooblastila, ki izhaja iz ciljev, opredeljenih v predpisu Evropske unije, ter v skladu z namenom zagotavljanja javnega interesa varnosti, rednosti in nemotenosti zračnega prometa.

(2) Odločba organa ali uradne osebe organa, ki se izda v postopku ugotovitve kr šitve letalskih predpisov s strani letalskega prevoznika, ki ni registriran v Republiki Sloveniji, se šteje za vročeno, če in ko se fizično izroči vodji zrakoplova letalskega prevoznika, ki je v prekrškovnem postopku. Če to ni mogoče, se izroči kateremukoli drugemu članu posadke ali ob ustnem opozorilu o vročitvi pusti na vidnem mestu na krovu zrakoplova.

(3) Če iz razlogov, ki so na strani zavezanca, stalni nadzor ni mogoč, se šteje, da niso izpolnjeni pogoji za veljavnost izdane listine in se listina začasno prekliče do vzpostavitve predpisanega nadzora oziroma do izteka njene veljavnosti. Listino prekliče organ, ki jo je izdal. Imetnik listine, katere veljavnost je začasno preklicana, mora listino v naloženem roku vrniti organu, ki je listino izdal.".

44. člen

170. člen se spremeni tako, da se glasi:

"170. člen
(obveznosti zavezancev)

(1) Državni organ in organ lokalne skupnosti, pravna in fizična oseba ter samostojni podjetnik (v nadaljnjem besedilu: zavezanec) mora uradni osebi omogočiti nemoteno opravljanje nadzora.

(2) Uradna oseba ima pravico brez predhodnega obvestila, ne glede na delovni in dnevni čas, ter brez dovoljenja osebe zavezanca, katerega delo, poslovne prostore, opremo in objekte nadzoruje, vstopiti v poslovne prostore, k napravam ali v druge delovne prostore, v katerih se opravlja dejavnost.

(3) Za poslovne prostore se štejejo tudi stanovanjski prostori, ki jih je zavezanec določil kot svoj sedež oziroma kot poslovni prostor, kjer se opravlja dejavnost.

(4) Pri pregledu stanovanjskih prostorov lahko uradna oseba pregleda samo tisti del, ki je namenjen za poslovanje.

(5) Zavezanec mora uradni osebi, ki izvaja nadzor, v roku, ki ga uradna oseba dolo či, posredovati zahtevane podatke, pisno pojasnilo ali izjavo, v zvezi s predmetom nadzora.

(6) Pri opravljanju nadzora lahko uradna oseba odvzame dokumentacijo, ki jo potrebuje za ugotavljanje dejanskega stanja v obravnavani zadevi, če meni, da obstaja utemeljen sum kršitev zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(7) O odvzemu dokumentacije iz prejšnjega odstavka uradna oseba izda potrdilo.".

45. člen

171. člen se spremeni tako, da se glasi:

"171. člen
(ukrepi uradnih oseb)

(1) Pri letalskem nadzoru imata uradna oseba ministrstva, pristojnega za promet, in uradna oseba agencije, pristojni za izvajanje stalnega nadzora, nadzora nad izvajanjem letalskih predpisov in s temi predpisi povezanih prekrškovnih postopkov, poleg pooblastil in špektorja, določenih s predpisi o inšpekcijskem nadzoru, tudi pravice in dolžnosti, da v primeru ugotovljenih neskladnosti s predpisanimi zahtevami ali kršitvami zakona ali drugih predpisov in pravnih aktov, ki jih nadzorujeta, uporabiti, poleg ukrepov po letalskih predpisih in pravnih aktih, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, splošnih predpisih o upravi in inšpekcijskem nadzoru, naslednja pooblastila za ukrepanje:

1. kršitelju z odločbo odrediti, da z dejanjem ali opustitvijo dejanja odpravi pomanjkljivosti ali nepravilnosti;
2. zahtevati odvzem licence, pooblastila, potrdila oziroma dovoljenja za delo ali druge listine pri organu, ki jo je izdal;
3. izreči prepoved izvršitve leta zrakoplova, če bi bila izvršitev leta nevarna za zra čni promet ali če se ugotovi, da obvezna zavarovanja v prometu niso sklenjena ali krita v predpisani višini, ali če upravičeno domneva, da zrakoplov ni ploven ali nima ustrezne posadke ali če drugače niso izpolnjene zahteve in pogoji, ki urejajo letenje;

4. začasno ukiniti ali omejiti izdani certifikat, če bi bilo nadaljnje opravljanje dela ali dejavnosti očitno nevarno za zračni promet;
5. zahtevati izredno preveritev strokovne ali zdravstvene sposobnosti letalskega osebja in drugega strokovnega osebja;
6. odrediti preizkus s sredstvi ali napravami za merjenje alkohola in mamil oziroma napotiti na strokovni pregled;
7. izreči prepoved nadaljevanja opravljanja dejavnosti oziroma aktivnosti, če se ugotovi, da niso izpolnjeni pogoji, določeni s predpisi in pravnimi akti, ki se uporabljajo oziroma veljajo v Republiki Sloveniji, ali z odobrenimi priročniki oziroma izdanimi listinami;
8. izdati odločbo o prekršku oziroma plačilni nalog v skladu s predpisi o prekrških, če so izpolnjeni pogoji po predpisih o prekrških;
9. izreči drugi ukrep v skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(2) Če uradna oseba ugotovi, da si je zavezanec pridobil s storitvijo kaznivega dejanja ali prekrška premoženjsko korist, pristojnemu sodišču predlaga njen odvzem.

(3) Če uradna oseba pri opravljanju nalog nadzora ugotovi kršitev zakona ali drugega predpisa oziroma akta, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija, sama ugotovi dejansko stanje ter o svojih ugotovitvah sestavi zapisnik in ga posreduje pristojni in špekciji.".

46. člen

Besedilo 172. člena se spremeni tako, da se v prvem odstavku beseda "inšpektor" nadomesti z besedilom "uradna oseba agencije", drugi odstavek pa se spremeni tako, da se glasi:
"(2) Uradna oseba agencije označi zapečatenje z žigom agencije.".

47. člen

V 173. členu se beseda "Inšpektor" nadomesti z besedilom "Uradna oseba agencije".

48. člen

V prvem, drugem, tretjem in petem odstavku 174. člena se beseda "inšpektor" v različnih sklonih nadomesti z besedilom "uradna oseba agencije, pristojna za stalni nadzor, in uradna oseba agencije, pristojna za nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov," v ustreznem sklonu.

49. člen

Prvi odstavek 179. člena se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Ministrstvo, pristojno za promet, in agencija zagotovita potrebne pogoje za izvajanje nadzora, ki ga v skladu s predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki

Sloveniji, opravljajo pristojni organi Evropske unije. ".

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(3) Osebe, pri katerih se izvaja posebna oblika nadzora iz prvega in drugega odstavka tega člena, morajo omogočiti nemoteno izvajanje nadzora v skladu z dogovorom iz prejšnjega odstavka.".

50. člen

179.a člen se spremeni tako, da se glasi:

"179.a člen

(pritožba zoper akte agencije)

(1) Zoper odločbe, ki jih na prvi stopnji na podlagi letalskih predpisov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, izda agencija, je dovoljena pritožba, če z letalskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, ni določeno drugače. O pritožbah zoper odločbe agencije odloča ministrstvo, pristojno za promet.

(2) Postopke o pritožbah iz prejšnjega odstavka vodi stalna komisija za pritožbe. Komisija pri vodenju postopka uporablja pravila postopka iz zakona o splošnem upravnem postopku, kolikor letalski predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, ne določajo drugače. Komisija pripravi poročilo in predlog odločitve.

(3) Minister, pristojen za promet, v komisijo iz prejšnjega odstavka imenuje zaposlene na ministrstvu, pristojnem za promet, in zunanje strokovnjake, ki izpolnjujejo pogoje za letalske nadzornike oziroma nadzornike iz prvega oziroma drugega odstavka 168. člena tega zakona. Pri tem mora biti zagotovljeno, da je zagotovljena strokovnost komisije za postopkovna in strokovna letalska področja.

(4) Sestav komisije za vodenje postopka v zvezi s posamezno pritožbo določi predsednik komisije, v odvisnosti od strokovnega področja, na katerem je potrebno odlo čanje. V primeru izločitve predsednika komisije ali njegove zadržanosti sestav komisije za vodenje postopka v zvezi s posamezno pritožbo (v nadaljnjem besedilo: komisija za prito žbo) določi namestnik predsednika komisije. Komisija za pritožbo lahko odloča, ko je prisotnih najmanj polovica članov. Komisija za pritožbo z večino glasov prisotnih članov potrdi poročilo in sprejme predlog odločitve.

(5) Člani komisije iz drugega odstavka tega člena opravljajo naloge v zvezi z vodenjem postopka o pritožbi neprofesionalno, pri čemer jim pripada plačilo za delo, ki ga določi vlada, ali profesionalno kot javni uslužbenci. Sredstva za plačilo za delo se zagotavljajo pri ministrstvu, pristojnem za promet.

(6) Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše način dela in odločanja komisije za pritožbo.".

51. člen

Besedilo 179.b člena se spremeni tako, da se glasi:

"Pritožba zoper odločbo, ki se nanaša na plovnost in vplive zrakoplovov na okolje, osebje iz prvega odstavka 43. člena tega zakona, varovanje ter na letalske operacije, dela v zraku, obratovanje letališč in navigacijske službe zračnega prometa, ne zadrži izvršitve odlo čbe.".

52. člen

179.c in 179.č člen se črtata.

53. člen

Za 179.č členom se doda novo 12. poglavje, ki se glasi "**12. AGENCIJA**", z novimi podpoglavji in novimi 179.d do 179.n členi, ki se glasijo:

"12.1 Ustanovitev agencije

179.d člen
(agencija)

(1) Agencija je pravna oseba javnega prava. Agencija je letalski nadzorni organ s področja letalskih predpisov in pravnih aktov s področja varnosti in varovanja v civilnem letalstvu, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(2) Agencija se ustanovi in opravlja naloge v skladu s tem zakonom in predpisi o javnih agencijah, če z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, ni določeno drugače.

(3) Ime agencije se glasi: Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije. Skrajšano ime agencije, ki se lahko uporablja pri poslovanju agencije in izdajanju listin ter pri mednarodnem sodelovanju, se v slovenskem in angleškem jeziku glasi: Agencija za civilno letalstvo oziroma Civil Aviation Agency.

(4) Agencija se ustanovi z aktom o ustanovitvi agencije, s katerim se uredi tudi njeno delovanje. Ustanovitveni akt in njegove spremembe se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletnih straneh agencije.

(5) Ustanovitelj agencije je Republika Slovenija.

12.2 Organi agencije

179.e člen
(organi agencije)

Organa agencije sta svet agencije in direktorica oziroma direktor agencije (v nadaljnjem besedilu: direktor agencije).

179.f člen
(svet agencije)

(1) Člane sveta agencije na predlog ministra, pristojnega za promet, imenuje in razreše vlada. Imenujejo se za dobo petih let in so lahko imenovani ponovno.

(2) Svet agencije ima pet članov. Način oblikovanja in podrobnejše naloge sveta agencije se določijo z ustanovitvenim aktom.

(3) Za člana sveta agencije je lahko imenovan vsakdo, kdor izpolnjuje pogoje, ki jih določajo predpisi o javnih agencijah, ter druge pogoje, določene z ustanovitvenim aktom.

Član sveta agencije ne more biti predstavnik uporabnika storitve agencije.

(4) Če s tem zakonom ni določeno drugače, ima svet agencije pristojnosti, ki so dolo čene s predpisi o javnih agencijah.

(5) Ne glede na določbe predpisov o javnih agencijah in tega zakona svet agencije ne sme dajati usmeritev in navodil za delo direktorju agencije ali zaposlenim v agenciji glede:

- postopkov in organizacijske strukture za izvajanje letalskih predpisov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji;
- odločanja v upravnih zadevah, stalnega nadzora, nadzora nad izvajanjem letalskih predpisov in prekrškovnih postopkov ter
- izdaje letalskih normativnih aktov in varnostnih zahtev.

179.g člen
(direktor agencije)

(1) Agencijo vodi, predstavlja in zastopa direktor agencije, ki ga na predlog ministra, pristojnega za promet, na podlagi izvedenega javnega natečaja imenuje vlada za dobo pet let, in je lahko imenovan ponovno. Javni razpis izvede svet agencije. Za direktorja agencije je lahko imenovana oseba, ki:

- ima najmanj visoko strokovno izobrazbo,
- ima najmanj deset let delovnih izkušenj,
- je strokovnjak na področju dela agencije,
- ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev.

(2) Direktor agencije v okviru pristojnosti agencije samostojno izdaja splošne akte agencije iz petega odstavka 179.i člena zakona in druge splošne akte, za izdajo katerih je pooblaščen z ustanovitvenim aktom agencije in letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(3) Direktor agencije lahko opravlja naloge letalskega nadzornika, če izpolnjuje pogoje iz prvega, drugega oziroma tretjega odstavka 168. člena tega zakona.

(4) Sklenitev pogodbe o zaposlitvi z direktorjem agencije se uredi v ustanovitvenem aktu.

12.3 Delovanje agencije in pristojnosti

179.h člen
(delovanje agencije)

(1) Delovanje agencije mora biti neodvisno od fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost v letalstvu ali se na njih kako drugače nanašajo letalski predpisi, ter mora biti do njih nepristransko.

(2) Agencija mora za vsako poslovno leto pripraviti podroben program dela in poro čati, kar vse vključuje tudi vprašanja upravljanja varnosti, opredelitev lastnih dejavnosti agencije, kadrovski načrt agencije, program priprave strokovnih podlag za sprejem in spremembe letalskih predpisov ter druga vprašanja, določena v ustanovitvenem aktu.

(3) Program agencije iz prejšnjega odstavka mora biti skladen s programi ministrstva, pristojnega za promet, in vlade, ki se nanašajo na varnost, rednost in nemotenost zračnega prometa ter javne finance.

179.i člen
(pristojnosti in naloge agencije)

(1) Agencija izvaja strokovne naloge, odloča v upravnih zadevah, izvaja regulativne in nadzorne naloge, povezane z varnostjo zračnega prometa in varovanjem civilnega letalstva, ter nadzoruje izvajanje letalskih predpisov in pravnih aktov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji in so v njeni pristojnosti, in s temi predpisi povezane prekrškovne postopke, razen s tem povezanih nalog, za katere so pristojni organi Evropske unije. Agencija lahko opravlja tudi druge dejavnosti na letalskem področju, če je to v skladu z zahtevami za izvajanje osnovnih dejavnosti agencije, določenih s predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in je tako določeno v ustanovitvenem aktu agencije.

(2) Agencija mora pri izvrševanju svojih nalog sprejeti vse ukrepe, ki so potrebni za dosego ciljev, določenih v zvezi z izvajanjem nalog iz tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka tega člena, pri tem pa mora v okviru svojih pristojnosti prispevati k uresničevanju ciljev in usmeritev, ki so namenjene spodbujanju varnosti, rednosti in nemotenosti zračnega prometa.

(3) Strokovne naloge agencije so:

- spremljanje stanja razvoja in varnosti civilnega letalstva v Republiki Sloveniji in v mednarodnem okviru;
- pripravljanje strokovnih gradiv za sprejem predpisov. Kadar gradiva za sprejem predpisov vključujejo tehnične predpise in zlasti predpise, ki zadevajo konstrukcijo, načrtovanje ter operativne vidike, ministrstvo, pristojno za promet, ne sme spreminjati vsebine teh predlogov brez predhodne uskladitve z agencijo;
- izdelava analiz, študij in drugih strokovnih gradiv s področja civilnega letalstva za lastne potrebe in potrebe ministrstva, pristojnega za promet, v skladu z letnim programom dela;
- statistično poročanje in statistične raziskave;
- predlaganje in izvajanje ukrepov, določenih z državnim programom varnosti;
- sodelovanje z Evropsko agencijo za varnost v letalstvu v okviru delovnega podro čja;
- sodelovanje v mednarodnih zadevah na strokovnem področju;
- druge strokovne naloge, ki jih mora kot pristojni nadzorni organ izvajati v skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in s tem povezane strokovne naloge, določene z aktom o ustanovitvi.

(4) Odločanje v upravnih zadevah obsega:

- odločanje v upravnih zadevah na področjih iz svoje pristojnosti;
- izvajanje drugih nalog odločanja v upravnih zadevah, določenih z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(5) Regulativne naloge agencije so:

- izdaja plovnostno-tehničnih zahtev;
- izdaja operativno-tehničnih zahtev;
- izdaja direktiv o varnosti;
- izdaja priročnikov za delo nadzornega osebja agencije;
- izdaja certifikacijskih specifikacij;
- izdaja sprejemljivih načinov skladnosti in navodil;
- druge regulativne naloge, določene z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se

uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(6) Nadzorne in prekrškovne naloge agencije so:

- izvajanje stalnega nadzora na področjih iz svoje pristojnosti;
- izvajanje prekrškovnih nalog na področjih iz svoje pristojnosti;
- izvajanje nadzora nad izvajanjem letalskih predpisov na področjih iz svoje pristojnosti;
- nadzor varnosti zrakoplovov iz tretjih držav, ki pristajajo na letališčih v Republiki Sloveniji;
- druge nadzorne in prekrškovne naloge, določene z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(7) Pristojnosti in naloge agencije iz tretjega do šestega odstavka tega člena se ne nanašajo na pristojnosti in naloge, ki jih v skladu s tem zakonom izvaja ministrstvo, pristojno za promet, ali jih v skladu s prepisi Evropske unije neposredno izvajata Komisija Evropske unije in Evropska agencija za varnost v letalstvu.

(8) Akt iz petega odstavka tega člena, ki ni akt v posamezni upravni zadevi ali postopku stalnega nadzora, se objavi na način, ki je običajen v zračnem prometu.

179.j člen
(javnost dela agencije)

(1) Delovanje agencije je javno.

(2) Agencija je dolžna uporabnike svojih storitev na primeren način obveščati o svojem delu, nalogah in pristojnostih, o pravicah in obveznostih uporabnikov ter postopkih za njihovo uresničevanje kot tudi o drugih pomembnih okoliščinah, ki vplivajo na odnose do uporabnikov, v skladu s predpisi o javnih agencijah.

(3) Za javnost dela iz prejšnjih odstavkov je odgovoren direktor agencije.

179.k člen
(nadzor nad delom agencije)

(1) K letnemu programu dela in finančnemu načrtu agencije daje soglasje vlada. K letnemu programu dela in finančnemu načrtu mora biti priložena tudi petletna strategija razvoja agencije, ki mora vsebovati prispevek agencije k upravljanju varnosti v civilnem letalstvu, kadrovski načrt in ukrepe za učinkovito porabo sredstev.

(2) Vlada lahko letni program dela in finančni načrt agencije zavrne, če ugotovi, da ne zagotavlja pogojev za učinkovito izvajanje nalog iz 179.i člena tega zakona. Če vlada letni program dela oziroma finančni načrt agencije zavrne, mora sočasno določiti obseg nalog, ki jih agencija mora izvajati do izdaje soglasja, oziroma način financiranja.

(3) Agencija mora voditi ločene računovodske evidence po področjih svojega dela v skladu s predpisi o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti. Računovodske izkaze in poslovno poročilo agencije mora pregledati pooblaščeni revizor.

(4) Agencija mora vsako leto pripraviti poročilo o delu in poslovno poročilo. K poro čilu o delu in poslovnemu poročilu mora pridobiti soglasje vlade.

(5) Agencija povzetek poročila o delu objavi na svojih spletnih straneh.

(6) Za nadzor, ki ga nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela agencije opravlja ministrstvo, pristojno za promet, se razen glede zahtev, ki jih morajo izpolnjevati osebe, ki izvajajo nadzor, smiselno uporabljajo določbe predpisov Evropske unije o načinu

dela Evropske agencije za varnost v letalstvu pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja oziroma o določitvi postopkov za izvajanje inšpekcijskih pregledov Komisije na področju varovanja letalstva.

179.l člen
(sodelovanje agencije z drugimi nadzornimi organi in Evropsko komisijo)

(1) Agencija sodeluje z drugimi nadzornimi organi in Evropsko agencijo za varnost v letalstvu v skladu z določbami predpisov Evropske unije, ki se nanašajo na delo nadzornih organov na letalskem področju.

(2) Agencija sodeluje z nadzornimi organi iz 179. člena tega zakona v skladu z usmeritvami ministrstva, pristojnega za promet.

179.m člen
(financiranje agencije)

(1) Agencija se financira s:

1. prihodki iz proračuna Republike Slovenije,
2. prihodki iz pristojbin in povračila stroškov, ki jih v skladu s tarifo vplačajo prosilci in imetniki certifikatov in drugih listin, ki jih izdaja agencija,
3. s prihodki iz povračil za izvedene certifikacijske postopke, druge izdane posamične pravne akte in izvedene naloge stalnega nadzora, ki jih agencija pogodbeno opravi za potrebe Evropske agencije za varnost v letalstvu ali druge pristojne letalske organe,
4. prihodki od drugih dejavnosti.

(2) Iz proračuna se financirajo splošne varnostne naloge in programi agencije, izvajanje strokovnih in razvojnih nalog, mednarodno sodelovanje, nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov in prekrškovni postopki ter druge naloge, ki jih agencija izvaja za potrebe drugih državnih organov. Iz proračuna se financirajo tudi certifikacijske in podobne naloge, če je to potrebno zaradi vzdrževanja potrebnega osebja in usposobljenosti agencije, kadar zaradi premajhnega obsega prihodkov iz pristojbin in povračila stroškov ni mogoče zagotovi stalne usposobljenosti agencije za izvajanje predpisanih nalog.

(3) S prihodki od pristojbin in povračil stroškov se financirajo naloge odločanja v upravnih zadevah oziroma certificiranja, naloge stalnega nadzora ter druge naloge, povezane z izdajanjem listin in stalnim nadzorom iz pristojnosti agencije.

(4) Pristojbine in plačila stroškov se zaračunavajo na podlagi tarife, ki jo po predhodnem soglasju vlade izda agencija. Tarife se oblikujejo na način, kot se oblikujejo takse in dajatve, ki jih obračunava Evropska agencija za varnost v letalstvu.

(5) Presežek prihodkov, pridobljenih na podlagi 2. do 4. točke prvega odstavka tega člena, nad odhodki javna agencija uporabi za:

- opravljanje in razvijanje dejavnosti,
- za plačilo delovne uspešnosti zaposlenih v javni agenciji, kot je določeno v ustanovitvenem aktu agencije,
- za spodbujanje inovacij in izobraževanja s področja letalstva in uveljavljanje sistema upravljanja varnosti.

Morebitna preostala sredstva iz tega naslova se v celoti prenesejo v rezerve agencije, vendar se mora za določen del teh sredstev znižati stroškovna osnova za določanje tarife za dolo čeno obdobje. Delež presežka, za katerega se zniža stroškovna osnova za določanje tarife,

in obdobje, za katero se znižuje, se določita v programu dela agencije.

(6) Agencija se sme zadolžiti samo, če je to določeno v finančnem načrtu in če so izpolnjeni pogoji iz zakona, ki ureja javne finance.

179.n člen
(posebnosti glede zaposlovanja v agenciji in kadrovskega načrta)

(1) Delavcu agencije iz 168.a člena tega zakona, ki ob zaposlitvi ne izpolnjuje predpisanih pogojev za uradno osebo agencije, pripada, od dneva zaposlitve do dneva izpolnitve predpisanih pogojev za uradno osebo agencije plača brez dodatka za nevarnost in posebne obremenitve, če mu ta dodatek v skladu s predpisi pripada.

(2) Pristojni organi pri določanju števila zaposlenih v agenciji (kadrovski načrt) ter pri odločanju glede njihove usposobljenosti in usposabljanja neposredno upoštevajo zahteve, določene s predpisi Evropske unije.".

54. člen

Dosedanje 12., 13. in 14. poglavje zakona postanejo 13. 14. in 15. poglavje zakona.

55. člen

V prvem odstavku 182. člena se doda nova 1. točka, ki se glasi:
"1. ne izvaja sistema upravljanja varnosti na predpisan način (tretji odstavek 5. člena),", dosedanja 1. in 2. točka pa postaneta 2. in 3. točka.

V 2. točki se besedilo "izdalo ministrstvo, pristojno za promet," nadomesti z besedilom "izdala agencija".

56. člen

V prvem odstavku 183. člena se v 6. in 11. točki besedilo "ministrstvo, pristojno za promet," v različnih sklonih nadomesti z besedo "agencija" v ustreznem sklonu.

Na koncu odstavka se doda nova 20. točka, ki se glasi:
"20. ne določa in zaračunava stroškov varovanja ter letaliških in podobnih pristojbin na predpisan način (peti odstavek 164. člena).".

57. člen

V 1. točki prvega odstavka 193. člena se besedilo "obvesti ministrstva, pristojnega za promet," nadomesti z besedilom "obvesti agencije", besedilo "če ministrstvo, pristojno za promet, ni pisno odobrilo" pa se nadomesti z besedilom "če agencija ni pisno odobrila".

V 3. točki se besedilo "ministrstvu, pristojnem za promet," nadomesti z besedo "agenciji".

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

58. člen
(prevzem pristojnosti)

(1) Agencija začne izvajati pristojnosti iz 179.i člena zakona (v nadaljnjem besedilu: prevzem pristojnosti) z dnem, ki ga določi vlada v ustanovitvenem aktu. Pri tem mora biti zagotovljena stalnost nadzora letalske varnosti v skladu z letalskimi predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(2) Agencija, ob upoštevanju obveznosti v zvezi upravnimi nalogami ministrstva, pristojnega za promet, z dnem prevzema pristojnosti prevzame javne uslužbence ministrstva, pristojnega za promet, ki so na dan uveljavitve tega zakona bili razporejeni na delovna mesta, na katerih se opravljajo naloge, ki s prevzemom pristojnosti preidejo v pristojnost agencije. Javni uslužbenci sklenejo z agencijo pogodbo o zaposlitvi za delovna mesta, določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest agencije, za katera izpolnjujejo predpisane pogoje. Prevzetim javnim uslužbencem se zagotovijo najmanj enake pravice iz delovnega razmerja (vključno s plačo), kot so jih imeli pred premestitvijo. Prav tako prevzeti javni uslužbenci ohranijo možnost napredovanja na delovnem mestu za toliko razredov, kot bi jim bilo to omogočeno v ministrstvu, pristojnem za promet.

(3) Z dnem začetka delovanja agencije se izvede prenos oziroma prevzem potrebnih sredstev za njeno delovanje in za prevzem pristojnosti. Pri tem se upoštevajo okoliščine in potrebe agencije od začetka delovanja do prevzema pristojnosti in po prevzemu pristojnosti.

(4) Z dnem, ko agencija prevzeme pristojnosti, se vsi nekončani upravni postopki iz pristojnosti agencije, in postopki stalnega nadzora, z ministrstva, pristojnega za promet, prenesejo v vodenje na agencijo, ki nadaljuje postopke v skladu s tem zakonom. Postopki za izdajo listin, ki se izdajajo na podlagi letalskih predpisov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, uvedeni pred dnevom prevzema pristojnosti, se končajo po določbah tega zakona.

(5) Pritožbeni postopki, začeti pred dnevom prevzema pristojnosti, se končajo po določbah zakona, ki ureja letalstvo, ki so veljale do uveljavitve tega zakona. Komisija za vodenje postopkov o pritožbah preneha z delovanjem z dnem pravnomočnosti zadnje odlo čbe v postopku, ki ga je vodila.

(6) Nedokončani inšpekcijski postopki in postopki o prekrških, ki so se začeli pred dnevom prevzema pristojnosti, se dokončajo ob uporabi določb tega zakona.

(7) Z dnem prevzema pristojnosti agencija prevzame vse pogodbene obveznosti in pravice iz pogodb, ki jih je kot pogodbena stranka sklenilo ministrstvo, pristojno za promet, in se nanašajo na izvajanje nalog agencije, in sicer do rokov, določenih v prevzetih pogodbah.

(8) Šteje se, da je v predpisih, izdanih na podlagi zakona, ki ureja letalstvo, in tistih, ki se uporabljajo na njegovi podlagi, ter v predpisih za izvajanje predpisov Evropske unije, če je navedena pristojnost ministrstva, pristojnega za promet, ki po tem zakonu preide na agencijo, pristojni organ agencija, kolikor za posamezno vsebinsko področje ni drugače določeno.

(9) Obrazci, ki jih je izdalo ministrstvo, pristojno za promet, se smejo uporabljati do izdaje novih, vendar največ še šest mesecev po dnevu prevzema pristojnosti.

59. člen
(zagotovitev pogojev za začetek dela in poslovanja agencije)

(1) Vlada sprejme ustanovitveni akt agencije najpozneje v treh mesecih od

uveljavitve tega zakona.

(2) Ustanovitelj zagotovi agenciji finančne pogoje in osnovna materialna sredstva za začetek dela in poslovanja z zagotovitvijo prostorov in opreme iz ministrstva, pristojnega za promet.

60. člen
(izpolnjevanje pogojev za letalske nadzornike)

(1) Oseba, ki ima na dan uveljavitve tega zakona višješolsko izobrazbo, pridobljeno pred uvedbo visokošolskega strokovnega izobraževanja leta 1996 oziroma univerzitetnega študija po letu 1998, in:

- licenco prometnega pilota letala (ATPL(A)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali licenco prometnega pilota helikopterja (ATPL(H)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, oziroma najmanj licenco poklicnega pilota letala (CPL(A)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali licenco poklicnega pilota helikopterja (CPL(H)) z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali
- licenco kontrolorja zračnega prometa z ratingom nadzorne priletne kontrole ali ratingom nadzorne območne kontrole z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, oziroma licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije B z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira, ali licenco za vzdrževanje zrakoplova kategorije C z ustreznimi delovnimi izkušnjami na področju, ki ga nadzira,

izpolnjuje pogoje za zasedbo delovnega mesta v agenciji in nadaljuje z opravljanjem dela oziroma za zaposlitev v agenciji na delovnem mestu, za katerega se zahteva visokošolska izobrazba.

(2) Zahteve iz prejšnjega dostavka se nanašajo tudi na osebe, ki se v agenciji na novo zaposlijo na delovnem mestu letalskega nadzornika.

61. člen
(organi agencije v prehodnem obdobju)

Vlada Republike Slovenije, na predlog ministra, pristojnega za promet, imenuje vršilca dolžnosti direktorja, vendar ne za dlje kot za eno leto.

62. člen
(varstvo pri opravljanju dela)

Določbe 214. člena zakona se nanašajo tudi na zaposlene v agenciji.

63. člen
(dokumentarno gradivo)

Tekočo zbirko dokumentarnega gradiva, ki se nanaša na dejavnost agencije po tem zakonu, agencija prevzame od ministrstva, pristojnega za promet, z dnem prevzema pristojnosti za izvajanje pooblastil in nalog po tem zakonu.

64. člen

(spremembe določb Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati tretji in četrti stavek prvega odstavka ter drugi in četrti odstavek 21. člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/ 06 - uradno prečiščeno besedilo in 109/09).

(2) V 7. členu ter prvem, tretjem in petem odstavku 21. člena zakona iz prejšnjega odstavka se beseda "ministrstvo" v različnih sklonih, kolikor se nanaša na ministrstvo, pristojno za promet, nadomesti z besedilom "Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije" v ustreznem sklonu.

65. člen

(posebne določbe glede državljanstva in pogojev za opravljanje storitev)

Ne glede na druge določbe zakona veljajo glede storitev na notranjem trgu, ki se opravljajo na področju letalstva, za ponudnike takih storitev iz držav Evropskega gospodarskega prostora glede pogoja državljanstva predpisi Evropske unije ali predpisi, ki so izdani v skladu z njimi. Glede drugih pogojev pa morajo taki ponudniki izpolnjevati predpisane zahteve po letalskih predpisih in pravnih aktih, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, enako kot državljani in pravne osebe Republike Slovenije.

66. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (spremembe 1. člena zakona)

Da bi zagotovili celovit nadzor na letalskem področju, je treba implementirati tudi Direktivo 2009/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o letaliških pristojbinah (UL L št. 70 z dne 14. 3. 2009, stran 11), ki jo morajo države članice Evropske unije prenesti v svoj pravni red sicer do 15. marca 2011. Zahteve iz direktive sicer temeljijo na politikah ICAO o letaliških pristojbinah. Na ta način se bo lahko tudi zagotovila preglednost pristojnosti Ministrstva za promet in agencije.

K 2. členu (spremembe 5. člena zakona)

Besedilo člena je preoblikovano tako, da glede na novo delitev pristojnosti opredeljuje naloge ministrstva, pristojnega za promet, in novoustanovljene Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija). Pri tem je delitev nalog izvedena na načelni vsebinski ravni tako, da so naloge, ki so povezane z nadzorom varnosti, v pristojnosti agencije, naloge, ki pa so povezane z mednarodnimi vprašanji, javnimi slu žbami ter cenami, pa v pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet. Pri tem se pristojnosti glede normativnega urejanja civilnega letalstva spremenijo tako, da minister, pristojen za promet, izdaja predpise, direktor agencije pa tehnične zahteve, povezane z varnostjo letenja. Taka delitev je primerljiva tudi z delitvijo pristojnosti med Evropsko komisijo in Evropsko agencijo za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: EASA). Razlika je glede nadzora na področju varovanja civilnega letalstva, ki je v okviru Evropske unije v celoti v pristojnosti Komisije, v tem zakonu pa v pristojnosti agencije.

Ker izvajanja predpisov EU in nadzora nad njihovim izvajanjem ni mogoče pravilno urediti in izvajati, če v Republiki Sloveniji ni vzpostavljen sistem upravljanja varnosti, ki se zagotavlja na ravni države in na ravni izvajalcev določenih dejavnosti, je urejeno tudi vpra šanje upravljanja varnosti. Sistem upravljanja varnosti je sicer urejen v prilogah 1, 6, 8, 11 in 14 k Čikaški konvenciji ter v dokumentu ICAO Doc 9859. Vprašanje nacionalnega programa varnosti je sicer urejeno tudi v novem 179.h in novem 179.i členu zakona. Glede na siceršnje pristojnosti ministrov je določeno, da državni program varnosti sprejme minister, pristojen za promet.

K 3. členu (urejanje vojaškega letalstva)

Glede na to, da urejanje vprašanj vojaškega letalstva s stališča nadzora varnosti ni bilo dovolj jasno urejeno, je na podoben način kot za civilno letalstvo določeno, da je za vojaško letalstvo pristojno ministrstvo, pristojno za obrambo. Pri tem so za izvajanje točke d) 3. člena Čikaške konvencije določene osnovne varnostne zahteve, ki morajo biti upoštevane, da ne pride do ogrožanja varnosti civilnega letalstva. To olajša tudi "dvojno" rabo vojaških letališč in storitev vojaškega sistema upravljanja zračnega prometa za vojaške potrebe, pod

določenimi pogoji pa tudi za civilne potrebe (zahteva iz tretjega odstavka 1. člena Uredbe (ES) št. 216/2008).

Postavljeni so tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati vojaško osebje, ki opravlja upravno-strokovne in nadzorstvene naloge na tem področju. S tem se postavljajo enako zahtevni kriteriji zagotavljanja varnosti na vojaškem področju kot so določeni na področju civilnega letalstva. Na tak način se zmanjšuje verjetnost nesreč in incidentov v mirnodobnem času.

K 4. členu (besedilo "ministrstvo, pristojno za promet" v različnih sklonih se v več členih nadomesti z besedo "agencija" v ustreznem sklonu)

V skladu z načelno opredelitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije so navedeni odstavki in členi zakona, kjer so določene naloge, ki se prenašajo v pristojnost agencije.

K 5. členu ("ministrstvo, pristojno za promet," v različnih sklonih se v več členih nadomesti z besedo "agencija" v ustreznem sklonu)

V skladu z načelno opredelitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije so navedeni odstavki in členi zakona, kjer so določene naloge, ki se prenašajo v pristojnost agencije.

K 6. členu (spremembe 17. člena zakona)

Ker se zahteve glede izvajanja predpisov EU, zlasti glede nadzora njihovega izvajanja (stalni nadzor oziroma varnostni nadzor), razlikujejo od splošnih zahtev, določenih s slovenskimi predpisi o inšpekcijskem nadzoru, je v Zakonu o letalstvu treba opredeliti določene pojme, ki se sicer uporabljalo le na specifičnem letalskem področju (delovne izkušnje na letalskem področju, letalski nadzornik, nadzornik). Določbe zakona o letalstvu o upravno-strokovnem nadzoru, inšpekcijskem nadzoru in inšpektorjih se zaradi tega nadomeščajo z določbami o odločanju v upravnih zadevah, stalnem nadzoru in nadzoru nad izvajanjem letalskih predpisov.
Prav tako je treba opredeliti pojem usposobljenega subjekta, ker vsebinsko enaki vprašanji urejata dva predpisa EU (Uredba (ES) št. 216/2008 in Uredba (ES) št. 550/2004).
Ker so letalske zahteve specifične v odnosu do drugih splošnih zahtev, ki se nanašajo na splošna vsakodnevna opravila, je treba posebej opredeliti, v katerih primerih se upoštevajo posebne letalske zahteve. V zakonu bi bilo nemogoče posebej opredeljevati, kateri predpisi urejajo določena vprašanja. Praviloma se to nanaša na celotno letalsko področje, ki je specifično tako glede varnostnih zahtev kot tudi glede zahtev v zvezi z opravljanjem dejavnosti. Poleg navedenega se letalstvo razlikuje od drugih področij tudi po tem, da sledi globalnim (Mednarodna organizacija civilnega letalstva), regionalnim (Mednarodna organizacija civilnega letalstva, Evropska unija, Evropska konferenca civilnega letalstva, Eurocontrol) in lokalnim zahtevame (Republika Slovenija), ki morajo biti usklajene.

K 7. členu (spremembe 24. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 8. členu (spremembe 27. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba.

K 9. členu (spremembe tretjega odstavka 31. člena zakona)

Besedilo tretjega odstavka 31. člena se nanaša na zrakoplove, ki niso v pristojnosti EASA (zrakoplovi, ki so navedeni v prilogi II k Uredbi (ES) št. 216/2008). Da bi bile zahteve glede plovnostnih zahtev za zrakoplove iz pristojnosti EASA in za zrakoplove iz pristojnosti Republike Slovenije primerljive, je podobna ureditev, kot izhaja iz pravil stalnega nadzora po predpisih EU, določena tudi za zrakoplove iz pristojnosti Republike Slovenije. V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena tudi ustrezna sprememba pristojnosti.

K 10. členu (spremembe drugega odstavka 33. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 11. členu (spremembe 34. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 12. členu (spremembe 35. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti v naslovu 35. člena zakona.

K 13. členu (spremembe prvega odstavka 38. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 14. členu (spremembe petega odstavka 45. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 15. členu (besedilo "letalski inšpektor", "pristojni inšpektor" in "inšpektor" v različnih sklonih in številu se v več členih nadomesti z besedilom "letalski nadzornik", "nadzornik" oziroma "uradna oseba agencije" v ustreznem sklonu in številu).

Zaradi izvajanja pooblastila letalskega nadzornika oziroma nadzornika kot uradne osebe agencije je treba glede pristojnosti za določene letalske vsebine uporabiti tudi ustrezen naziv uradne osebe agencije. To je potrebno zaradi spremenjene ureditve zahtev, pooblastil in nalog za letalske nadzornike in nadzornike oziroma uradne osebe agencije.

K 16. členu (spremembe prvega odstavka 52. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 17. členu (spremembe četrtega ostavka 55. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 18. členu (spremembe 58. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

V prvem odstavku so ukrepi, ki jih agencija sprejme, če ugotovi, da letalska šola ne izpolnjuje predpisanih pogojev, izenačeni z ukrepi, določeni s predpisi EU (na primer: dolo čbe točke 147.B.200 Preklic, začasna ukinitev in omejitev odobritve organizacije za usposabljanje iz vzdrževanja iz priloge IV (del 147) k Uredbi (ES) št. 2042/2003). Pri tem se ogrožanje varnosti zračnega prometa ugotavlja tudi s sistemom poročanja o dogodkih v civilnem letalstvu (trenutno veljavno urejeno z Direktivo (ES) št. 2003/42/ES in z Uredbo o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu (Uradni list RS, št. 110/05).

K 19. členu (spremembe 63. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 20. členu (spremembe 67. člena zakona)

V zvezi s splošnimi varnostnimi zahtevami je ureditev vojaškega letalskega osebja razširjena tudi na osebje, ki opravlja dela, ki so neposredno povezana z varnostjo letenja vojaških zrakoplovov. S tem se ustrezno urejata tudi nadzor nad operativnim zračnim prometom vojaških zrakoplovov in ureja zahteva iz 3. člena Čikaške konvencije.

K 21. členu (spremembe 68. člena zakona)

Določbe 68. člena so usklajene z določbami Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L št. 293 z dne 31. 10. 2008, str. 3; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 1008/2008). Pri tem je določeno, da o operativni licenci odloča agencija.

K 22. členu (črtanje 69., 70., 71., 72., 73., 74. in 75. člena zakona)

Črtajo se členi zakona, ki urejajo vprašanja, ki so urejena z Uredbo (ES) št. 1008/2008 (69. do 75. člen).

K 23. členu (spremembe šestega odstavka 76. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 24. členu (spremembe 79. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 25. členu (spremembe 82. člena zakona)

Besedilo prvega odstavka se črta, ker ureditev ni skladna z zahtevami iz Uredbe (ES) št. 1008/2008 in Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehni čnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva (UL L št. 373 z dne 31. 12. 1991, str. 4; v nadaljnjem besedilu Uredba (ES) št. 3922/91), nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 859/2008 z dne 20. avgusta 2008 o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 glede skupnih tehničnih predpisov in upravnih postopkov, ki se uporabljajo za komercialni prevoz z letali (UL L št. 254 z dne 20. 9. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 3922/91).
Vprašanja v zvezi z hrupom zrakoplovov pa so celovito urejena v Uredbi Komisije (ES) št. 1702/2003 z dne 24. septembra 2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L št. 243 z dne 27. 9. 2003, str. 6), nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1194/2009 z dne 30. novembra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1702/2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje

zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L št. 321 z dne 8. 12. 2009, str. 5; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 1702/2003).

K 26. členu (spremembe drugega odstavka 97. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 27. členu (spremembe prvega odstavka 104. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti. Prav tako je pristojnost in špektorja nadomeščena s pristojnostjo letalskega nadzornika.

K 28. členu (spremembe prvega odstavka 114. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 29. členu (spremembe 119. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti.

K 30. členu (spremembe 123. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti. Prav tako je pristojnost in špektorja nadomeščena s pristojnostjo letalskega nadzornika.

K 31. členu (spremembe 138. člena zakona)

Zaradi zagotavljanja postopkov preiskovanja nesreč in incidentov zrakoplovov, vpisanih v register vojaški zrakoplovov, primerljivih s postopki preiskovanja letalskih nesreč zrakoplovov, vpisanih v civilni register zrakoplovov, je dopolnjena zakonska zahteva tako, da tudi te nesreče preiskuje preiskovalni organ, ki je sicer organiziran pri ministrstvu, pristojnem za obrambo. S tem se zagotavljata ustrezna strokovnost in stalnost opravljanja teh nalog, ki so ključnega pomena za zagotavljanje varnosti vseh vrst zračnega prometa.

K 32. členu (dopolnitev 139. člena zakona)

V zvezi s spremembo sedmega odstavka 138. člena je dopolnjen tudi 139. člen zakona. Glede preiskovanja letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov, zlasti pa s tem povezanih obveščanja in poročanja, je treba zagotoviti skladnost tudi z zahtevami iz voja ških standardov.

K 33. členu (črta se 151. člen zakona)

Vprašanja iz 151. člena so celovito urejena v 171. členu zakona, zato ni potrebna posebna ureditev v zvezi z drugimi predpisi za letalski promet (Poglavje 9.0 zakona).

K 34. členu (spremembe 155. člena zakona)

Ker se zahteve glede uporabe jezika morajo nanašati tudi na agencijo, ki prevzema pristojnosti, ki so bile pred spremembo zakona dodeljene ministrstvu, pristojnemu za promet, se besedilo preoblikuje tako, da se nanaša na pristojne organe (ministrstvo, pristojno za promet, in agencijo). Ker se v zvezi z uporabo angleškega jezika pojavljajo številne kombinacije (značilna je angleška frazeologija v navigacijskih službah zračnega prometa), vključno z zahtevo, da se operativni priročnik pripravi v angleškem jeziku, razen če drugače ne odobri organ ali predpiše nacionalna zakonodaja (OPS 1.1040 iz priloge III k Urebi (ES) št. 3922/91), je določeno, da uporabo angleškega jezika predpiše minister, pristojen za promet.

K 35. členu (spremembe 164. člena zakona)

V Zakonu o letalstvu so že določene pristojnosti vlade glede določanja letaliških pristojbin, vendar to pooblastilo ne določa jasnih pooblastil glede vsebin in postopkov. V tem smislu je treba slediti določbam Direktive 2009/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o letaliških pristojbinah (UL L št. 70 z dne 14. 3. 2009, stran 11). S tem se ureja sistem določanja letaliških pristojbin, ki je tudi predmet posrednega (poročila in revizija ureditve) nadzora Evropske unije. Ta direktiva sicer temelji na politiki ICAO glede letaliških pristojbin (ICAO Doc 9082).

K 36. členu (spremembe naslova 11.0 poglavja zakona)

V zvezi s predpisi EU je treba uskladiti določbe zakona, ki se nanašajo na nadzor, zaradi povečanja učinkovitosti nadzora in prekrškovnih postopkov pa posebej urediti tudi vodenje nadzornih in prekrškovnih postopkov.

K 37. členu (spremembe 166. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba pristojnosti. Pri tem so opredeljena

uradna dejanja odločanja v upravnih zadevah (postopki v zvezi z izdajo predpisanih listin), stalnega nadzora in nadzora nad izvajanjem predpisov ter prekrškovni postopki. V osnovi se nadzor izpolnjevanja varnostnih pogojev na eni strani ter dostop do letalskih prog, urejanje obveznosti javnih služb, določanja cen, prevoza v mednarodnem zračnem prometu in podobno na drugi strani med seboj razlikujeta tudi po tem, da je varnostni nadzor bolj podrobno in vsebinsko določen, nadzorni organi pa imajo pooblastila, da z zahtevanimi ali odrejenimi ukrepi zagotovijo varnost, nadzor nastopanja na trgu pa v glavnem temelji na splošnih zahtevah, podatkih zavezanca in presoji organa. V primeru varnosti je torej klju čnega pomena izpolnjevanje točno določenih zahtev, v primeru nastopanja na trgu pa politika zagotavljanja storitev na letalskem področju, kakor se opredeljuje v prometni politiki, nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva in s podobnimi akti in dokumenti.

Glede na to, da je za sodelovanje v mednarodnih organizacijah potrebno tudi ekspertno znanje z letalskega področja, je določeno, da agencija sodeluje tudi v mednarodnih zadevah in z mednarodnimi organizacijami s področja letalstva. To vključuje tudi sodelovanje z Evropsko agencijo za varnost v letalstvu, kar pa je v osnovi že urejeno v 10. členu Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L št. 79 z dne 19. 3. 2008, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa, ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 51; v nadaljnjem besedilu Uredba (ES) št. 216/2008), ki dolo ča, da si države članice, Komisija in Agencija skupaj prizadevajo zagotoviti skladnost s to uredbo in njenimi izvedbenimi predpisi. To sodelovanje je bolj podrobno urejeno v izvedbenih predpisih k Uredbi (ES) št. 216/2008. S tem se v skladu z Zakonom o zunanjih zadevah in zakoni o ratifikaciji dvostranskih sporazumov o zračnem prometu zadržijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, za potrebe mednarodnega sodelovanja pa se zagotavlja, da agencija in njeno osebje v okviru mednarodnih organizacij in EASA zastopajo stališča Republike Slovenije.

Zaradi pogostih sprememb izvedbenih predpisov EU, ki določajo tudi nadzorne postopke pristojnih organov, je določeno, da ti organi glede položaja, pravic in dolžnosti, pooblastil, ukrepov in odgovornosti letalskih nadzornikov ter postopkov pri opravljanju nadzora uporabljajo določbe tega zakona. S tem se zagotavlja, da se vedno uporabijo določbe tega zakona, če predpis EU ni uredil določenega vprašanja, ki zaradi zagotavljanja varnosti mora biti urejeno (zahteve po določbah Čikaške konvencije in podobne zahteve).

Glede na to, da vprašanje usposobljenih subjektov urejata 13. člen Uredbe (ES) št. 216/2008 in 3. člen Uredbe (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 34; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 550/2004), je to vprašanje na podoben način, kot v prvem in drugem odstavku 21. člena Zakonu o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega

prometa (Uradni list RS, št. 30/06 - uradno prečiščeno besedilo in 109/09), urejeno v tem zakonu. Zaradi te splošne ureditve vprašanja glede usposobljenega subjekta se drugi odstavek 21. člena Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (Uradni list RS, št. 30/ 06 - uradno prečiščeno besedilo in 109/09) preneha uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona, prvi odstavek pa se spremeni, kar je urejeno v 56. členu tega zakona. Ta prilagoditev je tudi skladna z zadnjo spremembo Uredbe (ES) št. 216/2008, ki komplementarno k uredbam o enotnem evropskem nebu (Uredbe (ES) št. 549/2004, 550/2004, 551/2004 in 552/2004) ureja vprašanja izvajanja upravljanja zračnega prometa/navigacijskih služb zračnega prometa.

Ker usposobljeni subjekt izvaja naloge za potrebe agencije, in ker je lahko na trgu Evropske unije več usposobljenih subjektov za določeno področje, je določeno, da se v takih primerih usposobljeni subjekt izbere na javnem natečaju.

K 38. členu (novi 166.a člena zakona)

V tem členu so načelno opredeljena pooblastila uradnih oseb za izvajanje letalskega nadzora in prekrškovnih postopkov. Zagotovljeno je, da so osebe, ki odločajo v upravnih zadevah, izvajajo stalni nadzor in nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov, najmanj enako usposobljene kot osebe, ki jih nadzirajo. Ta zahteva sicer izhaja tudi iz zahtev po predpisih EU in Čikaški konvenciji, vendar glede na način urejanja tega vprašanja s predpisi Evropske unije in akti Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) niso vedno prepoznavne. Tako je na primer zahteva glede ustrezne licence in delovnih izkušenj za osebje za vzdr ževanje zrakoplovov v uredbi Evropske komisije določena v obliki: "Vse osebje, ki se ukvarja z dejavnostmi Dela M, mora imeti ustrezne kvalifikacije in znanje, izkušnje, začetno in nadaljevalno usposabljanje, da lahko opravlja dodeljene naloge" nadalje pa je to vprašanje urejeno v sprejemljivih načinih usklajevanja k tej točki uredbe (Uredba (ES) št. 2042/2003), ki jih izdaja izvršni direktor Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA), v obliki "pet let ustreznih delovnih izkušenj, ki mu omogočajo, da kot nadzornik dela neodvisno". Primerljivo ICAO določa za nadzornika letalskih operacij licenco prometnega pilota z najmanj 5000 naletenimi urami v vlogi vodje zrakoplova (ICAO, Doc 8335, tč. 9.4). To pomeni, da bo prometnega pilota nadzoroval prometni pilot, kontrolorja zračnega prometa kontrolor zračnega prometa in podobno, dejavnost in osebe, za katere pa niso predpisane licence, ratingi, pooblastila in podobne listine, pa tudi ustrezno usposobljeni javni uslužbenci z ustreznim nazivom. Ker se v vseh postopkih zahteva enaka usposobljenost, je določeno, da lahko ena oseba izvaja več nalog hkrati (na primer stalni nadzor in prekrškovne postopke), če izpolnjuje za to predpisane pogoje. S tem se doseže optimalna organizacija, ker se izvajanje nalog ne podvaja po posameznih nosilcih. Če ne bi bilo zagotovljeno, da imajo zaposleni več pooblastil hkrati, bi moral pristojni organ imeti toliko več zaposlenih oseb (kot primer navajamo: eno osebo za izdajanje spričevala o plovnosti zrakoplova, drugo osebo za nadzor stalne plovnosti prav tega zrakoplova in tretjo osebo za morebitno vodenje prekrškovnega postopka), za vse pa se, na primer v primeru nadzora plovnosti, zahteva ustrezna letalska strokovna usposobljenost po delu 66 (priloga III k Uredbi (ES) št. 2042/2003). S tem se odpravlja tudi odstopanje od zahtevanih pooblastil uradnih oseb v zvezi z nadzorom varnosti.

Glede na to, da se upravni postopki in stalni nadzor večinoma izvajajo na letališčih sočasno

z njihovim obratovanjem in v različnih organizacijah sočasno z izvajanjem njihove dejavnosti, mora biti zagotovljeno, da se lahko uradne osebe izkažejo s pooblastili (službena izkaznica) in da jih je lahko prepoznati med drugimi osebami in jih zaščiti na enak način, kot so zaščitene osebe, ki opravljajo nadzorovane dejavnosti/aktivnosti (zaščitna oprema).

K 39. členu (spremembe 167. člena zakona)

Obveznost ohranjanja ustrezne strokovne usposobljenosti ter zagotavljanja strokovnega izpopolnjevanja in vzdrževanja izurjenosti je zahtevana za letalske nadzornike in druge uradne osebe in je obveznost agencije (delodajalca). S tem se zagotavlja ustrezna usposobljenost tudi tistih letalskih nadzornikov in uradnih oseb, ki ne izvajajo nalog, dolo čenih s predpisi EU.

Zagotovljeno je tudi, da se bodo potrebna usposabljanja opravila tudi v primeru vpisa novega tipa zrakoplova v Register zrakoplovov Republike Slovenije, spričevalo letalskega prevoznika in podobnih primerih. Vpis v register namreč pomeni prevzem odgovornosti agencije za nadzor njegove plovnosti, vpis v spričevalo letalskega prevoznika pa prevzem odgovornosti za nadzor varnosti letalskih operacij.

K 40. členu (spremembe 168. člena zakona)

Ob upoštevanju zahtev iz predpisov EU, predpisov o splošnem upravnem postopku in predpisov o prekrških, so določene zahteve, ki jih morajo izpolnjevati letalski nadzorniki in nadzorniki (uradne osebe agencije). Pri tem je na novo oblikovana zahteva glede strokovne usposobljenosti za uradne osebe agencije s področja, ki ga te osebe nadzorujejo, kar se izkazuje z listinami o opravljenih strokovnih usposabljanjih.

Upoštevane so tudi zahteve, ki izhajajo iz predpisov EU, določene pa so v sprejemljivih na činih usklajevanja (peti odstavek), zahtevajo pa se tudi v dokumentih (priročnikih) ICAO (že navedeni primer zahteve iz ICAO Doc 8335 - Priročnik o postopkih za nadzor operacij, certifikacijo in stalni nadzor).

Ker se zahteve glede posameznih letalskih nadzornikov in nadzornikov med seboj bistveno razlikujejo, je določeno, da te zahteve predpiše minister, pristojen za promet. V nekaterih primerih je to že urejeno s sprejemljivimi načini usklajevanja, ki jih izdaja izvršni direktor EASA, za druga področja pa mora biti urejeno z aktom ministra, da se zagotovi zahtevani standard izvajanja nadzora.

Zahteve, ki se nanašajo na osebje agencije, se nanašajo tudi na osebje usposobljenih subjektov. S tem se bolj določno zagotavlja izpolnjevanje pogojev glede osebja tudi pri usposobljenem subjektu (sedaj urejeno na podoben način kot za letalske nadzornike oziroma nadzornike).

Da bi se zagotovila širša osnova za zaposlovanje pilotov, kontrolorjev zračnega prometa in podobnega licenciranega osebja v agenciji, je dodan odstavek, ki širi izpolnjevanje pogojev za nadzornika glede visokošolske izobrazbe tudi na osebe, ki imajo višješolsko izobrazbo,

pridobljeno pred uvedbo visokošolskega strokovnega izobraževanja leta 1996 oziroma univerzitetnega študija po letu 1998, in ustrezne delovne izkušnje z licenco. Take osebe praviloma v skladu z zahtevami Mednarodne organizacije civilnega letalstva in Evropske unije v celoti izpolnjujejo pogoje za letalskega nadzornika, če opravijo tudi začetno in nadaljevalno usposabljanje za opravljanje nadzorniških nalog.

K 41. členu (novi 168.a do 168.d člen zakona)

(168.a člen)
Glede na to, da je agencija edini organ/delodajalec, ki ima specifične letalske zahteve za izvajanje nalog, je treba zagotoviti prehodno obdobje za čas od zaposlitve do začetka izvajanja nalog, za katere se lahko usposobi le v okviru agencije. Ker pa v tem času zaposleni kljub vsemu ni polni delovni čas vključen v usposabljanje, lahko opravlja naloge, ki so tudi v funkciji usposabljanja za opravljanje nalog na delovnem mestu, za katero je bil zaposlen. Štiriindvajset mesečni rok je primeren rok za izpolnitev temeljnih predpisanih pogojev, zlasti pa za uspešno strokovno usposabljanje v okviru agencije in udeležbo na strokovnih tečajih pri organizacijah za usposabljanje (na primer: JAA-TO, EASTI ipd.) in Evropska agencija za varnost v letalstvu (sekundiranje).

(168.b člen)
Vprašanje usposobljenosti je urejeno tako, da omogoča opravljanje nalog na le enem delovnem področju ter tudi postopno napredovanje in kombinacijo pooblastil, kot na primer odločanje v upravnih zadevah in vodenje prekrškovnih postopkov, odločanje v upravnih zadevah in stalni nadzor, stalni nadzor in prekrškovni postopki. Pri tem se izpit v zvezi s področjem upravnih postopkov in prekrškovnih postopkov opravi v okviru sistema, ki je že urejen za odločanje v upravnih zadevah in prekrških. Predvideva se priznavanje verificiranih usposabljanj iz postopkov stalnega nadzora in nadzora izvajanja posameznih predpisov pri Združenih letalskih organih (JAA-TO) in EASA. Trenutno inšpektorji Komisije in EASA pri nadzoru sicer ne preverjajo izpolnjevanja pogojev po določbah predpisov o splošnem upravnem postopku, slovenski nadzorni organi pa ne preverjajo izpolnjevanja pogojev po letalskih predpisih. Zaradi številnih kombinacij zahtev na posameznem strokovnem podro čju, ki se spreminjajo tudi s tehničnim napredkom in znanstvenimi dosežki, je določeno, da se usposabljanje bolj podrobno uredi s predpisom ministra, pristojnega za promet. S predlagano ureditvijo se zagotavlja preglednost in celovitost izpolnjevanja pogojev.

(168.c člen)
Preverjanje strokovne usposobljenosti za uradne osebe agencije se v agenciji opravlja pred izpitno komisijo, ki jo imenuje direktor agencije, kandidat pa lahko izpit na stroške organa opravlja največ dvakrat. S tem se zagotavlja, da bo organ kandidatu omogočil tudi ustrezno usposabljanje in čas za pripravo za izpit, oseba, ki pa morebiti ni zaposlena pri organu, pa bo morala stroške strokovnega izpita kriti sama.

(168.č člen)
Zaradi varstva osebnih podatkov in pooblastila za upravljanje in obdelavo podatkov so dolo čeni osebni podatki, ki jih je v zvezi s strokovnim usposabljanjem in preverjanjem usposobljenosti dovoljeno zbirati, upravljati in obdelovati.

168.d člen)
Ker gre za zahtevno usposabljanje, je treba predvideti tudi možnost, da kandidat ne opravi usposabljanja. Ureditev izhaja iz sedanjih izkušenj, še zlasti, ker so nekatera specialistična usposabljanja pri EASA in JAA organizirana le enkrat ali dvakrat v letu. Pri tem je podobno kot v primeru predpisov o inšpekcijskem nadzoru določeno, da kandidatu, ki ne opravi usposabljanja v roku 24 mesecev, preneha delovno razmerje.

K 42. členu (spremembe 169. člena zakona)

Ker v vseh primerih ni mogoče zagotoviti zadostne strokovnosti osebja ali opreme, je dovoljeno, da ta dela opravijo specializirane organizacije in posamezniki, če to ni v nasprotju z interesi postopka.

Letalski nadzorniki in nadzorniki morajo imeti pri izvajanju svojih nalog tudi pooblastila, ki so določena s predpisi o državni upravi, splošnem upravnem postopku in prekrških, vendar jih morajo izvajati v skladu z zahtevami iz predpisov EU. Zaradi tega je treba urediti dolo čene izjeme, kot izhaja iz predlaganega besedila. V tem smislu je tudi določeno, da uradni osebi agencije ni treba izvesti postopkov v skladu s predpisi o prekrških ali pristojnemu organu predlagati sprejem ukrepov, če je sama odredila predpisane ukrepe in opravila dejanja, za katera je pooblaščena z zakonom ali drugim predpisom, da se zagotovi skladnost s predpisanimi zahtevami ali preneha kršenje zakona ali drugega predpisa oziroma drugega akta, katerega izvajanje nadzoruje. S tem se zagotavlja "nekaznovalno" okolje za poročanje o dogodkih v letalstvu, pa tudi izvajanje zahtev iz predpisov EU, ki sledijo načelu postopnosti in načelu bistvenih elementov zagotavljanja varnosti (na primer: ugotovitve 1. stopnje in ugotovitve 2. stopnje iz Uredbe (ES) št. 2042/2003).

Ker je za kakovostno izvajanje stalnega nadzora potrebno zaupanje med pristojnim letalskim nadzornikom in zavezancem, izreka sankcije za morebitno kršitev predpisov uradna oseba agencije, ki neposredno ne izvaja stalnega nadzora pri tem zavezancu.

Da pri izvajanju stalnega nadzora ne bi prihajalo do nejasnosti glede pristojnosti in izvedenih faz in vsebin predpisanih postopkov ali nepotrebnega ponavljanja dejanj oziroma postopkov, je posebej določeno, da šteje, da je prekrškovni organ pred izdajo odločbe o prekršku kr šitelju omogočil, da se je ob ugotovitvi ali obravnavanju prekrška lahko izjavil o prekršku in da je bil poučen o svojih pravicah v zvezi s prekrškom, če ga je k temu pozvala oziroma ga poučila katera koli uradna oseba agencije, ki je sodelovala v določenem postopku stalnega nadzora. S tem se tudi preprečuje dosedanja praksa, ko je letalski nadzornik v okviru izvajanja stalnega nadzora ugotovil hujše kršitve predpisov (neskladnost) in to prijavil pristojnemu letalskemu inšpektorju, ki je ponovno začel z ugotovitvenim postopkom (dejansko nepooblaščeno s stalnim nadzorom), v vmesnem času pa je zavezanec odpravil kr šitve, tako da letalski inšpektor niti ni mogel ugotoviti kršitve. Tak sistem je zahteval tudi podvojenost nadzornega osebja (letalski nadzorniki - letalski inšpektorji).

Posebej je tudi določeno, da lahko posamezna uradna oseba agencije, ki izpolnjuje več predpisanih pogojev, izvaja več nalog iz tega člena, vsebina člena pa se nanaša tudi na ministrstvo, pristojno za promet, in določene uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet.

K 43. členu (novi 169.a člen zakona)

Ker predpisi Evropske unije izhajajo iz temeljnega cilja, to je zagotovitev varnosti, je treba ustrezno opredeliti odločanje organa v primerih, ko postopkovne zahteve slovenskih predpisov sledijo drugim ciljem oziroma načelom. Zapletenih tehničnih zahtev in operativnih postopkov namreč ni mogoče normativno urediti na ustrezen način. Predpisi EU v dolo čenih primerih zahtevajo enostavne postopke komuniciranja med pristojnim letalskim nadzornikom in zavezancem, pogosto pa tudi zahtevajo odločanje po prostem preudarku. To se nanaša zlasti na stalni nadzor, ki poteka po določenem dogovoru oziroma načrtu in so vsi, na katere se ti postopki nanašajo, seznanjeni z načinom izvajanja (s tem tudi komuniciranja). To je potrebno zlasti v primerih, ko se odloča o primernosti tehničnih re šitev in operativnih postopkov, ki jih ni mogoče določiti s predpisi, ampak so odvisni od konkretnih okoliščin (na primer: meteorološki pogoji, letališča, obremenitev zrakoplovov ipd.).

Ker je tuji zrakoplov v določenih primerih lahko na ozemlju Republike Slovenije le nekaj minut, je treba zagotoviti, da bodo lahko nadzorni in prekrškovni postopki potekali tudi v takih primerih. Iz tega razloga je posebej določeno vročanje v posebnih primerih (vročitev vodji zrakoplova).

Glede na to, da je izvajanje predpisanega stalnega nadzora bistvena sestavina zagotavljanja letalske varnosti, je določeno, da se v pogojih, ko stalni nadzor ni mogoč iz razlogov, ki so na strani zavezanca, izdana listina začasno prekliče. Preklic velja do vzpostavitve predpisanega nadzora oziroma do izteka veljavnosti listine. S tem se onemogoča, da bi se imetnik listine izognil nadzoru pristojnega organa tako, da bi na podlagi izdane listine dejavnost na prikrit način izvajal v drugi državi članici EU ali v tretji državi.

K 44. členu (spremembe 170. člena zakona)

Besedilo člena se uskladi s spremembo zakona glede določb o inšpekcijskem nadzoru in in špektorjih, ki se nadomestijo z določbami o stalnem nadzoru in uradnih osebah (letalski nadzorniki in nadzorniki ter uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet).

K 45. členu (spremembe 171. člena zakona)

Besedilo člena je dopolnjeno tako, da upošteva, da nadzor lahko izvajajo uradne osebe (nadzorniki in letalski nadzorniki pa tudi uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet), njihova pooblastila pa so dopolnjena tako, da obsegajo ukrepe po letalskih predpisih, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in ukrepe po splošnih predpisih o dr žavni upravi in inšpekcijskem nadzoru. Pri tem je posebej navedenih več ključnih ukrepov, ki so primarnega pomena za zagotavljanje varnosti v civilnem letalstvu.

V besedilu člena je dodana zahteva glede obveznosti, da se predlaga odvzem premoženjske koristi, ki jo zavezanec pridobi s storitvijo kaznivega dejanja ali prekrška in obveznosti v primeru ugotovitve kršitve zakona iz pristojnosti drugih nadzornih organov.

S tem se odpravlja tudi ena izmed ugotovljenih neskladnosti glede pooblastila uradnih oseb, da v določenih primerih prepovedo izvršitev leta zrakoplova ali nadaljevanje opravljanja dejavnosti oziroma aktivnosti.

K 46. členu (spremembe 172. člena zakona)

Besedilo člena se uskladi s spremembo zakona glede določb o inšpekcijskem nadzoru in in špektorjih, ki se nadomestijo z določbami o stalnem nadzoru in letalskih nadzornikih.

K 47. členu (spremembe 173. člena zakona)

Besedilo člena se uskladi s spremembo zakona glede določb o inšpekcijskem nadzoru in in špektorjih, ki se nadomestijo z določbami o stalnem nadzoru in uradnih osebah agencije.

K 48. členu (spremembe 174. člena zakona)

Besedilo člena se uskladi s spremembo zakona glede določb o inšpekcijskem nadzoru in in špektorjih, ki se nadomestijo z določbami o stalnem nadzoru in uradnih osebah agencije in njihovih pooblastilih.

K 49. členu (spremembe 179. člena zakona)

V skladu z načelno opredelitvijo in razmejitvijo pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet, in agencije je urejena ustrezna sprememba glede na pristojnosti. Prav tako je bolj jasno opredeljeno, kakšne so obveznosti zavezanca za nadzor v teh primerih, saj dogovor, ki se sklene z nadzornim organom, zavezuje tudi zavezanca.

K 50. do 52. členu (spremembe 179.a do 179. č člena zakona)

Določbe glede pritožb na določbe in sklepe ministrstva se črtajo, ker na prvi stopnji odloča agencija, zoper odločbe ministrstva, pristojnega za promet, pa pritožba ni dovoljena, dopustna pa je tožba na upravnem sodišču (upravni spor). O pritožbah na odločitve agencije odloča ministrstvo, pristojno za promet. S tem je odpadla potreba po posebni komisiji za vodenje postopkov o pritožbi, ko je o pritožbah odločala vlada.

Glede na to, da gre za strokovno zahtevna vprašanja, je določeno, da postopek o pritožbi vodi stalna komisija ministrstva, pristojnega za promet, za vsako posamezno pritožbo pa se v odvisnosti od strokovnega področja določi komisija za pritožbo, ki tudi pripravi poročilo in predlog odločitve. Glede delovanja stalne komisije so urejene osnovne zahteve, glede samega vodenja postopka pa se uporabljajo predpisi o splošne upravnem postopku. Posebej so določene letalske zahteve, ki jih morajo izpolnjevati osebe, ki so lahko člani stalne komisije. To je potrebno, ker predpisi o splošnem upravnem postopku ne upoštevajo

strokovnih zahtev, ki izhajajo iz letalskih strokovnih zahtev in letalskih materialnih predpisov. Po veljavnih predpisih o splošnem upravnem postopku na drugi stopnji lahko odloča le zaposleni, ki ima najmanj univerzitetno izobrazbo pravne smeri, kar izpostavlja domnevo, da se pritožbe vlagajo le zaradi kršitev postopkovnih pravil. Zahteve glede strokovne usposobljenosti oseb iz predpisov EU se namreč nanašajo na vse stopnje odlo čanja.

V 179.b členu je dodano obratovanje letališč, ker je s spremembami Uredbe (ES) 216/2008 vprašanje urejanja in nadzora aerodromov (del letališča, ki ni potreben za komercialni zračni prevoz) postalo del pravne ureditve Evropske unije.

K 53. členu (novo poglavje zakona - 179.d do 179.n člen)

V zakonu se doda novo 12. poglavje, ki ureja vprašanja, povezana z agencijo. Namen ustanovitve agencije je vzpostaviti in ohraniti visoko stopnjo varnosti civilnega letalstva v Republiki Sloveniji pa tudi spodbuditi stroškovno in časovno učinkovitost certifikacijskih postopkov, slovenski letalski industriji zagotoviti pogoje za prost pretok blaga, oseb in storitev z drugimi državami članicami Evropske unije ter zagotoviti enotne pogoje delovanja za vse akterje na slovenskem trgu letalskega prometa in njihovo primerljivost v okviru EU.

Ustanovitev posebne javne agencije je potrebna, ker je treba zagotoviti zadostno prožnost organizacije in potrebnih virov za izvajanje nadzornih funkcij, zlasti funkcije stalnega nadzora. V tem smislu je treba zagotoviti plače, ki bodo vsaj minimalno primerljive s pla čami oseb, ki jih nadzorniki nadzorujejo, in zadostno število izvajalcev stalnega nadzora, ki je odvisno od števila nadziranih oseb in zahtevnosti nadzora (pogostost, trajanje posameznih dejanj ipd.). Brez teh dveh rešitev ni mogoče zagotoviti predpisanega stalnega nadzora, ker zaradi prenizkih plač ni mogoče zagotoviti potrebnih zaposlitev, zaradi premajhnega števila zaposlenih pa tudi ne stalnega nadzora. Sedanji splošni sistem za javni sektor, ki je glede pla č primerljiv le notranje v okviru javnega sektorja in temelji na formalni izobrazbi, glede števila zaposlenih pa je odvisen od proračunskih zmožnosti (temelji na davkih, taksah in drugih dajatvah), ne izpolnjuje zahtev po predpisih Evropske unije, ki izhajajo iz lastnosti postopkov oziroma zahtev (ang.: performance) in skupne stopnje povpraševanja in s tem povezanega zaračunavanja stroškov.

Pri tem so v določeni meri upoštevane tudi zahteve, ki veljajo za EASA, ki je v določenem delu tudi skupni evropski letalski upravni organ (na primer certificiranje proizvodov, delov in naprav). S stališča zavezancev bi tudi sicer bilo primerno, da se organizacije in postopki nacionalnih nadzornih organov čim bolj uskladijo z organizacijo in postopki EASA.

(179.d člen)
Ureditev glede ustanovitve agencije, organov agencije ter delovanja agencije in njenih pristojnosti je prilagojena potrebam, ki izhajajo iz letalskih predpisov in pravnih aktov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in predpisov o javnih agencijah. Zaradi poenostavitve zakonskega besedila je določeno, da se agencija ustanovi in opravlja naloge v skladu s tem zakonom in predpisi o javnih agencijah, če z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, ni določeno drugače.

Ker bo agencija izdajala listine, ki se uporabljajo v mednarodnem zračnem prometu, je v primerjavi z Zakonom o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02 in 51/04 (EZ-A)) urejena tudi uporaba skrajšanega imena agencije v slovenskem in angleškem jeziku.

(179.e in 179.f člen)
V zvezi z organi agencije se uveljavljajo določene omejitve pristojnosti sveta agencije glede dajanja usmeritev in navodil za delo direktorju agencije ali zaposlenim v agenciji glede odlo čanja v upravnih zadevah, stalnega nadzora, nadzora nad izvajanjem letalskih predpisov, izdaje letalskih normativnih aktov in varnostnih zahtev ter prekrškovnih postopkov. Glede sprejema splošnih aktov javne agencije lahko svet agencije sprejema le tiste splošne akte, ki se ne nanašajo na postopke in organizacijsko strukturo izvajanja nalog. To je potrebno, da se zagotovi potrebna neodvisnost odločanja direktorja agencije ter njenih uradnih oseb v upravnih in nadzornih postopkih, odločanju o prekrških in izdajanju splošnih letalskih pravnih aktov. Glede na pogoje za imenovanje za člana sveta agencije, člani sveta agencije namreč ne izpolnjujejo pogojev, potrebnih za odločanje v upravnih zadevah, izvajanje stalnega nadzora in odločanje v prekrškovnih postopkih pa tudi glede izdaje letalskih normativnih aktov. Taka rešitev je primerljiva z rešitvijo v okviru EASA glede odnosa izvr šnega direktorja in upravnega odbora EASA.

(179.g člen)
Zahteve glede pogojev za imenovanje za direktorja agencije sledijo zahtevam iz Zakona o javnih agencijah in so prilagojene letalskim zahtevam. Zahtevana strokovnost na letalskem področju se nanaša na vse letalsko področje in ni vezana na določene licence, ratinge ali pooblastila. Ker je direktor agencije dejansko vodja delovanja agencije v smislu izvajanja nalog odločanja v upravnih zadevah, nadzornih in prekrškovnih nalog, je pomembno, da ima splošno organizacijsko in letalsko znanje. V tem smislu so primerne izkušnje v vlogi odgovornega vodje ali odgovorne osebe letalskega operatorja, odgovorne osebe organizacije za upravljanje stalne plovnosti, vzdrževalne organizacije, vodje različnih letali ških služb, vodje različnih navigacijskih služb zračnega prometa, vodje notranje organizacijske enote pri letalskem upravnem oziroma nadzornem organu in podobne vodstvene izkušnje, pa tudi vodenje zahtevnih projektov, ki vključuje večje število oseb iz različnih organizacij, v okviru drugih delovnih mest, če je z aktom organizacije vodenje projektov opredeljeno kot delovna naloga.

Glede na to, da se plače direktorjev agencije urejajo z drugimi predpisi, je določeno, da se sklenitev pogodbe o zaposlitvi z direktorjem agencije uredi v ustanovitvenem aktu.

(179.h člen)
Agencija mora delovati neodvisno in nepristransko. Zahteve, ki se nanašajo na programe dela, so razširjene tudi na vsebinska letalska področja (upravljanje varnosti, kadrovski načrt, priprava strokovnih podlag za sprejem in spremembe letalskih predpisov). S tem se zagotavlja, da bo agencija kot edini kompetentni letalski strokovni organ prevzela odgovornost za razvoj in varnost civilnega letalstva. Glede na to, da je treba uskladiti normativne in nadzorne aktivnosti, se zahteva, da mora agencija svoje programe uskladiti s programi ministrstva, pristojnega za promet, in vlade, in sicer glede varnosti, rednosti in nemotenosti zračnega prometa (javni interes) ter javnih financ.

(179.i člen)
Določene so pristojnosti in naloge agencije (strokovne, upravne, regulativne in nadzorne naloge povezane z varnostjo zračnega prometa in varovanjem civilnega letalstva, tudi z nadzorom izvajanja letalskih predpisov, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji in so v njeni pristojnosti, in prekrškovni postopki, razen s tem povezanih nalog, za katere so pristojni organi Evropske unije). Agencija lahko opravlja tudi druge dejavnosti na letalskem področju, če je to skladno z zahtevami za izvajanje osnovnih dejavnosti agencije, in z letalskimi predpisi, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji, in je tako določeno v ustanovitvenem aktu agencije.

Ker Zakon o javnih agencijah (Ur. list RS, št. 52/02) ne določa posameznih nalog javnih agencij, so na načelni ravni opredeljene posamezne vrste nalog agencije. Pri tem se izhaja tudi iz zahtev, ki so za letalske nadzorne organe opredeljene v predpisih in pravnih aktih Evropske unije. Pristojnosti in naloge agencije so omejene s pristojnostmi ministrstva, pristojnega za promet, ter pristojnostmi Komisije EU in Evropske agencije za varnost v letalstvu. Iz razlogov specifičnega namena pravnih aktov, ki jih izdaja direktor agencije, je določeno, da se objavijo na način, ki je običajen v zračni plovbi. To pomeni, da bodo ti akti objavljeni v Zborniku letalskih predpisov (197. člen zakona), Zborniku letalskih informacij (15. člen v povezavi z 11. členom zakona), na spletni strani agencije, z NOTAM-om, letalsko okrožnico ali pa tudi v Uradnem listi Republike Slovenije.

(179.j člen)
Ker je agencija organ, ki mora zagotoviti varnost civilnega letalstva, je javnost dela agencije urejena na način, ki ne moti izvrševanja njenega poslanstva in ne posega v njeno izvrševanje pristojnosti.

(179.k člen)
Nadzor nad delom agencije se izvaja posredno in neposredno. Glede posrednega nadzora se zahteva izdelava programa dela in finančnega načrta s prilogami, h katerima daje soglasje vlada. Vlada lahko letni program dela in finančni načrt tudi zavrne, če ugotovi, da ne zagotavlja učinkovitega izvajanja nalog agencije. Pri tem mora določi obseg izvajanja nalog in način financiranja v času do odobritve programa dela oziroma finančnega načrta. To je potrebno, ker se mora zagotoviti neprekinjenost nadzora letalske varnosti. Posebnost ureditve nadzora nad delom agencije je v tem, da se nadzor nad delom agencije (zakonitost, učinkovitost, uspešnost), ki ga izvaja ministrstvo, pristojno za promet, izvaja na način, dolo čen z Uredbo Komisije (ES) št. 736/2006 z dne 16. maja 2006 o načinih dela Evropske agencije za varnost v letalstvu pri opravljanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja (UL L št. 129 z dne 17. 5. 2006, str. 10) in Uredbo Komisije (ES) št. 1486/2003 z dne 22. avgusta 2003 o določitvi postopkov za izvajanje inšpekcijskih pregledov Komisije na podro čju varnosti civilnega letalstva (UL L št. 213 z dne 23. 8. 2003, str. 6). S tem se zagotavlja, da je notranji (državni) nadzor skladen z zunanjim (organi Evropske unije, ICAO, itd.) in da se agencija že pred nadzorom Komisije oziroma EASA, ter organov ICAO in Evropske konference civilnega letalstva lahko opozori na morebitna neskladja z zahtevami in zahteva njihova odprava. To zmanjšuje tudi verjetnost, da bi Republika Slovenija kršila predpise EU z njihovim neizvajanjem ali napačnim izvajanjem.

(179.l člen)
Predpisi EU že določajo, da morajo Komisija ter pristojni organi držav članic EU in EASA

med seboj sodelovati. Za zagotovitev usklajenega nastopa in predstavljanja pristojnih dr žavnih organov Republike Slovenije in izvajanja politik na letalskem področju je določeno, da mora agencija s pristojnimi nadzornimi organi sodelovati v skladu z usmeritvami ministrstva, pristojnega za promet.

(179.m člen)
Ker agencija ne izvaja izključno storitev, ki se lahko zaračunavajo sorazmerno tržni vrednosti dejavnosti, se financira iz proračuna Republike Slovenije, prihodki iz pristojbin in povračila stroškov, ki jih v skladu s tarifo vplačajo prosilci in imetniki certifikatov in drugih listin, ki jih izdaja agencija, s prihodki iz povračil za izvedene certifikacijske postopke, druge izdane posamične pravne akte in izvedene naloge stalnega nadzora, ki jih agencija pogodbeno opravi za potrebe Evropske agencije za varnost v letalstvu ali druge pristojne letalske organe, in s prihodki od drugih dejavnosti. Zaradi zagotovitve preglednosti financiranja, posledično pa tudi obsega sredstev, ki se zagotavljajo iz proračuna, in višino pristojbin in stroškov, ki jih plačajo zavezanci, so določeni viri financiranja za posamezne skupine nalog, ki ji opravlja agencija. Za način oblikovanja tarif se zahteva upoštevanje zahtev iz predpisov Evropske unije, ki je vzpostavila pregleden in nadzorljiv sistem taks in dajatev, ki jih obračuna Evropska agencija za varnost v letalstvu. Posebej je tudi urejeno vprašanje presežka prihodkov nad odhodki. Pri tem je določena rešitev, da se morebitni preostanki presežkov sredstev ne vplačujejo v proračun ustanovitelja, temveč se v potrebnem obsegu znižajo pristojbine in stroški. S tem se dosega razbremenitev zavezancev in prepreči, da bi se iz tega naslova financirali drugi proračunski stroški.

(179.n člen)

Ker je agencija edini delodajalec v Republiki Sloveniji, ki zaposluje letalske nadzornike in nadzornike, bo morala agencija zaposlovati osebe, ki ob zaposlitvi ne bodo izpolnjevale predpisanih zahtev. Zaradi tega je posebej urejeno vprašanje glede plače v obdobju zaposlitve, ko zaposleni ne izpolnjuje vseh predpisanih zahtev za opravljanje nalog na delovnem mestu. V tem času ne prejema dodatka za delo, ki ga ne opravlja.

Glede na to, da določbe predpisov in pravnih aktov Evropske unije, urejajo zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pristojni nacionalni nadzorni organi in njihove uradne osebe, je dolo čeno, da se glede števila zaposlenih upoštevajo zahteve iz predpisov Evropske unije. To je pomembno, ker sicer ni mogoče pravilno izvajati predpisov Evropske unije, Evropska komisija pa ugotavlja neskladja s predpisi Evropske unije oziroma neizvajanje pravnega reda EU. To pomeni, da morajo agencija, ministrstvo, pristojno za promet, in vlada pri obravnavi vprašanj v zvezi z organizacijo, sistemizacijo in kadrovskim načrtom agencije upoštevati zahteve iz pravnega reda Evropske unije. Ta zahteva sicer že izhaja iz Ustave Republike Slovenije (3.a člen), vendar je pri izvajanju teh zahtev prihajalo da različnih razlag in postopkov in s tem do neustreznih rešitev.

K 54. členu (novo številčenje 12. do 14. poglavja)

Zaradi novega poglavja se preostala poglavja (12., 13. in 14. poglavje) do konca zakona ustrezno preštevilčijo.

K 55. do 57. členu (spremembe 182. 183. in 193. člena zakona)

V skladu s spremembami zakona, ki se nanašajo na pristojnosti agencije, se opravijo tudi spremembe v kazenskih določbah zakona.

Glede na dve novi vsebini zakona (sistem upravljanja varnosti iz petega odstavka 5. člena in petega odstavka 164. člena) so določne sankcije za njihovo kršitev. V primeru sistema upravljanja varnosti gre za sankcioniranje neizvajanja odobrenega sistema upravljanja varnosti, v primeru pristojbin pa za sankcioniranje nespoštovanja predpisanih postopkov.

K 58. členu (začetek delovanja agencije in prevzem pristojnosti)

Republika Slovenija mora zagotavljati stalni (nepretrgani) nadzor letalske varnosti. To pomeni, da se morajo pristojnosti nadzora letalske z ministrstva, pristojnega za promet, na agencijo ob točno določenem času (na primer: ob 00.01 uri dne dd.mm.ll), ki ga določi vlada v ustanovitvenem aktu.

Kar zaradi zahtevnosti dela agencija z dnem ustanovitve ne more začeti izvajati nalog iz svoje pristojnosti, se mora posebej določiti vprašanje ustanovitve in vprašanje začetka delovanja ter začetka izvajanja pristojnosti. Agencija namreč prevzema naloge od Ministrstva za promet in se mora za izvajanje teh nalog predhodno usposobiti.

Javni uslužbenci Ministrstva za promet, ki sedaj v Direktoratu za civilno letalstvo opravljajo naloge, ki se prenašajo na agencijo, bodo nadaljevali delo v agenciji. Pri tem morajo biti izpolnjene funkcionalne potrebe ministrstva, pristojnega za promet. To pomeni, da se zaposleni, ki opravljajo naloge iz pristojnosti ministrstva, ne prezaposlijo na agencijo, oziroma se zagotovi, da ministrstvo, pristojno za promet, še naprej izvaja naloge v predpisanem obsegu in vsebini, agencija pa po potrebi zagotovi dodatne zaposlitve in usposabljanja. Ker gre za odpravljanje nepravilnosti, ki jih je ugotovila Evropska komisija je določeno, da se v primeru dvoma, ali agencija izpolnjuje predpisane pogoje za letalski nadzorni organ, pridobi mnenje Evropske komisije. V predhodnih posvetovanjih je Evropska komisija že izrazila načelno strinjanje s pravilnostjo odpravljanja ugotovljenih nepravilnosti.

V zvezi s prehodom zaposlenih z ministrstva na agencijo, je tudi določeno, da se vsi nekon čani upravni postopki iz pristojnosti agencije, začeti na zahtevo stranke ali po uradni dol žnosti, z Ministrstva za promet prenesejo v vodenje na agencijo, ki nadaljuje postopke v skladu s tem zakonom, pritožbe na odločbe ministrstva, pristojnega za promet, izdane do dneva uveljavitve tega zakona, pa se rešijo v skladu z določbami zakona, ki so veljale pred uveljavitvijo tega zakona. S tem se zagotavlja nepretrganost izvajanja nalog nadzornih upravnih nalog na letalskem področju. Enako velja za sredstva, ki so potrebna za delovanje agencije.

Ker je Ministrstvo za promet sklenilo vrsto pogodb z zunanjimi izvajalci, ki izvajajo dolo čene naloge v okviru predpisanih upravnih postopkov in postopkov stalnega nadzora, je

zaradi zagotovitve nepretrganosti izvajanja nalog državne uprave določeno, da te pogodbene obveznosti prevzame agencija.

Določeno število zaposlenih v Ministrstvu za promet in razporejenih na delovno mesto letalskega nadzornika ne izpolnjuje pogojev za opravljanje nalog odločanja v upravnih zadevah in nalog stalnega nadzora, ker nima ustrezne licence, ratinga, pooblastila, potrdila oziroma spričevala. Ker so si z delom pridobili določene izkušnje in obvladujejo predpisane upravne postopke in postopke stalnega nadzora, se tem delavcem omogoča, da v rokih, ki veljajo za novo zaposlene v agenciji, pridobijo ustrezno strokovno usposobljenost. če tega ne dosežejo v predpisanih rokih, nadaljujejo delo kot strokovni sodelavci.

Ker se s temi spremembami zakona spreminja pristojni nadzorni organ za številna letalska področja, ki so bolj podrobno urejena z izvedbenimi predpisi k temu zakonu in s predpisi, izdanimi za izvajanje predpisov Evropske unije, je urejena tudi pristojnost agencije po teh predpisih, kadar se nanaša na njene pristojnosti. Agenciji se tudi začasno dovoljuje uporaba trenutno veljavnih obrazcev, ki so bili izdani v okviru izvajanja pristojnosti ministrstva, pristojnega za promet.

K 59. členu (zagotovitev pogojev za začetek dela in poslovanja agencije)

Zagotovitev pogojev za začetek dela in poslovanja agencije se uredi v ustanovitvenem aktu, materialna sredstva, ki bi sicer ostala neizkoriščena, pa se zagotovijo na Ministrstvu za promet.

K 60. členu (izpolnjevanje pogojev za letalske nadzornike)

Glede na to, da v preteklosti ni bilo mogoče pridobiti ustrezne visoke strokovne ali univerzitetne izobrazbe na področjih, ki so ustrezna za letalstvo, je treba za te osebe, ki sicer izpolnjujejo vse pogoje za letalske nadzornike po letalskih predpisih (vstopna stopnja za začetek usposabljanja za pilota ali kontrolorja zračnega prometa je srednja šola, s katero je mogoč vpis na visoko strokovno šolo ali univerzo), omogočiti opravljanje nalog (zaposlitev) na delovnih mestih letalskega nadzornika in nadzornika, ker imajo oziroma so imeli veljavno ustrezno licenco ter tako izpolnjuje vse letalske strokovne pogoje po veljavnih predpisih in pravnih aktih Evropske unije. Ustrezne delovne izkušnje so opredeljene v sprejemljivih načinih skladnosti in navodilih, ki jih izdaja EASA, in dokumentih ICAO.

K 61. členu (organi agencije v prehodnem obdobju)

Ker je pred začetkom delovanja agencije in njenim prevzemom izvajanja s tem zakonom določenih nalog treba opraviti vse administrativne postopke za ustanovitev agencije kot pravne osebe, izvesti postopke novih zaposlitev in s tem povezana usposabljanja, je dolo čeno, da v začetnem obdobju direkcijo vodi vršilec dolžnosti direktorja.

K 62. členu (varstvo pri opravljanju dela)

Glede na to, da se naloge, pri katerih je izredno velika izpostavljenost morebitnim po škodbam, prenašajo v pristojnost agencije, je določeno, da se določbe o varstvu pri opravljanju dela pilotov in delavcev na terenu nanašajo tudi na zaposlene v agenciji.

K 63. členu (dokumentarno gradivo)

Zaradi zagotovitve sledljivosti in pravilnega izvajanja stalnega nadzora se s tem povezana tekoča zbirka dokumentarnega gradiva preda agenciji.

K 64. členu (spremembe določb Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa)

Glede na to, da se s spremembami Zakona o letalstvu spreminja tudi organ, pristojen za nadzor varnosti navigacijskih služb zračnega prometa, je treba ustrezno spremembo uveljaviti tudi v Zakonu o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa. S tem se zagotavlja enovit način izvajanja nadzora varnosti na celotnem letalskem področju. Prav tako se s tem zakonom enovito ureja vprašanje priznavanja statusa usposobljenega subjekta.

K 65. členu (posebne določbe glede državljanstva in pogojev za opravljanje storitev)

V zvezi z Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L št. 376 z dne 27.12.2006, str. 36) so ponudniki (kot jih določa omenjena direktiva) iz držav Evropskega gospodarskega prostora glede storitev (kot jih določa omenjena direktiva) v zvezi s pogojem državljanstva izenačeni s ponudniki, ki so državljani Republike Slovenije.

Ker pa so posamezne dejavnosti izključene iz področja uporabe omenjene direktive (člen 2 direktive) in ker velja posebna ureditev tudi glede razmerja z drugimi določbami prava Skupnosti (3. člen direktive), ko je predpisano, da imajo prednost določbe drugih aktov Skupnosti, ki se uporabljajo na določenih posebnih področjih ali za posebne določene poklice, je treba hkrati omogočiti upoštevanje takih posebnih ureditev, ki so uveljavljene s predpisi Evropske unije ali v skladu z njimi.
Glede drugih pogojev pa morajo taki ponudniki izpolnjevati predpisane zahteve enako kot državljani in pravne osebe Republike Slovenije.

Spremembe Zakona o letalstvu v smislu zahtev iz navedene direktive so potrebne, ker Zakon o letalstvu ni dovolj dosleden glede priznavanja pravic državljanom Evropske unije, kot so določne s predpisi Evropske unije.

K 66. členu (začetek veljavnosti zakona)

Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon v skladu s splošno priznanimi načeli mednarodnega letalskega prava ureja ter določa pogoje in zahteve, ki zadevajo zrakoplove, letalsko osebje in drugo strokovno osebje, zračni prevoz in druge letalske aktivnosti, letališča in vzletišča, infrastrukturo navigacijskih služb zračnega prometa, zagotavljanje varnosti zračnega prometa in ukrepe za olajšave zračnega prevoza, iskanje in reševanje zrakoplovov ter letalske nesreče in incidente, opravljanje letaliških služb in navigacijskih služb zračnega prometa ter javno infrastrukturo, nadzor ter določa sankcije za letalske prekrške.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive:

– Direktiva Sveta 89/629/EGS z dne 4. decembra 1989 o omejevanju hrupa civilnih podzvočnih reaktivnih letal (UL L št. 363 z dne 13. 12. 1989, str. 27),

– Direktiva Sveta 91/670/EGS z dne 16. decembra 1991 o vzajemnem priznavanju licenc osebja za opravljanje funkcij v civilnem letalstvu (UL L št. 373 z dne 31. 12. 1991, str. 21),

– Direktiva Sveta 92/14/EGS z dne 2. marca 1992 o omejevanju uporabe letal, ki jo ureja del II poglavja 2 zvezka 1 Priloge 16 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, druga izdaja (1988) (UL L št. 76 z dne 23. 3. 1992, str. 21), kakor je bila spremenjena z Direktivo Komisije 1999/28/ES z dne 21. aprila 1999 o spremembi Priloge k Direktivi Sveta 92/14/EGS o omejevanju uporabe letal, ki jo ureja del II poglavja 2 zvezka 1 Priloge 16 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, druga izdaja (1988) (UL L št. 118 z dne 6. 5. 1999, str. 53),

– Direktiva Sveta 94/56/ES z dne 21. novembra 1994 o določitvi temeljnih načel za vodenje preiskav nesreč in incidentov v civilnem letalstvu (UL L št. 319 z dne 12. 12. 1994, str. 14),

– Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti (UL L št. 272 z dne 25. 10. 1996, str. 36),

– Direktiva Sveta 2000/79/ES z dne 27. novembra 2000 o Evropskem sporazumu o razporejanju delovnega časa mobilnih delavcev v civilnem letalstvu, ki so ga sklenili AEA (Združenje evropskih letalskih prevoznikov), ETF (Evropska federacija delavcev v prometu), ECA (Evropsko združenje pilotov), ERA (Evropsko združenje regionalnih letalskih prevoznikov) in IACA (Mednarodno združenje letalskih prevoznikov) (UL L št. 302 z dne 1. 12. 2000, str. 57),

– Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/30/ES z dne 26. marca 2002 o oblikovanju pravil in postopkov glede uvedbe s hrupom povezanih omejitev obratovanja na letališčih Skupnosti (UL L št. 85 z dne 28. 3. 2002, str. 40),

– Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/42/ES z dne 13. junija 2003 o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu (UL L št. 167 z dne 4. 7. 2003, str. 23),

– Direktiva Sveta 2004/82/ES z dne 29. aprila 2004 o dolžnosti prevoznikov, da posredujejo podatke o potnikih (UL L št. 261 z dne 6. 8. 2004, str. 24).

(3) Zagotavljanje varnosti, rednosti in nemotenosti zračnega prometa je v javnem interesu.

5. člen

(urejanje civilnega letalstva)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, ureja in nadzoruje letalstvo v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter drugimi predpisi in pravnimi akti, ki veljajo oziroma se uporabljajo v Republiki Sloveniji na področju letalstva.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, opravlja upravno-strokovne naloge, vključno z in špekcijskimi, ter druge naloge na letalskem področju, razen nalog, za katere so pristojni organi Evropske unije.

(3) Za posamezne naloge iz prejšnjega odstavka, razen inšpekcijskih, lahko minister, pristojen za promet, v skladu s predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, pooblasti za to usposobljene organizacije ali posameznike, če izpolnijo predpisane pogoje in če je zagotovljen ustrezen strokovni nadzor nad delom teh organizacij oziroma posameznikov.

9. člen

(zagotavljanje kvalitete)

(1) Kdor opravlja dejavnosti v letalstvu, mora organizirati sistem zagotavljanja kvalitete, vključno z načini izvajanja ter odgovornimi osebami, kar opredeli nosilec dejavnosti v priro čniku o kvaliteti, ki ga odobri ministrstvo, pristojno za promet.

(2) Sistem zagotavljanja kvalitete iz prejšnjega odstavka zajema zlasti zahteve glede kvalitete na področjih:

– uporabe in vzdrževanja zrakoplovov,

– načrtovanja in izdelave zrakoplovov,

– opravljanja sprememb na zrakoplovu, njegovih delih in opremi zrakoplova ter motorju,

– opravljanja zračnega prevoza in drugih dejavnosti v zračnem prometu,

– izvajanja teoretičnega ali praktičnega usposabljanja za letalstvo ter spremljanja veljavnosti izdanih listin,

– nalog varovanja, reševanja in protipožarne zaščite,

– opravljanja nalog navigacijskih služb zračnega prometa,

– del v zvezi z gradnjo, rekonstrukcijo in vzdrževanjem letališč,

vse v skladu z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, vključno z

načinom izvajanja in odgovornimi osebami.

11. člen

(omejitve in prepoved uporabe zračnega prostora)

(1) Za zagotovitev varnosti in obrambnih interesov Republike Slovenije lahko vlada omeji ali prepove letenje zrakoplovov v celotnem slovenskem zračnem prostoru ali nad določenimi območji.

(2) Zaradi zagotovitve javnega reda, varovanja določenih oseb, okolišev in objektov ter zagotavljanja varnosti ljudi in premoženja, lahko ministrstvo, pristojno za promet, samostojno ali na predlog pristojnega organa omeji ali prepove letenje zrakoplovov v določenih območjih.

(3) Iz razlogov varstva okolja in varstva narave lahko ministrstvo, pristojno za promet, na predlog pristojnega organa omeji ali prepove letenje zrakoplovov v določenih območjih.

(4) Velikost in geografski položaj con, kjer je zračni promet prepovedan ali omejen, vključno z vrstami omejitev, se objavi v Zborniku letalskih informacij Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zbornik). Delna ali popolna prepoved uporabe zračnega prostora se objavi z obvestilom na način, ki je običajen v zračnem prometu.

17. člen

(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen, če iz smisla besedila ne izhaja drugače:

1. certifikacija tipa je ugotavljanje, ali novi tip zrakoplova, motorja, propelerja, delov in opreme zrakoplova ustreza tehničnim pogojem, predpisanim za varen zračni promet;

2. cona letališča je določen kontroliran del zračnega prostora nad letališčem in okrog njega, namenjen varovanju letališkega prometa;

3. dejanski nadzor podjetja pomeni razmerje, ki je vzpostavljeno na zakonskih, pogodbenih ali katerihkoli drugih pravicah, ki posamezno ali skupaj, dajejo možnost za izvajanje neposrednega ali posrednega odločilnega vpliva na podjetje, zlasti s:

a) pravico do uporabe vseh sredstev ali dela sredstev podjetja,

b) pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja ali drugače zagotavljajo odločilen vpliv na vodenje poslovanja podjetja;

4. del letališča so površine na letališču, ki funkcionalno služijo ali so prostorsko namenjene izvajanju dejavnosti obratovanja letališča ali dejavnostim uporabnikov letališča in drugim aktivnostim v zračnem prometu;

5. domači zračni promet je promet, pri katerem sta odletno in namembno letališče

oziroma vzletišče na ozemlju Republike Slovenije in pri katerem ni predviden odlet v zračni prostor druge države;

6. drugo strokovno osebje so osebe, ki opravljajo dela, pomembna za varnost zračnega prometa in niso letalsko osebje po 27. točki tega člena;

7. ECAC – Evropska konferenca civilnega letalstva;

8. EUROCONTROL – Evropska organizacija za varnost zračne plovbe;

9. Evropski sporazum je Evropski sporazum o pridružitvi med Republiko Slovenijo na eni strani in Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami, ki delujejo v okviru Evropske unije na drugi strani (Uradni list RS, št. 44/97 – MP, št. 13/97);

10. ICAO – Mednarodna organizacija civilnega letalstva;

11. incident je dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki je ali bi lahko ogrozil varnost zračnega prometa in ni nesreča;

12. izvajalec storitev zemeljske oskrbe je vsaka pravna ali fizična oseba, ki tretjim osebam ponuja eno kategorijo ali več kategorij storitev zemeljske oskrbe;

13. JAA – Združeni letalski organi;

14. JAR – Skupni letalski predpisi, ki jih izdajajo Združeni letalski organi;

15. (črtana);

16. javno letališče je letališče, ki je namenjeno in odprto za zračni promet in javni zračni prevoz;

17. javni prevoz v zračnem prometu je zračni prevoz, ki je pod pogoji, ki jih določa zakon in splošni prevozni pogoji, dostopen vsakomur;

18. kontroliran zračni prostor je del zračnega prostora, določenih razsežnosti, v katerem je zagotovljena služba za vodenje zračnega prometa v obsegu, ki je opredeljen s klasifikacijo zračnega prostora;

19. let zrakoplova je gibanje zrakoplova od trenutka, ko se zrakoplov premakne z namenom vzleteti in do trenutka, ko se ustavi po pristanku;

20. letališče je določena kopenska ali vodna površina (vključno z objekti, napravami in opremo), ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje in gibanje zrakoplovov;

21. letališče za lastne potrebe je letališče, ki se uporablja izključno za zračni prevoz za lastne potrebe, v okviru lastne dejavnosti, ki ni dejavnost zračnega prevoza ali usposabljanja v letalstvu;

22. letališka ploščad je del letališča, namenjen za sprejem in odpravo zrakoplovov, potnikov, pošte ali stvari, oskrbovanje zrakoplovov z gorivi in mazivi, parkiranje ali vzdr ževanje zrakoplovov;

23. letališki promet je gibanje zrakoplovov na letališču oziroma vzletišču in let zrakoplova

v bližini letališča oziroma vzletišča;

24. letalo je zrakoplov na motorni pogon, težji od zraka, ki dobi vzgon v letu predvsem od aerodinamičnih reakcij na njegove površine;

25. Letalska zveza Slovenije je pooblaščena organizacija, ki v skladu z zakonom ureja zadeve na področju športnega letalstva;

26. letalski prevoznik pomeni podjetje za zračni prevoz z veljavno operativno licenco;

27. letalsko osebje je osebje, ki upravlja z zrakoplovom ali opravlja dela v zvezi z njegovim upravljanjem in ki opravlja dela, ki neposredno vplivajo na varnost zračnega prometa;

28. licenca je listina, s katero se potrdi, da oseba, ki spada v letalsko osebje, izpolnjuje pogoje za opravljanje določenih del;

29. licenciranje je opravljanje vseh strokovnih dejanj, ki jih opravlja pooblaščeni organ, in ki zajemajo: oceno usposobljenosti vložnika v zvezi z izdajo licenc, ratingov, pooblastil oziroma potrdil, ki se izdajajo letalskemu osebju oziroma drugemu strokovnemu osebju, izdajo navedenih listin ter vpis ratingov oziroma pooblastil v licence, določitev pooblastil navedenih oseb, potrditev programov usposabljanj, potrditev uporabe naprav in sredstev za usposabljanje letalskega osebja, ter validacija licenc, ki jih izdajo druge države;

30. linija v rednem javnem zračnem prevozu je serija letov, med dvema ali več kraji, ki se opravljajo po redu letenja;

31. manevrska površina je del letališča, ki je namenjen za vzletanje, pristajanje in vožnjo zrakoplovov, razen letališke ploščadi;

32. mednarodni zračni promet je promet, pri katerem je predviden odlet v zračni prostor druge države;

33. mešano letališče je vojaško letališče, na katerem je dovoljen tudi civilni zračni promet;

34. načrt leta so določene informacije, posredovane enotam služb zračnega prometa, ki se nanašajo na nameravani let zrakoplova ali na njegov del;

35. (črtana);

36. najava leta je prošnja za dovolitev leta zrakoplova ali za prelet slovenskega ozemlja;

37. nekontroliran zračni prostor je zračni prostor, ki se nahaja zunaj letaliških con in sega od površine zemlje do višine, kjer se začenja kontroliran zračni prostor;

38. nesreča je dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi od tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrca v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcanje in zaradi katerega je:

a) ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali težje poškodovanih oziroma so stvari močno poškodovane ali uničene kot posledica:

– nahajanja v zrakoplovu, ali

– neposrednega stika z delom zrakoplova vključno z deli, ki so se oddvojili, ali

– izpostavljenosti reaktivnemu pišu,

razen, če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samopoškodbe ali če po škodbe povzročijo druge osebe, ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj obmo čij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki; ali je

b) na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi, ki:

– negativno vpliva na strukturno moč, delovanje ali letalne karakteristike zrakoplova in

– bi zahtevala večje popravilo ali zamenjavo poškodovanega dela,

razen okvare ali poškodbe motorja, ki je omejena samo nanj, njegov pokrov ali dodatke, ali okvare propelerja, konca krila, antene, zračnice, zavor, aerodinamičnih prehodov, manjše zareze ali vbodne luknje na površini zrakoplova; ali je

c) zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen;

39. nevarno območje je določen del zračnega prostora, v katerem lahko v določenem času potekajo aktivnosti, nevarne za promet zrakoplovov;

40. območje izključne rabe je območje letališča, določeno v odvisnosti od velikosti obstoječe in planirane vzletno- pristajalne steze z osnovno stezo letališča ter obstoječimi in planiranimi zgradbami, instalacijami in opremo letališča, na katerem so dovoljeni le tisti posegi v prostor ter gradnja objektov in postavitev naprav, ki neposredno služijo obratovanju letališča;

41. območje nadzorovane rabe je območje pod določenimi omejitvenimi ravninami letališ ča (notranja horizontalna, konična in druge omejitvene ravnine, odvisne od opremljenosti letališča z navigacijsko opremo), določeno glede na obstoječo oziroma planirano oznako letališča po ICAO klasifikaciji in v odvisnosti od opremljenosti letališča z navigacijsko opremo in v katerem so posegi in gradnja objektov nadzorovani zaradi zagotovitve varnosti letenja tako, da se smejo objekti približati manevrskim površinam letališča samo na dovoljeno razdaljo;

42. območje omejene rabe letališča je bližnje območje letališča, določeno s priletno-odletno in bočno ravnino in drugimi omejitvenimi ravninami, odvisnimi od opremljenosti letališča z navigacijsko opremo, ki je namenjeno dejavnostim, ki so povezane z obratovanjem letališča in se določi posebej za vsako letališče, v katerem so posegi v prostor in gradnja objektov ter postavitev naprav dopustni le za potrebe takih dejavnosti;

43. območje omejitev je določen del zračnega prostora, v katerem je promet zrakoplovov dovoljen pod posebnimi pogoji;

44. osnovni varnostni pregled je varnostni pregled zrakoplova, osebe ali stvari, ki se opravi pred vsakim nameravanim letom v skladu z zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter varnostnimi programi po tem zakonu;

45. ovira za zračni promet je vsaka nepremična in premična stvar ali njen del, ki stoji na površini, namenjeni za promet zrakoplovov ali sega nad določeno ravnino, namenjeno varovanju zrakoplovov med letom;

46. plovnost zrakoplova je ugotovitev pooblaščene osebe, da zrakoplov izpolnjuje pogoje za varno uporabo oziroma letenje;

47. podjetje pomeni v določbah o operativni licenci iz 4. poglavja tega zakona vsako fizi čno ali pravno osebo ne glede na to, ali ustvarja dobiček ali ne, oziroma vsako uradno telo ne glede na to, ali ima svojo pravno osebnost ali ne;

48. pooblastilo je vpis v licenci ali njen sestavni del, ki daje upravičencu pravico do uveljavljanja določenih privilegijev in ni rating;

49. posadka zrakoplova so osebe, ki se nahajajo na zrakoplovu med letom zaradi opravljanja del, ki zagotavljajo nemoteno in varno izvršitev leta;

50. posebni varnostni pregledi in ukrepi so postopki in ukrepi v zvezi z zrakoplovi, osebami in stvarmi, ki se izvajajo na podlagi predpisanih policijskih pooblastil in v skladu z zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter varnostnimi programi po tem zakonu;

51. posebni zračni prevoz je prevoz, ki nima značilnosti rednega zračnega prevoza in se opravlja po posebej dogovorjenih pogojih, kot na primer letalski čarter, taksi ali panoramski prevoz;

52. poslovni načrt pomeni podroben opis načrtovanih poslovnih dejavnosti letalskega prevoznika za zadevno obdobje, še posebej v zvezi z razvojem trga in z vlaganji, ki jih je treba izvesti, vključno s finančnimi in ekonomskimi učinki teh dejavnosti;

53. postopki v sili so načrtovani postopki za usklajeno delovanje pooblaščenih oseb, služb ter različnih organov in organizacij v zvezi z dogodki in stanji, ki bi lahko ogrozila ali ogro žajo varnost na letališču ali varnost zrakoplova;

54. potnik je fizična oseba, ki ima po pogodbi pravico do prevoza z zrakoplovom;

55. povzetek finančnega poročila pomeni podrobno navedbo dohodkov in stroškov za zadevno obdobje, vključno z razčlenitvijo na dejavnosti, povezane z zračnimi prevozi, in druge dejavnosti, kot tudi na denarne in nedenarne elemente;

56. prepovedano območje je določen del zračnega prostora nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, v katerem je promet zrakoplovov prepovedan;

57. privilegiji so upravičenja oziroma ugodnosti, ki izhajajo iz licence in jih lahko uveljavlja upravičenec;

58. rating je vpis v licenci, ki določa posebne pogoje, privilegije ali omejitve, ki zadevajo določeno licenco;

59. red letenja je čas, določen za vzletanje in pristajanje zrakoplovov v rednem zračnem prevozu;

60. redni zračni prevoz je javni zračni prevoz, ki ima vse naslednje značilnosti:

a) opravlja se kot odplačni prevoz potnikov, pošte ali stvari,

b) vsak let je pod pogoji, ki jih določa zakon in splošni pogoji prevoza, dostopen vsakomur,

c) opravlja se med dvema ali več kraji, tako da gre:

– za serijo letov, opravljenih v skladu z objavljenim redom letenja ali

– za lete, ki so tako redni ali pogosti, da tvorijo prepoznavno sistematično serijo;

61. referenčna koda je oznaka letališča, določena v odvisnosti od dolžine vzletno-pristajalne steze in od razpona kril zrakoplova ter od razdalje med kolesi podvozja zrakoplova;

62. referenčna točka letališča oziroma vzletišča je točka, določena z geografsko lokacijo in se praviloma nahaja na sredini vzletno-pristajalne steze;

63. resni incident je incident, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila;

64. samooskrba je dejavnost, v kateri uporabnik letališča neposredno zase izvaja eno ali več kategorij storitev zemeljske oskrbe in ne sklene nikakršne pogodbe o opravljanju teh storitev s tretjo osebo. Uporabniki letališč se glede samooskrbe v medsebojnem odnosu ne štejejo za tretje osebe, kadar: (1) ima eden večinski delež drugega, ali (2) ima en sam subjekt večinski delež vsakega;

65. Skupnosti – Evropske Skupnosti, kot so navedene v Evropskem sporazumu;

66. ultralahke in druge letalne naprave so letalne naprave in zrakoplovi, ki niso zajeti s standardi in priporočili ICAO oziroma s Skupnimi letalskimi predpisi JAA;

67. uporabnik letališča je vsaka fizična ali pravna oseba, ki je odgovorna za prevoz potnikov in drugih oseb, pošte in/ali tovora po zraku od ali do zadevnega letališča;

68. uporabnik zrakoplova je pravna ali fizična oseba, ki ni lastnik zrakoplova, temveč ga uporablja na podlagi zakupne pogodbe ali na kakšni drugi pravni podlagi;

69. (črtana);

70. varovanje civilnega letalstva pred dejanji nezakonitega vmešavanja (v nadaljnjem besedilu: varovanje) je kombinacija ukrepov, osebja in materialnih virov za varovanje civilnega zračnega prometa pred dejanji nezakonitega vmešavanja;

71. vodja zrakoplova je pilot, ki praviloma upravlja zrakoplov in je odgovoren za varno izvršitev leta;

72. vplivna območja letališč so območje izključne rabe letališča, območje omejene rabe in območje nadzorovane rabe;

73. vzletišče je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje in gibanje zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij;

74. zemeljska oskrba so storitve, ki se opravljajo za uporabnike letališč na letališčih, zajemajo pa zlasti, delno ali v celoti, naslednje kategorije storitev: upravljanje in nadzor na letališču; odprema tovora in pošte; oskrba na ploščadi; oskrba z gorivi in mazivi; vzdr ževanje zrakoplova; letalske operacije in storitve za posadko; prevoz na zemlji; oskrba potnikov; odprema prtljage; oskrba na zrakoplovu; storitve oskrbe potnikov s hrano in pija čo;

75. zračna pot je kontroliran zračni prostor ali njegov del v obliki tridimenzionalnega koridorja, opremljen z radionavigacijskimi napravami;

76. zračni prevoz je prevoz potnikov, pošte in/ali blaga za plačilo in/ali najem;

77. zračni promet je gibanje zrakoplovov po zraku (let) in po letališčih ter vzletiščih;

78. zrakoplov je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino;

79. drugo varnostno pomembno območje letališča je območje, ki ni javni del letališča, varnostno območje omejenega gibanja ali kritični del varnostnega območja omejenega gibanja, vendar ga je zaradi celovitosti ukrepov varovanja treba določiti;

80. letalski inšpektor oziroma inšpektor pomeni pooblaščeno uradno osebo ministrstva, pristojnega za promet, ki je pristojna za inšpekcijski nadzor v skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji.

(2) Posamezni izrazi, ki so uporabljeni v 84.a, 84.b in 189.a členu tega zakona, s katerimi se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2004/82/ES, imajo naslednji pomen:

1. "prevoznik" je vsaka fizična ali pravna oseba, katere zaposlitev je izvajanje prevoza potnikov po zraku;

2. "zunanje meje" so zunanje meje držav članic s tretjimi državami;

3. "mejna kontrola" je kontrola, ki se izvaja na meji in je povezana izključno z namenom prehoda te meje, ne glede na ostale vidike;

4. "mejni prehod" je vsak prehod, ki ga pristojni organi določijo za prehod zunanjih meja;

5. "osebni podatki", "obdelava osebnih podatkov" in "zbirke osebnih podatkov" imajo enak pomen, kot je določen z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

20. člen

(obseg registracije, izjeme in predpisi)

(1) Šteje se, da je zrakoplov registriran v Republiki Sloveniji po tem zakonu, če je vpisan v register zrakoplovov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: register zrakoplovov) ali v drugo ustrezno evidenco.

(2) V evidenco iz prejšnjega odstavka se vpišejo ultralahke in druge letalne naprave, ki niso izdelane v skladu s certifikacijskimi zahtevami in sprejemljivimi postopki usklajevanja,

drugi zrakoplovi pa se vpišejo v register zrakoplovov.

(3) Za pritrjene zmaje in vezane balone registracija ni obvezna.

(4) Evidenco ultralahkih in drugih letalnih naprav vodijo pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo predpisane pogoje zlasti glede strokovne usposobljenosti, prostorov, tehnične opremljenosti in organiziranosti, vse glede na vrsto, kategorijo, namen uporabe in težo ultralahke in druge letalne naprave, ter glede na druge pogoje, predpisane v skladu s 30. in 40. členom tega zakona in jih po predhodni preveritvi izpolnjevanja teh pogojev pooblasti minister, pristojen za promet. Če pooblastilo iz tega odstavka ni dano, evidenco vodi ministrstvo, pristojno za promet.

22. člen

(vodenje registra zrakoplovov)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, vodi register zrakoplovov in dodatek k registru zrakoplovov.

(2) V registru zrakoplovov se vodijo stalni vpisi, v dodatku k registru zrakoplovov pa za časni vpisi, v skladu z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(3) Zadeve pri registriranju zrakoplovov, ki se nanašajo na hipoteke in na mednarodna priznavanja določenih pravic na zrakoplovih, se vodijo v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska in stvarnopravna razmerja v letalstvu in v skladu z mednarodno pogodbo.

23. člen

(pogoji za registracijo)

(1) Zrakoplov se sme registrirati v Republiki Sloveniji, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. lastnik zrakoplova je državljan Republike Slovenije,

2. zrakoplov ima spričevalo o plovnosti, ki ga je izdalo ministrstvo, pristojno za promet, ali spričevalo o plovnosti, ki ga je izdala druga država in je njegovo veljavnost priznalo ministrstvo, pristojno za promet,

3. zrakoplov ni registriran v nobeni drugi državi in

4. zrakoplov izpolnjuje predpisane pogoje glede omejitev hrupa in drugih emisij, kar ugotovi ministrstvo, pristojno za promet.

(2) Z državljani Republike Slovenije so izenačeni:

1. gospodarske družbe, ki so v večinski lasti in pod dejanskim nadzorom slovenskih dr žavljanov,

2. društva, združenja in letalske šole, ki so domače pravne osebe in so v večinski lasti in pod dejanskim nadzorom slovenskih državljanov,

3. lokalna skupnost Republike Slovenije in Republika Slovenija,

4. državljani in pravne osebe Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora.

24. člen

(zahteva za vpis in obveznost predložitve dokumentacije)

(1) Zrakoplov se vpiše v register zrakoplovov na zahtevo lastnika oziroma vseh lastnikov zrakoplova. Pisni vlogi na predpisanem obrazcu morajo biti priloženi dokumenti, s katerimi vložnik dokazuje, da je lastnik zrakoplova in da izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena.

(2) Tuj zrakoplov se lahko vpiše v register zrakoplovov na zahtevo uporabnika zrakoplova, ki je državljan Republike Slovenije, če so izpolnjeni pogoji iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena in predlagatelj ministrstvu, pristojnemu za promet, predlo ži še naslednje listine:

1. pogodbo o zakupu, ki ni krajši od pol leta,

2. dovoljenje lastnika za vpis zrakoplova v register zrakoplovov.

(3) Letalski prevoznik, ki uporablja zrakoplov drugega podjetja ali ki zrakoplov priskrbi drugemu podjetju, mora za tako operacijo pridobiti predhodno odobritev ministrstva, pristojnega za promet. Pogoji za odobritev so del zakupne pogodbe.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, ne odobri pogodbe o zakupu zrakoplova s posadko letalskemu prevozniku, ki mu je izdala operativno licenco, če niso izpolnjeni varnostni standardi, enakovredni tistim, ki se nanašajo na spričevalo letalskega prevoznika iz 76. člena tega zakona.

(5) Zrakoplov, ki ga uporablja letalski prevoznik, ki mu je operativno licenco izdalo ministrstvo, pristojno za promet, mora biti vpisan v register zrakoplovov ali v register zrakoplovov druge države, članice Skupnosti, po izbiri ministrstva, pristojnega za promet.

(6) Če se zakupna pogodba za zrakoplov, registriran v Skupnosti, šteje za sprejemljivo na podlagi četrtega odstavka tega člena, ministrstvo, pristojno za promet, ne zahteva vpisa takega zrakoplova v register zrakoplovov, če bi to zahtevalo konstrukcijske spremembe.

(7) V primeru kratkoročnih zakupnih pogodb za zadostitev začasnim potrebam letalskega prevoznika ali v drugačnih izjemnih okoliščinah, lahko ministrstvo, pristojno za promet, prizna oprostitev zahtev iz petega odstavka tega člena.

(8) Pri uporabi petega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za promet, ob upo števanju veljavnih predpisov, vključno s predpisi, ki zadevajo izdajo spričeval o plovnosti, sprejme v register zrakoplovov tiste zrakoplove, ki so v lasti državljanov drugih držav, članic Skupnosti in prenos iz registra zrakoplovov navedenih držav brez diskriminacijske takse in brez zavlačevanja. Razen običajne takse za registracijo se za prenos zrakoplova ne zaračunava taksa.

25. člen

(register zrakoplovov)

(1) Register zrakoplovov sestavljata glavna knjiga in zbirka listin.

(2) Glavna knjiga je javna.

(3) Glavna knjiga registra zrakoplovov je sestavljena iz vložkov, ki vsebujejo vpisni, lastninski in bremenski list. Vsak zrakoplov se vpiše v svoj vložek. Ministrstvo, pristojno za promet, vnaša v glavno knjigo registra zrakoplovov vse potrebne podatke o zrakoplovu, o lastniku in načinu pridobitve zrakoplova, o uporabniku zrakoplova, če to ni lastnik ter o hipotekah, vezanih na ta zrakoplov in drugih pravicah na zrakoplovu, kot tudi vse spremembe, ki se nanašajo na vsebino registra zrakoplovov.

(4) Zbirka listin se vodi za vsak zrakoplov posebej in se hrani kot poslovna tajnost.

(5) Vpis v vpisni list registra zrakoplovov se opravi na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za promet.

(6) Vpis v lastninski in bremenski list izvede ministrstvo, pristojno za promet, na podlagi pravnomočne odločbe pristojnega sodišča.

(7) Evidenca iz 20. člena tega zakona vsebuje vse potrebne podatke o ultralahki ali drugi letalni napravi in osnovne podatke o lastniku. Vpis v evidenco se opravi na podlagi ugotovitve osebe, ki vodi evidenco, da so izpolnjeni predpisani pogoji za vpis. Za ultralahke in druge letalne naprave se ne vodi lastninski in bremenski list. Vpis v evidenco izvede oseba iz četrtega odstavka 20. člena tega zakona na podlagi popolne vloge lastnika, pri čemer se smiselno upoštevajo pogoji iz 23. člena v zvezi z enajstim odstavkom 32. člena tega zakona.

27. člen

(sporočanje sprememb)

(1) Lastnik oziroma uporabnik zrakoplova mora takoj obvestiti ministrstvo, pristojno za promet, o vsaki spremembi podatkov, vpisanih v register zrakoplovov.

(2) Vsako spremembo lastništva, zakupa in bremena zrakoplova morata prejšnji in novi lastnik takoj sporočiti ministrstvu, pristojnemu za promet, in ji dostaviti vse dokumente, s katerimi se dokazuje novo lastništvo in izpolnjevanje pogojev iz 1. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona.

29. člen

(izdaja potrdila o vpisu oziroma odločbe o zavrnitvi vpisa)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, v 15 dneh po prejemu popolne vloge za vpis zrakoplova v register zrakoplovov izda odločbo o vpisu in potrdilo o vpisu v register zrakoplovov oziroma zavrne vpis. Če se zrakoplov vpiše v dodatek k registru zrakoplovov, ministrstvo, pristojno za promet, izda potrdilo o vpisu za določen čas, ki ni daljši od 12 mesecev.

(2) Kadar se vpiše spremembo lastništva, se izda novo potrdilo o vpisu v register zrakoplovov, prejšnje potrdilo pa mora lastnik vrniti ministrstvu, pristojnemu za promet.

(3) Če se zrakoplov izbriše iz registra zrakoplovov, se mora potrdilo o vpisu vrniti ministrstvu, pristojnemu za promet.

31. člen

(plovnostne in okoljevarstvene zahteve za zrakoplove)

(1) Zrakoplov, ki se uporablja v Republiki Sloveniji, mora biti ploven in mora izpolnjevati okoljevarstvene zahteve.

(2) Zrakoplov velja za plovnega, če je bil projektiran, izdelan, opremljen in vzdrževan skladno s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter ima take letalne lastnosti, da izpolnjuje predpisane plovnostne zahteve.

(3) Preverjanje plovnostnih zahtev izvaja ministrstvo, pristojno za promet, z rednimi in izrednimi pregledi. Redni pregled se opravi pred izdajo spričevala o plovnosti oziroma pred podaljšanjem njegove veljavnosti, na zahtevo lastnika oziroma uporabnika zrakoplova. Izredni pregled se opravi v primeru, ko se ugotovi odstopanje od predpisanih plovnostnih zahtev, na zahtevo lastnika oziroma uporabnika zrakoplova. Izredni pregled lahko odredi ministrstvo, pristojno za promet, oziroma letalski inšpektor, če se utemeljeno sumi, da zrakoplov ni ploven.

(4) Spričevalo o plovnosti iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo, pristojno za promet, na osnovi opravljenega pregleda za preverjanje plovnosti, ki zajema preverjanje plovnostnih zahtev, kot je ugotavljanje skladnosti konstrukcije zrakoplova z ustreznim certifikatom za tip zrakoplova, ugotavljanje izpolnjevanja zahtev odobrenega rednega in izrednega sistema vzdrževanja za tip zrakoplova, preverjanje funkcionalne sposobnosti zrakoplova in njegovih sistemov glede na odobrena navodila za uporabo zrakoplova, preverjanje, ali zaradi morebitnih dogodkov, ki jih je utrpel zrakoplov, ni prišlo do sprememb v lastnostih delovanja zrakoplova in njegovih sistemov ter preverjanje drugih zahtev ministrstva, pristojnega za promet, glede na morebitne posebne pogoje in lastnosti za predmetni tip zrakoplova, ki dokazuje, da zrakoplov izpolnjuje ustrezne plovnostne zahteve.

(5) Minister, pristojen za promet, predpiše plovnostne zahteve in natančnejše postopke za izdajo in podaljšanje veljavnosti spričeval o plovnosti ter priznanje veljavnosti tujih spričeval o plovnosti.

(6) Šteje se, da zrakoplov izpolnjuje okoljevarstvene zahteve, če ne presega s predpisi dovoljenega hrupa in drugih predpisanih emisij v okolje.

(7) Vlada lahko na usklajen predlog ministra, pristojnega za promet in ministra, pristojnega za okolje, predpiše mejne vrednosti emisij, ki jih morajo izpolnjevati zrakoplovi, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

(8) Na območjih, ki so zavarovana po predpisih o ohranjanju narave, lahko vlada na usklajen predlog ministra, pristojnega za promet in ministra, pristojnega za okolje, določi na čin znižanja imisij pod predpisano mejno vrednost na takem območju.

(9) Vsak zrakoplov mora imeti veljavno spričevalo o hrupu. Za zrakoplov, ki se vpiše v register zrakoplovov, izda tako spričevalo ministrstvo, pristojno za promet, ali pa prizna veljavnost tujega spričevala.

(10) Druge okoljevarstvene zahteve, ki jih mora izpolnjevati zrakoplov, ki se uporablja v Republiki Sloveniji, postopke ugotavljanja mejnih vrednosti emisij in drugih okoljevarstvenih zahtev ter listine, s katerimi se dokazujejo, predpiše minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje.

(11) Tuj zrakoplov mora imeti med letenjem v Republiki Sloveniji spričevalo o plovnosti in spričevalo o hrupu ali drugo ustrezno listino, ki jo je izdal pristojni organ druge države in se prizna v skladu z mednarodno pogodbo.

32. člen

(spričevalo o plovnosti)

(1) Za zrakoplov, za katerega se ugotovi, da je ploven, izda ministrstvo, pristojno za promet, na pisno vlogo lastnika zrakoplova spričevalo o plovnosti z veljavnostjo praviloma 12 mesecev. V spričevalu o plovnosti morajo biti vpisane prepovedi in omejitve, ki jih je določilo ministrstvo, pristojno za promet, in se nanašajo na uporabo zrakoplova.

(2) Na pisno vlogo lastnika ali uporabnika zrakoplova ministrstvo, pristojno za promet, podaljša veljavnost spričevala o plovnosti praviloma za 12 mesecev, če je predhodno s pregledom za preverjanje plovnosti ugotovila, da je zrakoplov še vedno ploven.

(3) Pregled za preverjanje plovnosti opravi komisija oziroma posameznik, ki jih imenuje minister, pristojen za promet, izmed javnih uslužbencev ministrstva, pristojnega za promet, ali pooblaščenih oseb iz osmega odstavka tega člena.

(4) Pregled za preverjanje plovnosti v zvezi z vsebinami pregleda, kot so določene v četrtem odstavku prejšnjega člena, se opravi s:

1. preverjanjem dokumentacije lastnika oziroma uporabnika o vzdrževanju zrakoplova;

2. fizičnim pregledom zrakoplova ter

3. preizkusom v letu.

Ob preverjanju plovnosti se hkrati preveri tudi dokumentacija o sklenjenih obveznih zavarovanjih v prometu.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko kadarkoli med veljavnostjo spričevala o plovnosti opravi pregled za preverjanje plovnosti zrakoplova. Enak pregled opravi tudi na vlogo lastnika oziroma uporabnika.

(6) Lastnik oziroma uporabnik mora dati ministrstvu, pristojnemu za promet, na voljo vse podatke v zvezi s plovnostjo, vzdrževanjem, spremembami ali popravili zrakoplova ter vse podatke in statistike o njegovem delovanju in uporabi.

(7) Lastnik oziroma uporabnik zrakoplova mora zagotoviti javnim uslužbencem

ministrstva, pristojnega za promet, in osebam iz osmega odstavka tega člena prost dostop do vseh prostorov in opreme, kot tudi v zrakoplov na zemlji in med letom ter vso pomoč, ki jo potrebujejo za izvršitev svojih nalog. Če je potreben preizkus v letu, ga mora opraviti lastnik oziroma uporabnik pod nadzorom javnega uslužbenca ministrstva, pristojnega za promet, oziroma osebe iz osmega odstavka tega člena.

(8) Minister, pristojen za promet, lahko po predhodni preveritvi izpolnjevanja predpisanih pogojev pooblasti pravno ali fizično osebo za izvajanje pregledov in drugih dejanj iz tega poglavja. Pooblaščena oseba mora izpolnjevati pogoje glede strokovne usposobljenosti, tehnične opremljenosti in organiziranosti, ki veljajo za osebe iz 38. člena tega zakona.

(9) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko uporabi potrdila, pooblastila, soglasja in tehni čne ugotovitve tujih organov civilnega letalstva ter oseb, ki jih ti organi imenujejo ali pooblastijo, za lažje opravljanje nalog po tem zakonu, ter lahko na podlagi izmenjave poskrbi za podobne storitve tujim organom in ustanovam.

(10) Za zagotovitev varnega letenja ministrstvo, pristojno za promet, izdaja plovnostno tehnične zahteve (PZT), kot splošne letalsko varnostne zahteve, ki so obvezujoče za vse izvajalce letalskih aktivnosti. Plovnostno tehnične zahteve so vezane na varno uporabo dolo čenega tipa zrakoplova.

(11) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za dovoljenje za letenje, ki se izdaja kot spričevalo o plovnosti za ultralahke in druge letalne naprave in je hkrati tudi potrdilo o vpisu v evidenco iz drugega odstavka 20. člena tega zakona.

33. člen

(odgovornost za plovnost, neveljavnost spričevala o plovnosti in sporočanje)

(1) Za plovnost zrakoplova je odgovoren lastnik, če lastnik ne uporablja zrakoplova, pa njegov uporabnik v skladu s pogodbo.

(2) Šteje se, da je spričevalo o plovnosti neveljavno, če se slovenski zrakoplov ali njegova oprema ne vzdržuje po predpisih, če se na zrakoplovu ali njegovi opremi naredijo spremembe, ki so pomembne za plovnost in ki jih ministrstvo, pristojno za promet, ni predhodno potrdilo, ali če niso narejene obvezne spremembe na zrakoplovu ali njegovi opremi, ali če se ne opravijo preverjanja po zahtevah ministrstva, pristojnega za promet, oziroma, če se ne opravi redni ali izredni pregled. Spričevalo o plovnosti je v zgoraj navedenih primerih neveljavno vse dokler ministrstvo, pristojno za promet, na vlogo lastnika ali uporabnika, ponovno ne ugotovi plovnosti zrakoplova.

(3) Lastnik ali uporabnik mora obvestiti ministrstvo, pristojno za promet, o okoliščinah, dogodkih, napakah in nepravilnostih, ki bi lahko vplivale na plovnost zrakoplova.

34. člen

(preklic veljavnosti spričevala o plovnosti)

Če ministrstvo, pristojno za promet, po pregledu za preverjanje plovnosti ali na drug način ugotovi, da domači zrakoplov ni ploven, prekliče veljavnost spričevala o plovnosti, ki ga je izdala takemu zrakoplovu, ali odloži njegovo izdajo oziroma ne podaljša njegove veljavnosti, dokler ponovno ne ugotovi, da je zrakoplov ploven. Neveljavno spričevalo o plovnosti mora lastnik oziroma uporabnik vrniti ministrstvu, pristojnemu za promet.

35. člen

(ugotavljanje plovnosti tujega zrakoplova in pooblastila ministrstva, pristojnega za promet)

(1) V imenu Republike Slovenije se lahko na tujem zrakoplovu opravi pregled ali preiskava za preverjanje njegove plovnosti v obsegu, potrebnem za:

1. priznanje veljavnosti njegovega spričevala o plovnosti ali podaljšanje veljavnosti takega priznanja,

2. izdajo slovenskega spričevala o plovnosti,

3. dovoljenje za letenje v slovenskem zračnem prostoru, če se tako dovoljenje zahteva.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za promet, opravi pregled ali preiskavo za preverjanje plovnosti na tujem zrakoplovu, če:

1. dvomi, da zrakoplov izpolnjuje zahteve mednarodnih letalskih varnostnih standardov;

2. to zahteva lastnik ali uporabnik ali

3. to zahteva pristojni organ, ki je zadolžen za izvajanje nadzora plovnosti zrakoplova.

(3) Če ministrstvo, pristojno za promet, ugotovi, da tuj zrakoplov ni ploven, ali je bil po škodovan in bi poškodbe lahko vplivale na njegovo plovnost, mu lahko prepove vzlet.

(4) Če je zrakoplov registriran v državi podpisnici Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu (Uradni list FLRJ – MP, št. 3/54 in akt o ratifikaciji nasledstva Uradni list RS, št. 24/92 – v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija), mora ministrstvo, pristojno za promet, obvestiti pristojni organ te države o stanju zrakoplova in o svoji odločitvi. Če organ druge države odloči, da je zrakoplov ploven, mu ministrstvo, pristojno za promet, dovoli vzlet. Če ministrstvo, pristojno za promet, meni, da ta zrakoplov ni ploven, lahko pa se mu pod dolo čenimi pogoji dovoli let do kraja, kjer naj se izvrši popravilo, mu ministrstvo, pristojno za promet, lahko dovoli vzlet, če izpolnjuje pogoje, ki jih je predpisal pristojni organ druge dr žave. Med takim letom so lahko na krovu samo osebe, potrebne v zvezi z izvedbo takega leta.

37. člen

(posebno dovoljenje za letenje)

(1) Če zrakoplovu ni mogoče izdati spričevala o plovnosti, pa ministrstvo, pristojno za promet, oceni, da je zrakoplov ob upoštevanju določenih omejitev varen za letenje, mu

ministrstvo, pristojno za promet, izda posebno dovoljenje za let v slovenskem zračnem prostoru z določenimi omejitvami.

(2) Posebno dovoljenje iz prejšnjega odstavka se lahko izda za preizkusni let, za prelet zrakoplova in v drugih podobnih primerih, ko ministrstvo, pristojno za promet, ugotovi, da je zrakoplov, ob določenih omejitvah, varen za letenje.

38. člen

(letalsko tehnično osebje in organizacije za izdelavo, vzdrževanje in popravila)

(1) Nihče ne sme načrtovati ali izdelovati zrakoplova, motorja, propelerja, dela in opreme zrakoplova, opravljati vzdrževanja, sprememb ali popravil na takih izdelkih oziroma izdelovati tehnične dokumentacije za taka dela, če ne izpolnjuje splošnih pogojev za opravljanje dejavnosti in če nima veljavne licence z ustreznimi pooblastili, oziroma če nima ustreznega potrdila ali spričevala, ki ga je izdalo ministrstvo, pristojno za promet, za opravljanje takega dela, pa še to samo v obsegu, kot je navedeno v tej licenci, potrdilu ali spričevalu. Določba tega odstavka se ne uporablja za amatersko izdelane zrakoplove.

(2) Minister, pristojen za promet, predpiše pogoje in postopke za:

1. pridobitev licence letalskega tehničnega osebja, zlasti glede izobrazbe, strokovne usposobljenosti in izkušenj, zdravstvenih zahtev in omejitev ter morebitnih starostnih in drugih zahtev in omejitev;

2. pridobitev spričevala ali potrdila organizacije za načrtovanje, izdelavo, vzdrževanje, za izvajanje sprememb in popravil zrakoplovov, motorjev, propelerjev, delov in opreme zrakoplovov ter o amaterski izdelavi zrakoplovov, zlasti glede strokovne usposobljenosti osebja, prostorov, tehnične opremljenosti in organizacije, pri čemer upošteva tudi ustrezno prilogo k Čikaški konvenciji in ustrezne Skupne letalske predpise.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, preverja izpolnjevanje pogojev ves čas veljavnosti izdanih licenc, potrdil, spričeval in drugih dokumentov. V ta namen morajo imeti javni uslužbenci ministrstva, pristojnega za promet, in pooblaščene osebe iz osmega odstavka 32. člena prost dostop do vseh prostorov, opreme, podatkov in dokumentacije, ki se nanaša na delo, za katerega opravljanje se zahteva licenca, potrdilo ali spričevalo.

(4) Določbe o licencah iz 43. do 49. člena tega zakona, se smiselno uporabljajo tudi za licence letalskega tehničnega osebja in osebja, ki opravlja dela na zrakoplovu, njegovih delih in opremi v delavnici. Potrdilo ali spričevalo, izdano v skladu z določbami tega poglavja, lahko ministrstvo, pristojno za promet, prekliče ali odloži njegovo potrditev, če niso izpolnjeni pogoji za njegovo izdajo ali če se izkaže, da nosilec ni sposoben izpolniti zahtev za njegovo pridobitev.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko prizna ustrezne licence, potrdila in spričevala, ki so jih izdale druge države, članice ICAO in dovoli imetnikom takih dokumentov opravljanje tehničnega dela na zrakoplovu, registriranem v Republiki Sloveniji.

39. člen

(certifikacija tipa)

(1) Za tip zrakoplova, ki se prvič registrira v Republiki Sloveniji in za motor, propeler, dele in opremo, ki se prvič uporabi na slovenskem zrakoplovu, se mora izvesti certifikacijski postopek, s katerim se ugotovi, da so izpolnjeni tehnični standardi za plovnost, predpisani s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Po opravljenem certifikacijskem postopku ministrstvo, pristojno za promet, izda certifikat tipa oziroma ustrezno potrdilo.

(2) Za usklajevanje tehničnih zahtev ter postopkov na področju varnosti civilnega letalstva, še zlasti v zvezi s konstrukcijo, izdelavo in vzdrževanjem zrakoplovov, s fizičnimi in pravnimi osebami, vključenimi v te naloge, se v Republiki Sloveniji uporabljajo Skupni letalski predpisi (JAR).

(3) Usklajene tehnične zahteve in postopki iz prejšnjega odstavka, se uporabljajo za vse zrakoplove, ki jih upravljajo letalski prevozniki iz 69. člena tega zakona, ne glede na to, ali so registrirani v Republiki Sloveniji, v državi članici Skupnosti ali v tretji državi.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, brez nadaljnjih tehničnih zahtev ali ocenjevanja potrdi, da so izdelki iz tega člena konstruirani, izdelani ter da se jih upravlja in vzdržuje v skladu s skupnimi tehničnimi zahtevami in upravnimi postopki, kadar je druga država, članica Skupnosti te izdelke že certificirala. Če se izda osnovna potrditev za poseben namen ali namene, potem vsaka naslednja potrditev velja za enak namen ali namene.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, prizna certifikacijo, ki jo je v skladu s predpisi izdala druga država članica Skupnosti pravnim ali fizičnim osebam, ki se ukvarjajo z načrtovanjem, izdelavo in vzdrževanjem zrakoplovov, motorjev, propelerjev, delov ali opreme zrakoplovov ter uporabo zrakoplova in ki so pod sodno in upravno pristojnostjo te druge dr žave.

(6) Ministrstvo, pristojno za promet, obvesti Evropsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: Komisija) o:

– ukrepih, ki so bili izvršeni zaradi odpravljanja nepravilnosti v primerih, ki zadevajo varnost v letalstvu in se nanašajo na zrakoplov, motor, propeler, del ali opremo zrakoplova oziroma na pravno ali fizično osebo iz četrtega in petega odstavka tega člena,

– ukrepih usklajevanja raziskovalnih programov za izboljšanje varnosti civilnih zrakoplovov in njihove uporabe,

– ukrepih zaradi uvajanja novih sprememb ali dopolnitev zahtev iz Dogovorov o razvoju, sprejetju in uresničevanju Skupnih letalskih predpisov (JAR), ki so bili sklenjeni na Cipru, 11. septembra 1990, o vsaki spremembi teh Dogovorov in o rezultatih posvetovanj z gospodarskim sektorjem in drugimi zainteresiranimi organi.

(7) Minister, pristojen za promet, predpiše zahteve za certifikacijo tipa zrakoplova, postopke za izdajo certifikata tipa oziroma ustreznega potrdila in določi postopek za priznanje tujega certifikata tipa.

41. člen

(zahteve glede opreme za komunikacijo)

Radijske naprave in druga oprema za komunikacijo z zrakoplovom morajo ustrezati veljavnim tehničnim predpisom Republike Slovenije. Organ, pristojen za telekomunikacije, izda dovoljenje za delovanje takih naprav v zrakoplovu. Dovoljenje za vgraditev takih naprav v zrakoplov izda ministrstvo, pristojno za promet, če so izpolnjeni predpisani pogoji glede opreme iz prejšnjega člena.

42. člen

(dolžnosti lastnika in uporabnika, predpisi)

(1) Minister, pristojen za promet, predpiše, katere zapise in dokumente mora voditi izvajalec aktivnosti v letalstvu in kateri morajo biti, poleg tistih, ki so navedeni v Čikaški konvenciji, stalno na krovu zrakoplova, pri čemer upošteva tudi ustrezno prilogo k tej konvenciji in Skupne letalske predpise.

(2) Lastnik oziroma uporabnik zrakoplova mora ministrstvu, pristojnemu za promet, in vsakomur, ki mora pregledati letalske zapise in dokumente zaradi zaščite svojih pravic, to dopustiti.

43. člen

(pogoji za opravljanje nalog letalskega osebja)

(1) Oseba, ki opravlja naloge:

– pilota oziroma člana letalske posadke,

– glede vzdrževanja in plovnosti zrakoplova,

– vodenja in kontrole zračnega prometa,

– načrtovanja letalskih operacij ali

– izvajanja letalskih meteoroloških opazovanj in dajanja napovedi,

mora imeti veljavno licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo.

(2) Nihče ne sme uveljavljati privilegijev, ki izhajajo iz licence, ratinga, pooblastila, potrdila oziroma spričevala, ki ga je izdala druga država članica ICAO ali JAA, če ne vzdržuje ravni znanja in usposobljenosti v skladu z zahtevami, ki jih določajo predpisi o licenciranju letalskega osebja.

(3) Licenca se izda za določeno obdobje, ki se določi glede na vrsto licence in morebitne starostne in druge omejitve, v skladu s predpisi iz šestega odstavka tega člena. Njeno veljavnost in vpisane ratinge oziroma pooblastila je mogoče podaljšati, ali doseči njeno obnovo v določenem obdobju po preteku veljavnosti, če imetnik izpolni zahteve, določene v

podzakonskih aktih, ki urejajo licenciranje letalskega osebja, glede na vrsto licence in ratinge oziroma pooblastila.

(4) Listine iz prejšnjega odstavka se lahko izdajo z omejitvijo. V licenci in pooblastilu lahko ministrstvo, pristojno za promet, navede tudi posebne pravice imetnika in tudi omejitve in posebne pogoje. Pri tem upošteva tudi ustrezno prilogo k Čikaški konvenciji in ustrezne Skupne letalske predpise.

(5) Minister, pristojen za promet, predpiše, katero osebje opravlja naloge iz prvega odstavka tega člena, natančnejše pogoje in postopke za pridobitev licence, ratinga, pooblastila, potrdila oziroma spričevala, zlasti glede izobrazbe, strokovne usposobljenosti in izkušenj, zdravstvenih zahtev in omejitev ter morebitnih starostnih in drugih zahtev in omejitev. Pogoje in postopke glede zdravstvenih zahtev predpiše v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

(6) Minister, pristojen za promet, predpiše pogoje in postopke za priznanje tujih licenc. Ministrstvo, pristojno za promet, lahko uporabi tujo licenco kot podlago za izdajo licence Republike Slovenije.

45. člen

(odvzem in preklic licence, ratinga, pooblastila, potrdila ali spričevala in uporaba določbe za tuje licence)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko za določen čas, največ za eno leto, odvzame licenco, rating, pooblastilo, potrdilo oziroma spričevalo ali prekliče veljavnost navedenih listin, če je imetnik:

1. ogrožal varnost letenja,

2. izvajal privilegije iz navedenih listin pod vplivom alkohola, narkotikov ali drugih psihoaktivnih sredstev,

3. dokazano kršil predpise civilnega letalstva,

4. na podlagi zdravniškega spričevala spoznan za nesposobnega za opravljanje dolžnosti na krovu zrakoplova,

5. pokazal nezadostno znanje ali spretnosti za nadaljevanje uveljavljanja posameznih privilegijev iz listine iz tega odstavka,

6. storil prekršek iz 187. člena oziroma 188. člena tega zakona.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, na predlog preiskovalnega organa iz 8. poglavja tega zakona začasno odvzame listino iz prvega odstavka tega člena že pred izdajo poročila o preiskavi letalske nesreče ali incidenta, vse do sprejema končnega poročila o letalski nesreči oziroma incidentu.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko prekliče veljavnost listin iz prvega odstavka tega člena, če ugotovi, da je upravičenec pridobil listino na podlagi neresničnih podatkov o

pogojih za njeno pridobitev oziroma je listino pridobil kako drugače na nezakonit način ali z zlorabo.

(4) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za tuje licence, priznane v Republiki Sloveniji.

(5) O začasnem odvzemu oziroma preklicu veljavnosti listin iz prvega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za promet, izda odločbo. Zoper odločbo je dovoljena pritožba v roku 8 dni od vročitve. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe. Neveljavno listino mora imetnik vrniti ministrstvu, pristojnemu za promet.

46. člen

(pooblastila za preizkus preverjanja sposobnosti)

Ministrstvo, pristojno za promet, lahko v primerih iz prejšnjega člena in v primeru dvoma, da upravičenec iz licence ne izpolnjuje več pogojev za uveljavljanje privilegijev iz licence, od upravičenca iz licence zahteva, da opravi predpisane teoretične in praktične preizkuse za preverjanje njegove strokovne sposobnosti, kakor tudi druge predpisane preglede za ugotovitev psihofizičnega stanja zaradi ugotovitve sposobnosti za opravljanje nalog.

48. člen

(pogoji in postopki za izdajo licenc, ratingov, pooblastil, spričeval in potrdil ter izpiti letalskega in drugega strokovnega osebja)

(1) Licenca, rating, pooblastilo, potrdilo ali spričevalo letalskega osebja se izda osebi, ki:

1. izpolnjuje pogoje glede starosti,

2. je dokazala potrebno zdravstveno sposobnost,

3. ima predpisano strokovno izobrazbo, je uspešno opravila predpisane izpite in ni nobenih okoliščin, ki kažejo na nezanesljivost pri upravljanju z zrakoplovom ali pri opravljanju drugih del v zvezi z njegovim upravljanjem.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, vodi predpisane postopke in izdaja licence, ratinge, pooblastila, potrdila oziroma spričevala v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, ki urejajo licenciranje letalskega osebja.

(3) Izpiti za posamezno vrsto licence, rating ali pooblastila so lahko: pisni, ustni in/ali praktični. Opravljajo se pred pooblaščenimi izpraševalci, pred komisijo ali drugo pooblaščeno osebo, vse v skladu s predpisi iz petega odstavka 43. člena in osmega odstavka tega člena.

(4) Pooblaščene izpraševalce, komisijo ali drugo pooblaščeno osebo iz prejšnjega odstavka imenuje minister, pristojen za promet, praviloma z liste strokovnjakov iz 49. člena tega zakona, drugo pooblaščeno osebo pa tudi izmed javnih uslužbencev ministrstva, pristojnega za promet.

(5) Pooblaščeni izpraševalci morajo imeti praviloma najmanj enakovredno licenco, rating oziroma pooblastilo kot kandidat, ki opravlja ustni oziroma praktični izpit.

(6) Pooblaščeni izpraševalci morajo biti usposobljeni in izpolnjevati vse predpisane pogoje, da lahko v vsakem trenutku praktičnega izpita prevzamejo nadaljnjo izvedbo leta kot vodja zrakoplova oziroma kot kontrolor letenja.

(7) Pogoji iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi za drugo strokovno osebje, ki opravlja dela, pomembna za varnost zračnega prometa in za katero predpis, izdan na podlagi tega zakona določa, da mora imeti potrdilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje del v zračnem prometu.

(8) Minister, pristojen za promet, predpiše pogoje in postopke za pridobitev potrdila drugega strokovnega osebja iz prejšnjega odstavka tega člena, zlasti glede izobrazbe, strokovne usposobljenosti in izkušenj, zdravstvenih zahtev in omejitev ter morebitnih starostnih in drugih zahtev in omejitev.

51. člen

(preverjanje zdravstvene sposobnosti)

(1) Zdravstveni pregledi letalskega in drugega strokovnega osebja po tem zakonu so predhodni, obdobni in specialni.

(2) Predhodni pregled se opravi pred izdajo licence, ratinga, pooblastila, potrdila oziroma spričevala, obdobni pa pred podaljšanjem njihove veljavnosti.

(3) Specialni pregled se opravi zlasti:

1. po bolezni, poškodbi ali kirurškem posegu, ki utegne bistveno vplivati na zmožnost za opravljanje dela;

2. če letalski inšpektor, preiskovalni organ iz 8. poglavja tega zakona ali nadrejeni oceni, da prizadeta oseba ni duševno ali telesno zmožna za pravilno opravljanje dela oziroma, da je pod vplivom alkohola, narkotikov ali drugega psihoaktivnega sredstva.

(4) Oseba, ki se ne strinja z rezultatom zdravstvenega pregleda iz drugega in tretjega odstavka tega člena, se lahko pritoži in zahteva, da zdravstveni pregled opravi komisija. Pritožba se vloži pri ministrstvu, pristojnem za promet, v 15 dneh po prejemu zdravniškega spričevala. Komisijo imenuje minister, pristojen za zdravstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet.

(5) Zoper ugotovitev komisije ni pritožbe.

(6) Minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo, izda natančnejše predpise, s katerimi določi posebnosti glede zdravstvenih pregledov in glede vodenja evidenc o zdravstveni sposobnosti letalskega osebja in drugega strokovnega osebja.

52. člen

(omejitve in prepovedi ter preklic veljavnosti listin)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, prekliče veljavnost listine iz 38., 43. in 48. člena tega zakona, če ugotovi, da imetnik listine ne izpolnjuje več kateregakoli od predpisanih pogojev za izdajo listine v skladu z določbami tega zakona. Razveljavljeno listino mora imetnik vrniti ministrstvu, pristojnemu za promet.

(2) Opravljanje del, ki jih dovoljuje listina, ministrstvo, pristojno za promet, omeji ali prepove, dokler je podan utemeljen sum, da bi prizadeta oseba lahko kršila predpise ali ogro žala varnost letenja.

53. člen

(register in evidenca letalskega in drugega strokovnega osebja)

(1) Licence, ratinge, pooblastila, potrdila ali spričevala izdaja ministrstvo, pristojno za promet, na zahtevo.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, vodi register letalskega osebja. Register letalskega osebja ni javna knjiga.

(3) Register iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje osebne podatke:

– ime in priimek osebe,

– datum in kraj rojstva,

– državljanstvo,

– stalno oziroma začasno prebivališče,

– doseženo izobrazbo (s podatki o predloženih potrdilih o usposobljenosti in drugih listinah o izpolnjevanju pogojev za pridobitev licence, skupaj s podatki o izdajatelju, datumu izdaje in drugih identifikacijskih podatkih),

– poklic,

– letalsko organizacijo oziroma podatke o zaposlitvi,

– podatke o vrsti in veljavnosti zdravniškega spričevala, ki se zahteva za posamezno licenco,

– omejitve – zdravstvene ali druge, ki sledijo iz licence same,

– podatke o vpisanih ratingih oziroma pooblastilih,

– datum izdaje licence, ratinga, pooblastila, potrdila in njihova veljavnost ter podatki o preklicih in izdanih dvojnikih,

– o priznanju tuje licence, validaciji oziroma zamenjavi tuje licence,

– podatke o prekrških, izrečenih ukrepih ter prepovedih,

– o izdaji izpisov iz registra.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka, se za pilota ultralahkih in drugih letalnih naprav, ki niso uvrščeni med pilote, za katere se zahteva licenca po standardih ICAO, vodi evidenco. Evidenca ni javna knjiga.

(5) Evidenco iz prejšnjega odstavka vodijo pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo predpisane pogoje zlasti glede strokovne usposobljenosti, prostorov, tehnične opremljenosti in organiziranosti, ter glede na druge pogoje, predpisane v skladu z 43. členom tega zakona in jih za to po predhodni preveritvi izpolnjevanja predpisanih pogojev pooblasti minister, pristojen za promet. Če pooblastilo iz tega odstavka ni dano, evidenco vodi ministrstvo, pristojno za promet.

(6) Potrdila drugemu strokovnemu osebju o izpolnjevanju pogojev za opravljanje del v zračnem prometu izda ministrstvo, pristojno za promet, po uspešno opravljenem preizkusu usposobljenosti pred komisijo, ki jo imenuje minister, pristojen za promet.

(7) Določbe o vsebini registra letalskega osebja se smiselno uporabljajo tudi glede vsebine registra drugega strokovnega osebja in glede vsebine evidence iz petega odstavka tega člena.

(8) Osebni podatki, vpisani v register oziroma v evidenco iz tega člena, se zbirajo in uporabljajo za izvajanje nalog ministrstva, pristojnega za promet, oziroma drugih pristojnih organov po tem zakonu. Vanje imajo vpogled osebe, ki so pooblaščene za delo z registrom oziroma z evidenco ter oseba, na katero se podatki nanašajo, kot tudi pristojni organi po drugih predpisih, pristojni letalski organi drugih držav v zvezi s priznavanjem licenc in drugih listin iz tega poglavja ter preiskovalni organ iz 8. poglavja tega zakona. Podatki iz prejšnjega odstavka se hranijo trajno in v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov in arhiviranju.

(9) Minister, pristojen za promet, predpiše:

1. natančnejšo vsebino registrov iz tega člena, glede na vrsto licence, ratinga, potrdila, spričevala letalskega in drugega strokovnega osebja ter natančnejše postopke glede vodenja registrov iz tega člena,

2. natančnejšo vsebino ter pogoje in postopke glede vodenja evidence iz tega člena, zlasti glede strokovne usposobljenosti osebja, prostorov, tehnične opremljenosti in organiziranosti.

54. člen

(programi usposabljanja)

(1) Programe usposabljanja za posamezne vrste letalskega osebja in drugega strokovnega osebja določi minister, pristojen za promet.

(2) Na podlagi programa usposabljanja iz prejšnjega odstavka izvajalci usposabljanja izdelajo ustrezne priročnike o usposabljanju, glede na vrsto usposabljanja in jih predložijo v odobritev ministrstvu, pristojnemu za promet, najmanj 90 dni pred predvidenim začetkom usposabljanja.

(3) Glede določitve programov usposabljanja in izdelave priročnikov iz prejšnjih dveh odstavkov se upoštevajo ustrezne priloge k Čikaški konvenciji in drugi akti mednarodnih letalskih organizacij, ki urejajo usposabljanje letalskega osebja, predpisi Skupnosti, ter Skupni letalski predpisi.

55. člen

(priznanje veljavnosti tuje licence)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, brez neupravičene zamude ali dodatnih preizkusov prizna vsako licenco, ki jo izda druga država, članica Združenih letalskih organov (JAA) ali Skupnosti, skupaj s privilegiji in potrdili, ki se nanašajo nanjo, če predpogoji za izdajo licence odgovarjajo predpisom o licenciranju letalskega osebja iz petega in šestega odstavka 43. člena tega zakona.

(2) Priznavanje licence, ki ga opravi ministrstvo, pristojno za promet, pomeni vsako dejanje priznanja ali validacije licence, ki jo je izdala druga država, skupaj s privilegiji in potrdili, ki se nanjo nanašajo. Tako priznavanje licence ne sme presegati časa veljavnosti izvirne licence.

(3) Priznanje licence, ki je bila izdana v drugi državi, pomeni dovoljenje ministrstva, pristojnega za promet, za uporabo take licence na zrakoplovih, ki so registrirani v Republiki Sloveniji, skupaj s privilegiji, ki se nanjo nanašajo.

(4) Validacija pomeni izdajo potrdila ministrstva, pristojnega za promet, s katerim potrdi, da licenca, ki jo je izdal pristojni organ druge države, velja kot licenca, ki bi jo izdalo ministrstvo, pristojno za promet, samo.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko prizna licence oziroma dovoljenja, ratinge, pooblastila, potrdila in spričevala, izdana v državah članicah Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), ki niso članice Združenih letalskih organov (JAA), za uporabo na zrakoplovih, ki so registrirani v Republiki Sloveniji, v skladu z mednarodno pogodbo, ki zavezuje Republiko Slovenijo oziroma v skladu z veljavnim sporazumom, ki ureja to podro čje in če je po predpisanem postopku ugotovljeno, da obstaja med državama enakovreden nivo varnosti in so navedene in določene razlike v licenciranju ter točno navedeni pogoji za priznanje. Če se takšna licenca in z njo povezani ratingi, pooblastila, potrdila ali spričevala priznajo, mora biti navedeno, na osnovi katere licence je bila dana validacija.

(6) Določbe o priznanju in validaciji iz tega poglavja, se uporabljajo ob vzajemnosti tudi za licence iz tega poglavja, ki so izdane v drugi državi.

56. člen

**(izvajalci usposabljanja letalskega
in drugega strokovnega osebja)**

(1) Strokovno usposabljanje letalskega in drugega strokovnega osebja opravljajo izvajalci (v nadaljnjem besedilu: letalske šole), ki izpolnjujejo predpisane kadrovske, materialne in druge pogoje.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, izda dovoljenje za delo letalski šoli, ki izpolnjuje zahtevane kadrovske, materialne in druge pogoje, predpisane za določeno vrsto oziroma namen usposabljanja.

(3) V dovoljenju iz prejšnjega odstavka se posebej navedejo:

– vrste oziroma programi usposabljanja, za katere šola izpolnjuje pogoje,

– obdobje veljavnosti dovoljenja, ki je praviloma dvanajst mesecev in

– drugi pogoji oziroma omejitve glede izvajanja določenih programov usposabljanja.

(4) Veljavnost dovoljenja se podaljša po ponovni preveritvi izpolnjevanja predpisanih pogojev.

(5) Strokovna komisija ali oseba, ki ugotavlja izpolnjevanje pogojev v letalski šoli vodi zapisnik o dejanskem stanju in o tem poda mnenje, ki je podlaga za odločitev o izdaji oziroma podaljšanju dovoljenja za delo letalske šole.

(6) Minister, pristojen za promet, predpiše natančnejše pogoje in postopke za pridobitev dovoljenja za delo letalske šole ter druge šole iz tretjega odstavka 57. člena, zlasti glede strokovne usposobljenosti, osebja, prostorov, tehnične opremljenosti, finančnih sredstev, odobrenih priročnikov, programov usposabljanj in organizacije, pri čemer upošteva določbo 57. člena tega zakona in ustrezno prilogo k Čikaški konvenciji ter ustrezne Skupne letalske predpise.

58. člen

(preklic dovoljenja za delo letalski šoli)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, z odločbo prekliče dovoljenje za delo letalski šoli, če ta ne izpolnjuje kateregakoli od predpisanih pogojev v skladu z določbami tega zakona.

(2) Če letalska šola ne izvaja usposabljanja v zadnjih dvanajstih mesecih, ji ministrstvo, pristojno za promet, prekliče dovoljenje za delo.

(3) Zoper odločbo iz prvega in prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba v roku 8 dni od vročitve. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe. Neveljavno listino mora imetnik vrniti ministrstvu, pristojnemu za promet.

63. člen

**(dolžnost obveščanja ministrstva, pristojnega za promet,
ob nesreči ali incidentu)**

V primeru letalske nesreče s smrtnim izidom ali hujšimi telesnimi poškodbami, ali pri kateri nastane precejšnja škoda na zrakoplovu ali lastnini, ki se ne prevaža na krovu, mora vodja zrakoplova takoj obvestiti ministrstvo, pristojno za promet, in mu predati pisno poro čilo. Enako velja tudi v primeru resnega incidenta.

67. člen

(vojaško letalsko in drugo vojaško strokovno osebje in predpisi)

(1) Vojaško letalsko osebje je osebje, ki upravlja z vojaškim zrakoplovom ali opravlja druga dela v zvezi z njegovo uporabo.

(2) Vse ostale osebe, ki sodelujejo v vojaškem zračnem prometu in niso vojaško letalsko osebje, so drugo vojaško strokovno osebje.

(3) Vojaško letalsko osebje in drugo vojaško strokovno osebje mora imeti veljavno voja ško licenco in pooblastila za opravljanje posebnih strokovnih del, določene s posebnimi predpisi.

(4) Licenco ali pooblastilo, ki se izda po tem členu, ministrstvo, pristojno za promet, lahko uporabi kot podlago za izdajo in podaljšanje veljavnosti licence ali pooblastila, ki se izda po določbah 43. do 66. člena tega zakona.

(5) Licence in pooblastila, izdana osebju iz tretjega odstavka tega člena, po določbah 43. do 66. člena tega zakona, se do izdaje posebnih predpisov uporabljajo kot vojaške licence.

(6) V predpisih iz tretjega odstavka, ki jih izda minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, morajo biti upoštevane zahteve glede varnosti civilnega zračnega prometa in obrambni interesi države.

(7) V predpisih iz prejšnjega odstavka se smiselno uredijo zlasti vprašanja iz 48., 50. in 51. člena tega zakona, pri čemer se upoštevajo vrste zrakoplovov, namen njihove uporabe in psihične ter fizične obremenitve, katerim je izpostavljeno vojaško letalsko in drugo vojaško strokovno osebje

68. člen

(licence, spričevala in dovoljenja)

(1) Dejavnost zračnega prevoza sme opravljati pravna ali fizična oseba, ki je pridobila operativno licenco in spričevalo letalskega prevoznika, v skladu z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(2) Druge dejavnosti v zračnem prometu sme opravljati pravna ali fizična oseba, ki je pridobila ustrezno spričevalo ali dovoljenje, v skladu z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(3) Nekomercialne aktivnosti v letalstvu sme izvajati pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje

predpisane pogoje glede plovnosti zrakoplova in ima ustrezno licenco letalskega osebja oziroma ima ustrezno licencirano letalsko osebje za opravljanje takih aktivnosti, vse v skladu z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki jih izda minister, pristojen za promet.

69. člen

(operativna licenca)

(1) Operativna licenca je dovoljenje, s katerim pristojni organ dovoli pravni ali fizični osebi opravljanje zračnega prevoza potnikov, pošte in/ali blaga, za plačilo in/ali oddajo zrakoplovov v najem, v skladu z izdano licenco.

(2) Operativna licenca se izda prosilcu, če izpolnjuje predpisane pogoje glede sedeža podjetja in morebitne registrirane podružnice oziroma predstavništva, pretežne dejavnosti, lastništva podjetja in dejanskega nadzora, finančne sposobnosti, usposobljenega osebja, zavarovanja, razpolaganja z zrakoplovi, če ima veljavno spričevalo letalskega prevoznika, vse v skladu z določbami tega poglavja.

(3) Operativno licenco izda oziroma podaljša njeno veljavnost ministrstvo, pristojno za promet, če ugotovi, da so izpolnjeni predpisani pogoji iz prejšnjega odstavka.

(4) Določbe 69. do 75. člena tega zakona se ne uporabljajo za zračni prevoz potnikov, po šte in/ali tovora, opravljene z zrakoplovi brez motornega pogona in/ali ultralahkimi motornimi zrakoplovi, niti za lokalne prevoze, ki ne vključujejo prevoza med različnimi letališči (panoramski leti).

(5) Prevozi iz prejšnjega odstavka se opravljajo po določbah predpisov, ki urejajo opravljanje letov z ultralahkimi letalnimi napravami in panoramskih letov in zanje veljajo predpisi, ki urejajo spričevalo letalskega prevoznika (AOC).

(6) Izdaja in veljavnost operativne licence sta vedno odvisni od veljavnega spričevala letalskega prevoznika (AOC), ki opredeljuje aktivnosti, zajete v operativni licenci.

(7) Lastništvo zrakoplova ni pogoj za izdajo oziroma podaljšanje veljavnosti operativne licence, vendar mora prosilec razpolagati z enim ali več zrakoplovi kot lastnik ali zakupnik, kar dokaže z ustrezno pogodbo, ki jo predloži ministrstvu, pristojnemu za promet, pred izdajo operativne licence.

(8) Imetnik operativne licence mora takoj pisno obvestiti ministrstvo, pristojno za promet, o vseh spremembah, ki vplivajo na dejstva in okoliščine, ki so bile podlaga za izdajo operativne licence.

(9) Minister, pristojen za promet, lahko natančneje predpiše izvrševanje določb 69. do 75. člena tega zakona, pri čemer upošteva tudi morebitne odločitve, priporočila oziroma pojasnila Evropske komisije in odločitve Evropskega sodišča.

70. člen

(omejitve za izdajo operativne licence)

(1) Brez vpliva na peti odstavek 72. člena ministrstvo, pristojno za promet, ne izda ali podaljša veljavnosti operativne licence, če niso izpolnjene zahteve tega zakona.

(2) Podjetje, ki izpolnjuje zahteve tega zakona, je upravičeno prejeti operativno licenco. Ta licenca ne zagotavlja sama po sebi nobene pravice do dostopa na določene letalske proge ali trge.

(3) Brez vpliva na četrti in peti odstavek 69. člena tega zakona se nobenemu podjetju, ki je ustanovljeno v Republiki Sloveniji, ne dovoli opravljati zračnega prevoza potnikov, pošte in/ali tovora za plačilo in/ali najem na območju Republike Slovenije, če podjetju ni bila izdana ustrezna operativna licenca.

71. člen

(primeri, ko se operativna licenca ne izda in večinsko lastništvo)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, ne izda operativne licence podjetju, če:

a) njegov glavni poslovni sedež, če obstaja, in njegov registrirani sedež nista v Republiki Sloveniji ali v Skupnosti; in

b) njegova glavna dejavnost ni zračni prevoz bodisi samostojno ali v kombinaciji z vsako drugo komercialno operacijo zrakoplova, ali popravilo in vzdrževanje zrakoplova.

(2) Brez vpliva na sporazume in konvencije, katerih pogodbenica je Republika Slovenija, mora podjetje (prosilec za licenco oziroma imetnik licence) biti in ostati v neposredni lasti ali večinski lasti Republike Slovenije in/ali njenih državljanov ali državljanov držav članic Skupnosti. Podjetje mora biti ob vsakem času pod dejanskim nadzorom navedenih oseb.

(3) Vsako podjetje, ki je neposredno ali posredno udeleženo v kontrolnem deležu letalskega prevoznika, mora izpolnjevati zahteve prejšnjega odstavka.

(4) Letalski prevoznik mora biti vedno sposoben dokazati, da izpolnjuje zahteve tega člena, če to zahteva ministrstvo, pristojno za promet.

72. člen

(dokazovanje finančne sposobnosti letalskega prevoznika)

(1) Letalski prevoznik, prosilec za prvo operativno licenco, mora biti sposoben ministrstvu, pristojnemu za promet, dokazati:

a) da lahko vedno izpolni svoje dejanske in potencialne obveznosti, nastale v okviru realnih predvidevanj, za obdobje 24 mesecev od začetka opravljanja dejavnosti; in

b) da lahko pokriva svoje fiksne in obratovalne stroške, ki nastanejo pri poslovanju, v skladu s svojim poslovnim načrtom in so ugotovljeni na podlagi realnih predvidevanj, v

obdobju treh mesecev od začetka poslovanja, pri čemer ne upošteva dohodka iz poslovanja.

(2) Za namen prejšnjega odstavka vsak prosilec predloži poslovni načrt vsaj za prvi dve leti poslovanja. V poslovnem načrtu naj bodo podrobno opisane tudi finančne povezave, ki jih ima prosilec z vsemi drugimi komercialnimi aktivnostmi in v katerih sodeluje bodisi neposredno ali prek medsebojno povezanih podjetij. Prosilec priskrbi tudi vse pomembne informacije, še posebej podatke, ki so navedeni v prvem odstavku 75. člena tega zakona.

(3) Letalski prevoznik vnaprej uradno obvesti organ, ki mu izda licenco, o načrtih za: zra čne prevoze na novi redni progi ali posebne prevoze na celino ali svetovno območje, ki ju dotlej še ni oskrboval, spremembe vrste ali števila uporabljenih zrakoplovov ali znatno spremembo v obsegu svojih aktivnosti. Prav tako vnaprej obvesti o vseh nameravanih pripojitvah ali prevzemih ter v 14 dneh obvesti ministrstvo, pristojno za promet, o spremembi lastništva vsakega posameznega deleža, ki presega 10 odstotkov ali več celotnega premoženja letalskega prevoznika ali njegovega matičnega podjetja ali končne krovne družbe. Predložitev dvanajstmesečnega poslovnega načrta dva meseca pred obdobjem, na katerega se nanaša, pomeni pravočasno predhodno obvestilo po tem odstavku za spremembe tekočih dejavnosti in/ali okoliščin, ki jih zajema ta poslovni načrt.

(4) Če ministrstvo, pristojno za promet, meni, da spremembe, o katerih ga letalski prevoznik uradno obvesti v skladu s prejšnjim odstavkom, pomembno vplivajo na njegovo finančno stanje, zahteva od letalskega prevoznika, da mu predloži popravljen poslovni načrt z zadevnimi spremembami za obdobje najmanj 12 mesecev od datuma začetka njegovega izvajanja, kot tudi vse pomembne informacije, vključno s podatki, ki so navedeni v drugem odstavku 75. člena tega zakona, da presodi, ali lahko letalski prevoznik izpolnjuje svoje obstoječe in morebitne obveznosti v tem dvanajstmesečnem obdobju. Ministrstvo, pristojno za promet, sprejme odločitev o popravljenem poslovnem načrtu najkasneje tri mesece po tem, ko so ji predložene vse potrebne informacije.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko vselej, vsekakor pa vedno, kadar so prisotni jasni znaki, da ima letalski prevoznik, ki mu je izdala licenco, finančne težave, oceni finan čno poslovanje in lahko odvzame ali prekliče licenco, če ni več prepričana, da lahko letalski prevoznik izpolni svoje dejanske in morebitne obveznosti v obdobju 12 mesecev. Ministrstvo, pristojno za promet, lahko do finančne sanacije letalskega prevoznika izda tudi začasno licenco, vendar pod pogojem, da varnost ni ogrožena.

(6) Letalski prevoznik predloži ministrstvu, pristojnemu za promet, revidirano letno poro čilo vsako leto za predhodno poslovno leto brez neupravičene zamude. Na zahtevo organa, ki izda licenco, mora letalski prevoznik vselej priskrbeti podatke, ki so pomembni za namene prejšnjega odstavka, in še posebej podatke, ki so navedeni v tretjem odstavku 75. člena tega zakona.

(7) Prvi, drugi, tretji, četrti in šesti odstavek tega člena ne veljajo za letalske prevoznike, ki opravljajo izključno prevoze z zrakoplovi z manj kot 10 tonami maksimalne vzletne teže (MTOW) in/ali z manj kot 20 sedeži. Taki letalski prevozniki morajo biti vedno sposobni izkazati najmanj 80.000 ecujev neto kapitala v tolarski protivrednosti oziroma priskrbeti podatke, pomembne za namene petega odstavka tega člena, če to zahteva ministrstvo, pristojno za promet. Ministrstvo, pristojno za promet, pa lahko vseeno uporablja določbe prvega, drugega, tretjega, četrtega in šestega odstavka tega člena za letalske prevoznike, ki

jim izda licenco in opravljajo prevoze na rednih progah oziroma katerih celotni promet presega 3 milijone ecujev v tolarski protivrednosti letno.

73. člen

(dokazi in veljavnost operativne licence)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, pred izdajo operativne licence zahteva dokazilo o dobrem imenu oseb, ki bodo stalno in dejansko vodile poslovanje podjetja, ali dokaz, da niso v stečaju, ali dokaz, da jim ni bila odvzeta ali preklicana licenca zaradi resnega nestrokovnega ravnanja ali kaznivega dejanja. V takem primeru ministrstvo, pristojno za promet, sprejme kot zadosten dokaz za tuje državljane predložitev dokumentov, ki jih izdajo pristojni organi take države in izkazujejo, da so te zahteve izpolnjene.

(2) Kadar pristojni organi države, iz katere prihaja tuj državljan, ne izdajo dokumentov, navedenih v prejšnjem odstavku, take dokumente nadomesti izjava pod prisego – ali, v dr žavah, kjer izjava pod prisego ni predvidena, slovesna izjava – ki jo da zadevna oseba pred pristojnim sodnim ali upravnim organom ali, če je to primerno, pred notarjem ali usposobljenim strokovnim organom države, iz katere oseba prihaja. Tak organ ali notar izda potrdilo, s katerim potrjuje verodostojnost izjave pod prisego oziroma slovesne izjave.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, lahko zahteva, da se dokumenti in potrdila, ki so navedeni v prvem in drugem odstavku tega člena, predložijo najkasneje tri mesece po datumu njihove izdaje.

(4) Operativna licenca velja, dokler letalski prevoznik izpolnjuje obveznosti tega zakona. Ne glede na navedeno se nova operativna licenca lahko revidira po odločitvi ministrstva, pristojnega za promet, eno leto po izdaji in nato vsakih pet let.

(5) Če je letalski prevoznik prenehal opravljati prevoze za šest mesecev ali jih ni začel opravljati šest mesecev po izdaji operativne licence, ministrstvo, pristojno za promet, odlo či, ali je treba operativno licenco ponovno predložiti v odobritev.

(6) Ministrstvo, pristojno za promet, odloči, ali mora letalski prevoznik ponovno predlo žiti v odobritev operativno licenco, ki mu jo je izdala, če se spremeni en element ali več elementov, ki vplivajo na pravni položaj podjetja in še posebej v primeru pripojitev ali prevzemov. Zadevni letalski prevoznik lahko nadaljuje z opravljanjem svojih prevozov, razen če ministrstvo, pristojno za promet, odloči, da je ogrožena varnost in navede razloge za tako odločitev.

(7) Ministrstvo, pristojno za promet, ne dovoli, da bi letalski prevoznik, proti kateremu je uveden stečaj zaradi nesolventnosti ali podoben postopek, obdržal svojo operativno licenco, če je pristojni organ prepričan, da ni realnega izgleda za zadovoljivo finančno sanacijo v razumnem roku.

74. člen

(objava postopkov in odločitev o vlogi)

(1) Postopke za izdajo operativnih licenc ministrstvo, pristojno za promet, javno objavi in o tem obvesti Komisijo.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, sprejme odločitev o vlogi takoj, ko je mogoče, najkasneje pa v treh mesecih po predložitvi vseh potrebnih podatkov in ob upoštevanju vseh razpoložljivih dokazil. Odločitev sporoči vložniku zahteve za izdajo licence. V zavrnitvi navede razloge.

(3) Pristojni organ se pred sprejemom predpisa ali upravnega akta, ki se nanaša na licenciranje letalskih prevoznikov, posvetuje s Komisijo, ki jo tudi obvešča o vsakem takem dejanju.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, in Komisija sodelujeta pri izvajanju določb tega zakona iz prejšnjega odstavka.

(5) Zaupne informacije, pridobljene pri uporabi določb prejšnjega odstavka, so poslovna tajnost.

75. člen

(informacije o finančni sposobnosti letalskih prevoznikov)

(1) Informacije glede finančne sposobnosti, ki jih mora v zvezi z 72. členom tega zakona predložiti prosilec, ki prvič zaprosi za operativno licenco, so:

1. zadnji interni povzetek finančnega poročila in revidirano letno poročilo za predhodno poslovno leto, če jih je dolžan imeti;

2. projekcija bilance stanja in izkaza uspeha za naslednji dve leti;

3. podlaga za podatke o načrtovanih izdatkih in dohodkih za postavke, kot so gorivo, cene vozovnic in tarife, plače, vzdrževanje, amortizacija, nihanja menjalniških tečajev, letališke takse, zavarovanje in podobno. Prognoze za razmerje med prometom/prihodkom;

4. podrobnosti o zagonskih stroških, nastalih v obdobju od predložitve vloge do začetka poslovanja, in pojasnilo o predlogih, kako naj se ti stroški financirajo;

5. podrobnosti o obstoječih in načrtovanih virih financiranja;

6. podrobnosti o delničarjih oziroma družbenikih, vključno z državljanstvom in vrsto deležev, ki naj bi jih delničarji oziroma družbeniki imeli ter statut in družbeno pogodbo. Če gre za del kapitalsko povezanih podjetij (združeno podjetje), podatki o razmerju med njimi;

7. projekcija izkazov denarnega toka (gotovinskih prilivov in odlivov) in načrtov likvidnosti za prvi dve leti poslovanja;

8. podrobnosti o financiranju nakupa/zakupa zrakoplovov, vključno s pogodbenimi roki in pogoji v primeru zakupa.

(2) V zvezi z 72. členom tega zakona so informacije glede finančne sposobnosti, ki jih je treba priskrbeti za presojo stalne finančne sposobnosti obstoječih imetnikov licenc, ki na

črtujejo spremembo v svojih strukturah ali dejavnostih s pomembnim vplivom na finančno stanje, naslednje:

1. po potrebi zadnja interna bilanca stanja in revidirano letno poročilo za predhodno poslovno leto;

2. natančni podatki o vseh predlaganih spremembah, (npr.): spremembi vrste storitve, predlaganem prevzemu ali pripojitvi, spremembah v delniškem kapitalu (glavnici), spremembah delničarjev in podobno;

3. projekcija bilance stanja in izkaza uspeha za tekoče poslovno leto, vključno z vsemi predlaganimi spremembami v strukturi ali dejavnostih v izraziti povezavi s financami;

4. podatki o preteklih izdatkih in dohodkih in projekcija podatkov o izdatkih in dohodkih za postavke, kot so gorivo, cene vozovnic in tarife, plače, vzdrževanje, amortizacija, nihanja menjalniških tečajev, letališke takse, zavarovanje in podobno; prognoze za razmerje med prometom/prihodkom;

5. izkazi denarnega toka in načrti likvidnosti za prihodnje leto, vključno z vsemi predlaganimi spremembami v strukturi ali dejavnostih v izraziti povezavi s financami;

6. podrobnosti o financiranju nakupa/zakupa zrakoplovov, vključno s pogodbenimi roki in pogoji v primeru zakupa.

(3) V zvezi z 72. členom tega zakona so informacije glede finančne sposobnosti, ki jih je treba priskrbeti za presojo stalne finančne sposobnosti obstoječih imetnikov licence:

1. revidirano letno poročilo najpozneje šest mesecev po koncu obdobja, na katerega se nanašajo, in po potrebi zadnja interna bilanca stanja;

2. projekcija bilance stanja in izkaza uspeha za prihodnje leto;

3. podatki o preteklih izdatkih in dohodkih in projekcija podatkov o izdatkih in dohodkih za postavke kot so gorivo, cene vozovnic in tarife, plače, vzdrževanje, amortizacija, nihanja menjalniških tečajev, letališke takse, zavarovanje in podobno; prognoze za razmerje med prometom/prihodkom;

4. izkazi denarnega toka in načrti likvidnosti za prihodnje leto.

76. člen

(spričevalo letalskega prevoznika)

(1) Spričevalo letalskega prevoznika (AOC) je dokument, ki ga izda ministrstvo, pristojno za promet, in s katerim pravna ali fizična oseba dokazuje, da izpolnjuje pogoje glede strokovnega osebja in potrebne organiziranosti, da lahko zagotavlja varno delovanje zrakoplovov na področju letalskih dejavnosti, ki so določene v izdanem spričevalu.

(2) Spričevalo letalskega prevoznika izda ministrstvo, pristojno za promet, če predhodno ugotovi, da:

1. prosilec še nima spričevala letalskega prevoznika;

2. je prosilec državljan Republike Slovenije oziroma pravna oseba, registrirana v Sloveniji, ki je v večinski lasti in pod dejanskim nadzorom slovenskih državljanov ali lokalne skupnosti ali Republike Slovenije;

3. ima prosilec prebivališče oziroma sedež v Republiki Sloveniji;

4. je prosilec ministrstvu, pristojnemu za promet, predložil dokaze, da je sposoben operativno in varno voditi predlagano dejavnost.

(3) Pogoj iz 4. točke prejšnjega odstavka je izpolnjen, če ministrstvo, pristojno za promet, ugotovi, da ima prosilec dovolj finančnih sredstev, znanja, strokovnosti, izkušenj, osebja, sredstev, opreme, organizacijo in dokumentacijo, da lahko zagotavlja varno delovanje zrakoplovov, v skladu s predpisanimi pogoji in omejitvami, ki veljajo za letalske dejavnosti, ki jih želi prosilec opravljati.

(4) Spričevalo letalskega prevoznika se izda praviloma za eno leto. Njegova veljavnost se praviloma podaljša za 12 mesecev, vendar ne za več kot 24 mesecev, če imetnik izpolnjuje zahteve, ki veljajo v času odločanja, ter glede na nove ugotovitve ministrstva, pristojnega za promet, v skladu s tem členom.

(5) Skupaj s spričevalom letalskega prevoznika ministrstvo, pristojno za promet, določi operativne določbe s podrobnostmi o odobreni letalski dejavnosti ter pogoje in omejitve, ki veljajo za spričevalo. Ministrstvo, pristojno za promet, lahko omeji čas veljavnosti operativnih določb, oziroma jih lahko po potrebi dopolni ali spremeni.

(6) Imetnik spričevala letalskega prevoznika mora takoj pisno obvestiti ministrstvo, pristojno za promet, o vseh spremembah, ki vplivajo na dejstva in okoliščine, ki so bile podlaga za izdajo spričevala ali operativnih določb. Imetnik ne sme uveljavljati upravičenj iz spričevala, če ministrstvo, pristojno za promet, ni pisno odobrilo sprememb.

(7) Spričevalo letalskega prevoznika, ki ga je izdal pristojni organ tuje države, se prizna v skladu z mednarodno pogodbo, ki zavezuje Republiko Slovenijo.

(8) Šteje se, da je pogoj glede zahtevanih finančnih sredstev, kot izhaja iz drugega odstavka tega člena, izpolnjen, če prosilec v zadostni meri izkaže, da bo lahko izpolnjeval obveznosti za pokrivanje postavk, kot so gorivo, tarife, plače, vzdrževanje, amortizacija, letališke in preletne takse ter stroški obveznih zavarovanj, vse v skladu s predvideno letalsko dejavnostjo za najmanj 3 mesece.

(9) Minister, pristojen za promet, predpiše natančnejše zahteve, način in postopek pridobitve in podaljšanja veljavnosti spričevala letalskega prevoznika, pri čemer upošteva ustrezne priloge k Čikaški konvenciji oziroma ustrezne Skupne letalske predpise.

77. člen

(spričevala in dovoljenja za posebne namene)

(1) Za izvajanje strokovnega usposabljanja letalskega in drugega strokovnega osebja, ki

ga želi opravljati letalski prevoznik za lastne potrebe, se smiselno uporabljajo določbe 56. in 57. člena tega zakona.

(2) Za letalske dejavnosti posebne vrste, kot so na primer dela v zraku, vleka reklamnih sporočil, snemanja iz zraka, panoramski leti, se smiselno uporabljajo določbe 76. člena tega zakona, tudi če se taka dejavnost ne opravlja za plačilo. Za opravljanje teh dejavnosti mora izvajalec pridobiti posebno dovoljenje, ki ga izda ministrstvo, pristojno za promet. Izpolnjevanje pogojev za opravljanje navedenih dejavnosti se presoja tudi v skladu s pogoji Skupnih letalskih predpisov.

(3) Za zakup zrakoplova mora uporabnik zrakoplova pridobiti predhodno odobritev ministrstva, pristojnega za promet.

(4) Pred izdajo predhodne odobritve iz prejšnjega odstavka, ministrstvo, pristojno za promet, preveri pogodbo o zakupu zlasti glede skladnosti tipskega certifikata za zrakoplov iz zakupne pogodbe, glede opreme zrakoplova, glede plovnosti ter glede zavarovanj, vse v odvisnosti od predvidenega namena rabe zrakoplova. Pogoji za odobritev so del zakupne pogodbe.

(5) Za letalske prireditve in letalska tekmovanja je potrebno posebno dovoljenje, ki ga izda ministrstvo, pristojno za promet, v skladu s pogoji, ki jih predpiše, minister, pristojen za promet.

(6) Minister, pristojen za promet, predpiše natančnejše zahteve, način in postopek pridobitve spričevala oziroma dovoljenja za izvajanje dejavnosti iz tega člena, ob smiselnem upoštevanju pogojev Skupnih letalskih predpisov.

78. člen

(zračni prevoz za lastne potrebe)

(1) Za opravljanje zračnega prevoza za lastne potrebe z letali z več kot šestimi potniškimi sedeži mora predlagatelj pridobiti posebno dovoljenje, ki ga izda ministrstvo, pristojno za promet. Dovoljenje se izda, če predlagatelj dokaže, da izpolnjuje pogoje glede strokovne sposobnosti in potrebne organizacije za zagotovitev varnega delovanja zrakoplovov. Glede izpolnjevanja pogojev se smiselno uporabljajo določbe 76. člena tega zakona o spričevalu letalskega prevoznika.

(2) Zračni prevoz za lastne potrebe je letalski prevoz, ki se ne opravlja za plačilo.

79. člen

(naloge in pooblastila ministrstva, pristojnega za promet)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, izvaja strokovni nadzor nad imetniki spričeval letalskega prevoznika in dovoljenj, ki jih izdaja v skladu s tem poglavjem, in v ta namen spremlja delo imetnikov spričeval letalskega prevoznika in navedenih dovoljenj. Če strokovni nadzor, vključno s prostim in neomejenim dostopom do prostorov, sredstev in opreme imetnikov navedenih listin ter do vseh dokumentov in podatkov, vključno z ra

čunalniškimi podatki, ni omogočen, se šteje, da niso izpolnjeni pogoji za izdajo listin iz tega odstavka. V takem primeru ministrstvo, pristojno za promet, takoj po uradni dolžnosti za časno odvzame listino. Listina se odvzame za čas dokler ni ponovno omogočen strokovni nadzor.

(2) Za zagotovitev varnega letenja ministrstvo, pristojno za promet, izdaja plovnostno tehni čne zahteve (PZT), kot splošne letalsko varnostne zahteve, ki so obvezujoče za vse izvajalce letalskih aktivnosti. Plovnostno tehnične zahteve so vezane na varno uporabo dolo čenega tipa zrakoplova.

80. člen

(preklic veljavnosti spričeval in dovoljenj)

(1) Če ministrstvo, pristojno za promet, ugotovi, da se pravice iz spričevala letalskega prevoznika ali dovoljenja izvršujejo tako, da se kršijo veljavni predpisi, pogoji ali omejitve, ali zunaj obsega operativnih določb, lahko ministrstvo, pristojno za promet, takoj prekliče veljavnost takšne listine ali jo začasno odvzame, dokler niso kršitve odpravljene, oziroma dokler ni opravljen nadaljnji postopek.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za promet, izjemoma določi dodatne omejitve operativnih določb, če ugotovi, da bo s takimi ukrepi zagotovljena varnost zračnega prometa.

(3) Spričevalo letalskega prevoznika se šteje za neveljavno, če ni več izpolnjen katerikoli od pogojev iz drugega odstavka 76. člena tega zakona.

82. člen

(druge zahteve)

(1) Operativna licenca, spričevalo letalskega prevoznika in dovoljenje po tem poglavju se lahko izda samo, kadar ni v nasprotju z javnimi interesi ali okoljevarstvenimi predpisi.

(2) Za predstavništvo in za slovenske državljane, ki so zaposleni v predstavništvu, velja slovensko pravo.

(3) Vlada izda predpis, s katerim določi pogoje glede registracije in načina delovanja predstavništev iz 81. člena tega zakona v Republiki Sloveniji, zlasti pa:

1. potrebna dokazila za vpis v register predstavništev, vodenje registra predstavništev in izbris iz registra predstavništev;

2. zahteve glede osebja, ki dela oziroma je zaposleno v predstavništvu;

3. način opravljanja dejavnosti;

4. kaj lahko šteje za izpolnitev predpisanih pogojev glede opravljanja dejavnosti zračnega prevoza v Republiki Sloveniji in

5. način opravljanja nadzora glede izpolnjevanja predpisanih pogojev in dejavnosti predstavništva.

86. člen

(sistem letališč)

(1) V skladu z zasnovo omrežja letališč iz prostorskega plana Republike Slovenije, vlada na predlog ministra, pristojnega za promet, opredeli sistem javnih letališč, ki so namenjena za javni zračni promet ob zagotavljanju enakomernega regionalnega razvoja in povezavi z drugimi prometnimi sistemi. Letališča, ki so vključena v sistem javnih letališč, so infrastrukturni objekti državnega oziroma lokalnega pomena.

(2) Za določitev lokacije in gradnjo letališč, ki so vključena v sistem javnih letališč in z njimi povezanih infrastrukturnih objektov, naprav in sistemov navigacijskih služb zračnega prometa, se določbe o predhodnih soglasjih iz 97. člena oziroma 119. člena tega zakona ne uporabljajo v primeru, ko Republika Slovenija nastopa kot investitor.

(3) Pred določitvijo lokacije in/ali izdajo enotnega dovoljenja za gradnjo mora biti opravljena ustrezna revizija projektne dokumentacije, ki jo opravi ministrstvo, pristojno za promet.

95. člen

(objava splošnih pogojev za uporabo letališča)

(1) Splošne pogoje za uporabo javnega letališča, tarife in cene storitev objavi ministrstvo, pristojno za promet, na način, ki je običajen v zračnem prometu. Upravljalec letališča v ta namen ministrstvu, pristojnemu za promet, posreduje potrebne podatke.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, pred objavo iz prejšnjega odstavka pridobi tudi mnenje ministrstev, pristojnih za finance, notranje zadeve, obrambo, okolje in prostor, zdravstvo ter kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, če zadeva njihove odgovornosti in pristojnosti.

96. člen

(uporaba civilnih letališč za vojaške potrebe ter mešanih letališč in vojaških letališč za civilne zrakoplove)

(1) Civilna letališča in vzletišča lahko uporablja tudi ministrstvo, pristojno za obrambo, za potrebe vojaškega zračnega prometa. Pri tem mora ravnati v skladu s predpisi o uporabi letališč in vzletišč ter v skladu s splošnimi in posebnimi pogoji za njihovo uporabo oziroma obratovanje, vse v skladu s prostorskim planom Republike Slovenije.

(2) Na območju civilnega letališča in vzletišča se sme graditi in uporabljati tudi stabilne objekte in naprave za potrebe obrambe, če to ne ogroža rednosti in varnosti civilnega zra čnega prometa. O tem odloča minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom,

pristojnim za obrambo.

(3) O rabi prostora za potrebe gradnje in uporabe objektov in naprav iz prejšnjega odstavka odloča minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za obrambo, v skladu s predpisanimi dovoljenji in soglasji.

(4) Na območju vojaškega letališča ali vzletišča se sme graditi in uporabljati stabilne objekte in naprave za potrebe civilnega zračnega prometa. O tem odloča minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet.

(5) Vojaško letališče ali del vojaškega letališča, ki izpolnjuje predpisane pogoje za zračni promet iz tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, se sme uporabljati kot javno letališče, pod pogoji in na način, ki se določi s pogodbo med ministrstvom, pristojnim za obrambo in upravljalcem letališča oziroma letalskim prevoznikom. Obratovalno dovoljenje za takšno letališče ali njegov del izda ministrstvo, pristojno za promet.

97. člen

(predhodno soglasje v območju izključne rabe letališča)

(1) Pred določitvijo lokacije in za graditev letališča, graditev ali postavitev objektov in naprav iz 88. člena tega zakona ter drugih objektov in naprav na območju izključne rabe letališča, mora investitor ali lastnik pridobiti predhodno soglasje, ki se izda z vidika varnosti zračnega prometa in tehnologije dela služb iz 89. člena tega zakona.

(2) Predhodno soglasje iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo, pristojno za promet. Pred njegovo izdajo pristojni organ ne sme izdati lokacijskega ali gradbenega dovoljenja, ali enotnega dovoljenja za gradnjo, niti izdati odločbe o dovolitvi priglašenih del. Predhodno soglasje se ne izda, če bi objekt ali naprava ovirala letališki promet, delovanje navigacijskih naprav, delo predpisanih služb na letališču ali če za njegovo uporabo oziroma obratovanje niso izpolnjeni drugi predpisani pogoji. Pred izdajo predhodnega soglasja ministrstvo, pristojno za promet, pridobi mnenje obratovalca letališča.

(3) Če ministrstvo, pristojno za promet, ne izda predhodnega soglasja v dveh mesecih, se ne šteje, da je soglasje izdano. Če strokovna presoja zaradi obsežnosti preverjanj, ki so potrebna za izdajo tega soglasja, ni možna v roku dveh mesecev, lahko ministrstvo, pristojno za promet, ta rok podaljša, vendar največ za eno leto.

(4) V postopku odločanja o zahtevku iz tega člena ministrstvo, pristojno za promet, najprej ugotovi, ali stanje v prostoru s stališča zračnega prometa dopušča gradnjo letališča oziroma objekta ali postavitev naprave, glede na predvideno referenčno kodo, kategorijo in namen letališča ter glede na predvideni obseg zračnega prometa. Če te predpostavke niso izpolnjene, ministrstvo, pristojno za promet, zahtevek zavrne, sicer pa nadaljuje postopek.

98. člen

(predhodno soglasje v območju omejene in nadzorovane rabe)

(1) Če je nameravana gradnja ali postavitev objektov oziroma naprav v območju omejene ali v območju nadzorovane rabe letališča, mora investitor ali lastnik pridobiti predhodno soglasje ministrstva, pristojnega za promet, ki se izda z vidika varnosti zračnega prometa in tehnologije dela služb iz 89. člena tega zakona.

(2) Za izdajo predhodnega soglasja iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe drugega do petega odstavka 97. člena tega zakona.

100. člen

(tehnični pregled)

(1) Po končani gradnji ali rekonstrukciji letališča, objektov, naprav ali sredstev iz 88. člena tega zakona, se opravi tehnični pregled in izda uporabno dovoljenje v skladu s predpisi o graditvi objektov.

(2) Pri tehničnem pregledu iz prejšnjega odstavka sodelujejo predstavniki ministrstva, pristojnega za promet.

101. člen

(lokacija, gradnja, razširitev in opustitev vojaškega letališča)

Za lokacijo, gradnjo in razširitev vojaškega letališča je potrebno pridobiti predhodno soglasje v skladu z določbami 97. člena tega zakona. O opustitvi vojaškega letališča se obvesti ministrstvo, pristojno za promet.

102. člen

(obratovalni pogoji)

Letališče se sme uporabljati v zračnem prometu, če izpolnjuje poleg pogojev, ki jih dolo čajo predpisi o graditvi objektov, tudi pogoje določene glede na referenčno kodo, kategorijo in namen letališča ter glede na obseg zračnega prometa, če je za njegovo obratovanje izdano dovoljenje ministrstva, pristojnega za promet, in je vpisano v vpisnik letališč.

103. člen

(obratovalno dovoljenje letališča)

(1) Investitor, lastnik oziroma obratovalec letališča po opravljenem tehničnem pregledu iz 100. člena tega zakona, pisno zaprosi ministrstvo, pristojno za promet, za izdajo obratovalnega dovoljenja in vpis v vpisnik civilnih letališč. V vlogi za izdajo obratovalnega dovoljenja in vpis v vpisnik letališč navede in z dokumenti dokaže usposobljenost za opravljanje nameravane dejavnosti in predlaga čas pregleda pred izdajo obratovalnega dovoljenja. Pred izdajo obratovalnega dovoljenja ministrstvo, pristojno za promet, preveri

zlasti zanesljivost delovanja, tehnološke procese in predpisane načrte.

(2) Če se zamenja izvajalec določene službe na letališču, če pride do večjih organizacijskih ali tehničnih sprememb ali če pride do zamenjave večjega števila izvajalcev služb na letališ ču, je potrebno ponovno ugotoviti in določiti izpolnjevanje predpisanih pogojev in dopolniti oziroma spremeniti že izdano obratovalno dovoljenje po enakem postopku kot je določeno v prvem odstavku tega člena.

(3) S pregledom iz prejšnjega odstavka se ugotovi izpolnjevanje predpisanih pogojev, in sicer zlasti ali:

1. stanje ustreza pogojem, določenim v predhodnem soglasju;

2. so izpolnjeni predpisani pogoji glede fizičnih karakteristik, vizualnih sredstev za navigacijo, vizualnih sredstev za označevanje ovir in vizualnih sredstev za označevanje območij omejene uporabe;

3. so navigacijski in drugi pripomočki ter telekomunikacijske naprave in sistemi napajanja z električno energijo skladni s predpisanimi pogoji;

4. so organizirane predpisane letališke in druge službe na letališču in ali te službe izpolnjujejo predpisane pogoje;

5. je potrjen letališki varnostni program in načrt za postopke v sili;

6. notranja organizacija upravljalca letališča zagotavlja varen in reden zračni promet in zra čni prevoz;

7. so izpolnjeni drugi pogoji glede na referenčno kodo, kategorijo in namen letališča ter glede na obseg zračnega prometa.

(4) Pred izdajo oziroma spremembo ali dopolnitvijo obratovalnega dovoljenja lahko ministrstvo, pristojno za promet, dovoli poskusno obratovanje, če je potrebno daljše preverjanje zanesljivosti delovanja, tehnoloških procesov ali predpisanih načrtov. Dovoljenje za poskusno obratovanje se izda po enakem postopku kot obratovalno dovoljenje in lahko velja največ eno leto. V času poskusnega obratovanja mora obratovalec ves čas dokumentirano nadzorovati izpolnjevanje predpisanih pogojev.

(5) Obratovalno dovoljenje velja glede na ugotovljene pogoje in okoliščine ob njihovi izdaji. Veljavnost obratovalnega dovoljenja se časovno omeji na čas, ki je primeren referen čni kodi, kategoriji in namenu letališča ter obsegu zračnega prometa in pogostosti tehničnih in tehnoloških sprememb, vendar njegova veljavnost ne more biti daljša od petih let. Za podaljšanje veljavnosti obratovalnega dovoljenja velja enak postopek kot za njegovo izdajo.

(6) Obratovalci drugih infrastruktur na posameznih delih letališča smejo uporabljati te infrastrukture za izvajanje svoje dejavnosti na letališču, če je na smiselno enak način kot je določeno v prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku tega člena ugotovljeno, da ne vplivajo na varno obratovanje letališča in na varen zračni promet ter so za njihovo obratovanje pridobili dovoljenje ministrstva, pristojnega za promet.

104. člen

(preklic veljavnosti obratovalnega dovoljenja letališča)

(1) Če ministrstvo, pristojno za promet, ali pristojni inšpektor ugotovi, da letališče ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz 103. člena tega zakona, lahko ministrstvo, pristojno za promet, obratovalno dovoljenje takoj začasno odvzame ali v celoti ali delno prekliče veljavnost.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za promet, izjemoma predpiše dodatne omejitve in pogoje, če ugotovi, da bo s takimi ukrepi zagotovljena varnost zračnega prometa.

(3) Investitor, lastnik oziroma obratovalec letališča mora ugotovljene pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti odpraviti takoj, najkasneje pa v roku 48 ur. Izjemoma lahko minister, pristojen za promet, ta rok podaljša na sedem dni. Morebitna pritožba ne zadrži izvršitve odločbe iz prvega odstavka tega člena.

108. člen

(zbirne in tematske letalske karte)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, vodi zbirno karto in tematske karte: vseh letališč in vzletišč z letališkimi conami, priletno-odletnimi ravninami, ovirami in vplivnimi območji; zra čnih poti, mejnih točk in radionavigacijskih naprav; organizacije in klasifikacije zračnega prostora; prepovedanih in nevarnih območij, območij omejitev in vseh drugih objektov, potencialno nevarnih za zračni promet in druge.

(2) Dokumentacija iz prejšnjega odstavka ni javna.

(3) Dokumentacija iz prvega odstavka tega člena je dostopna predstavnikom lokalnih skupnosti.

110. člen

(lokacija ovir)

(1) Ovire za zračni promet so v coni letališča oziroma v coni vzletišča ali zunaj nje. Cono letališča objavi ministrstvo, pristojno za promet, na način, ki je običajen v zračnem prometu.

(2) Med ovire v coni letališča štejejo objekti, instalacije, naprave, drevje in zvišanje okoli škega terena, kakor tudi poglobitve terena za ceste, kanale in podobno.

(3) Zunaj cone letališča, štejejo za ovire:

1. v krogu s polmerom 10 kilometrov od referenčne točke letališča – objekti, instalacije in naprave, ki so višje kot 100 metrov ali višje kot 30 metrov, pa se nahajajo na terenu, ki je ve č kot 100 metrov višji od referenčne točke letališča;

2. objekti, instalacije in naprave, ki se nahajajo izven kroga iz prejšnje točke, in ki so višji od 30 metrov in ki stojijo na naravnih ali umetnih vzpetinah, če se vzpetine dvigajo iz okoli

ške pokrajine za več kot 100 metrov;

3. vsi objekti, instalacije in naprave, ki segajo več kot 100 metrov od tal, ter daljnovodi, žičnice in podobni objekti, ki so napeti nad dolinami in soteskami po dolžini več kot 75 metrov.

(4) Naprave, namenjene navigacijskim službam zračnega prometa, niso ovire v smislu drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Za ovire pod zračnimi potmi štejejo tudi objekti in naprave zunaj naselij, ki so višji od okoliškega terena za najmanj 25 metrov, če se nahajajo znotraj varovalnih pasov posameznih cest, železniških prog, visokonapetostnih vodov in podobno. Zračne poti določi minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za reševanje.

111. člen

(cona letališča)

(1) V coni letališča je postavljanje ovir izjemoma dovoljeno.

(2) Cono civilnega letališča določi ministrstvo, pristojno za promet, cono vojaškega letališča pa določi minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet.

112. člen

(postavljanje in odstranitev ovir)

(1) Kdor namerava postaviti novo ali povečati oziroma povišati obstoječo oviro, mora za to dobiti predhodno soglasje.

(2) Soglasje iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo, pristojno za promet, glede ovir v coni civilnega letališča oziroma vzletišča in zunaj nje; ministrstvo, pristojno za obrambo, pa glede ovir v coni vojaškega letališča.

(3) Organ iz prejšnjega odstavka lahko izda soglasje, če ugotovi, da nameravani poseg ne bo prizadel varnosti zračnega prometa.

(4) Če je ovira zgrajena ali povečana brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem, jo mora investitor odstraniti na lastne stroške. Odločbo o tem izda organ iz drugega odstavka tega člena ali letalski inšpektor.

114. člen

(motnje za zračni promet)

(1) Za postavitev in delovanje naprav ali sistemov v coni letališča, ki bi utegnile povzročati elektromagnetne, svetlobne ali druge motnje na napravah za vodenje zrakoplovov, oziroma lahko ovirajo ali zavedejo posadko zrakoplova ali službe zračnega prometa, je potrebno dovoljenje ministrstva, pristojnega za promet. Ministrstvo, pristojno za promet,

izda dovoljenje na pisni zahtevek lastnika oziroma upravljalca takšne naprave, če se na podlagi prikaza naprave in opisa njenega delovanja lahko utemeljeno sklepa, da naprava ali sistem ne bi motila zračnega prometa. V dovoljenju ministrstvo, pristojno za promet, določi pogoje delovanja in omejitve, ki so primerne za preprečitev motenj in zagotavljajo varnost zračnega prometa.

(2) Letalski inšpektor lahko začasno ali trajno prepove delovanje katerekoli naprave ali sistema iz prejšnjega odstavka, če se ugotovi, da lahko vpliva na varnost zračnega prometa.

(3) Stroški prepovedi delovanja naprav in sistemov iz prvega odstavka tega člena bremenijo lastnika oziroma upravljalca takšne naprave ali sistema.

(4) Letalski inšpektor lahko začasno ali trajno prepove delovanje katerekoli naprave ali sistema na območju Republike Slovenije, če se ugotovi, da vpliva na varnost zračnega prometa.

116. člen

(letalski navigacijski postopki in pravica prepovedi zračnega prometa)

(1) Vsak, ki opravlja naloge v navigacijskih službah zračnega prometa, mora ravnati tako, da sta zagotovljena varnost in red, ter da ni ogrožena varnost ljudi in premoženja.

(2) Za vsako letališče in vzletišče se določijo način, postopki in drugi pogoji za varno vzletanje in pristajanje zrakoplovov. Način in postopke za varno vzletanje in pristajanje zrakoplovov za letališče, na katerem so organizirane navigacijske službe zračnega prometa, določi izvajalec teh služb, za druga letališča in vzletišča pa obratovalec letališča in vzletišča.

(3) Pristojna služba zračnega prometa lahko v določenem delu zračnega prostora ali na določenem letališču oziroma vzletišču, po lastni presoji ali na zahtevo vodje zrakoplova, druge navigacijske službe zračnega prometa ali obratovalca, začasno prepove ali omeji zra čni promet, če to zahtevajo interesi varnosti leta določenega zrakoplova.

(4) Način in postopki za varno vzletanje in pristajanje zrakoplovov iz drugega odstavka tega člena se smejo uporabljati v zračnem prometu, ko nanje poda soglasje ministrstvo, pristojno za promet.

119. člen

(predhodno soglasje)

(1) Pred določitvijo lokacije in za graditev ali postavitev infrastrukturnih objektov, naprav in sistemov navigacijskih služb zračnega prometa iz prejšnjega člena ter drugih objektov in naprav na vplivnih območjih teh sredstev, mora investitor ali lastnik pridobiti predhodno soglasje, ki se izda z vidika varnosti zračnega prometa in tehnologije dela služb iz 117. člena tega zakona.

(2) Predhodno soglasje iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo, pristojno za promet. Če strokovna presoja zaradi obsežnosti preverjanj, ki so potrebna za izdajo tega soglasja, ni mo

žna v roku dveh mesecev, lahko ministrstvo, pristojno za promet, ta rok podaljša, vendar največ za eno leto.

(3) V postopku odločanja o zahtevku iz prejšnjega člena ministrstvo, pristojno za promet, najprej ugotovi, ali stanje v prostoru s stališča zračnega prometa dopušča gradnjo objekta ali postavitev naprave. V primeru, da te predpostavke niso izpolnjene, ministrstvo, pristojno za promet, zahtevek zavrne, sicer pa postopek nadaljuje.

120. člen

(tehnični pregled infrastrukturnih objektov, naprav in sistemov navigacijskih služb zračnega prometa)

(1) Po končani gradnji infrastrukturnih objektov, naprav in sistemov iz 118. člena tega zakona, se opravi tehnični pregled in izda uporabno dovoljenje v skladu s predpisi o graditvi objektov.

(2) Pri tehničnem pregledu iz prejšnjega odstavka sodelujejo predstavniki ministrstva, pristojnega za promet.

121. člen

(obratovalno dovoljenje)

(1) Infrastrukturni objekt, naprava in sistem navigacijskih služb zračnega prometa se sme uporabljati v zračnem prometu, če poleg pogojev, ki jih določajo predpisi o graditvi objektov, izpolnjuje tudi pogoje v skladu z določbami tega zakona in je bilo to ugotovljeno s predpisanimi meritvami in umerjanji, če je osebje, ki ga vzdržuje in uporablja, za to strokovno usposobljeno, in če ima obratovalno dovoljenje ministrstva, pristojnega za promet.

(2) Investitor, lastnik oziroma obratovalec infrastrukturnih objektov, naprav ali sistemov iz prejšnjega odstavka, po opravljenem tehničnem pregledu po predpisih o graditvi objektov, pisno zaprosi ministrstvo, pristojno za promet, za izdajo obratovalnega dovoljenja. V vlogi za izdajo obratovalnega dovoljenja navede in z dokumenti dokaže usposobljenost za opravljanje nameravane dejavnosti in predlaga čas pregleda pred izdajo obratovalnega dovoljenja. Pred izdajo obratovalnega dovoljenja ministrstvo, pristojno za promet, preveri zlasti zanesljivost delovanja, tehnološke procese in predpisane načrte.

(3) Če se zamenja izvajalec določene navigacijske službe zračnega prometa, če pride do večjih organizacijskih ali tehničnih sprememb ali če pride do zamenjave večjega števila oseb, ki opravljajo naloge navigacijskih služb zračnega prometa, je potrebno ponovno ugotoviti in določiti izpolnjevanje predpisanih pogojev in dopolniti oziroma spremeniti že izdano obratovalno dovoljenje po enakem postopku, kot je določeno v prvem odstavku tega člena.

(4) Pred izdajo oziroma spremembo ali dopolnitvijo obratovalnega dovoljenja lahko ministrstvo, pristojno za promet, dovoli poskusno obratovanje, če je potrebno daljše preverjanje zanesljivosti delovanja, tehnoloških procesov ali predpisanih načrtov. Dovoljenje

za poskusno obratovanje se izda po enakem postopku kot obratovalno dovoljenje in lahko velja največ eno leto. V času poskusnega obratovanja mora upravljalec ves čas dokumentirano nadzorovati izpolnjevanje predpisanih pogojev.

(5) Veljavnost obratovalnega dovoljenja se lahko časovno omeji v odvisnosti od pogostosti tehničnih in tehnoloških sprememb, vendar njegova veljavnost ne more biti daljša od petih let. Za podaljšanje veljavnosti obratovalnega dovoljenja velja enak postopek kot za njegovo izdajo.

(6) Ne glede na določbe petega odstavka 156. člena tega zakona lahko nastopa kot investitor infrastrukturnih objektov, naprav in sistemov navigacijskih služb zračnega prometa iz 118. člena tega zakona, za katere se izdaja obratovalno dovoljenje po tem zakonu, tudi oseba javnega prava, ki zagotavlja navigacijske službe zračnega prometa v skladu z uredbami (ES) o enotnem evropskem nebu in zakonom, ki ureja zagotavljanje navigacijskih služb zračnega prometa.

(7) Infrastrukturni objekti, naprave in sistemi navigacijskih služb zračnega prometa iz prej šnjega odstavka so lahko, ne glede na peti odstavek 156. člena tega zakona, v lasti te osebe javnega prava in v smislu določbe tretjega odstavka 156. člena tega zakona štejejo za objekte javne infrastrukture.

123. člen

(začasni odvzem oziroma preklic veljavnosti obratovalnega dovoljenja)

(1) Če ministrstvo, pristojno za promet, ali pristojni inšpektor ugotovi, da infrastrukturni objekt, naprava ali sistem navigacijske službe zračnega prometa ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz 121. člena tega zakona, lahko ministrstvo, pristojno za promet, obratovalno dovoljenje začasno odvzame ali v celoti ali delno prekliče njegovo veljavnost.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za promet, izjemoma predpiše dodatne omejitve in pogoje, če ugotovi, da bo s takimi ukrepi zagotovljena varnost zračnega prometa.

(3) Obratovalec infrastrukturnih objektov, naprav ali sistemov navigacijskih služb zra čnega prometa mora ugotovljene pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti odpraviti takoj, najkasneje pa v roku 48 ur. Izjemoma lahko minister, pristojen za promet, ta rok podaljša na sedem dni. Morebitna pritožba ne zadrži izvršitve odločbe iz prvega odstavka tega člena.

128. člen

(gibanje in zadrževanje na javnem letališču ter v objektu navigacijskih služb zračnega prometa)

(1) Na nadzorovanih delih javnega letališča, varnostnih območjih omejenega gibanja, kriti čnih delih varnostnega območja omejenega gibanja in, če so določena, drugih varnostno pomembnih območjih javnega letališča ter v objektih navigacijskih služb zračnega prometa, ki so opredeljeni v ustreznih letalskih varnostnih programih, se smejo gibati in zadrževati

samo tiste osebe, ki opravljajo službena opravila in imajo za to ustrezna dovoljenja za gibanje in zadrževanje (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za gibanje).

(2) Dovoljenje za gibanje izda osebi iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: prosilec) ministrstvo, pristojno za promet, na obrazložen predlog obratovalca letališča iz drugega odstavka 127. člena tega zakona, obratovalca druge letališke infrastrukture iz sedmega odstavka 103. člena tega zakona, letalskega prevoznika, izvajalca navigacijskih slu žb zračnega prometa ali predstojnika državnega organa, ki opravlja službena opravila na letališču ali v objektu kontrole zračnega prometa (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj). Dovoljenje za gibanje se izda, če so za gibanje in zadrževanje na letališču ter v objektu navigacijskih služb zračnega prometa, za katerega je potrebno dovoljenje za gibanje, izpolnjeni predpisani pogoji. Na podlagi dovoljenja za gibanje upravljalec letališča zagotovi izdelavo identifikacijske priponke za letališče, javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., pa za objekte navigacijskih služb zračnega prometa. Oblika in vsebina identifikacijske priponke se določita v letalskem varnostnem programu za Republiko Slovenijo. Identifikacijska priponka je dokazilo, da je njenemu imetniku oziroma imetnici izdano ustrezno dovoljenje za gibanje.

(3) Pred izdajo dovoljenja za gibanje ministrstvo, pristojno za promet, s soglasjem prosilca opravi preverjanje preteklosti prosilca in na podlagi dobljenih podatkov izdela oceno primernosti prosilca za gibanje in zadrževanje na letališču ter v objektu navigacijskih služb zračnega prometa brez spremstva. Preverjanje preteklosti se opravi na podlagi:

– podrobnega življenjepisa, ki ga je predložil prosilec,

– mnenja predlagatelja za izdajo dovoljenja za gibanje, ki mora vsebovati najmanj opredelitev potrebe po gibanju in zadrževanju na območju ter v objektu, za katerega je potrebno dovoljenje za gibanje, podatke o morebitnih izrečenih disciplinskih sankcijah in vodenih disciplinskih postopkih,

– kopije dokumenta, s katerim prosilec izkazuje svojo identiteto,

– dokazil o neizbrisanih pravnomočnih obsodbah za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti,

– dokazil o neizbrisanih pravnomočnih odločbah o letalskih prekrških s področja varovanja, o prekrških s področja varstva javnega reda in miru, ki se nanašajo na nasilno in drzno vedenje ter uporabo nevarnih predmetov in s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami,

– dokazil o neobstoju poteka kazenskega postopka za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti,

– soglasja prosilca za zbiranje osebnih podatkov, za preverjanje preteklosti in za morebitno varnostno preverjanje,

– osebnega pogovora s prosilcem, če so dobljeni podatki in listine nejasni.

Dokazila iz četrte, pete in šeste alineje tega odstavka pridobi uradna oseba, ki vodi postopek, po uradni dolžnosti iz uradnih evidenc, ki jih vodijo slovenski organi ali nosilci javnih pooblastil, ki jim je pooblastilo izdal slovenski organ.

(4) Vloga z dokazili iz prejšnjega odstavka, ki jih predloži prosilec, se predloži tako, da predlagatelj nima vpogleda v osebne podatke prosilca. Če se pri izdelavi ocene o primernosti prosilca za izdajo dovoljenja za gibanje brez spremstva na podlagi razpoložljivih podatkov ali pogovora posumi v primernost prosilca za izdajo dovoljenja, se s soglasjem prosilca, če je potrebno, opravi varnostno preverjanje. Varnostno preverjanje opravita na zaprosilo ministrstva, pristojnega za promet, Policija in Slovenska obveščevalno-varnostna agencija v skladu s pooblastili in po postopkih, določenimi s predpisi o varovanju tajnih podatkov. Varnostno preverjanje obsega preveritev podatkov, ki so določeni s predpisi o varovanju tajnih podatkov za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov stopnje ZAUPNO. Policija in Slovenska obveščevalno-varnostna agencija morata ministrstvo, pristojno za promet, o ugotovljenih varnostnih zadržkih obvestiti najkasneje sedem delovnih dni po prejemu zahtevka za varnostno preverjanje.

(5) Na površinah in območjih iz prvega odstavka tega člena se smejo gibati tudi druge osebe, če se nameravajo vkrcati v zrakoplov ali izkrcati iz njega ali opraviti določene naloge, vendar morajo imeti spremljevalca, ki ga določi pristojna služba varovanja na letališču.

(6) Na površinah in območjih iz prvega odstavka tega člena se smejo gibati brez dovoljenja za gibanje in brez spremstva tudi člani letalskih posadk, če imajo ustrezno identifikacijsko priponko, izdano v skladu s Prilogo 9 k Čikaški konvenciji.

(7) V okviru obravnave vloge za izdajo dovoljenja za gibanje, preverjanja preteklosti in varnostnega preverjanja, izdelave ocene primernosti prosilca za gibanje in zadrževanje na letališču in v objektu navigacijskih služb zračnega prometa brez spremstva, ministrstvo, pristojno za promet, in organi, ki opravljajo varnostno preverjanje iz tretjega odstavka tega člena, v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov, obdelujejo naslednje osebne podatke:

– vse podatke, ki so v skladu s predpisi vsebovani v osebni izkaznici ali potni listini,

– podatke o delovnih izkušnjah, zaposlitvah in delodajalcih,

– podatke o neizbrisanih pravnomočnih obsodbah za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti in podatke o neizbrisanih pravnomočnih odločbah o letalskih prekrških s področja varovanja, o prekrških s področja varstva javnega reda in miru, ki se nanašajo na nasilno in drzno vedenje ter uporabo nevarnih predmetov in s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami,

– podatke o tekočih kazenskih postopkih za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti,

– podatke o pomembnih življenjskih dogodkih, ki jih je prosilec navedel v podrobnem življenjepisu,

– biometrične podatke, če je dostop na območja in v objekte iz prvega odstavka tega člena skladno s predpisi zagotovljen z uporabo opreme, ki zahteva take podatke,

– oceno primernosti za izdajo dovoljenja za gibanje.

(8) Podrobni življenjepis iz prve alineje tretjega odstavka tega člena mora vsebovati naslednje podatke:

1. osebno ime, vključno s prejšnjimi;

2. enotno matično številko občana (EMŠO);

3. datum in kraj rojstva;

4. državljanstvo oziroma državljanstva, vključno s prejšnjimi;

5. naslov prebivališča (stalnega, začasnega in naslov dosegljivosti);

6. bivanja v tujini, če so trajala tri mesece ali več (kraj, obdobje in razlog bivanja);

7. poklic in delo, ki ga opravlja;

8. služenje vojaškega roka;

9. šolanje in obiskovanje seminarjev ali drugih oblik usposabljanja v tujini, če so trajala ve č kot en mesec (kraj in obdobje);

10. delodajalce in njihove naslove, vključno s prejšnjimi;

11. neizbrisane pravnomočne obsodbe za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti in podatke o neizbrisanih pravnomočnih odločbah o letalskih prekrških s področja varovanja, o prekrških s področja varstva javnega reda in miru, ki se nanašajo na nasilno in drzno vedenje ter uporabo nevarnih predmetov in s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami;

12. tekoče kazenske postopke za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dol žnosti;

13. odvisnost od alkohola, drog oziroma druge zasvojenosti;

14. bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno izvajanje delovnih nalog;

15. stike s tujimi varnostnimi ali obveščevalnimi službami;

16. članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih in varnostnih zvez, katerih članica je Republika Slovenija;

17.

18. prejšnja varnostna preverjanja v skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji;

19. sodelovanje v tujih oboroženih silah ali drugih oboroženih formacijah;

20. finančne obveznosti oziroma prevzeta jamstva z navedbo vrste (npr.: krediti, hipoteke, preživnine) in višine finančnih obveznosti, razloge za dolgove in upnike ter navedbo vseh dohodkov v preteklem letu, vključno s podatki o lastništvu nepremičnin. Preverjana oseba navede tudi podatke o povprečnem osebnem dohodku v zadnjih treh mesecih pred izpolnjevanjem varnostnega vprašalnika;

21.

22. lastnosti in okoliščine iz življenja preverjane osebe, ki imajo lahko za posledico izpostavljenost izsiljevanju ali drugim oblikam izvajanja pritiska.

(9) Vlada predpiše način izdaje dovoljenja za gibanje in obvezne vsebine obrazloženega predloga iz drugega odstavka tega člena. Zaščita dovoljenja za gibanje in identifikacijske priponke pred ponarejanjem in drugimi oblikami zlorab ter način nošenja identifikacijske priponke in preverjanje z njo povezane identitete nosilca se določijo v letalskem varnostnem programu za Republiko Slovenijo.

(10) Ne glede na prejšnje določbe tega člena, dovoljenje za gibanje uslužbencem Policije, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in ministrstva, pristojnega za obrambo, izda ministrstvo, pristojno za promet, le na podlagi zaprosila in mnenja predlagatelja, ki mora vsebovati najmanj opredelitev potrebe po gibanju in zadrževanju na območju oziroma v objektu, za katerega je potrebno imeti dovoljenje za gibanje, če organ, ki je zaprosil za izdajo dovoljenja za gibanje, poda izjavo, da je opravil preverjanje, ki glede zahtevnosti ustreza najmanj preverjanju preteklosti iz tretjega odstavka tega člena.

128.a člen

(razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja za gibanje in druge omejitve)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, izdajo dovoljenja za gibanje iz prejšnjega člena zavrne, če:

1. ni izkazana identiteta prosilca;

2. dejansko ugotovljene okoliščine iz varnostnega preverjanja kažejo na utemeljen dvom o zanesljivosti posameznika za samostojno gibanje v območjih iz prvega odstavka 128. člena tega zakona (varnostni zadržek);

3. za prosilca ni izkazana potreba po gibanju in zadrževanju na območjih letališča ter v objektu navigacijskih služb zračnega prometa, za katerega je dovoljenje za gibanje potrebno, ali če ta potreba ni trajna;

4. prosilec ni soglašal z zbiranjem osebnih podatkov, preverjanjem preteklosti ali z morebitnim varnostnim preverjanjem;

5. je bil prosilec pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali pravnomočno spoznan za odgovornega za letalski prekršek s področja varovanja, ali za prekršek s področja varstva javnega reda in miru, ki se nanaša na nasilno in drzno vedenje ter uporabo nevarnih predmetov, ali za prekršek s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami;

6. je prosilec v kazenskem postopku za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;

7. se prosilec ni udeležil osebnega pogovora, če je bil nanj vabljen.;

8. se ugotovi, da je prosilec v vlogi za pridobitev dovoljenja za gibanje navedel neresnične podatke.

(2) Pri zavrnitvi izdaje dovoljenja za gibanje ministrstvo, pristojno za promet, na način, ki prikrije vir podatkov, seznani prosilca tudi z razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, izdano dovoljenje za gibanje odvzame, če se med veljavnostjo dovoljenja za gibanje ugotovi, da so nastali razlogi iz prvega odstavka tega člena za zavrnitev izdaje dovoljenja.

(4) Dovoljenje za gibanje sme ministrstvo, pristojno za promet, prosilcu vročiti samo osebno, pri čemer ostali načini vročitve, ki štejejo za osebno vročitev, niso dovoljeni.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, začasno zadrži izvajanje pravic iz dovoljenja za gibanje, če:

1. imetnik dovoljenja za gibanje ni v roku končal varnostnega usposabljanja, če je zahtevano z letalskim varnostnim programom ali

2. je pri imetniku dovoljenja za gibanje nastala okoliščina, ki kaže na nastanek razlogov za odvzem dovoljenja.

(6) Začasno zadržanje izvajanja pravic iz dovoljenja ustno izreče pooblaščena uradna oseba ministrstva, pristojnega za promet, ki dovoljenje tudi začasno odvzame. Pisna odlo čba o začasnem zadržanju mora biti izdana v roku 24 ur od izreka.

129. člen

(letalski varnostni programi)

(1) Letalski varnostni programi se izdelajo za Republiko Slovenijo, za vsako javno letališ če, za vsakega letalskega prevoznika in za vsakega izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa.

(2) Letalske varnostne naloge in ukrepi, ki jih določajo letalski varnostni programi, so obvezni za vse, ki opravljajo naloge v zvezi z zračnim prometom in zračnim prevozom.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, je odgovorno za usklajeno izvajanje vseh predpisanih ukrepov varovanja na javnih letališčih.

(4) Letalski varnostni programi niso javni dokumenti in ne veljajo za informacijo javnega značaja.

130. člen

(letalski varnostni program za Republiko Slovenijo)

(1) Letalski varnostni program za Republiko Slovenijo sprejme vlada na predlog ministra, pristojnega za promet.

(2) Varnostni programi javnih letališč, letalskih prevoznikov in izvajalcev navigacijskih slu žb zračnega prometa morajo biti usklajeni z letalskim varnostnim programom iz prejšnjega odstavka.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, je pristojno za usklajevanje in spremljanje izvajanja letalskega varnostnega programa iz prvega odstavka tega člena.

131. člen

(varnostni program javnega letališča in izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa)

(1) Varnostni program javnega letališča odobri ministrstvo, pristojno za promet, na predlog upravljalca letališča, ki ga predhodno uskladi z obratovalci na letališču, če je na letališču več obratovalcev letališča.

(2) Varnostni program izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa odobri ministrstvo, pristojno za promet.

(3) Obratovalec na letališču in izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa morata primerno objaviti varnostna navodila in prepovedi.

132. člen

(varnostni program letalskega prevoznika)

(1) Varnostni program letalskega prevoznika odobri ministrstvo, pristojno za promet.

(2) Varnostni program slovenskega letalskega prevoznika mora biti usklajen tudi z varnostnimi programi letališč v tujini, na katerih opravlja redni zračni prevoz, če mednarodna pogodba, ki velja v Republiki Sloveniji, ne določa drugače.

(3) Tuji letalski prevoznik mora uskladiti svoj varnostni program z varnostnimi programi letališč v Republiki Sloveniji, na katerih želi opravljati zračni prevoz, če mednarodna pogodba, ki velja v Republiki Sloveniji, ne določa drugače.

135. člen

(iskanje in reševanje)

(1) Vlada določi pogoje in način iskanja in reševanja zrakoplova ter izda navodila, ki jih je treba sprejeti v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, ali je prišlo do nesreče, ali ko letalskemu prometu grozi nevarnost. vlada določi naloge in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo v iskanju in reševanju, v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi ter v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, usklajuje akcije iskanja in reševanja za civilno letalstvo.

(3) Lastnik ali uporabnik zrakoplova, osebe, ki opravljajo dolžnosti na krovu zrakoplova ali na letališčih ali drugih zmogljivostih za letalstvo, morajo sodelovati pri iskanju in re ševanju.

138. člen

(komisija, preiskovalec, opazovalec)

(1) Preiskavo v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, izvaja preiskovalni organ iz petega odstavka prejšnjega člena, razen v primerih iz desetega odstavka tega člena.

(2) Vodjo in preiskovalce preiskovalnega organa, ki imajo posebna pooblastila, imenuje vlada izmed letalskih strokovnjakov, ki imajo najmanj deset let delovnih izkušenj na podro čju letalstva, vodja pa tudi visoko izobrazbo ustrezne smeri.

(3) V primeru nesreče ali resnega incidenta imenuje vodja preiskovalnega organa komisijo za preiskavo dogodka, ki jo sestavljajo glavni preiskovalec in eden ali več preiskovalcev, v manj zapletenih primerih pa lahko imenuje enega samega preiskovalca.

(4) Če je pri letalski nesreči kdo izgubil življenje, bil hudo telesno poškodovan, je nastala večja materialna škoda ali če gre za nesrečo tujega ali policijskega zrakoplova, se v komisijo imenuje tudi predstavnik ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

(5) Komisija oziroma preiskovalec sta pri delu samostojna in neodvisna.

(6) Komisiji ali preiskovalcu morajo drugi organi in udeleženci v nesreči omogočiti dostop do potrebnih operativnih, tehničnih in pravnih ugotovitev za določeno preiskavo. Če je to potrebno, lahko vodja preiskovalnega organa zaprosi za pomoč posamezne strokovnjake z delovnega področja in tuje letalske strokovnjake organov civilnega letalstva in drugih organov, ki so usposobljeni za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov.

(7) Nesreče in resne incidente vojaških zrakoplovov preiskuje komisija, ki jo imenuje minister, pristojen za obrambo. Delo komisije lahko spremlja opazovalec iz preiskovalnega organa, ki ga določi vodja preiskovalnega organa.

(8) Če je bil pri nesreči ali resnem incidentu civilnega zrakoplova udeležen tudi vojaški zrakoplov, se v komisijo, ki jo imenuje vodja preiskovalnega organa, imenuje tudi član iz ministrstva, pristojnega za obrambo.

(9) Vlada lahko nalogo opravljanja preiskave o nesreči prenese na drugo državo, če na predlog vodje preiskovalnega organa ugotovi, da preiskovalni organ ne bo mogel zagotoviti celovite uresničitve namena preiskave.

(10) Nesreče in resne incidente zrakoplovov z največjo vzletno maso do 2250 kg, ki se uporabljajo za nekomercialne aktivnosti iz 68. člena tega zakona (jadralnih zmajev, jadralnih padal, športnih padal, ultralahkih letalnih naprav, toplozračnih prostoletečih balonov in zrakoplovov splošne kategorije), preiskuje komisija za preiskovanje nesreč in incidentov, ki jo imenuje Letalska zveza Slovenije, po pravilih za preiskavo letalskih nesreč in incidentov, ki veljajo za preiskovalni organ. Preiskavo nesreč in incidentov, ki jo izvaja komisija, ki jo

imenuje Letalska zveza Slovenije, nadzoruje preiskovalni organ iz tega poglavja, ki lahko v vsakem trenutku tudi prevzame izvedbo preiskave. V primeru, da se od preiskave nesreče ali resnega incidenta iz tega odstavka pričakujejo nova spoznanja za varnost letenja, se ne uporablja določba tega odstavka.

139. člen

(obvestilo o preiskavi)

(1) Preiskovalni organ o preiskavi obvesti vse, ki izkažejo pravni interes. Omogoči se jim, da komisiji za preiskavo letalskih nesreč ali preiskovalcu podajo izjavo, ki se jim zdi potrebna za zaščito njihovih pravic. O poteku preiskave se jih obvešča v potrebnem obsegu, če to ni v nasprotju z interesi preiskave.

(2) Preiskovalni organ obvešča in poroča o letalskih nesrečah Mednarodni organizaciji civilnega letalstva, letalskim organom in organizacijam v skladu s prilogo št. 13 k Čikaški konvenciji.

147. člen

(omejitve in prepovedi)

(1) Zaradi javnega reda in varnosti lahko ministrstvo, pristojno za promet, po pristojni slu žbi zračnega prometa zahteva, da vodja zrakoplova takoj pristane z zrakoplovom na najbli žjem primernem letališču.

(2) Če je zrakoplov priletel v območje, kjer je letenje prepovedano, mora vodja zrakoplova takoj, ko se zave prepovedanega položaja, poskrbeti, da zrakoplov nemudoma zapusti tako območje.

(3) Vlada predpiše pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, če ministrstvo, pristojno za obrambo, ministrstvo, pristojno za carino ali ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, zahteva, da zrakoplov pristane zaradi pregleda in postopkov, ki se izvedejo v takih primerih.

151. člen

(pooblastila za prepoved vzleta)

Ministrstvo, pristojno za promet, ali oseba, ki jo pooblasti ministrstvo, pristojno za promet, lahko prepove vzlet zrakoplova, če upravičeno domneva, da zrakoplov ni ploven ali da nima ustrezne posadke ali da drugače niso izpolnjene zahteve in pogoji, ki urejajo letenje po tem zakonu.

155. člen

(uporaba jezika)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, vodi postopek in izdaja pravne akte po določbah

tega zakona v slovenskem jeziku. Minister, pristojen za promet, lahko predpiše primere in pogoje, ko se poleg slovenskega jezika lahko uporabljajo izrazi v angleškem jeziku oziroma angleški jezik, če je to potrebno zaradi zagotovitve skladnosti z mednarodnimi predpisi in dokumenti.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, se za potrebe vodenja zračnega prometa lahko predpiše, da se uporablja izključno angleški jezik.

159. člen

(zemeljska oskrba, zemeljska samooskrba in oskrba za tretje osebe)

(1) Zemeljsko oskrbo na javnem letališču lahko opravljajo obratovalec letališča, uporabnik letališča, ali zanjo registrirani izvajalec, ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje.

(2) Obratovalec javnega letališča, na katerem se opravlja komercialni zračni prevoz, mora omogočiti letalskim prevoznikom ter drugim ponudnikom storitev zemeljske oskrbe, da opravljajo storitve zemeljske oskrbe. Za storitve zemeljske oskrbe v smislu določb tega zakona štejejo naslednje kategorije storitev:

1. upravljanje in nadzor na letališču,

2. sprejem in odprava potnikov,

3. sprejem in odprema prtljage,

4. sprejem in odprema tovora in pošte,

5. sprejem in odprema zrakoplovov na ploščadi,

6. oskrba zrakoplovov,

7. oskrba z gorivi in mazivi,

8. vzdrževanje zrakoplova,

9. letalske operacije in storitve za posadko,

10. zemeljski prevozi ter

11. oskrba potnikov s hrano in pijačo,

ki jih natančneje predpiše minister, pristojen za promet, pri čemer upošteva predpise Skupnosti.

(3) Uporabnik letališča lahko za lastne potrebe zagotavlja zemeljsko oskrbo v pogojih samooskrbe, če izpolnjuje predpisane organizacijske, tehnične, tehnološke in prostorske pogoje za izvajanje posamezne kategorije storitev iz prejšnjega odstavka, kar s kontrolnim pregledom ugotovi ministrstvo, pristojno za promet, in o tem izda odločbo. Pri tem mora biti, v primeru zahtevka tujega prevoznika za samooskrbo na zadevnem letališču, izpolnjen tudi pogoj vzajemnosti. Enaki pogoji veljajo tudi za registrirane izvajalce iz prvega odstavka

tega člena.

(4) Izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka se za obratovalca letališča ugotavlja v postopku izdaje obratovalnega dovoljenja.

(5) Pred izdajo odločbe iz tretjega odstavka tega člena morata uporabnik letališča in registrirani izvajalec iz prvega odstavka tega člena ministrstvu, pristojnemu za promet, dokazati tudi finančno sposobnost in ustrezno zavarovanje odgovornosti. Če bo uporabnik letališča in registrirani izvajalec zaposloval za izvajanje služb zemeljske oskrbe nove delavce, mora prevzeti obveznost, da bo te delavce zaposlil izmed delavcev, ki bi zaradi njegovega prevzema izvajanja teh služb pri dosedanjem izvajalcu služb zemeljske oskrbe izgubili zaposlitev, če izpolnjujejo zahtevane pogoje.

(6) Za kategorije sprejema in odpreme prtljage, sprejema in odpreme zrakoplova na plošč adi, oskrbovanja z gorivi in mazivi ter sprejema in odpreme tovora in pošte, kar zadeva fizično ravnanje s tovorom in pošto med letališkim terminalom in zrakoplovom, tako v prihodu, odhodu ali v tranzitu, število tistih, ki imajo pravico opravljati te storitve zase, določi vlada na predlog ministra, pristojnega za promet, ki predhodno pridobi mnenje upravljalca javnega letališča. Vlada na predlog ministra, pristojnega za promet, po predhodno pridobljenem mnenju upravljalca javnega letališča, določi tudi število registriranih izvajalcev storitev zemeljske oskrbe za druge. Število izvajalcev teh storitev zase in število izvajalcev teh storitev za druge ne sme biti manjše od dveh. Obveznost določitve števila registriranih izvajalcev storitev zemeljske oskrbe za druge nastopi po izpolnitvi pogojev glede obsega prometa, določenih v predpisu iz drugega odstavka tega člena.

(7) Če to zahtevajo posebni razlogi glede prostora ali kapacitet v zvezi z gostoto prometa in stopnjo rabe površin na letališču, se lahko, poleg omejitev iz prejšnjega odstavka, v posameznem primeru določijo dodatne omejitve. Če so podani navedeni razlogi, se lahko število tistih, ki opravljajo ostale kategorije storitev zemeljske oskrbe iz drugega odstavka tega člena v posameznem primeru omeji največ na dva. Natančnejše pogoje in merila glede omejitev izvajanja zemeljske oskrbe določi vlada.

(8) Kadar je omejeno število izvajalcev storitev zemeljske oskrbe za druge in kadar je omejeno število izvajalcev zemeljske oskrbe za lastne potrebe iz razlogov glede razpoložljivega prostora ali kapacitet v zvezi z gostoto prometa in stopnjo rabe površin na letališču, ki onemogočajo odprtje trga in/ali izvedbo samooskrbe, določene s predpisi, se izvajalci zemeljske oskrbe izberejo po pravilih javnega naročanja za obdobje sedmih let. Izbiro opravi upravljalec javnega letališča po posvetovanju z odborom uporabnikov. Če upravljalec javnega letališča sam izvaja te storitve, opravi izbiro ministrstvo, pristojno za promet, po posvetu z odborom uporabnikov in upravljalcem tega letališča. Obveznost izbire po pravilih javnega naročanja se ne nanaša na upravljalca letališča in njegovo pravico opravljati storitve zemeljske oskrbe.

160. člen

(vodenje in upravljanje centraliziranih infrastruktur ter prost dostop do objektov in naprav)

(1) Ne glede na določbe 158. in 159. člena tega zakona, obratovalec letališča zagotavlja

na javnem letališču vodenje in upravljanje centraliziranih infrastruktur, ki se uporabljajo za izvajanje storitev zemeljske oskrbe in katerih kompleksnost, stroški ali pa vpliv na okolje ne dopuščajo deljenja ali podvajanja sistemov, kot so na primer sistemi razvrščanja prtljage, razledenitve infrastrukture, prečiščevanja vode in distribucije goriva, zaradi katerih so izvajalci storitev zemeljske oskrbe in samooskrbovalni uporabniki letališč prisiljeni uporabljati te infrastrukture. Vodenje in upravljanje centraliziranih infrastruktur se mora opravljati na pregleden, nepristranski in nediskriminacijski način, zlasti pa ne sme ovirati dostopa izvajalcev storitev zemeljske oskrbe ali samooskrbovalnih uporabnikov letališča, kolikor to ni dovoljeno s predpisom.

(2) Izvajalcem storitev zemeljske oskrbe in uporabnikom javnih letališč, ki so se odločili za samooskrbo, mora biti zagotovljen dostop do letaliških objektov in naprav v obsegu, ki je potreben za opravljanje njihovih dejavnosti. Prostor, ki je na javnem letališču na voljo za storitve zemeljske oskrbe, se mora razdeliti med različne izvajalce storitev zemeljske oskrbe in med samooskrbovalne uporabnike letališča, vključno z novimi ponudniki na tem podro čju, v obsegu, ki je potreben za uveljavljanje njihovih pravic in ki omogoča učinkovito in lojalno konkurenco. Prost dostop do letaliških objektov in naprav ter razdelitev prostora, namenjenega za zemeljsko oskrbo, mora biti zagotovljen na podlagi primernih, nepristranskih, preglednih in nediskriminacijskih pravil in meril, ki jih predpiše vlada, na predlog ministra, pristojnega za promet.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, izvaja strokovni nadzor nad izvajanjem določb tega člena.

161. člen

(upravljanje javnega letališča in odbor uporabnikov letališča)

(1) Na javnem letališču, šteje za upravljalca letališča obratovalec javnega letališča, ki samostojno ali ob izvajanju drugih dejavnosti oziroma nalog, upravlja in vodi letališke infrastrukture, ki so namenjene za javni zračni promet, vodi potrebne postopke, ki so glede tega potrebni ter usklajuje in nadzira izvajalce različnih storitev, ki so prisotni na posameznem letališču.

(2) Na vsakem javnem letališču se ustanovi odbor uporabnikov letališča, ki zastopa interese uporabnikov letališča oziroma fizičnih in pravnih oseb, ki so odgovorne za zračni prevoz potnikov, pošte in/ali tovora od ali do zadevnega letališča.

(3) Naloge usklajevanja operativnih ukrepov varovanja na mednarodnih letališčih opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, redno nadzoruje izvajanje določb prvega odstavka 158. člena in 159. člena tega zakona in ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi.

162. člen

(obratovalni čas javnega letališča)

(1) Upravljalec javnega letališča določi obratovalni čas letališča potem, ko ga predhodno uskladi z odborom uporabnikov, ministrstvom, pristojnim za promet, in izvajalci služb iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona.

(2) Če upravljalec javnega letališča ne doseže soglasja iz prejšnjega odstavka, določi obratovalni čas javnega letališča državnega pomena minister, pristojen za promet, za letališča lokalnega pomena pa ministrstvo, pristojno za promet, v soglasju z lokalno skupnostjo.

(3) Če je zaradi zagotovitve varnosti zračnega prometa nujna odprtost javnega letališča izven obratovalnega časa, ki je določen v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, pa se stroški, nastali v zvezi z odprtostjo letališča zaradi zagotovitve varnosti zračnega prometa ne pokrijejo s ceno opravljenih storitev, ki je določena in prikazana na pregleden, nepristranski in nediskriminacijski način, so upravljalec letališča in izvajalci storitev zemeljske oskrbe, ki so potrebni za tako obratovanje letališča, upravičeni do plačila v skladu s pogodbo, ki jo za vsako proračunsko obdobje sklenejo z ministrstvom, pristojnim za promet.

164. člen

(način in postopek oblikovanja ter določanja tarif in cen na letališčih državnega pomena)

(1) Na javnem letališču so obratovalec javnega letališča in izvajalci storitev zemeljske oskrbe za tretje osebe, dolžni izdelati tarife kot osnovo za določanje cen posameznih storitev po načelih enakopravnega, preglednega in nediskriminacijskega obravnavanja uporabnikov njihovih storitev ter v odvisnosti od stroškov, vrste, količine in zahtevnosti storitve. Enako velja za nadomestila za uporabo centraliziranih infrastruktur ter nadomestila za prost dostop do objektov in naprav iz 160. člena tega zakona.

(2) V postopku oblikovanja tarif in cen iz prejšnjega odstavka se morajo obratovalec javnega letališča in izvajalci storitev zemeljske oskrbe za tretje osebe posvetovati z odborom uporabnikov letališča. Če odbor uporabnikov oporeka primernosti tarif in cen, na predlog ministra, pristojnega za promet, o tarifah in cenah odloči vlada. Odločitev Vlade velja največ šest mesecev. Vlada lahko veljavnost odločitve, na predlog ministra, pristojnega za promet, ki predhodno opravi posvetovanja s prizadetimi stranmi, podaljša za nadaljnjih šest mesecev, če oziroma dokler odbor uporabnikov oporeka primernosti tarif in cen. V primeru odločitve o tarifah in cenah vlada ni odškodninsko odgovorna za morebitno oškodovanje izvajalcev storitev zemeljske oskrbe ali uporabnikov njihovih storitev.

(3) Vlada na usklajen predlog ministra, pristojnega za promet, in ministra, pristojnega za finance, predpiše cene, pristojbine, najemnine in nadomestila za uporabo objektov in naprav v njeni lasti ter za storitve služb iz 163. člena tega zakona in za druge službe, ki jih zagotavljajo pristojni državni organi, v odvisnosti od stroškov, vrste, količine in zahtevnosti storitev.

(4) Če obratovalec javnega letališča, uporabnik letališča in izvajalec storitev zemeljske oskrbe izvaja storitve zemeljske oskrbe, mora voditi računovodstvo za storitve zemeljske oskrbe ločeno od računovodstva za druge dejavnosti, ki jih opravlja (v nadaljnjem besedilu: ločeno računovodstvo). Izvajanje ločenega računovodstva ter preverjanje, da ni finančnih

tokov med njegovo dejavnostjo zemeljske oskrbe in drugimi dejavnostmi, preverja neodvisni revizor. Ločeno računovodstvo se mora voditi tudi za dejavnosti, ki so povezane z obratovanjem javnega letališča v smislu določb 20. točke 17. člena tega zakona.

11.0. NADZOR

166. člen

(opravljanje nadzora)

(1) Inšpekcijski nadzor in upravno-strokovni nadzor nad izvajanjem letalskih predpisov, ki veljajo v Republiki Sloveniji, izvaja ministrstvo, pristojno za promet, razen inšpekcijskega nadzora, ki ga organi Evropske unije izvajajo neposredno.

(2) Upravno-strokovni nadzor opravljajo pooblaščene uradne osebe ministrstva, pristojnega za promet, oziroma drugi pooblaščeni izvajalci, v skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji.

(3) Inšpekcijski nadzor opravljajo letalski inšpektorji oziroma inšpektorji. O prekrških za kršitve tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter drugih letalskih predpisov, ki veljajo v Republiki Sloveniji, odločajo letalski inšpektorji oziroma inšpektorji v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(4) Inšpekcijski nadzor po tem zakonu ne zajema nalog nadzora, ki se izvajajo v okviru upravno-strokovnega nadzora. Izvaja se ločeno od upravno-strokovnega nadzora.

(5) Pooblastilo za opravljanje nadzora iz drugega in tretjega odstavka tega člena izkazujejo izvajalci s službeno izkaznico, ki je lahko v obliki priponke ali značke. Minister, pristojen za promet, predpiše obrazec službene izkaznice ter postopek za njeno izdajo.

167. člen

(skupne določbe glede opravljanja nadzora)

(1) Zaradi ohranjanja ustrezne strokovne usposobljenosti izvajalcev nadzora iz prejšnjega člena mora biti zagotovljeno njihovo stalno strokovno izpopolnjevanje.

(2) Ne glede na predpise o javnih uslužbencih, lahko izvajalci iz prejšnjega odstavka, zaradi vzdrževanja potrebnih znanj in izurjenosti, opravljajo določena strokovna dela v okviru svoje strokovne usposobljenosti v letalski stroki s pisnim soglasjem ministra, pristojnega za promet, vendar pri osebi, pri kateri opravlja ta strokovna dela, praviloma ne opravljajo nadzora.

168. člen

(pogoji)

(1) Inšpektor mora imeti:

1. višjo, visoko ali univerzitetno izobrazbo ustrezne smeri, glede na stopnjo zahtevnosti nalog, ki jih inšpektor opravlja,

2. najmanj pet let delovnih izkušenj na letalskem področju,

3. opravljen strokovni izpit za inšpektorja in

4. funkcionalna znanja in druge posebne pogoje, določene v sistemizaciji delovnih mest.

(2) Minister, pristojen za promet, predpiše vsebino in način opravljanja strokovnega izpita inšpektorja.

(3) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi za poobla ščene strokovne delavce, ki opravljajo upravno-strokovni nadzor v skladu z določbami tega zakona.

169. člen

(uporaba predpisov o Upravi)

(1) Inšpektor ima poleg pravic in dolžnosti, določenih v zakonu, ki ureja Upravo, tudi dol žnosti in pravice določene s tem zakonom.

(2) Če so za posamezna strokovna dela v inšpekcijskih zadevah potrebna posebna znanja, jih lahko opravljajo specializirane organizacije ali posamezniki, kadar to ni v nasprotju z interesi postopka.

170. člen

(dolžnosti zavezancev)

(1) Pravna oseba, samostojni podjetnik ali druga fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: zavezanec) mora inšpektorju omogočiti nemoteno opravljanje nadzora.

(2) Inšpektor ima pravico brez predhodnega obvestila, ne glede na delovni čas, ter brez dovoljenja osebe zavezanca, katerega delo, poslovne prostore, opremo in objekte nadzoruje, vstopiti v poslovne prostore, k napravam ali v druge delovne prostore, v katerih se opravlja dejavnost.

(3) Za poslovne prostore se štejejo tudi stanovanjski prostori, ki jih je zavezanec določil kot svoj sedež oziroma kot poslovni prostor, kjer se opravlja dejavnost.

(4) Pri pregledu stanovanjskih prostorov lahko inšpektor pregleda samo tisti del, ki je namenjen za poslovanje.

(5) Strokovne službe državnih organov, pravnih in fizičnih oseb, katerih delo nadzoruje, morajo inšpektorju v roku, ki ga določi, posredovati zahtevane podatke, pisno pojasnilo ali izjavo, v zvezi s predmetom nadzora.

(6) Pri opravljanju nadzora lahko inšpektor največ za osem dni odvzame dokumentacijo,

ki jo potrebuje za ugotavljanje dejanskega stanja v obravnavani zadevi, če meni, da obstaja utemeljen sum kršitev zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(7) O odvzemu dokumentacije iz prejšnjega odstavka izda inšpektor potrdilo.

171. člen

(ukrepi inšpektorja)

(1) Po opravljenem inšpekcijskem nadzoru ima inšpektor pravico in dolžnost, da v primeru ugotovljenih kršitev zakona ali drugih predpisov, ki jih nadzoruje, uporabi poleg ukrepov po splošnih predpisih o upravi, predvsem naslednje ukrepe:

1. kršitelju z odločbo odredi, da z dejanjem ali z opustitvijo dejanja odpravi pomanjkljivosti ali nepravilnosti,

2. začasno odvzame licenco, pooblastilo, potrdilo oziroma dovoljenje za delo ali drugo listino o ustreznosti,

3. izreče prepoved izvršitve leta zrakoplova, če bi bila njegova izvršitev nevarna za zračni promet, ali če ugotovi da obvezna zavarovanja v prometu niso sklenjena ali krita v predpisani višini,

4. izreče začasno prepoved opravljanja dela ali dejavnosti, če bi bilo nadaljnje opravljanje dela ali dejavnosti očitno nevarno za zračni promet,

5. zahteva izredno preveritev strokovne ali zdravstvene sposobnosti letalskega osebja in drugega strokovnega osebja,

6. odredi preizkus s sredstvi ali napravami za merjenje alkohola oziroma napoti na strokovni pregled,

7. izda plačilni nalog za globo na kraju prekrška, v primerih, ki jih določa ta zakon ali uredba vlade, izdana na njegovi podlagi.

(2) Odvzete listine mora inšpektor takoj poslati ministrstvu, pristojnemu za promet.

172. člen

(zapečatenje)

(1) Če inšpektor ugotovi nepravilnosti, ki bi lahko ogrožale varnost zračnega prometa, ima pravico zapečatiti zrakoplov ali napravo.

(2) Inšpektor označi pečat z žigom inšpekcijskega organa.

173. člen

(prepoved dejavnosti)

Inšpektor lahko z odločbo začasno prepove opravljanje dela delovnega procesa oziroma dejavnosti, če ugotovi, da se opravlja brez dovoljenja pristojnega upravnega organa o izpolnjevanju posebnih pogojev za opravljanje dejavnosti.

174. člen

(odločba, pritožba, odložitev izvršitve)

(1) Inšpektor lahko odločbo, kadar gre za nujne ukrepe, izreče tudi ustno.

(2) Inšpektor mora izdati odločbo v primeru iz prejšnjega odstavka najkasneje v petih dneh od dneva, ko je bil opravljen nadzor.

(3) Zoper odločbo inšpektorja je dovoljena pritožba v osmih dneh od dneva vročitve.

(4) Pritožba zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve odločbe.

(5) Na obrazloženo zahtevo pritožnika lahko inšpektor odloži izvršitev odločbe, če se z odložitvijo ne ogroža varnosti zračnega prometa oziroma varnosti v letalstvu.

179. člen

(drugi organi nadzora)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, zagotovi potrebne pogoje za izvajanje nadzora, ki ga v skladu s predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, opravljajo pristojni organi Evropske unije.

(2) Minister, pristojen za promet, lahko dovoli tudi posebne oblike nadzora, ki ga v skladu z uveljavljeno mednarodno prakso izvajajo ICAO, ECAC in EUROCONTROL ter o tem sklene potrebne pisne dogovore.

(3) Osebe, pri katerih se izvaja posebna oblika nadzora iz prejšnjega odstavka morajo omogočiti nemoteno izvajanje nadzora in imajo v zvezi s tem nadzorom enake obveznosti, odgovornosti in pravice, kot v primeru nadzora, ki ga izvajajo ministrstvo, pristojno za promet, in pristojni organi Evropske unije.

179.a člen

(pritožba)

(1) Zoper odločbe, ki jih na prvi stopnji na podlagi letalskih predpisov, ki veljajo v Republiki Sloveniji, izda ministrstvo, pristojno za promet, je dovoljena pritožba, če z letalskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, ni določeno drugače.

(2) O pritožbah odloča vlada.

(3) Postopek o pritožbi iz prvega odstavka tega člena vodi komisija, ki ima praviloma tri člane in jo sestavljajo pooblaščene uradne osebe, ki niso sodelovale v postopku izdaje akta

na prvi stopnji. Komisija pripravi poročilo in predlog odločitve.

(4) Vlada na predlog ministra, pristojnega za promet, določi komisijo iz prejšnjega odstavka ter pogoje za imenovanje članov komisije in njihovih namestnikov za posamezno strokovno področje, na katerih komisija odloča, pri čemer mora imeti predsednik komisije in vsak član komisije najmanj enega namestnika.

(5) Komisija pri vodenju postopka smiselno uporablja pravila postopka iz zakona o splo šnem upravnem postopku, kolikor predpisi Evropske unije ne določajo drugače.

(6) Sestav komisije za vodenje postopka v zvezi s posamezno pritožbo določi predsednik komisije, v odvisnosti od strokovnega področja na katerem je potrebno odločanje. V primeru izločitve predsednika komisije ali njegove zadržanosti sestav komisije za vodenje postopka v zvezi s posamezno pritožbo določi namestnik predsednika komisije.

179.b člen

(izvršljivost)

Pritožba zoper odločbo, ki se nanaša na plovnost in vplive zrakoplovov na okolje, osebje iz prvega odstavka 43. člena tega zakona ter na letalske operacije, dela v zraku in kontrolo zračnega prometa, ne zadrži izvršitve odločbe.

179.c člen

(izpolnjevanje pogojev)

Vsaj en član komisije iz šestega odstavka 179.a člena tega zakona mora izpolnjevati pogoje iz 31. člena zakona o splošnem upravnem postopku, vsaj en član komisije pa tudi predpisane letalske strokovne pogoje za področje, na katerem komisija odloča.

179.č člen

(pogoji za delo)

Člani komisije iz tretjega odstavka 179.a člena tega zakona in njihovi namestniki opravljajo naloge v zvezi z vodenjem postopka o pritožbi neprofesionalno, pri čemer jim pripada plačilo za delo, ki ga določi vlada, ali profesionalno kot javni uslužbenci. Sredstva za plačilo za delo se zagotavljajo pri ministrstvu, pristojnem za promet.

181. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo od 600.000 tolarjev do 6,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki je lastnik ali uporabnik zrakoplova, če:

1. izvaja letenje z zrakoplovom, registriranim v Republiki Sloveniji, ki nima oznake državne pripadnosti "S5" in predpisane registrske oznake (prvi odstavek 21. člena),

2. uporablja zrakoplov, ki ni ploven (drugi odstavek 31. člena),

3. vgradi ali uporabi radijsko napravo ali drugo opremo za komunikacijo z zrakoplovom brez predpisanega dovoljenja za vgraditev in uporabo le-teh v zrakoplovu (41. člen),

4. ne zagotovi, da je na zrakoplovu usposobljena posadka, ki ima veljavne licence, ratinge, pooblastila, potrdila oziroma spričevala ustrezne zrakoplovu, in nalogam, ki jih izvaja ter da izpolnjuje druge predpisane pogoje (prvi odstavek 44. člena),

5. ne določi za vsak let vodje zrakoplova (četrti odstavek 59. člena),

6. krši pogoje v zvezi z uporabo letališč in vzletišč (90. člen),

7. ne sodeluje pri iskanju in reševanju (tretji odstavek 135. člena),

8. krši pogoje v zvezi z namestitvijo in uporabo radijske opreme na krovu zrakoplova in drugih naprav za komunikacijo za namene civilnega letalstva (154. člen),

9. ne uporablja slovenskega oziroma angleškega jezika v skladu s predpisi (155. člen),

10. ne ravna po odločbi inšpektorja, s katero odredi zapečatenje zrakoplova ali naprave (prvi odstavek 172. člena).

(2) Z globo od 80.000 tolarjev do 300.000 tolarjev, se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 600.000 tolarjev do 4,000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki je lastnik ali uporabnik zrakoplova, ali drug samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 60.000 tolarjev do 140.000 tolarjev se kaznuje posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

182. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo od 1,000.000 tolarjev do 8,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek izvajalec dejavnosti v letalstvu, ki je pravna oseba, če:

1. ne organizira sistema zagotavljanja kvalitete na predpisan način (9. člen),

2. načrtuje ali izdeluje zrakoplov, motor, propeler, del in opremo zrakoplova, opravlja vzdrževanje, spremembe ali popravila na takih izdelkih, oziroma izdeluje tehnično dokumentacijo za takšna dela, če ne izpolnjuje splošnih pogojev za opravljanje dejavnosti in če nima veljavne licence z ustreznimi pooblastili, oziroma, če nima ustreznega potrdila ali spričevala, ki ga je izdalo ministrstvo, pristojno za promet, za opravljanje takega dela (prvi odstavek 38. člena).

(2) Z globo od 100.00 tolarjev do 500.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 1,000.000 tolarjev do 5,000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnosti v letalstvu, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 80.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se kaznuje posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

183. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo od 1,000.000 tolarjev do 8,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. kot obratovalec javnega letališča ne dovoli zrakoplovu rabe letališke infrastrukture in predpisanih služb, glede na referenčno kodo, kategorijo, namen in zmogljivost letališča ter glede na obseg zračnega prometa, v skladu z veljavnimi predpisi in obratovalnim dovoljenjem (92. člen),

2. kot obratovalec letališča krši začasno omejitev ali prepoved obratovanja letališča (tretji odstavek 94. člena),

3. kot investitor ali lastnik ne pridobi predpisanega predhodnega soglasja (prvi odstavek 97. člena in prvi odstavek 98. člena),

4. uporablja letališče brez veljavnega obratovalnega dovoljenja (102. člen, drugi odstavek 103. člena),

5. kot lastnik ali uporabnik objekta ne zaznamuje ovir z orientacijskimi znamenji ali jih ne vzdržuje v brezhibnem stanju (prvi odstavek 113. člena),

6. brez dovoljenja ministrstva, pristojnega za promet, postavi ali aktivira napravo oziroma sistem, ki deluje v coni letališča in bi utegnil povzročati motenje oziroma oviranje zračnega prometa (prvi odstavek 114. člena),

7. kot oseba zasebnega prava pridobiva zemljišča za širitev javnega letališča ter graditev novih objektov brez izdelanega programa razvoja letališča (drugi odstavek 156. člena),

8. kot obratovalec javnega letališča ne upravlja javnega letališča v skladu s pridobljenim obratovalnim dovoljenjem (drugi odstavek 158. člena),

9. kot obratovalec javnega letališča ne izvaja svoje dejavnosti na ustrezen, nepristranski, pregleden in nediskriminacijski način ter tako, da so zagotovljeni varnost, rednost in nemotenost zračnega prometa (tretji odstavek 158. člena),

10. kot obratovalec javnega letališča ne omogoči letalskemu prevozniku ter drugim ponudnikom storitev zemeljske oskrbe, da opravljajo storitve zemeljske oskrbe (drugi odstavek 159. člena),

11. kot samooskrbni uporabnik letališča oziroma registrirani izvajalec storitev zemeljske oskrbe opravlja dejavnost zemeljske oskrbe, pa ne izpolnjuje pogojev, ki jih z odločbo dolo či ministrstvo, pristojno za promet, oziroma opravlja storitve brez takšne odločbe (tretji odstavek 159. člena),

12. kot obratovalec javnega letališča ne opravlja dejavnosti zemeljske oskrbe v skladu z obratovalnim dovoljenjem (četrti odstavek 159. člena),

13. kot samooskrbni uporabnik letališča oziroma registrirani izvajalec storitev zemeljske oskrbe ne izpolni obveznosti v zvezi z zaposlitvijo novih delavcev za izvajanje služb zemeljske oskrbe (peti odstavek 159. člen),

14. kot upravljalec javnega letališča opravi izbiro izvajalcev zemeljske oskrbe brez posvetovanja z odborom uporabnikov ali na način, ki ni skladen s pravili javnega naročanja (osmi odstavek 159. člena),

15. kot upravljalec javnega letališča ne vodi in upravlja centraliziranih infrastruktur na pregleden, nepristranski in nediskriminacijski način ali ovira dostop izvajalcev storitev zemeljske oskrbe ali samooskrbovalnih uporabnikov letališča do teh infrastruktur (prvi odstavek 160. člena),

16. kot upravljalec javnega letališča ne omogoči prostega dostopa do letaliških objektov in naprav na primeren, nepristranski, pregleden in nediskriminacijski način (drugi odstavek 160. člena),

17. kot upravljalec javnega letališča ne zagotovi obratovanja javnega letališča v času, ki ga določi minister, pristojen za promet (drugi odstavek 162. člen),

18. kot obratovalec letališča oziroma izvajalec storitev zemeljske oskrbe za tretje krši predpisani način in postopek oblikovanja in določanja tarif in cen posameznih storitev (prvi in drugi odstavek 164. člena),

19. kot obratovalec javnega letališča, izvajalec storitev zemeljske oskrbe za tretje oziroma uporabnik letališča, ki opravlja storitve zemeljske oskrbe v pogojih samooskrbe, za storitve zemeljske oskrbe oziroma dejavnosti, ki so povezane z obratovanjem javnega letališča v smislu določb 20. točke 17. člena, ne vodi računovodstva na predpisan način (četrti odstavek 164. člena).

(2) Z globo od 100.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 1,000.000 tolarjev do 5,000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 80.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se kaznuje posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

184. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo od 600.000 tolarjev do 6,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. kot upravljalec javnega letališča ne posreduje ministrstvu, pristojnemu za promet, potrebnih podatkov za objavo splošnih pogojev za uporabo javnega letališča, tarif in cen (prvi odstavek 95. člena),

2. postavi novo ali poveča oziroma poviša obstoječo oviro brez predhodnega soglasja pristojnega organa (prvi in drugi odstavek 112. člena),

3. ovire, zgrajene ali povečane brez soglasja ali brez upoštevanja pogojev iz soglasja ne odstrani na lastne stroške (četrti odstavek 112. člena),

4. kot lastnik, upravljalec javnega letališča, izvajalec letališke službe na javnem letališču, letalski prevoznik ali izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa ne sodeluje pri pripravi in izvajanju ukrepov ter postopkov varovanja ali ne ravna v skladu s predpisi, programi in drugimi akti s področja varovanja, ki veljajo v Republiki Sloveniji (drugi in tretji odstavek 125. člena),

5. kot obratovalec javnega letališča ne zagotovi tehnično-tehnoloških pogojev varovanja (drugi odstavek 127. člena),

6. kot obratovalec na letališču ali izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa primerno ne objavi varnostnih navodil in prepovedi (tretji odstavek 131. člena),

7. kot lastnik infrastrukturnega objekta, ki ni lastnik tudi zemljišča, na katerem se objekt nahaja, ne zagotovi, da ta objekt trajno služi samo za namene letališča (četrti odstavek 156. člena),

8. kot obratovalec drugih infrastruktur na javnem letališču, ki se nahajajo na posameznem delu letališča, ne skrbi za vzdrževanje teh infrastruktur (peti odstavek 158. člena),

9. kot upravljalec javnega letališča določi obratovalni čas javnega letališča brez predpisane uskladitve (prvi odstavek 162. člena),

10. kot obratovalec javnega letališča lokalnega pomena ne zagotovi obratovanja letališča v skladu odločitvijo ministrstva, pristojnega za promet (drugi odstavek 162. člena).

(2) Z globo od 80.000 tolarjev do 300.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 600.000 tolarjev do 4.000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz 2., 3., 4. in 10. točke prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 60.000 tolarjev do 140.000 tolarjev se kaznuje posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena.

189. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo od 600.000 tolarjev do 6,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. kot letalski prevoznik ne zagotovi, da posadke ne prekoračijo dovoljenih časovnih omejitev v zvezi z letenjem, počitki ter številom vzletov in pristankov ali ne zagotovi predpisanega časa počitka (prvi odstavek 65. člena),

2. kot letalski prevoznik ne vodi zapisov o času letenja, delovni obveznosti in počitkih letalskega in drugega strokovnega osebja (tretji odstavek 65. člena),

3. kot letalski prevoznik izvaja strokovno usposabljanje letalskega in drugega strokovnega osebja brez izpolnitve predpisanih pogojev (prvi odstavek 77. člena),

4. kot izvajalec opravlja letalsko dejavnost posebne vrste brez ustreznega posebnega dovoljenja (drugi odstavek 77. člena),

5. kot uporabnik zrakoplova ne pridobi predhodne odobritve ministrstva, pristojnega za promet, za zakup zrakoplova (tretji odstavek 77. člena),

6. kot organizator letalske prireditve ali organizator letalskega tekmovanja ne pridobi posebnega dovoljenja za letalsko prireditev ali letalsko tekmovanje (peti odstavek 77. člena),

7. kot tuj letalski prevoznik opravlja redni zračni prevoz v nasprotju z mednarodnim sporazumom ali posebnim dovoljenjem (prvi odstavek 81. člena),

8. kot letalski prevoznik opravlja posebni zračni prevoz brez dovoljenja (drugi odstavek 81. člena),

9. kot letalski prevoznik rednega zračnega prevoza ne opravlja v skladu z redom letenja (prvi odstavek 84. člena),

10. kot letalski prevoznik oziroma operator zrakoplova ne zagotovi osnovnih varnostnih pregledov zrakoplovov ali opreme, potrebne za njihovo izvajanje (tretji odstavek 127. člena),

11. kot letalski prevoznik za lastne potrebe zagotavlja zemeljsko oskrbo v pogojih samooskrbe, pa ne izpolnjuje predpisanih organizacijskih, tehničnih in tehnoloških pogojev za izvajanje posamezne kategorije storitev oziroma ne pridobi predpisane odločbe (tretji odstavek 159. člena).

(2) Z globo od 80.000 tolarjev do 300.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 600.000 tolarjev do 4,000.000 tolarjev se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 60.000 do 140.000 tolarjev se kaznuje tudi posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

191. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki je lastnik ali uporabnik zrakoplova, oziroma druga pravna oseba, če:

1. ministrstva, pristojnega za promet, tekoče ne obvešča o vsaki spremembi podatkov, vpisanih v register zrakoplovov (prvi odstavek 27. člena),

2. odkloni predložitev vseh podatkov v zvezi s plovnostjo, vzdrževanjem, spremembami ali popravili zrakoplova ter vseh podatkov in statistik o njegovem delovanju in uporabi (šesti odstavek 32. člena),

3. ne zagotovi ministrstvu, pristojnemu za promet, in njenim pooblaščenim osebam prostega dostopa do vseh prostorov ter opreme lastnika oziroma uporabnika, kot tudi v zrakoplov na zemlji in med letom, oziroma ne nudi pomoči ministrstvu, pristojnemu za promet, za izvršitev njenih nalog (sedmi odstavek 32. člena),

4. ministrstva, pristojnega za promet, ne obvesti o okoliščinah, dogodkih in napakah in nepravilnostih, ki bi lahko vplivale na plovnost zrakoplova (tretji odstavek 33. člena),

5. nima ustreznih predpisanih dokumentov na krovu (prvi odstavek 42. člena),

6. ne dopusti ministrstvu, pristojnemu za promet, in vsakomur, ki mora pregledati letalske dokumente zaradi zaščite svojih pravic, pregleda teh dokumentov (drugi odstavek 42. člena).

(2) Z globo 160.000 tolarjev se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnosti v letalstvu, ali drug samostojni podjetnik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka.

(4) Z globo 70.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

193. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki je letalski prevoznik, oziroma druga pravna oseba, če:

1. kot imetnik spričevala letalskega prevoznika takoj pisno ne obvesti ministrstva, pristojnega za promet, o vseh spremembah, ki vplivajo na dejstva in okoliščine, ki so bile podlaga za izdajo spričevala ali operativnih določb ali uveljavlja upravičenja iz spričevala, če ministrstvo, pristojno za promet, ni pisno odobrilo sprememb (šesti odstavek 76. člena),

2. ne objavi reda letenja pred začetkom njegove veljavnosti za določeno prometno obdobje (drugi odstavek 84. člena),

3. ne pošilja predpisanih evidenc o opravljenem prometu in njegovi rednosti ministrstvu, pristojnem za promet, v skladu z navodili (četrti odstavek 84. člena),

4. tujca, ki ga je pripeljal in ki ne izpolnjuje zakonskih pogojev za vstop v državo, ne odpelje iz države v času, ki mu ga določi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve (peti odstavek 84. člena).

(2) Z globo 160.000 tolarjev se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, ki je letalski prevoznik, ali drug samostojni podjetnik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo 70.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

194. člen

(letalski prekrški)

(1) Z globo 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. inšpektorju ne omogoči nemotenega nadzora (prvi odstavek 170. člena),

2. inšpektorju v roku, ki ga določi, ne posreduje zahtevanih podatkov, pisnih pojasnil ali izjave v zvezi s predmetom nadzora (peti odstavek 170. člena),

3. ne ravna po izdani prepovedi ali ukrepu inšpektorja (171. člen),

4. nadaljuje z opravljanjem delovnega procesa oziroma dejavnosti, kljub izdani odločbi o prepovedi (173. člen).

(2) Z globo 160.000 tolarjev se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo 80.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa, če stori prekršek iz 2. točke prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo 70.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik – fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

197. člen

(uporaba letalskih standardov in priporočil)

(1) V skladu s pooblastili v tem zakonu izda vlada ali pristojni minister podzakonske predpise, ki določajo neposredno uporabo standardov in priporočil, ki jih občasno

sprejemajo Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO), skupnih letalskih predpisov, ki jih izdajajo Združeni letalski organi (JAA), standardov Evropske organizacije za varnost zračne plovbe (EUROCONTROL) ter priporočil Evropske konference civilnega letalstva (ECAC).

(2) Minister, pristojen za promet, tekoče spremlja spremembe standardov in priporočil, Skupnih letalskih predpisov ter priporočil iz prejšnjega odstavka in skrbi za pravočasne spremembe podzakonskih predpisov. Če pri tem ugotovi neskladnost z zakonom, o tem obvesti vlado.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, skrbi za tekoče ažuriranje prilog k Čikaški konvenciji in Skupnih letalskih predpisov.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, določi tehnična pravila zlasti v zvezi z zrakoplovi, letalskim osebjem in opravljanjem dejavnosti v letalstvu.

(5) Pri izdaji predpisov iz tega člena pristojni izdajatelj predpisa upošteva tudi ustrezno prilogo k Čikaški konvenciji, predpise Skupnosti, druge akte mednarodnih letalskih organizacij, ki urejajo vprašanja s področja letalstva in ki zavezujejo Republiko Slovenijo ter Skupne letalske predpise.

(6) Če vlada ugotovi, da je zaradi zagotovitve varnosti zračnega prometa nujno potrebno takojšnje ukrepanje, odredi potrebno ravnanje in o varnostni problematiki in svojem ukrepanju obvesti Državni zbor Republike Slovenije.

(7) Ministrstvo, pristojno za promet, izdaja Zbornik letalskih predpisov, v katerem praviloma poleg letalskih predpisov objavlja standarde in priporočila, ki jih občasno sprejema ICAO, Skupne letalske predpise (JAR), ki jih izdajajo Združeni letalski organi (JAA), standarde Evropske organizacije za varnost zračne plovbe (EUROCONTROL), priporočila Evropske konference civilnega letalstva (ECAC), kot letalske standarde in priporočila, ki se uporabljajo v Republiki Sloveniji.

203. člen

(predpisi o plovnosti)

Do uveljavitve predpisov iz 31. člena tega zakona velja za plovnost zrakoplovov naslednje:

1. Pregled za ugotavljanje plovnosti zrakoplova je lahko osnoven, reden ali izreden in se opravlja na zemlji in med letom. Osnovni in redni pregledi se opravijo na zahtevo lastnika zrakoplova, izredni pregled pa lahko odredi letalski inšpektor, če utemeljeno sumi, da zrakoplov ni varen za letenje.

2. Preizkus zrakoplova v letu se za osnovni pregled opravi v letu brez potnikov ter obsega preizkus letalno-tehničnih karakteristik in obnašanja zrakoplova v letu, redni pregled pa se opravi v letu s potniki in obsega kontrolo delovanja naprav in sistemov zrakoplova na način, ki ne ogroža varnosti leta.

3. Osnovni pregled se opravi na novem zrakoplovu in v tujini nabavljenem zrakoplovu, na

drugih zrakoplovih pa po obnovi oziroma večjih popravilih nosilne strukture ali po spremembi, ki utegne vplivati na bistvene lastnosti zrakoplova (trdnost, življenjska doba in tehnične karakteristike) ter na zrakoplovih, ki več kot 6 mesecev nimajo veljavnega spri čevala o plovnosti. Redni pregled zrakoplova se opravi pred izdajo oziroma podaljšanjem veljavnosti spričevala o plovnosti. Izredni pregled zrakoplova se opravi, če je poškodovan večji del njegove strukture, kar utegne vplivati na njegovo plovnost, ali na podlagi utemeljenega suma, da zrakoplov ne izpolnjuje predpisanih zahtev za plovnost.

4. Za pregled zrakoplova plača lastnik pristojbino. V primeru, da se z izrednim pregledom, ki ga je zahteval inšpektor ugotovi, da je zrakoplov ploven, se pristojbine za pregled ne pla ča.

207. člen

(predpisi o listinah in knjigah zrakoplova)

Do uveljavitve predpisov iz 42. člena tega zakona veljajo za listine in knjige zrakoplova naslednje določbe:

1. Zrakoplov, ki se uporablja za letenje, mora imeti listine in knjige, predpisane s tem zakonom. Vsebino listin in knjig ter način njihovega vodenja, urejajo predpisi, izdani na podlagi tega zakona.

2. Med letenjem morajo biti v zrakoplovu, razen v balonu in drugih letalnih napravah, naslednje listine in knjige:

– potrdilo o vpisu v register zrakoplovov,

– spričevalo o plovnosti zrakoplova,

– dovoljenje za delo radijske postaje (če jo ima),

– licenca oziroma potrdilo člana posadke,

– operativni dnevnik zrakoplova,

– nalog za let.

3. V zrakoplovu, ki se uporablja za prevoz oseb in stvari, morajo biti poleg listin in knjig iz prejšnje točke tega člena tudi naslednje listine in knjige:

– listina obremenitve in lege težišča,

– dokumenti za pripravo leta,

– listina s podatki o vkrcanih stvareh, če se prevažajo stvari,

– letalni priročnik zrakoplova,

– letalno-operativni priročnik,

– potni priročnik zrakoplova,

– seznam opreme v primeru nevarnosti, s katero je zrakoplov opremljen,

– potna knjiga zrakoplova,

– potrdilo o izpolnjevanju okoljevarstvenih zahtev (hrup, emisija plinov).

4. Če se zrakoplov izbriše iz registra zrakoplovov, se izročijo ministrstvu, pristojnemu za promet, naslednje njegove listine: potrdilo o vpisu v register zrakoplovov, spričevalo o plovnosti zrakoplova in dovoljenje za delo radijske postaje (če ga ima).

5. Vsebina dokumentov na zrakoplovu je naslednja:

– v spričevalo o registraciji se vpišejo podatki o državni pripadnosti zrakoplova, namenu uporabe in lastniku zrakoplova;

– v spričevalo o plovnosti zrakoplova se vpišejo podatki o njegovih oznakah, tipu, kategoriji, vrsti in namenu uporabe, ter drugi predpisani podatki;

– z dovoljenjem za delo radijske postaje se daje pravica, da se določena radijska postaja uporablja na način, urejen s predpisi o radijskih zvezah;

– v potno knjigo zrakoplova se vpišejo podatki o izrednih in drugih dogodkih na zrakoplovu med letom, razen podatkov, ki se vpišejo v operativni dnevnik;

– v operativni dnevnik zrakoplova se vpišejo podatki o posadki zrakoplova, gibanju zrakoplova, delovanju motorja in drugih sistemov in naprav na zrakoplovu, urah letenja, nesrečah, ki so se pripetile zrakoplovu, o opravljenih popravilih in pregledih ter o pripravljenosti zrakoplova za letenje;

– v listo obremenitve in lege težišča se vpišejo podatki o številu potnikov, teži vkrcanih stvari, razporeditvi tovora in količini goriva, ki ga nosi zrakoplov;

– v dokumente za pripravo leta se vpišejo meteorološki podatki, načrti leta in seznam podatkov za vzletanje in pristajanje zrakoplova;

– letalni priročnik vsebuje navodilo za uporabo zrakoplova, njegovih naprav in sistemov;

– potni priročnik vsebuje potne karte in postopke za vzletanje zrakoplova z letališča in pristajanje na njem;

– letalno-operativni priročnik vsebuje opis sistemov zrakoplova ter opis normalnih in izrednih postopkov in postopkov v primeru nevarnosti.

6. Izpolnjeni operativni dnevnik zrakoplova, ki se uporablja za prevoz oseb in stvari, mora biti v zrakoplovu, dokler ni izpolnjen naslednji operativni dnevnik. Operativni dnevnik zrakoplova, ki se ne uporablja za prevoz oseb in stvari, hrani lastnik oziroma uporabnik zrakoplova tri leta od dneva, ko je bil izpolnjen. Po poteku tega roka se podatki iz operativnega dnevnika zrakoplova, ki se uporablja za prevoz oseb in stvari, vpišejo v zbirko tehničnih dokumentov o bistvenih lastnostih in vzdrževanju zrakoplova (v nadaljnjem besedilu: matična knjiga), ki jo vodi lastnik oziroma uporabnik, in ki jo mora hraniti 10 let potem, ko je bil zrakoplov izbrisan iz registra. Če se zrakoplov proda tujemu kupcu, se mati čna knjiga izroči temu kupcu.

7. Izpolnjeno potno knjigo zrakoplova mora lastnik oziroma uporabnik zrakoplova hraniti leto dni od dneva, ko je bila izpolnjena. Po poteku tega roka in če je zrakoplov izbrisan iz registra, se potna knjiga zrakoplova izroči ministrstvu, pristojnemu za promet, ki jo mora hraniti 10 let od dneva, ko jo je prejela.

8. Lista obremenitve in lege težišča ter listine s podatki o vkrcanih stvareh morata lastnik oziroma uporabnik zrakoplova in ustrezna služba na letališču za vzletanje in pristajanje, hraniti najmanj 90 dni od dneva, ko se je let začel.

9. Dokumente za pripravo leta mora lastnik oziroma uporabnik zrakoplova hraniti najmanj 90 dni po letu.

10. Listine in knjige tujih zrakoplovov, izdane po predpisih države registracije zrakoplova, veljajo v Republiki Sloveniji, če je to določeno z mednarodno pogodbo ali pod pogojem vzajemnosti. Ne glede na to zahtevo veljajo listine in knjige tujega zrakoplova v Republiki Sloveniji tudi, če vzajemnost ni izkazana, če je to tujemu zrakoplovu priznano v dovoljenju za letenje v slovenskem zračnem prostoru.

11. Šteje se, da zrakoplov, ki je registriran v Republiki Sloveniji ob uveljavitvi tega zakona, izpolnjuje okoljevarstvene zahteve, če ima spričevalo o hrupu, izdano ali priznano za zrakoplov po predpisih, ki se uporabljajo na dan uveljavitve tega zakona.

214. člen

(varstvo pri opravljanju dela pilotov in delavcev na terenu)

(1) V državni upravi zaposleni poklicni in prometni piloti z ratingom oziroma pooblastilom inštruktorja ali učitelja letenja, če je to zahtevano s sistemizacijo, delavci v preiskovalnem organu za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov, delavci tehničnih služb ministrstva, pristojnega za promet, ki opravljajo delo na terenu, delavci Sektorja za varnost in letalske standarde v ministrstvu, pristojnem za promet, ki opravljajo delo na terenu ter letalski inšpektorji imajo pravico do posebnega varstva pri opravljanju dela.

(2) Poškodba ali bolezen, ki nastane pri opravljanju delovne dolžnosti, se šteje kot po škodba pri delu ali poklicna bolezen. Delavec iz prejšnjega odstavka, ki se pri opravljanju dela poškoduje ali zboli, ima pravice po posebnih predpisih.

(3) Za poškodbo iz prejšnjega odstavka se šteje tudi poškodba, ki jo je delavec utrpel na poti z dela ali na delo po običajni poti.

(4) Družinski člani delavca iz prvega odstavka, ki je izgubil življenje pri opravljanju delovnih dolžnosti, imajo po njem pravico do povračila stroškov prevoza, pogrebnih storitev in odškodnine.

(5) Stroške za invalidsko in nezgodno zavarovanje ter pravice iz prejšnjih odstavkov tega člena krije država. Višino zavarovalne vsote predpiše minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

216. člen

(letališča in navigacijske službe zračnega prometa)

(1) Vlada določi sistem letališč iz 86. člena tega zakona v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Šteje se, da imajo letališča in objekti na letališčih ter objekti, naprave in omrežja navigacijskih služb zračnega prometa obratovalno dovoljenje po tem zakonu, če so z dnem uveljavitve tega zakona v uporabi in se jim namembnost po 25. juniju 1991 ni spremenila.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora obratovalec letališča predložiti ministrstvu, pristojnemu za promet:

1. analizo topografskih pogojev,

2. navigacijsko študijo za letališče z ustreznimi meteorološkimi podatki,

3. navodilo za delo predpisanih služb ter uporabo in vzdrževanje objektov, opreme in naprav, pomembnih za varnost zračnega prometa,

4. prostorski izvedbeni akt za območje letališča,

5. izris iz katastrskega načrta (mapna kopija),

6. izpiske iz zemljiške knjige za parcele letališča, vse v obsegu, ki še ni bil predložen ministrstvu, pristojnemu za promet.

Priloga 2
Izjave o usklajenosti

REPUBLIKA SLOVENIJA | MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO S PODROČJA PRAVOSODJA

Številka: 007-40/2010/7 (043103)
Datum: 16.4.2010
(Pri odgovoru se sklicujte na našo številko dokumenta.)

MINISTRSTVO ZA PROMET
DIREKTORAT ZA CIVILNO LETALSTVO
gp.mzp@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu - mnenje Ministrstva za pravosodje
Zveza: Vaš dopis št. 007-260/2009/44 z dne 15.4.2010, poslan po e-pošti

Ministrstvo za pravosodje je dne 15.4.2010 prejelo novo gradivo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu. Po pregledu besedila predloga zakona vam sporočamo, da so bile naše predhodne pripombe zadovoljivo upoštevane. Predlagamo pa vam le **črtanje** *četrtega odstavka spremenjenega 169. člena* Zakona o letalstvu (42. člen predloga zakona), saj je postopek v zvezi s pridobitvijo izjave od kršitelja urejen v 56. členu Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 -uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 21/08 - popr., 76/08 - ZIKS-1C, 108/09, 109/2009 Odl.US: U-I-56/08-15).

S spoštovanjem,

REPUBLIKA SLOVENIJA • MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Andreja LANG
generalna direktorica

ISO 9001 Q-1225

www.mp.gov.si, e: gp.mp@gov.si
Župančičeva 3, 1000 Ljubljana
t: 01 369 52 68, f: 01 369 53 06

REPUBLIKA SLOVENIJE
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
KABINET MINISTRICE

Številka: 007-47/2010-7
Datum: 15. 4. 2010

MINISTRSTVO ZA PROMET
DIREKTORAT ZA CIVILNO LETALSTVO

jozef.slana@gov.si
gp.mzp@gov.si

Zadeva: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu – mnenje

Zveza: dopis št. 007-260/2009/42-0004194, z dne 14. 4. 2010

Proučili smo predlog zgoraj navedenega zakona in v skladu z našimi predhodnimi pripombami vam sporočamo, da soglašamo s predlogom zakona z vidika pristojnosti Ministrstva za obrambo in nimamo dodatnih predlogov.

Mag. Uroš Krek
državni sekretar

Poslano:
naslovu
GŠSV
UPKZ
Vloženo:
v zadevo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF HEALTH

Štefanova 5, SI–1000 Ljubljana
T: +386 (0)1 400 60 01, F: +386 (0)1 478 60 58
www.mz.gov.si, gp.mz@gov.si

Številka: 007-71/2010/2
Datum: 1. 4. 2010

Ministrstvo za promet
Direktorat za civilno letalstvo

gp.mzp@gov.si

Zadeva: Medresorsko usklajevanje (II) - predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, nujni postopek
Zveza: vaš dopis št. 007-260/2009 z dne 29. 3. 2010

Obveščamo vas, da na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu, nimamo pripomb.

Lep pozdrav.

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE LJUBLJANA 24

Mojca Mahkota
po pooblastilu
vodja Pravne službe

Pripravila:
Vesna Kovač
Svetovalka
Kovač

MZ

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

www.mju.gov.si, e: gp.mju@gov.si
Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana
t: 01 478 83 30, f: 01 478 87 26

Številka: 007-147/2010/42
Datum: 3.6.2010

MINISTRSTVO ZA PROMET
gp.mzp@gov.si

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE RS
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu – nasprotovanje obravnavi gradiva

Ministrstvo za javno upravo nasprotuje obravnavi in sprejemu predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o letalstvu – nujni postopek do uskladitve gradiva. Zakon se dejansko usklajuje že od februarja 2010, vendar temeljna vprašanja glede organizacijske oblike nadzora nad letalskim prometom ostajajo neusklajena, z njimi pa je povezana celotna organizacija in delovanje dejavnosti letalskega nadzora.

Kot je Ministrstvo za javno upravo večkrat tako pisno kot tudi na usklajevalnih sestankih pojasnilo predstavnikom Ministrstva za promet se kljub obširnim utemeljitvam ter navajanju evropske zakonodaje glede ustanovitve Agencije za civilno letalstvo ne moremo strinjati s predlogom, še posebej ker ocenjujemo, da ustanovitev nove osebe javnega prava ni edina možna organizacijska rešitev za učinkovito izvajanje nadzora nad varnostjo civilnega letalstva. Predvsem upoštevaje Uredbo (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marec 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002 (UL L št. 97 z dne 9. 4. 2008, str. 72), ki v prilogi II med drugim določa, da »**Države članice ustreznemu organu zagotovijo potrebna pooblastila za spremljanje in izvr ševanje vseh zahtev te uredbe in izvedbenih aktov Uredbe, vključno s pooblastilom za izrekanje kazni v skladu s členom 21….**« in upoštevaje predvidene naloge tega organa menimo, da bi bilo organizacijsko možno, da se za opravljanje vseh predvidenih nalog nove agencije v Ministrstvu za promet ustanovi **nov organ v sestavi ministrstva,** s čemer se bi zagotovila potrebna stopnja samostojnosti za njegovo delo.

Takšna rešitev bi bila po našem mnenju primernejša tudi z vidika opravljanja predvidenih nalog. V predlogu besedila zakona je namreč navedeno, da nova agencija opravlja med drugim nadzorne (iz besedila členov zakona pa izhaja, da gre dejansko za inšpekcijska pooblastila) in prekrškovne naloge ter naloge v zvezi z vodenjem in odločanjem v upravnem postopku, kar pa je v nasprotju z namenom ustanovitve javne agencije. Agencijo je namreč mogoče ustanoviti le za opravljanje regulatornih, razvojnih in strokovnih nalog, nadzorstvene naloge pa vključujejo le nadzor primernosti in strokovnosti dela pravnih in fizičnih oseb, katerim javna agencija dodeljuje finančna sredstva ali druge oblike vzpodbud, ter drugih oseb, če zakon tako določa. Ker je v konkretnem primeru predlagano, da se na agencijo prenesejo tudi naloge vodenja in odločanja v prekrškovnih postopkih ter v določeni meri tudi nadzorstvene naloge v smislu in špekcijskega nadzora menimo, da prenos inšpekcijskih nalog oz. nalog prekrškovnih organov, ki so tipične naloge državne uprave na osebo javnega prava z vidika organizacije državne uprave in pravne varnosti ni

primeren.

Ustanovitvi nove agencije nasprotujemo tudi zaradi načrtovanih 39 novih zaposlitev javnih uslužbencev (poleg prezaposlitve 30 javnih uslužbencev iz Ministrstva za promet). Kljub navedbam, da se bo povečano število zaposlenih krilo s prihodki od tarif, menimo, da dodatno zaposlovanje ni v skladu s sklepi in usmeritvami Vlade RS o izvajanju politike zaposlovanja v javnem sektorju.

Ker se s predlagano ureditvijo plač v novi javni agenciji očitno uvaja nov oz. drugačen plačni sistem pa na splošno pojasnjujemo, da so plače za celoten javni sektor, kamor sodi tudi javna agencija in njeni zaposleni, lahko določene le v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št.108/09-uradno prečiščeno besedilo, 107/09-odl.US, 98/09 – ZIUZGK in 13/2010 – ZSPJS), oz. podzakonskih aktih in kolektivnih pogodbah, določenih na njegovi podlagi.

Nasprotujemo besedilu 63. členu zakona:

Prvi odstavek tega člena je v nasprotju s Kolektivno pogodbo za javni sektor (KPJS), saj so lahko le v KPJS določena orientacijska delovna mesta.

Plačni razredi določenih delovnih mest in nazivov so v nasprotju z drugim odstavkom 16. člena ZSPJS, ki določa, da se lahko na delovnem mestu, ki ima nazive, v posameznem nazivu napreduje za največ 5 plačnih razredov.

Besedilo člena je tudi v nasprotju s 13. členom ZSPJS, saj je v njem napotilo na določitev uvrščanja delovnih mest v plačne razrede za plačno skupino I (agencija) v uredbi oz. kolektivni pogodbi.

Drugi odstavek 63. člena je v nasprotju s KPJS, kjer je določena višina dodatkov za posebne obremenitve, ki so bistveno nižji, kot je določeno v tem zakonu.

Določitev drugačne višine dodatkov v posebnem zakonu, kot so določene v KPJS bi pomenilo, da bi se lahko v vsakem zakonu, ki urejajo posamezna področja javnega sektorja, posebej določilo tako vrste dodatkov, kot njihovo višino, kar bi posledično privedlo do razpada enotnega plačnega sistema v javnem sektorju.

Tretji odstavek je sistemska določba, ki je lahko določena le v ZSPJS.

Členi zakona, ki smo jim nasprotovali so v nasprotju s konceptom enotnega plačnega sistema. Javni uslu žbenci se v plačne razrede uvrščajo v skladu s 13. členom ZSPJS, višina dodatkov pa je določena v KPJS.

Če bo kljub vsem pomislekom sprejeta odločitev, da bo agencija ustanovljena, je do začetka delovanja agencije in prevzema pristojnosti, po našem mnenju glede na 13. člen ZSPJS mogoče sprejeti podzakonski akt, ki bo določal plače javnih uslužbencev zaposlenih v agenciji, v skladu z določili ZSPJS.

Zaradi navedenega nasprotujemo tudi tretjemu odstavku 58. člena zakona v delu, ki se nanaša na prevzem javnih uslužbencev iz Ministrstva za promet in ki določa, da »prevzetim javnim uslužbencem se plača v agenciji določi najmanj v višini plačnega razreda, ki so ga imeli pred prevzemom. Prav tako prevzeti javni uslužbenci ohranijo možnost napredovanja na delovnem mestu za toliko razred, kot bi jim bilo to omogo čeno v ministrstvu, pristojnem za promet.«

Do uskladitve ključnih statusnih in sistemskih vprašanj menimo, da pripombe k posameznim členom

besedila predloga zakona niso smiselne.

S spoštovanjem,

Tina Teržan
DRŽAVNA SEKRETARKA

POSLANO:
- naslovnna

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
DIREKTORAT ZA PRORAČUN
Župančičeva 3, p.p. 644, 1001 Ljubljana,
t: (01) 369 6470, f: (01) 369 6598, www.mf.gov.si, e: gp.mf@gov.si

Številka: 007-93/2010/ 12
Datum: 03.06.2010

MINISTRSTVO ZA PROMET
Direktorat za civilno letalstvo
Langusova 4
1000 Ljubljana

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu– mnenje Ministrstva za finance III

Razlogi (zlasti zahteve EU), na podlagi katerih spreminjate in dopolnjujete Zakon o letalstvu (vaš zadnji dokument št. 007-260/2009/56-0004194 z dne 02.06.2010) so specifični in razumljivi v kontekstu, vendar hkrati tudi primer in podlaga za podobne rešitve v ostalih delih državne uprave, kjer se ocenjuje, da so zaposleni specifični kadri, ki opravljajo posebne strokovne naloge.

Glede ugotovitev pri možnih načinih organizacije zagotavljanja letalske varnosti identificirate probleme plač in zaposlovanja v državni upravi, način organizacije dela, sistem načrtovanja in izvrševanja državnega proračuna…Pri teh moramo poudariti predvsem sledeče:

- Zakon o javnih financah sledi osnovnim načelom upravljanja z javnimi izdatki, pri čemer izstopa načelo integralnosti (celovitosti) državnega proračuna, kar pomeni, da se vsi proračunski prihodki namenjajo za financiranje vseh odhodkov (izkazanih skozi proračunske programe) določenih na vladi v proračunskem ciklusu in potrjenih v Državnem zboru kot pravice porabe. Splošno povezovanje prihodkov proračuna s financiranjem področij, kjer ti prihodki nastanejo, pomeni odmik od integralnega proračuna, saj lahko v skrajnem primeru pomeni, da se financirajo le tiste naloge, ki ustvarjajo prihodek (in ne npr. splošne varnostne naloge in programi agencije, izvajanje strokovnih in razvojnih nalog, mednarodno sodelovanje). Prav tako je med pripravo proračuna kot tudi med izvrševanje proračunskim uporabnikom omogočena fleksibilnost pri zagotavljanju sredstev za financiranje prioritet (tudi za zagotavljanje letalske varnosti);
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) ureja celoten sistem plač funkcionarjev in javnih uslužbencev v celotnem javnem sektorju ter določa skupne temelje sistema za zagotovitev preglednosti ter primerljivosti plač. Na tej podlagi menimo, da je določanje plačnih razredov za orientacijska delovna mesta in nazive (letalski nadzornik) ter tudi dodatkov za nevarnosti in obremenitve mimo določil ZSPJS in Kolektivne pogodbe za javni sektor nesprejemljivo in v nasprotju z omenjenim zakonom (63.člen predloga Zakon a o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu).

Stališče Ministrstva za finance v vaših in drugih podobnih problemih je, da se rešitve išče v okvirih, ki veljajo za državno oz. javno upravo.

S spoštovanjem,

Kristina Šteblaj
vodja Sektorja za proračun

mag. Alenka Bratušek
Generalna direktorica

Pripravil:
Franc Radman

V vednost:
- Služba vlade za zakonodajo
- Ministrstvo za javno upravo

REPUBLIKA SLOVENIJA

vlada
SLUŽBA ZA ZAKONODAJO

www.svz.gov.si, e: gp.svz@gov.si
Mestni trg 4, 1000 Ljubljana
t: 01 24 11 802, f: 01 24 11 860

Številka: 372-3/2010
Datum: 4.6.2010

MINISTRSTVO ZA PROMET
gp.mzp@gov.si

ZADEVA: **Zakon o letalstvu – spr. in dop.**
ZVEZA: Vaš dopis št. 007-260/2009/56-0004194 z dne 2.6.2010

V pregled in mnenje ste poslali predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu. V zvezi s predloženim gradivom Služba vlade za zakonodajo ponovno opozarja na vprašanje utemeljenosti same ustanovitve javne agencije.

Zakon o javnih agencijah v svojem 4. členu določa, kateri so kriteriji za ustanovitev javne agencije. Javna agencija se lahko ustanovi, če je s tem omogočeno učinkovitejše in smotrnejše opravljanje regulatornih, razvojnih ali strokovnih nalog v javnem interesu, kot bi bilo v primeru opravljanja nalog v upravnem organu. Drugi kriterij za ustanovitev javne agencije je, da glede na naravo ali vrsto nalog ni potreben ali primeren stalni neposredni politični nadzor nad opravljanjem nalog. Javna agencija se lahko ustanovi samo v primeru, če učinkovitejšega in smotrnejšega opravljanja nalog ni mogoče doseči z organizacijsko obliko organa v sestavi ministrstva.

V predloženem gradivu manjka natančnejša obrazložitev, zakaj učinkovitejšega in smotrnejšega opravljanja nalog s področja varnosti civilnega letalstva ni mogoče doseči v organizacijski obliki organa v sestavi ministrstva.

Iz gradiva izhaja, da je poglavitni razlog za ustanovitev agencije pomanjkanje kadrov, ki bi opravljali naloge letalskih nadzornikov oz. nadzornikov znotraj organa državne uprave, to je ministrstva oz. organa v sestavi ministrstva. Po mnenju službe navedeno ni zadostni razlog za ustanovitev javne agencije, zlasti ob dejstvu, da tudi za zaposlene v javnih agencijah veljajo določbe predpisov, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju. S tega vidika je potrebno opozoriti na pravno nesistemskost določanja plač zaposlenih v agenciji z obravnavanim zakonom (63. člen predloga akta).

dr. Janez Pogorelec
DIREKTOR

Priloga 3
Izjava o skladnosti

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o letalstvu

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Act amending the Aviation Act"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave		Datum izjave
2010-2411-0001	ZAKO5777	2	(3)	14.04.2010

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
1.	32009L0012	Direktiva 2009/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o letaliških pristojbinah	15.03.2011	15.03.2011	NE Direktiva prenešena tudi z drugim aktom

3.2) Uredbe/odločbe/sklepi, katerih izvrševanje neposredno ali posredno zagotavlja predlog akta

	CELEX oznaka predpisa	Naslov predpisa ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to uredbo/odločbo/sklep			Rok za uskladitev nacionalne zakonodaje	Rok, na katerega se nanaša uskladitev	Je za navedeni rok predlog tega akta v celoti usklajen z uredbo, sklepom ali odločbo? (obrazložitev)
1.	31991R3922	UREDBA SVETA (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	1997-01-3280	Pravilnik za varno vzletanje in pristajanje letal v pogojih zmanjšane vidljivosti			
		2.	1984-07-0632	Pravilnik o napravah in opremi, ki morajo biti vdelani v letalo odvisno od njegove kategorije in namena			
		3.	2008-01-2060	Pravilnik o omejitvah letalskega delovnega časa in delovnega časa ter zahtevanem počitku letalskih posadk			
		4.	2009-01-3289	Pravilnik o neposredni uporabi sprejemljivih načinov usklajevanja, navodil, certifikacijskih specifikacij ter razlag in pojasnil			
		5.	ZAKO1151	Zakon o ratifikaciji Evropskega sporazuma o pridružitvi med Republiko Slovenijo na eni strani in Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami, ki delujejo v okviru Evropske unije na drugi strani s sklepno listino ter protokola, s katerim se spreminja Evropski sporazum o pridružitvi med Republiko Slovenijo na eni strani in Evropskimi skupnostmi ter njihovimi državami članicami, ki delujejo v okviru Evropske unije na drugi strani (MESP)			
		6.	1999-01-3777	Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP)			
		7.	2001-01-1062	Zakon o letalstvu (ZLet)			

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

	CELEX oznaka predpisa	Naslov predpisa ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to uredbo/odločbo/sklep			Rok za uskladitev nacionalne zakonodaje	Rok, na katerega se nanaša uskladitev	Je za navedeni rok predlog tega akta v celoti usklajen z uredbo, sklepom ali odločbo? (obrazložitev)
2.	32003R1702	UREDBA KOMISIJE (ES) št. 1702/2003 z dne 24. septembra 2003 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2005-01-1402	Pravilnik o plovnosti zrakoplovov			
		2.	2009-01-3289	Pravilnik o neposredni uporabi sprejemljivih načinov usklajevanja, navodil, certifikacijskih specifikacij ter razlag in pojasnil			
3.	32003R2042	UREDBA KOMISIJE (ES) št. 2042/2003 z dne 20. novembra 2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2005-01-1402	Pravilnik o plovnosti zrakoplovov			
		2.	2005-01-1284	Pravilnik o strokovni izobrazbi, strokovni usposobljenosti, izpitih in licencah oziroma potrdilih tehničnega osebja v letalstvu			
		3.	2007-01-5079	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o strokovni izobrazbi, strokovni usposobljenosti, izpitih in licencah oziroma potrdilih tehničnega osebja v letalstvu			
		4.	2009-01-3289	Pravilnik o neposredni uporabi sprejemljivih načinov usklajevanja, navodil, certifikacijskih specifikacij ter razlag in pojasnil			
4.	32004R0549	UREDBA (ES) št. 549/2004 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba)					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2006-01-4430	Uredba o terminalni pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa			
		2.	2009-01-4928	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (ZZNSZP-B)			
5.	32004R0550	UREDBA (ES) št. 550/2004 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2006-01-4430	Uredba o terminalni pristojbini za storitve navigacijskih služb zračnega prometa			
		2.	2009-01-4928	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (ZZNSZP-B)			

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

	CELEX oznaka predpisa	Naslov predpisa ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to uredbo/odločbo/sklep			Rok za uskladitev nacionalne zakonodaje	Rok, na katerega se nanaša uskladitev	Je za navedeni rok predlog tega akta v celoti usklajen z uredbo, sklepom ali odločbo? (obrazložitev)
6.	32004R0551	UREDBA (ES) št. 551/2004 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (uredba o zračnem prostoru)					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2009-01-4928	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (ZZNSZP-B)			
7.	32004R0552	UREDBA (ES) 552/2004 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti)					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2009-01-4928	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (ZZNSZP-B)			
8.	32008R0216	Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2009-01-3289	Pravilnik o neposredni uporabi sprejemljivih načinov usklajevanja, navodil, certifikacijskih specifikacij ter razlag in pojasnil			
9.	32008R0300	Uredba (ES) št. 300/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2320/2002					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
10.	32008R1008	Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (prenovitev)					NE Drugo: ostale določbe Uredbe so neposredno uporabljive
		1.	2009-01-4257	Uredba o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti			

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?
NE

5.) Razlogi za kreiranje nove izjave o skladnosti
Na zakon je potrebno navezati direktivo 32009L0012.Zakon delno prenaša tudi direktivo.